

Utvandring og gjeninnvandring blant personer født i Norge

TALL

SOM FORTELLER

RAPPORTER / REPORTS

2021 / 2

Lasse Sigbjørn Stambøl

Lasse Sigbjørn Stambøl

**Utvandring og gjeninnvandring blant personer
født i Norge**

I serien Rapporter publiseres analyser og kommenterte statistiske resultater fra ulike undersøkelser. Undersøkelser inkluderer både utvalgsundersøkelser, tellinger og registerbaserte undersøkelser.

© Statistisk sentralbyrå
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.

Publisert 22. januar 2021

ISBN 978-82-587-1262-3 (trykt)
ISBN 978-82-587-1263-0 (elektronisk)
ISSN 0806-2056

Standardtegn i tabeller	Symbol
Ikke mulig å oppgi tall Tall finnes ikke på dette tidspunktet fordi kategorien ikke var i bruk da tallene ble samlet inn.	.
Tallgrunnlag mangler Tall er ikke kommet inn i våre databaser og er derfor ukjent.	..
Vises ikke av konfidensialitetshensyn Tall publiseres ikke for å unngå å identifisere personer eller virksomheter.	:
Desimaltegn	,

Forord

Forutsetningene om framtidig innvandring av personer med norsk bakgrunn i Statistisk sentralbyrås befolkningsframskrivninger settes i dag manuelt og skjønnsmessig med få analyser å støtte seg til. Dette analyseprosjektet ser nærmere på ut- og gjeninnvandring av personer som er født i Norge, og dermed ikke defineres som innvandrere. Dette gjøres for å legge et bedre fundament for framtidig fastsettelse av forutsetningene om framtidig innvandring av personer som har Norge som fødeland. Dette er personer med forskjellig landbakgrunn gitt sin bakgrunn i tre generasjoner.

Statistisk sentralbyrå, 3. desember 2020

Linda Nøstbakken

Sammendrag

Målsettingen med denne rapporten er å analysere faktorer som påvirker utvandring og gjeninnvandring av personer født i Norge med forskjellig tilknytning til landet målt etter sin landbakgrunn gjennom tre generasjoner. En av hensiktene er å legge et bedre fundament for framtidig fastsettelse av betingelser for innvandring i disse befolkningsgruppene i de nasjonale befolkningsframskrivingene. Vi har tidligere analysert hvordan utvandringen varierer blant innvandrere etter innvandringsgrunn, men analyserer her hvordan «sirkulær migrasjon» forløper blant den norskfødte delen av befolkningen, samt for sammenlikning også blant innvandrere.

Statistisk sentralbyrå foretar en inndeling av hele befolkningen i Norge i til sammen 30 kategorier, basert på informasjon om personenes egen, foreldrenes og besteforeldrenes fødeland. Disse kategoriene er kalt grunnkoder, og inngår vanligvis ikke i den offisielle statistikken. I analysen konsentrerer vi oss om personer fra 15 av grunnkodene for de som har Norge som fødeland, samt altså de som er definert som innvandrere.

På grunnlag av mikrodata fra 2000-2018, foretas kohortanalyser av hvordan utvandring og brutto og netto gjeninnvandring varierer mellom personer i de forskjellige grunnkodegruppene. Sentrale spørsmål å besvare er: Hvem av de norskfødte er det som utvandrer fra Norge, og hvilke grupper av personer er det som returnerer? Hvilke ressurser er det vi mister og eventuelt får tilbake målt etter utdanning og arbeidslivstilknytning? Hva er betydningen av å ha familie i Norge? Og hva er betydningen av graden av norsk og utenlandsk bakgrunn gjennom tre generasjoner?

Den største av gruppene vi ser på, er personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre. Mens denne gruppen har endret seg lite målt i antall personer og vist en klart fallende andel av landets befolkning på 2000-tallet, har alle grupper med utenlandsk bakgrunn gjennom tre generasjoner økt både i folketall og som andel av landets befolkning.

Analysene viser at tendensen til å utvandre fra Norge stiger med økende grad av utenlandsk bakgrunn gjennom tre generasjoner. Gjeninnvandringen blant de som utvandrer er størst det første året etter utvandringen, for deretter å falle gradvis med antall år siden utvandringen ble registrert. Til forskjell fra utvandringen, følger ikke gjeninnvandringen like entydig graden av generasjonstilknytning til Norge. Her er det flere grupper med varierende generasjonstilknytning til utlandet som viser de høyeste gjeninnvandringsratene. Blant de norskfødte er det likevel personer med høyest utenlandsk generasjonsbakgrunn som viser lavest tendens til å gjeninnvandre.

Personer med få eller ingen andre bosatte familiemedlemmer i Norge har høyest utvandringsfrekvens, og da særlig barnløse. Utvandringssannsynligheten øker med stigende utdanningsnivå. Målt etter status på arbeidsmarkedet før utvandring, er utvandringssannsynligheten lavest blant de som var registrert i et arbeidsforhold og/eller under utdanning, mens arbeidsledige og især de som sto utenfor arbeidsstyrken viser høyere utvandringssannsynlighet enn andre.

Det er relativt små forskjeller og lite systematikk mellom menn og kvinner med hensyn til sannsynligheten for å gjeninnvandre. Målt etter alder er det observert relativt høy gjeninnvandringssannsynlighet blant barn og unge i grupper med stor generasjonstilknytning til Norge, men relativt lav sannsynlighet for gjeninnvandring blant de yngste med høy utenlandsk generasjonsbakgrunn. Gjeninnvandringssannsynligheten har vist seg å være lav for personer med

videregående utdanning som sitt høyeste utdanningsnivå før de utvandret. Utvandrere med kort og lang høyere utdanning og høy generasjonstilknytning til Norge har tidvis høy gjeninnvandrings sannsynlighet, mens det er motsatt for høyt utdannede innvandrere. Målt etter arbeidsmarkedsstatus før utvandring, er gjeninnvandrings sannsynligheten høyest blant de som var registrert i et arbeidsforhold og/eller under utdanning, mens den er lav for tidligere arbeidsledige og personer utenfor arbeidsstyrken.

Abstract

The aim of this study is to analyse factors affecting the emigration and return migration of people born in Norway with different ties to the country, measured by their country background over three generations. One of the purposes is to lay a better foundation for future assumptions regarding the immigration of the Norwegian-born population in the national population projections. Our aim is to analyse "circular migration" patterns among the Norwegian-born population, and for comparison also among immigrants.

Statistics Norway makes a division of the entire population of Norway into a total of 30 categories, based on information about the person's own, parents' and grandparents' country of birth. These categories are called 'Basic codes' and are commonly not included in the official statistics. In the analyses we concentrate on the 15 Basic codes where Norway is the country of birth for the individual in question, and in addition those who are defined as immigrants.

On the basis of microdata from 2000-2018, cohort analyses are made of how emigration and gross and net return migration vary between people in the different Basic code groups. Furthermore, estimates of the likelihood of emigrating and return migrating are given by accounting for individual characteristics.

Key issues to be answered are: What drives the exodus of Norwegian-born persons from Norway and which groups return? What is the impact of education, labour market status and family ties in Norway? What is the significance of the degree of Norwegian versus foreign background over three generations?

The largest group consists of people born in Norway to two Norwegian-born parents and with four Norwegian-born grandparents. While this group has changed little in the number of people and shown a clearly declining share of the country's population in the 2000s, all groups with foreign background for three generations show both increase in population and proportion of the country's population.

The analyses show that the tendency to emigrate from Norway increases with an increasing degree of foreign background over three generations. Return migration among those who emigrate is highest in the first year after emigration, and then decreases gradually with the number of years since the emigration was registered. Unlike emigration, the likelihood of return migrating does not quite follow the degree of generational proximity to Norway. Here, there are several groups with varying generational ties to foreign countries that show the highest return migration rates. Nevertheless, it is among the Norwegian-born persons with the highest foreign generational background who show the lowest tendency to return migrate.

People with few or no other resident family members in Norway show the highest emigration rate, particularly childless. The probability of emigration increases with increasing level of education. Measured by status in the labour market before emigration, the probability of emigration is lowest among those who were registered in employment and/or in education, while unemployed and especially those who were outside the labour force show a higher probability of emigration than others.

There are relatively small and little systematic differences between men and women regarding the probability of return migration. Measured by age, a relatively high probability of return migration has been observed among children and young people in groups with a high generational connection to Norway, but a relatively low probability of return migration among the youngest with a high foreign

generational background. The probability of return migration has been shown to be low for people with upper secondary education as their highest level of education before they emigrated. Emigrants with short and long higher education and a high generational connection to Norway sometimes have a high probability of return migration, while the opposite is true for highly educated immigrants. Measured by labour market status before emigration, the probability of return migration is highest among those who were registered in employment and/or in education, while it is low for former unemployed and people outside the labour force.

Innhold

Forord	3
Sammendrag	4
Abstract	6
1. Innledning og bakgrunn	9
1.1. Bakgrunn.....	11
1.2. Disposisjon.....	14
2. Definisjoner av sentrale variabler og metodiske anvendelser	15
2.1. Definisjoner av sentrale variabler.....	15
2.1.2. Landbakgrunn	17
2.1.3. Landgruppene	17
2.1.4. Noen definisjoner av ut- og innvandringer i Norge	18
2.1.5. Mangelfulle registreringer av utvandringer	19
2.1.6. Aldersgruppene.....	20
2.1.7. Utdanningsgruppene.....	20
2.1.8. Definisjon av grupper etter arbeidsmarkedsstatus	21
2.2. Metodiske anvendelser	23
3. Utviklingen i antall personer født i Norge i hver av grunnkodegruppene	26
3.1. Kort oppsummering av kapittel 3.....	34
4. Utvandring, gjeninnvandring og gjenutvandring etter grunnkoder	35
4.1. Utvandring blant personer etter grunnkodegrupper.....	35
4.2. Innvandring og nettoinnvandring blant personer etter grunnkodegrupper	40
4.3. Gjeninnvandring blant personer som har utvandret	46
4.4. Gjenutvandring blant personer som har gjeninnvandret.....	66
4.5. Utvandring etter familiestørrelse	86
4.6. Utvandring etter antall barn i familien	95
4.7. Kort oppsummering av kapittel 4.....	102
5. Utvandringssannsynlighet blant personer født i Norge etter sosiodemografiske individkjenntegn	103
5.1. Utvandringssannsynlighet blant personer etter grunnkoder fordelt på kjønn, alder og landbakgrunn	104
5.2. Utvandringssannsynlighet blant personer etter grunnkoder fordelt på kjønn, alder, utdanning og arbeidsmarkedsstatus	108
5.3. Utvandringssannsynlighet blant personer etter grunnkoder fordelt på utvandreres antall barn i Norge	115
5.4. Kort oppsummering av kapittel 5.....	120
6. Gjeninnvandringsssannsynlighet blant personer født i Norge etter sosiodemografiske individkjenntegn	121
6.1. Gjeninnvandringsssannsynlighet blant personer etter grunnkoder fordelt på kjønn, alder og landbakgrunn	122
6.2. Gjeninnvandringsssannsynlighet blant personer etter grunnkoder fordelt på kjønn, alder, utdanning og arbeidsmarkedsstatus	126
6.3. Gjeninnvandringsssannsynlighet blant personer etter grunnkoder fordelt på utvandreres antall barn ved utvandring fra Norge	133
6.4. Kort oppsummering av kapittel 6.....	137
7. Oppsummering og avsluttende kommentarer	138
7.1. Antall personer i grupper med utenlandsk generasjonsbakgrunn øker mest	138
7.2. Utvandringstendensen øker med graden av utenlandsk generasjonsbakgrunn.....	139
7.3. Gjeninnvandringsfrekvensen er størst det første året etter utvandring.....	139
7.4. Gjenutvandringsfrekvensen er størst blant norskfødte med noe utenlandsk generasjonsbakgrunn.....	139
7.5. Netto gjeninnvandring følger i store trekk mønsteret for brutto gjeninnvandring	140
7.6. Utvandringen høyest blant personer med få familiemedlemmer og ingen barn	140
7.7. Sannsynligheten for utvandring etter personkjenntegn	140
7.8. Sannsynligheten for gjeninnvandring etter personkjenntegn.....	140
7.9. Diskusjon og konklusjon.....	141
Referanser	142
Figurregister	145
Tabellregister	145

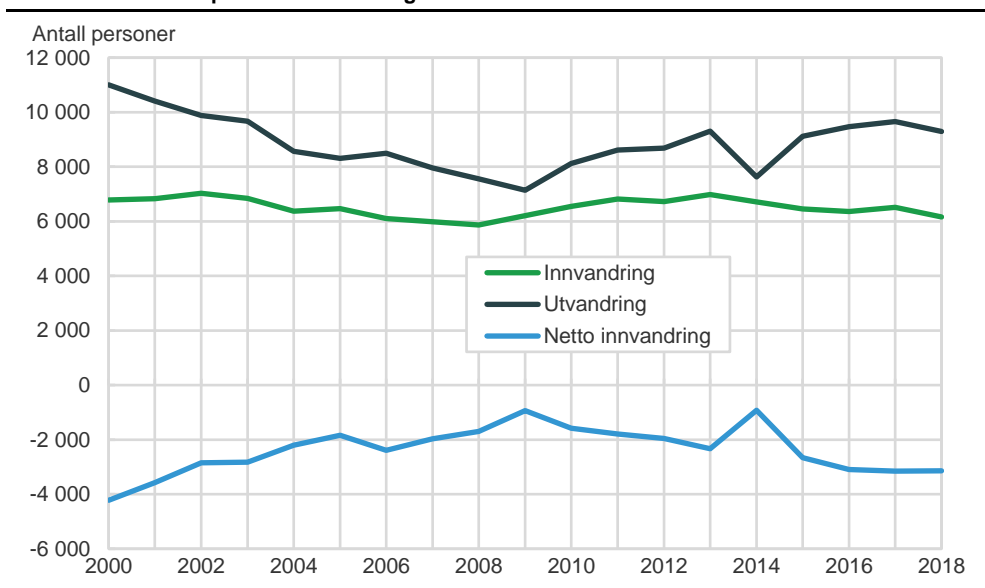
1. Innledning og bakgrunn¹

Forutsetningene om framtidig innvandring av personer med norsk bakgrunn i Statistisk sentralbyrås befolkningsframskrivninger settes i dag manuelt og skjønsmessig med få analyser å støtte seg til. Dette analyseprosjektet vil se nærmere på ut- og innvandring av personer som er født i Norge og som ikke defineres som innvandrere, for å legge et bedre fundament for framtidig fastsettelse av internasjonale bevegelser i disse befolkningsgrupper.

Dette er også av interesse mer generelt. Mer kunnskap om hvilke eventuelle ressurser og kompetanse Norge mister gjennom utvandring har tidligere i liten grad vært belyst, og likeledes i hvilken grad sirkulær migrasjon gjør at landet får noe av dette tilbake via gjeninnvandring. Det kan også være slik at det ikke er de mest ressurssterke som utvandrer og/eller gjeninnvandrer. Både på individ- og samfunnsnivå vil mer kunnskap om denne gruppen, hvordan bevegelser inn og ut av landet endrer «beholdningen» og i hvilken grad det er personer som bidrar eller trenger støtte vi sitter igjen med være vesentlig. For å tilrettelegge på individnivå og for velferdsstaten generelt er mer kunnskap om denne gruppen av stor betydning.

Gruppen som utvandrer blant personer født i Norge er ikke veldig stor, men varierer fra snaut 8 000 til om lag 11 000 personer per år i perioden 2000-2018 (se figur 1.1). Den årlige innvandringen av personer født i Norge er som vist gjennomgående noe lavere enn utvandringen, noe som har resultert i en negativ netto innvandring for denne gruppen, med størst utslag i de første og siste årene av undersøkelsesperioden.

Figur 1.1 Innvandring, utvandring og netto innvandring i Norge blant norskfødte 2000-2018. Antall personer født i Norge

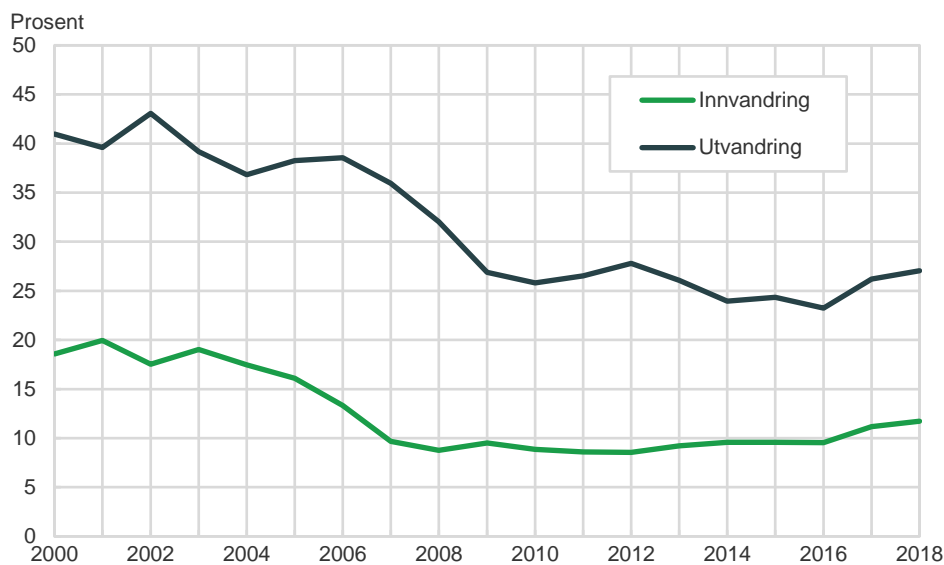
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Målt som andel av total ut- og innvandring i Norge, utgjorde de norskfødte om lag 40 prosent av total utvandring fra landet i de første årene av 2000-tallet, for deretter å falle gradvis til om lag en fjerdedel av alle utvandring i perioden 2009-2018 (se figur 1.2). Andelen norskfødte utgjør av total innvandring til landet er som forventet noe lavere, der de norskfødte utgjorde om lag en femtedel av alle

¹ Prosjektet er finansiert av Statistisk sentralbyrå under temaet befolkningsframskrivninger. En takk til Marianne Tønnessen og Astri Syse for initiativet til prosjektet, samt en spesiell takk til Astri Syse, Kenneth Aarskaug Wiik og Linda Nøstbakken for nyttige kommentarer og merknader til et tidligere utkast.

innvandringer til Norge i begynnelsen av 2000-tallet, men som deretter falt til om lag 10 prosent av alle innvandringene i de siste ti årene av undersøkelsesperioden.

Figur 1.2 Innvandring og utvandring i Norge 2000-2018 av personer født i Norge målt som andel av total innvandring og utvandring i Norge

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Denne rapporten ser nøyere på hva som kjennetegner bevegelsesmønstrene til norskfødte personer. Det sees på betydningen av alder, kjønn, differensiert tilhørighet etter landbakgrunn i tre generasjoner, familietilknytning i Norge, samt 'ressurser' i form av utdanning og arbeidslivstilknytning. Dette undersøkes både for utvandring og gjeninnvandring. Det sees også på endringer over tid i disse mønstrene, samt ser utviklingen i lys av konjunkturer og makroøkonomiske utviklingstrekk mer generelt. For gjeninnvandring sees det også på varighet fra utvandringstidspunktet.

Da inndelingen av befolkningen etter landbakgrunn i tre generasjoner står sentralt i analysen, er det også av interesse å sette fokus på forskjeller i utvandring og gjeninnvandring etter graden av generasjonstilhørighet til Norge versus utlandet. Vi har i tidligere analyser sett på utvandring blant personer som er definert som innvandrere til Norge (se bl.a. Pettersen (2013), Skjerpen, Stambøl og Tønnessen (2015a,b), Kornstad, Skjerpen og Stambøl (2016, 2017) og Stambøl (2017)), men det utenlandske innslaget i flere grupper av befolkningen som er født i Norge er til dels også ganske stort. En gruppe, som inngår i Statistisk sentralbyrås definisjon av personer med innvandrerbakgrunn, er personer født i Norge med to innvandrerforeldre, men da begrenset til de som også har fire utenlandsfødte besteforeldre. Som vist blant annet i Dzamarija (2014), er det utenlandske innslaget blant personer født i Norge for øvrig også ganske betydelig, og med årene også økende. Blant spørsmålene vi stiller i denne analysen, er derfor om det også kan avdekkes noen systematiske trekk ved utvandring og eventuell gjeninnvandring knyttet til graden av norsk versus utenlandsk generasjonsbakgrunn? Selv om rapporten i all hovedsak fokuserer på forskjellige grupperinger av personer født i Norge, har vi også tatt med gruppen som er definert som innvandrere i Norge i denne analysen. Dette er gjort for å trekke sammenlikninger på bakgrunn av de spørsmålene som stilles i problemstillingen over, og om graden av tilknytning til Norge i tre generasjoner kan ha noe å si for tendensen til å bli i landet, utvandre fra landet og eventuelt senere gjeninnvandre forutsatt at man har utvandret. Innvandrere stilles per definisjon i en annen kategori, ved at de først må ha innvandret til Norge før de kan utvandre, for så igjen eventuelt å gjeninnvandre. Forventningene vil i kraft av

innvandreres større tilknytning til utlandet tilsa at de vil være mindre tilbøyelige til å bli i landet, mer tilbøyelige til å utvandre fra landet og mindre tilbøyelige til å gjeninnvandre etter utvandring, enn samtlige grupper av personer født i Norge.

1.1. Bakgrunn

I tidligere analyser av utvandring blant innvandrere i Norge, er det vist til en rekke teorier og hypoteser hentet fra både internasjonal og nasjonal forskningslitteratur på dette feltet (se bl.a. Pettersen (2013), Skjerpen, Stambøl og Tønnessen (2015a,b), Kornstad, Skjerpen og Stambøl (2016, 2017), Stambøl (2017)). Teoriene og hypotesene er riktignok her knyttet til innvandring og innvandrere, men mye av dette kan også være relevant for den norskfødte delen av befolkningen gitt varierende grad av norsk og utenlandsk generasjonsbakgrunn.

Relative internasjonale økonomiske konjunkturforløp vil alltid være viktig for å forklare ut- og innvandring, og spesielt med hensyn til når internasjonal migrasjonen inntreffer versus når den i mindre grad inntreffer. Problemstillingene i denne analysen kan også ses i lys av problemstillinger knyttet til det som i den internasjonale forskningslitteraturen betegnes som returnmigrasjon, repetisjons og sirkulær migrasjon, definert som hvor tilbøyelige personer som utvandrer fra et land er for senere å returnere til det landet de utvandret fra. Slike problemstillinger er imidlertid tradisjonelt knyttet til flyttestrømmer som går fra det man betegner som utviklende land og til mer utviklede land, og til hvilken grad tidligere innbyggere av disse landene vender tilbake til opprinnelseslandene med ny erfaring som kan være til nytte for disse landenes utviklingsprosess. Det har vært mindre fokus på hvordan slike prosesser foregår mellom land som betegnes som utviklede. Men sett i lys av blant annet økende internasjonal konkurranse om arbeidskraft både med hensyn til godt kvalifisert arbeidskraft, men også for å kompensere for en eventuell knapphet på arbeidskraft på grunn av eldrebølgen, kan tanker om returnmigrasjon og sirkulær migrasjon også ha betydning for de utviklede land, som i denne analysen er eksemplifisert med flyttestrømmer fra og til Norge.

At kjønn og alder har stor betydning for sannsynligheten til å utvandre er rikelig beskrevet i faglitteraturen. Blant innvandrere er det i flere analyser funnet høyere utvandring blant menn enn blant kvinner (se f.eks. Van Hook m.fl. (2006) og Zaiceva og Zimmermann (2012)). Nyere analyser i Kornstad, Skjerpen og Stambøl (2016, 2017) og Stambøl (2017) bekrefter at dette også er tilfelle blant innvandrere i Norge. Om dette også er tilfelle når vi gradvis reduserer personenes utenlandske generasjonstilknytning fra de med full innvandrerbakgrunn til de med kun norsk bakgrunn i tre generasjoner, blir belyst i denne analysen.

Det er videre blitt mer vanlig at personer som tar høyere utdanning i Norge også foretar et kortere eller lengre opphold i utlandet, det være seg som del av selve utdannelsen, men også som ferdigutdannet for ytterligere faglig utvikling. Dette kan føre til at flere inngår arbeidsforhold utenfor Norge, slik at det kan bli aktuelt å melde utvandring. At kvinneandelen har vært sterkt økende blant de som tar høyere utdanning i Norge kan også påvirke den kjønnsmessige sannsynligheten for å utvandre.

Det har gjennom lang tid vært personer i 20-årene og til dels inn i 30-årene som viser de høyeste flyttestratene mellom regioner i de innenlandske flyttebevegelsene i Norge (se bl.a. Stambøl, Stølen og Åvitsland (1998), Edvardsson m.fl. (2007), Stambøl (1994, 2005, 2010, 2016), Carlsen, Johansen og Stambøl (2013) og Cappelen, Langørgen, Lian og Stambøl (2017a, b)). Faglitteraturen tilsier at dette også som oftest er tilfelle med hensyn til internasjonale flyttestrømmer, og at man etter å ha passert 20-årene og tidlig 30-årsalder ser en fallende tendens i de internasjonale flyttestrømmene (se bl.a. Nekby (2006), Van Hook og Zhang

(2011), Pettersen (2013). Det er imidlertid gjort analyser som tilsier at dette ikke alltid er tilfelle, men da spesielt knyttet til utvandring blant innvandrere (se bl.a. Lam (1994), Constant og Massey (2003), Klinthäll (2006), Texmon og Brunborg (2013) og Carling og Pettersen (2014).

Det er gjort få analyser av utvandring knyttet til kvalifikasjoner gitt aktørenes høyeste fullførte utdanningsnivå. At de som innvandrer til et land som utdanningsinnvandrere også viser høy utvandringssannsynlighet er vist blant annet i Stambøl (2016, 2017) og Kornstad, Skjerpen og Stambøl (2016, 2017). Dette kan blant annet ha sammenheng med at utdanningsinnvandrere som regel får begrenset oppholdstillatelse i landet de innvandrer til avhengig av den tid utdanningen varer, for deretter eventuelt å måtte søke om forlenget opphold etter at utdanningen er fullført. De samme analysene viser også en tendens til økende utvandring med stigende utdanningsnivå blant innvandrere. Kvinners økende rekruttering til høyere utdanning med påfølgende tendenser til kortere eller lengre utenlandsopphold kan også styrke hypoteser om en økende utvandring blant de med høyere utdanning også blant de norskfødte. Ytterligere en faktor av interesse, kan være Norges relativt sammenpressede lønnsstruktur, der sysselsatte personer med forholdsvis lave og middels utdanningsnivåer har en relativt god lønn, mens de med høyere utdanning i stor utstrekning har et relativt sett lavere lønnsnivå når man sammenlikner med tilsvarende lønnsstrukturer i mange andre land. Dette kan også medføre en høyere utvandringssannsynlighet med stigende utdanningsnivå også blant personer født i Norge, og ikke bare blant personer som har innvandret til landet. Ytterligere en faktor kan være prosesser rundt «out-sourcing» av foretak og virksomheter fra Norge, der hele eller deler av foretak flytter noe av sin virksomhet fra Norge til utlandet, og/eller etablerer nye virksomheter utenfor Norge. Motivet for slike flyttinger av virksomheter er ikke at man skal ta med seg høyt betalt arbeidskraft fra Norge til utlandet, men heller at man skal nyttiggjøre seg av rimeligere arbeidskraft andre steder. Likevel medfører slike prosesser normalt at noe arbeidskraft følger med fra Norge, og da som oftest nøkkelpersonell som innehar spesiell kompetanse for de investeringer som foretas i utlandet. Da denne prosessen har vært økende, kan dette ha bidratt til å øke utvandringen fra Norge, men antakelig med noe større utslag for menn enn for kvinner opp gjennom årene. Skjønt kvinners økende deltakelse i høyere utdanning på 2000-tallet kan være med å endre eventuelle kjønnsmessige forskjeller her.

Internasjonaliseringen av økonomien kan også ha påvirkning på både ut- og gjeninnvandring ved at stadig flere foretak og virksomheter blir multinasjonalt lokalisert, og da ikke begrenset til norske foretak som flytter noe av sin virksomhet til andre land. Ansettelse i større multinasjonalt lokaliserte selskaper, virksomheter og institusjoner kan medføre periodiske flyttinger mellom arbeidsoppgaver i forskjellige lokaliteter internasjonalt, der også aktørenes karriereveger kan følge de samme spor. Dette er med på å nyansere de internasjonale flyttingene slik at man ikke bare snakker om én utvandring og én eventuell gjeninnvandring, men flere ut- og gjeninnvandring over tid. Forventningene er at det først og fremst er personer med høyere utdanning som vil være mest involvert i slike flytteprosesser, der kvinner vil bidra med et stadig økende innslag.

Med hensyn til aktørenes status på arbeidsmarkedet, er det i Kornstad, Skjerpen og Stambøl (2016, 2017) og Stambøl (2017) vist at blant innvandrere er det de som står utenfor arbeidsstyrken samt arbeidsledige som viser størst tendens til å utvandre, mens det å være under utdanning og/eller i sysselsetting klart reduserer sannsynligheten for å utvandre. Hvorvidt dette også gjelder den norskfødte delen av befolkningen undersøkes nærmere i denne rapporten.

Innvandringsgrunn og landbakgrunn er ofte benyttet som en viktig forklaringsvariabel for utvandring blant innvandrere. I tillegg til utdanningsinnvandrere er det arbeidsinnvandrere og innvandrere fra andre nordiske land som viser høyest utvandringssannsynlighet, mens de som har bakgrunn som flyktninger og familiegjenforening med flyktninger viser en lavere tendens til å utvandre (se bl.a. Bratsberg mfl. (2005), Stambøl (2016, 2017) og Kornstad, Skjerpen og Stambøl (2016, 2017)).

Nå er det imidlertid slik at utvandringstendensene blant innvandrere også kan ha påvirkning på utvandringssannsynligheten til flere av gruppene med personer født i Norge, avhengig av graden av utenlandsbakgrunn. Dette vil i størst grad kunne gjelde de født i Norge med to utenlandsfødte foreldre. Skulle disse norskfødte i tillegg være barn og unge i alderen under 18 år, vil foreldregenerasjonens utvandringsmønster bli avgjørende for utvandringssannsynligheten for de yngste, fordi de følger sine foreldre dersom de velger å utvandre. Sånn sett vil blant annet foreldrenes innvandringsgrunn og landbakgrunn kunne bli direkte avgjørende for hvor høy utvandringssannsynligheten blir blant barn og unge i disse familiene.

Familie, familiestørrelse og familiesammensetning er ofte blitt trukket inn som en viktig faktor når det gjelder sannsynligheten for utvandring også i andre sammenhenger. Det å ha en stor del av sin nære familie og tilknytning til sin familie i landet innvandrere kommer fra, øker sannsynligheten for utvandring, mens det å få flere av sine nære familiemedlemmer bosatt i innvandringslandet svekker sannsynligheten for utvandring, og særlig dersom barnetallet er høyt og partneren er fra innvandringslandet (se f.eks. Dustman (1996, 2003), Gibson og McKenzie (2011), Van Hook og Zhang (2011), Kangasniemi og Kauhanen (2013) og Paile og Fatoki (2014)). I nyere analyser i Kornstad, Skjerpen og Stambøl (2017) og Stambøl (2017) er det vist at utvandringssannsynligheten blant innvandrere har en tendens til å falle med familiestørrelsen og at innslaget av ikke-innvandrere i familien ytterligere bidrar til å redusere utvandringen.

For øvrig er det mange faktorer som er viktige for å forklare utvandring. Relative konjunkturforløp er allerede nevnt. Relative lønnsforskjeller og relative forskjeller i arbeidsledighetsrater kan supplere dette. Forskjeller i graden av velferdsstat har også betydning (se bl.a. Borjas (1999) og Ruysen, Everaert og Rayp (2014)). Likedan avstanden mellom fraflyttings- og tilflyttingsland, der flyttehyppigheten er størst mellom land som ligger nær hverandre (se bl.a. Kim og Cohen (2010) og Ruysen og Rayp (2014)). Det siste er også viktig for det andre hovedspørsmålet vi stiller i denne rapporten, der vi også ser på sannsynligheten for gjeninnvandring blant de som har utvandret.

I faglitteraturen er det ofte pekt på at de faktorer som er med på å forklare utvandring i liten grad er med på å forklare innvandring fordi inn- og utvandring typisk er responser på helt forskjellige faktorer (Massey (2006)). Sånn sett kan det være andre faktorer som forklarer hvorfor noen velger å utvandre fra Norge enn det som forklarer hvorfor de som har utvandret velger å gjeninnvandre til Norge. Ville det være de samme faktorene som forklarer både utvandring og gjeninnvandring, ville sånn sett antall personer som returnerer til Norge etter å ha utvandret antakelig være mer beskjedent. Skjønt, én og samme forklaringsfaktor kan jo i mange tilfeller endre seg gjennom en tidsperiode. Blant de mest åpenbare faktorene her er den økonomiske utviklingen, der f.eks. en svak utvikling i sysselsettingen i en periode kan være med å øke utvandringen, mens en endring til god sysselsettingsutvikling i fraflyttingslandet i en påfølgende periode kan være med å bidra til økt inn- og gjeninnvandring.

Som nevnt i innledningen i dette delkapitlet, har mye av fokuset på gjeninnvandring i den internasjonale litteraturen vært knyttet til flyttestrømmer som går fra utviklende til utviklede land, og deretter tilbake til utviklende land. En del migrasjonsundersøkelser har opp gjennom årene også sett på flyttinger mellom europeiske land, som først fra land i Sør-Europa og til og fra land i Sentral- og Nord-Europa, og etter EU-utvidelsen østover i 2004 fra EU-land i Øst-Europa og til og fra land i Sentral- og Nord-Europa. Disse undersøkelsene går da typisk på flyttestrømmer mellom land som i utgangspunktet har et relativt lavt lønnsnivå og svakere arbeidsmarkeder og til rikere land med et bedre tilbud av jobber til et klart høyere lønnsnivå. Funnene viser da også at gjeninnvandring tilbake til fraflyttingslandene i Sør- og Øst-Europa i stor grad er knyttet til sosiale bånd, mens flyttestrømmene som går til land i Sentral- og Nord-Europa i stor grad er knyttet til arbeidsmarkedet. I mange tilfeller resulterer flyttingene i gjentakende flyttinger mellom fra- og tilflyttingsland, slik at man ikke bare snakker om én utvandring og én gjeninnvandring, men også gjenutvandring i kraft av den andre utvandringen, den andre gjeninnvandringen osv., slik at man snakker om repetisjonsflyttinger og sirkulære flyttinger mellom opprinnelsesland og tilflyttingsland (se bl.a. Constant og Zimmermann (2011, 2012)). Det kan i denne sammenhengen også vises til nyere undersøkelser i Norges nærområder, der det bl.a. i Weber og Saarala (2017, 2019) analyseres migrasjon mellom Sverige og Finland basert på koblede mikrodata fra begge land. Av resultatene kan blant annet nevnes at ugifte personer flytter oftere både den ene og den andre veien enn gifte personer, mens gifte personer som utvandrer har en større sannsynlighet enn ugifte for å returnere til fraflyttingslandet, for så å bli der. Eller med andre ord enn større sannsynlighet for at tilbakeflyttingen blir å betrakte som en permanent gjeninnvandring.

I denne rapporten om ut- og gjeninnvandring blant personer født i Norge, ligger analysene i grenseland mellom forskjellige migrasjonsdefinisjoner, der vi først ser på all utvandring blant de som har utvandret i utvalgte år definert som utvandring-kohorten for hvert av årene, men uten å spesifisere om dette er aktørenes aller første utvandring historisk sett. Vi ser videre på gjeninnvandring blant disse, som dermed skulle falle inn under begrepet returnmigrasjon. I og med at analysene i denne rapporten også omfatter gjenutvandring blant de som har gjeninnvandret, nærmer vi oss begreper som repetisjon og sirkulær migrasjon, som i mange tilfeller omfatter mer enn én utvandring og én gjeninnvandring, ved å se på personenes andre utvandring og andre gjeninnvandring og så videre. Analysene i denne rapporten stopper imidlertid opp etter å ha sett på personenes første gjenutvandring for de som har utvandret for deretter å ha gjeninnvandret, der hensikten først og fremst er å få et mål for netto gjeninnvandring, som ventes å være lavere enn brutto gjeninnvandring. I motsatt fall ville enhver gjeninnvandring kunne tolkes som en permanent tilbakeflytting til Norge etter utvandring, men slik er det neppe.

1.2. Disposisjon

I innledningskapitlet har vi gitt en kort oversikt over problemstillingene som ligger til grunn for analysene i denne rapporten, samt en kort oppsummering og drøfting av et lite utvalg fra faglitteraturen som kan være relevant for de problemstillinger som tas opp. Videre gis det i kapittel 2 en oversikt og definisjon av sentrale variabler som anvendes i analysene. Dessuten gis det en kort beskrivelse av kohortanalysene som anvendes i kapittel 4 samt estimeringene som foretas i kapittel 5 og 6. I kapittel 3 er det gitt en oversikt over utviklingen i antall personer i hver av grunnkodegruppene som er benyttet i analysene. Resultatene av kohortanalysene som er gjennomført for å gi en oversikt over utvandring, gjeninnvandring og gjenutvandring, og for dermed også å kunne gi et mål for netto gjeninnvandring, er gitt i kapittel 4. I kapittel 5 og 6 gis estimeringsresultater av utvandringssannsynlighet og gjeninnvandringssannsynlighet etter et utvalg av individkjennetegn. I kapittel 7 gis en oppsummering og kort drøfting av de viktigste funnene fra analysen.

2. Definisjoner av sentrale variabler og metodiske anvendelser

Statistisk sentralbyrå (SSB) har siden 1994 hatt en standard for gruppering av personer etter innvandringsbakgrunn. Hensikten med standarden var den gang å få en bedre gruppering av personer enn det tidligere utgitte statistikker over *utenlandsfødte* eller *utenlandske statsborgere* kunne gi av dem som var registrert bosatt i Norge, og som hadde en eller annen form for innvandringsbakgrunn. I utgangspunktet var det eget og foreldres fødeland som ble brukt som grunnlag for grupperingen. Senere er også besteforeldres fødeland kommet til. I en rapport av Dzamarija (2014) beskrives mye av bakgrunnen for disse variablene, inkludert en analyse av hvordan hver av gruppene har utviklet seg på 2000-tallet med hensyn til antall personer i hver av dem.

SSB publiserer årlig statistikk over innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre. Innvandrere er definert som personer født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre. Norskfødte med innvandrerforeldre er personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre. Opplysninger om disse to gruppene baserer seg på informasjon om eget, foreldrenes og besteforeldrenes fødeland. Gjennom en statistisk metode kan imidlertid hele befolkningen i Norge grupperes etter eget, foreldrenes og besteforeldrenes fødeland. Dette gir 30 ulike kombinasjoner, også betegnet som grunnkoder. SSB har altså valgt å publisere data for to av disse 30 kombinasjonene, i.e. innvandrere og norskfødte med to innvandrerforeldre. De øvrige 28 grunnkodene slås ofte sammen under betegnelsen; «den øvrige befolkningen», og de brukes sjeldent i separate analyser².

I denne rapporten anvendes grunnkoder som en sentral variabel, men konsentrert om de 15 grunnkodene som omfatter personer født i Norge, men med forskjellige kombinasjoner av norsk og utenlandsk generasjonsbakgrunn. I tillegg har vi for sammenlikning tatt med innvandrere til Norge. Videre i dette kapitlet gis en kort oppsummering av sentrale variabler beskrevet i Dzamarija (2014), samt andre variabler og definisjoner som inngår i analysen av utvandring og gjeninnvandring av personer i gruppene beskrevet over, men da hovedsakelig begrenset til de født i Norge.

Til slutt i kapitlet gis en kort oversikt over metodiske anvendelser i denne analysen.

2.1. Definisjoner av sentrale variabler

En av de mest sentrale variablene som anvendes i denne rapporten er inndelingen av befolkningen etter grunnkoder, som viser befolkningen registrert bosatt i Norge etter sin landbakgrunn i tre generasjoner. Vi gjør derfor først en gjennomgang av hva disse grunnkodene omfatter, og deretter hvordan vi har valgt å anvende dem i denne analysen. I Dzamarija (2014) gis en beskrivelse av grunnkodene også i en historisk sammenheng og hvilke usikkerheter og begrensinger som ligger til grunn for denne variabelen opp gjennom årene.

2.1.1. Grunnkoder

Gjennom en statistisk metode grupperes hele den registrert bosatte befolkningen i Norge etter eget, foreldrenes og besteforeldrenes fødeland. Alle bosatte i Norge er tilordnet en tallkode bestående av tre sifre som angir fødeland for de tre generasjonene.

---

² For tidligere omtale av temaet kan man også se Samfunnsspeilet 3/2004 og 4/2006 (Lie og Østby 2004, Østby 2006), samt også en artikkel i Samfunnsspeilet 3/2013 (Brunborg, 2013) der disse kodene omtales i forbindelse med befolkningsframskrivningene.

Det første sifferet angir eget fødeland. Det er 0 om en selv er født i Norge og 1 for født i utlandet.

Det andre sifferet angir foreldrenes fødeland, og er 0, 1 eller 2 avhengig av hvor mange av foreldrene som er født i utlandet: 0 for begge foreldre født i Norge, 1 for en forelder født i utlandet og 2 for begge foreldre født i utlandet.

Det tredje sifferet er 0,1,2,3 eller 4 og oppgir antall utenlandsfødte besteforeldre. 0 om alle fire besteforeldre er født i Norge, 1 dersom en av besteforeldrene er født i utlandet, 2 der to av besteforeldrene er født i utlandet, 3 der tre av besteforeldrene er født i utlandet og 4 der alle fire besteforeldre er født i utlandet.

Dette gir til sammen $2 \times 3 \times 5 = 30$ ulike kombinasjoner, dvs. 30 grunnkoder.

Disse grunnkodene er grunnleggende for å konstruere innvandrerrelaterte variabler, og tjener denne hensikten på en god måte, men er ellers lite brukt som direkte grunnlag for å publisere statistikk. I denne rapporten ønsker vi å gi en beskrivelse av utvandring og gjeninnvandring av den norske befolkningen på en mer nyansert måte med bakgrunn i hvilken generasjonstilknytning hver aktør har til Norge versus utlandet. 15 av grunnkodegruppene består av personer født i Norge gitt personenes bakgrunn i tre generasjoner. De øvrige 15 grunnkodegruppene består av personer født i utlandet gitt også disse personenes bakgrunn i tre generasjoner. I analysene som foretas i denne rapporten konsentrerer vi oss om de 15 grunnkodegruppene med personer som er født i Norge. For sammenlikning har vi imidlertid tatt med den største av grunnkodegruppene født i utlandet. Det gjelder personer født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre, og som har innvandret til Norge. Det er denne gruppen som defineres som innvandrere til Norge.

Størrelsen på grunnkodegruppene etter eget, foreldrenes og besteforeldrenes fødeland varierer imidlertid fra noen få personer og opp til nesten 4 millioner personer. Med andre ord har langt fra alle gruppene statistisk betydning eller god faglig forankring for en detaljert, statistisk analyse. I tabell 2.1 er det gitt en oversikt over de 15 grunnkodegruppene med personer født i Norge, samt gruppen av innvandrere som utgjør én av de 15 grunnkodegruppene med personer født i utlandet. Den klart største av disse gruppene er personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre. Dette er også gruppen med størst generasjonstilknytning til Norge. På den annen side utgjør innvandrere i grunnkodegruppe 124 de med den største generasjonstilknytningen til utlandet. På sett og vis er grunnkodegruppene i tabell 2.1 rangert fra gruppen med størst generasjonstilknytning til Norge og ned til gruppen med størst generasjonstilknytning til utlandet.

Tabell 2.1 Grunnkodegrupper med personer født i Norge samt innvandrere etter bakgrunn i tre generasjoner. Etter grunnkoder og aggregerte grunnkoder

Grunnkodegrupper etter eget, foreldrenes og besteforeldrenes fødeland	Grunnkoder	Samlingsgrupper av grunnkoder
Født i Norge med 2 norskfødte foreldre og med 4 norskfødte besteforeldre	000	
Født i Norge med 2 norskfødte foreldre og med 1 utenlandsfødt besteforelder	001	
Født i Norge med 2 norskfødte foreldre og med 2 utenlandsfødte besteforeldre	002	009
Født i Norge med 2 norskfødte foreldre og med 3 utenlandsfødte besteforeldre	003	009
Født i Norge med 2 norskfødte foreldre og med 4 utenlandsfødte besteforeldre	004	009
Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 4 norskfødte besteforeldre	010	
Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 1 utenlandsfødt besteforelder	011	
Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 2 utenlandsfødte besteforeldre	012	
Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 3 utenlandsfødte besteforeldre	013	017
Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 4 utenlandsfødte besteforeldre	014	017
Født i Norge med 2 utenlandsfødte foreldre og med 4 norskfødte besteforeldre	020	026
Født i Norge med 2 utenlandsfødte foreldre og med 1 utenlandsfødt besteforelder	021	026
Født i Norge med 2 utenlandsfødte foreldre og med 2 utenlandsfødte besteforeldre	022	026
Født i Norge med 2 utenlandsfødte foreldre og med 3 utenlandsfødte besteforeldre	023	026
Født i Norge med 2 utenlandsfødte foreldre og med 4 utenlandsfødte besteforeldre	024	
Født i utlandet med 2 utenlandsfødte foreldre og med 4 utenlandsfødte besteforeldre	124	

Som nevnt, er en del av gruppene små med hensyn til antall personer. Faktisk så små at vi har valgt å slå enkelte grupper sammen i denne analysen. Skjønt, selv etter sammenslåing blir gruppene så små at vi kun har tatt dem med i kapittel 3, som viser utviklingen i folketallet i hver av gruppene, samt i de beskrivende kohortanalysene i kapittel 4, men ikke i estimeringene foretatt i rapportens kapittel 5 og 6, og dels i kapittel 4. Mer detaljert har vi slått sammen grunnkodegruppene 002, 003 og 004 til én aggregert gruppe 009. Det vil si gruppene med personer født i Norge med to norskfødte foreldre men med henholdsvis to, tre eller fire utenlandsfødte besteforeldre. Videre har vi slått sammen grunnkodegruppene 013 og 014 til én aggregert gruppe 017. Det vil si grupper med én utenlandsfødt forelder og med tre eller fire utenlandsfødte besteforeldre. Til slutt har vi slått sammen grunnkodegruppene 020, 021, 022 og 023 til én aggregert gruppe 026. Det vil si grunnkodegruppene med personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med ingen, en, to eller tre utenlandsfødte besteforeldre.

2.1.2. Landbakgrunn

Dette er en variabel som her konstrueres med utgangspunkt i informasjon om fødeland i tre generasjoner. Variabelen viser til eget, foreldrenes og besteforeldrenes fødeland. I de tilfeller der foreldrene har ulikt fødeland, er det morens fødeland som blir valgt. Hvis ikke personen selv eller noen av foreldrene er utenlandsfødt, hentes landbakgrunn fra de første utenlandsfødte en treffer på i rekkefølgen mormor, morfar, farmor eller farfar.

For å kunne konstruere en landbakgrunn, er det derfor viktig å ha på plass mors, fars og besteforeldrenes fødeland. For fødselsnumre som ikke kobler opp mot foreldrenes (besteforeldrenes) fødselsnummer må verdiene imputeres. Ordet imputering innebærer at en ved manglende verdi på en enhet anslår etter gitte kriterier hvilke verdier frafallsenheter har.

Bortsett fra personer i grunnkodegruppe 000, som vil si de født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre, har alle øvrige personer som er registrert bosatt i Norge mer eller mindre utenlandsk bakgrunn i tre generasjoner.

2.1.3. Landgruppene

I analysene har vi gruppert alle personer som er født i Norge med foreldre og/eller med besteforeldre som er født i utlandet i tre landgrupper gitt landbakgrunn:

Landgruppe 1 omfatter personer med bakgrunn fra EU/EØS land i Europa samt Sveits, USA, Canada, Australia og New Zealand. Landgruppe 2 omfatter personer med bakgrunn fra de landene i Øst-Europa som ble EU-medlemmer i 2004 eller senere. Det vil si Estland, Latvia, Litauen, Polen, Tsjekkia, Slovakia, Ungarn, Slovenia, Bulgaria, Romania og Kroatia. Landgruppe 3 omfatter personer med bakgrunn fra resten av verden, dvs. Øst-Europa utenom EU, Asia (inklusive Tyrkia), Afrika, Sør- og Sentral-Amerika og Oseania utenom Australia og New Zealand. I denne gruppen inngår også statsløse personer. Denne inndelingen er den samme som blant annet brukes i Statistisk sentralbyrås offisielle befolkningsframskrivninger for personer som er innvandrere til Norge.

I tillegg opererer vi med en egen landgruppe bestående av resten av befolkningen, som i denne rapporten vil si alle personer registrert bosatte i Norge uten utenlandske innslag i tre generasjoner, i.e. personer med utelukkende norsk bakgrunn. Dette begrenser seg da til de født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre, og som er samlet i grunnkodegruppe 000.

2.1.4. Noen definisjoner av ut- og innvandringer i Norge

I analysen står utvandringer fra Norge og innvandringer til Norge sentralt. Det samme gjør gjeninnvandringer og gjenutvandringer blant de som er registrert utvandret i utvalgte år på 2000-tallet. Vi gir her noen definisjoner av hva vi i rapporten mener med ut- og innvandringer i Norge, som dermed også definerer gjeninnvandring til Norge og gjenutvandring fra Norge.

Registrert innvandring: Ved flytting til Norge fra andre land gjelder meldeplikten til folkeregisteret for alle personer som har til hensikt å oppholde seg her i minst seks måneder, også for norske statsborgere, personer som tidligere har bodd i Norge og adopterte. For utenlandske statsborgere kommer i tillegg kravet om oppholdstillatelse. Det skilles ikke mellom midlertidig eller permanent innvandring. Personer som oppholder seg i Norge uten lovlig oppholdsgrunnlag, eller er i Norge på korttidsopphold, er ikke med i datagrunnlaget.

Registrert utvandring: Ved flytting fra Norge til utlandet gjelder meldeplikten for alle personer registrert bosatt i Norge, og som har til hensikt å oppholde seg i utlandet i minst seks måneder, uavhengig av statsborgerskap. Det skilles ikke mellom midlertidig eller permanent utvandring. I denne rapporten vises utvandring for personer som har vært bosatt i Norge i minst seks måneder, har norsk fødselsnummer, og som har meldt flytting til utlandet eller er blitt administrativt utvandret i utvalgte år på 2000-tallet.

Det finnes noen unntak fra meldeplikten. Skattekontoret vurderer om personen skal regnes som utvandret på bakgrunn av opplysninger gitt i forbindelse med flyttemeldingen. Dersom skattekontoret vurderer tilknytningen til Norge som så sterk at personen ikke kan regnes som utvandret vil personen fortsatt stå som bosatt i Norge, men gjerne med postadressen i utlandet. Dette kan være tilfellet dersom personen ved flytting fortsatt disponerer bolig i Norge, har nær familie i Norge, har arbeidsforhold i Norge eller har andre plikter i landet. Personer som flytter til andre nordiske land skal ikke melde utflytting til det norske folkeregisteret. Flyttingen meldes kun til folkeregistermyndigheten i tilflyttingslandet, og registreres så godt som automatisk som utvandret i fraflyttingslandet dersom tilflyttingslandet aksepterer meldingen. Det gjelder også spesielle regler for blant annet skoleelever, studenter, vernepliktige, norske diplomater og pendlere fra EØS-land. Hovedregelen er at norske diplomater, militære som tjenestegjør utenfor Norge, vernepliktige mannskaper og sivilarbeidere under førstegangstjeneste, regnes som bosatt der de hadde sitt bosted da tjenesten ble påbegynt. For pendlere kommer en vurdering av hvilket bosted de er mest tilknyttet. Studenter og skoleelever kan

derimot fritt velge hvor de skal være bostedsregistrert. Ved studier i et ikke-nordisk land er det ikke nødvendig å melde flytting, kun midlertidig adresseforandring til postkontoret, men ikke til folkeregisteret. Ved studier i et nordisk land må man imidlertid melde flytting til tilflyttingslandet (og automatisk utflytting fra Norge) for å få et lokalt personnummer, som igjen kreves for kunne avlegge eksamen i ett av disse landene. Det betyr at det i denne analysen av utvandrede i liten grad finnes norske diplomater, militære i utenlandsk tjeneste, pendlere eller skoleelever og studenter i ikke-nordiske land da disse fremstår som bosatt i Norge selv om de oppholder seg i utlandet ut over seks måneder. Studenter i nordiske land vil derimot være godt registrert i utvandringsstatistikken. For ytterligere opplysninger om inn- og utvandring fra Norge vises bl.a. til Pettersen (2013).

2.1.5. Mangelfulle registreringer av utvandring

Enkelte av resultatene som fremkommer i analysen, kan være påvirket av at det er usikkerhet knyttet til registrering av utvandring blant innvandrere. Folkeregisterdataene i Norge har generelt høy kvalitet sammenliknet med mange andre land. Likevel er kvaliteten på statistikken over utvandring noe mindre pålitelig enn statistikken over andre befolkningsendringer (Pettersen, 2013). Dette henger sammen med at ikke alle som flytter fra Norge, gir melding om dette til folkeregisteret. Dermed kan tallene for flytting til utlandet bli for lave og/eller registrert for seint, og i mange tilfeller vet vi ikke hvilket land utvandrerne har flyttet til.

Dersom det har gått to år eller mer siden en person hadde kjent opphold i Norge, kan folkeregisteret fatte vedtak om at personen registreres som utvandret, selv om vedkommende ikke har sendt melding om utflyttingen. Dette refereres til som en administrativ utvandring. I disse tilfellene kjenner vi ofte ikke den rette datoen eller året for faktisk utvandring, og det er vedtaksdato eller utløpsdatoen for oppholdstillatelsen som blir oppført som dato for utvandring. Dette fører blant annet til at en del administrativt utvandrede står oppført med for lang botid og for høy alder ved utvandring. Det gjør det også vanskelig å slå fast hvor stor del av svingningene i utvandringsstatistikken som avspeiler reelle svingninger i utvandringen og hvor mye som avspeiler svingninger i folkeregisterets arbeid med administrative utvandring.

Den mangelfulle registreringen av utvandring er grundigere omtalt i Pettersen (2013), som opplyser at 19 prosent av alle innvandrere som utvandret i perioden 1971-2011 var administrativt utvandret. Dette er et særlig stort problem blant utvandrere som opprinnelig kom fra asiatiske og afrikanske land som Filippinene, Somalia, Irak, Eritrea og Sri Lanka. Blant innvandrere fra nordiske land er problemet marginalt, takket være et tett samarbeid mellom de nordiske folkeregistrene. Andelen administrative utvandring har økt over tid, og de siste årene har andelen ligget på over 20 prosent og i noen år over 30 prosent (Vassenden, 2015).

Et nytt EU-direktiv som trådte i kraft 1. januar 2010 innebærer at EØS/EFTA-borgere som ønsker å oppholde seg i Norge i minst tre måneder, kun må registrere seg hos politiet. De som oppfyller vilkårene for registrering, får et registreringsbevis som gjelder for en ubegrenset periode og som ikke trenger å fornyes. Tidligere var hovedregelen at EØS/EFTA-borgere som arbeidet i Norge, måtte ha oppholdstillatelse med en utløpsdato. Dersom denne oppholdstillatelsen ikke ble fornyet, kunne det være en indikasjon på at personen var flyttet fra landet. Dette var en viktig kilde til vedlikehold av folkeregisteret, og med den nye ordningen er denne muligheten vesentlig redusert. Det er altså grunn til å tro at mange av de som har innvandret fra EØS/EFTA-området etter 2009 har flyttet ut igjen uten at folkeregisteret har registrert dem som utvandret.

Det er ikke bare i Norge at personer utvandrer uten å gi beskjed. I en OECD-rapport om utvandring (Dumont og Spielvogel, 2008) er mangelfull utvandringsregistrering omtalt som et generelt problem. En spansk studie viser at over halvparten av innvandrerne som sto oppført som utvandret fra Spania i perioden 2006-2009, var administrativt utvandret (Larramona, 2013).

Nå er riktignok mye av fokuset over rettet mot mangelfull registrering av utvandring blant personer som har innvandret til Norge. Da analysen i denne rapporten hovedsakelig er rettet mot personer som er født i Norge, er et viktig spørsmål om en tilsvarende mangelfull registrering av utvandring også gjelder for denne gruppen? Det kan være forhold som indikerer at norskfødte personer som utvandrer har sterkere incentiver for å melde utvandring enn personer som har innvandret til Norge. Dette kan blant annet knyttes til skattemessige forhold, opparbeiding av pensjonsrettigheter og så videre. Som en indikasjon, er det i Vassenden (2015) vist at personer med norsk statsborgerskap har en klart lavere andel administrativt vedtatte utvandring enn de fleste med utenlandsk statsborgerskap, bortsett fra de med statsborgerskap fra andre nordiske land. Det siste kan ha sammenheng med at andre nordiske statsborgere som flytter tilbake til sine hjemland, eller til et annet nordisk land, automatisk får sin utvandring fra Norge registrert i kraft av sin meldte innvandring til et annet nordisk land.

2.1.6. Aldersgruppene

Aldersgruppene er i analysene gitt ved den alder personene har ved utgangen av hvert år. Gruppering av personene etter alder er litt forskjellig i de forskjellige analysene.

I de deler av analysene som behandler kjønn og alder for hele befolkningen, opererer vi med til sammen 5 aldersgrupper, som er som følger: 0-17 år, 18-29 år, 30-49 år, 50-74 år og 75 år og eldre.

I analysene som grupperer personer med kjennetegn etter arbeidsmarkedsstatus og utdanningsnivå, ser vi kun på personer i alderen 18-74 år. For en mer detaljert inndeling av personene etter disse kjennetegnene benytter vi en aldersgruppeinndeling fordelt på personer i alderen 18-29 år, 30-49 år og 50-74 år. I den yngste aldersgruppen 18-29 år er det mange personer som kombinerer det å være sysselsatt samtidig som de er under utdanning. Dette gjør seg også utslag i yrkesdeltakelsen målt i antall timeverk, der både kontinuiteten i yrkeslivet og yrkesprosent vil variere en del og avvike fra sysselsettingsdeltakelsen i den neste aldersgruppen, 30-49 år. Det er i denne aldersgruppen vi finner de høyeste yrkesdeltakelsene, før både andelen av personer som er i jobb samt antall utførte timeverk gradvis begynner å falle når man har passert 50 år, en trend som deretter fortsetter frem til personene når en alder på 74 år, som vanligvis er det siste året som statistisk sett inngår i definisjonen av personer i yrkesaktiv alder.

For analysene som ser på familie og antall barn og unge i familien, har vi avgrenset foreldregenerasjonen til å omfatte personer i alderen 18-49 år i det året de utvandrer, samt i enkelte sammenhenger fordelt barn og unge i aldersgruppen 0-17 år på de i alderen 0-5 år (førskolealder) og 6-17 år (skolealder) i analysen av utvandring. I analysene av gjeninnvandring har vi utvidet «førskolealderen» til å omfatte de i alderen 0-6 år, da noen kan tenkes å gjeninnvandre i en alder av 6 år i det året de begynner på skolen på høsten.

2.1.7. Utdanningsgruppene

I analysen har vi benyttet kodene fra norsk standard for utdanningsgruppering, og deretter aggregert utdanningskategoriene for personene i til sammen fire

utdanningsnivåer pluss en gruppe for uoppgitt/ukjent/ingen utdanning. Disse er som følger: 1. Høyeste registrerte utdanning på grunnskolenivå, 2. Høyeste registrerte utdanning fra videregående skole, 3. Registrert kort høyere utdanning (1-4 år høyere utdanning), 4. Registrert lang høyere utdanning (5 år og lengre høyere utdanning) og altså 5. Uoppgitt/ukjent/ingen utdanning.

Den siste gruppen er mest relevant for personer som har innvandret til Norge, og som i enkelte sammenheng brukes som en gruppe for sammenlikning av de gruppene av personer som er født i Norge. Det er selvsagt vanskelig å plassere en slik gruppe i utdanningsbildet, i og med at utdanningen er uoppgitt, ukjent eller at de ikke har noen utdanning. Det er midlertid rimelig å anta at majoriteten av de innvandrere som er å finne i denne gruppen kan ha et utdanningsnivå som er noe lavere enn høyere enn et gjennomsnittlig utdanningsnivå. Det er ikke uvanlig å plassere denne gruppen sammen med personer som er registrert med sin høyeste fullførte utdanning på grunnskolenivå. På den annen side kan det være en del personer med kortere opphold i Norge, men dog så lenge at de må melde innvandring, som kan ha en noe høyere utdanning som ikke blir registrert i den tiden de er her i landet, og som dermed faller i kategorien med uoppgitt utdanning i den tiden de er registrert bosatte i Norge. Innvandrere med kort botid vil også ha kortere tid på å kunne bli registrert med et utdanningsnivå enn innvandrere som blir boende i landet over lengre tid.

2.1.8. Definisjon av grupper etter arbeidsmarkedsstatus

Sysselsatte defineres i observasjonsperioden som personer i alderen 18-74 år som er registrert i et arbeidsforhold i fjerde kvartal i hvert registreringsår ved hjelp av yrkesstatuskoder som lønnstaker og/eller selvstendig næringsdrivende i den registerbaserte sysselsettingsstatistikken. Personer med flere typer arbeidsforhold defineres her ut fra det viktigste arbeidsforholdet. I prosjektet defineres imidlertid sysselsatte som har vært arbeidsledige i 7 måneder eller mer i løpet av et kalenderår som arbeidsledige, selv om de var å finne som sysselsatte i fjerde kvartal i registreringsåret. Sysselsatte lønnstakere og selvstendige som også har vært under utdanning i løpet av kalenderåret har vi i utgangspunktet klassifisert særskilt i en gruppe bestående av sysselsatte som også er under utdanning. Disse individene inngår som sysselsatte i analysene i denne rapporten dersom de ikke også har vært registrert som arbeidsledige i 7 måneder eller mer i kalenderåret.

Personer under utdanning defineres som alle som er under utdanning per 1.10 i undersøkelsesåret, pluss alle som har avlagt en eksamen i periodene 1.1 - 30.9 og/eller 1.10 -31.12 i undersøkelsesåret, men som ikke er å gjenfinne blant de personer som er registrert under utdanning per 1.10 i undersøkelsesåret. Personer under utdanning som også har vært sysselsatte i løpet av kalenderåret, defineres som *sysselsatte under utdanning*. Personer under utdanning som også er registrert som arbeidsledige i løpet av året, klassifiseres som arbeidsledige dersom arbeidsledigheten har vart i 7 måneder eller lenger i løpet av det samme kalenderåret.

Arbeidsledige defineres som alle som er registrert i arbeidsledighetsregisteret til NAV med minst én måned arbeidsledighet i løpet av kalenderåret. Arbeidsledige som også har vært sysselsatte i løpet av kalenderåret klassifiseres som arbeidsledige dersom arbeidsledigheten har vart 7 måneder eller lenger i løpet av det samme kalenderåret. Tilsvarende vil arbeidsledige som også har vært under utdanning i løpet av kalenderåret klassifiseres som arbeidsledige dersom ledigheten har vart i 7 måneder eller lenger i løpet av det samme kalenderåret.

Personer utenfor arbeidsstyrken for øvrig defineres som alle personer i aldersgruppen 18-74 år som ikke kan plasseres i noen av statusgruppene over. Personer i arbeidsstyrken består ifølge vanlig definisjon av sysselsatte og arbeidsledige.

Personer under utdanning blir sånn sett også å finne utenfor arbeidsstyrken, men defineres altså her som en separat gruppe som personer under utdanning (se over).

Oppsummert er hovedgruppene etter arbeidsmarkedsstatus samlet som følger:

Hovedgrupper etter status i forhold til arbeidsmarkedet
1. <i>Sysselsatte</i> : Alle individer i alderen 18-74 år som er registrert som lønnstakere eller selvstendig næringsdrivende i en referanseperiode hvert år, samt er mindre enn 7 måneder arbeidsledig i kalenderåret dersom også ledig og er ikke under utdanning.
2. <i>Sysselsatte under utdanning</i> : Den samme definisjonen som under punkt 1, men er også registrert under utdanning per 1. oktober og/eller avlagt en eksamen i løpet av kalenderåret.
3. <i>Under utdanning</i> : Alle som er registrert under utdanning per 1. oktober og/eller avlagt en eksamen i løpet av kalenderåret, men ikke registrert som sysselsatte og har mindre enn 7 måneder arbeidsledighet i kalenderåret dersom også registrert som arbeidsledig.
4. <i>Arbeidsledig</i> : Registrert som arbeidsledig i minimum 1 måned i kalenderåret, samt mer enn 6 måneder arbeidsledig dersom også registrert som sysselsatt og/eller under utdanning.
5. <i>Utenfor arbeidsstyrken for øvrig</i> : Alle personer som ikke er å gjenfinne i noen av statusgruppene 1-4 som definert over.

2.1.9. Definisjon av familie og familiestørrelse

I analysen har vi også benyttet inndelinger etter familiestørrelse. Som basis er benyttet begrepet familienummer fra de individbaserte befolkningsregistrene. Familienummeret er definert som fødselsnummeret til en referanseperson. Ektepar/registrerte partnere med eller uten felles barn, mor/far med barn og samboere med minst ett felles barn har felles familienummer. Samboere uten felles barn har imidlertid hvert sitt familienummer. Referanseperson i et ektepar er mannen, i samboerpar med felles barn er det kvinnen, og i registrerte partnerskap er det eldste person. Det vil si at alle personer som er registrert bosatt i Norge med oppgitt familienummer, og med samme familienummer som en eller flere andre personer registrert bosatte i Norge, er definert å utgjøre en og samme familie i analysen. Personer med oppgitt familienummer, men som ikke har felles familienummer med noen annen person registrert bosatt i Norge, utgjør i analysen en enpersonsfamilie. Med dette kan vi avlede familiestørrelsen, gitt som antall personer registrert bosatt i Norge med samme familienummer.

2.1.10. Avgrensninger i anvendelsen av variablene

I analysene har vi foretatt en del avgrensninger. For det første har vi valgt å anvende inngangen til årene 2000, 2005, 2010 og 2015 som de sentrale årgangene for sammenlikninger av personenes arbeidsmarkedsstatus. 2005 representerer første hele kalenderår etter at EU ble utvidet østover med ti nye medlemsland fra 1. mai 2004, mens 1. januar 2015 er det siste året vi har sammenliknbare sysselsettingsdata for da analysene startet opp. 2010 er det første hele året med en positiv økonomisk utvikling, etter at de største virkningene av finanskrisen i 2008-2009 hadde lagt seg. Dette gir en periode på til sammen 15 år, der analyseperiodene altså består av de 4 enkeltårene 2000, 2005, 2010 og 2015 med status per 1. januar i hver av årgangene.

Innføringen av den nye registerbaserte sysselsettingsstatistikken (A-ordningen) fra og med 2015 gir ikke helt sammenliknbare tall med registreringen av sysselsetting for tidligere år. Tall for registrert sysselsetting per 1. januar 2015 i våre analyser stammer imidlertid fra 4. kvartal 2014, som var siste år med registrering av sysselsettingen etter den gamle statistikken. Denne siste årgangen skulle i store trekk

være sammenliknbar med tilsvarende registrering foretatt per 1. januar 2000, 1. januar 2005 og 1. januar 2010.

2.2. Metodiske anvendelser

I dette kapitlet har vi samlet noen korte beskrivelser av de metoder som anvendes i beregningene av ut- og gjeninnvandring i denne rapporten.

1. I kapittel 4 er det foretatt beskrivende analyser av utviklingen i utvandringen ved hjelp av prosentuelle andeler i perioden 2000-2018. Eller om man vil, rater eller frekvenser målt i prosent av hele befolkningen i hver av gruppene som inngår i analysen og som er registrert bosatte i Norge ved inngangen til hvert av de årene som analyseres. Gjeninnvandring og gjenutvandring måles på tilsvarende måte som andeler, rater eller frekvenser målt i prosent av utvandrere i hver av gruppene som inngår i analysen. I noen makroanalyser estimeres sammenhengen mellom utvandringsrater, innvandring og konjunkturutvikling ved hjelp av regresjonsanalyser med minste kvadraters metode.

2. Undersøkelsene er gjennomført som kohortanalyser, der et utvalg utvandrer-kohorter, målt som personer som er registrert utvandret fra Norge i bestemte årganger i perioden 2000-2018, følges gjennom en del år for å kunne måle omfanget av gjeninnvandring og derpå gjenutvandring i løpet av den tidsperioden som undersøkes. Vi har her valgt å bruke en periode på inntil ti år for de eldste utvandringkohortene fra 2000, 2005 og 2008, men der nyere utvandringkohorter etter 2008 som har utvandret for mindre enn ti år siden, da nødvendigvis kun kan følges gjennom en noe kortere tidsperiode. De nyere utvandringkohortene kan imidlertid sammenliknes med de tidligere utvandringkohortene gitt samme antall år etter at utvandringen ble registrert, skjønt da underforstått målt i ulike tidsperioder med tilhørende forskjeller i de samfunnsøkonomiske forhold.

En tilsvarende kohortanalyse brukes også for å måle gjenutvandringen blant personer som gjeninnvandrer i den samme tidsperioden som anvendes for å måle gjeninnvandringen i utvandringkohortene. Dette gir videre et mål for netto-virkningene av den gjeninnvandringen som observeres, der det viser seg at ikke alle som gjeninnvandrer nødvendigvis blir boende lenge i Norge før de igjen gjenutvandrer.

3. For å kontrollere for sammensetningen av utvandrere og gjeninnvandrere etter individkjenntegn, er det i kapittel 5 og 6 foretatt noen estimeringer som tar hensyn til disse dimensjonene.

2.2.1. Nærmere om estimeringsmetodene anvendt i kapittel 5 og 6

I kapittel 5 har vi estimert sannsynligheter for at individer utvandrer fra det landet de er registrert bosatt i, som i vårt eksempel vil si sannsynligheten for å utvandre fra Norge. Vi har også estimert sannsynligheter for fortsatt å være bosatt i det landet hvor de er registrert bosatt i basisåret, ved å måle sannsynligheten for de som utvandrer relativt til de som ikke utvandrer. Videre har vi i kapittel 6 estimert gjeninnvandringen med utgangspunkt i de personer som er registrert utvandret i utvalgte årganger. En viktig grunn til å estimere disse sannsynligheter kontrollert for en rekke individkjenntegn, er at bak de beskrivende analyser av utvandring-rater og gjeninnvandring-rater vi viser i kapittel 4, er det forskjellig sammensetning av personer i hver grunnkodegruppe gitt kjønn, alder, utdanningsnivå og landbakgrunn i tre generasjoner, samt også ulik tilknytning til arbeidsmarkedet og med forskjellige familiestørrelser og familiesammensetning med hensyn til antall barn. Vi har estimert disse sannsynlighetene ved hjelp av tverrsnittsdata for utvandring, gitt de aktørene som er registrert bosatt i Norge ved inngangen til utvalgte årganger på 2000-tallet og med utfall som utvandret fra landet i løpet av det samme

kalenderåret. For estimering av gjeninnvandring følges utvandrerne gjennom en akkumulert treårsperiode kontrollert for kjønn, alder, utdanningsnivå, arbeidsmarkedsstatus og landbakgrunn i tre generasjoner, respektive en fireårsperiode for estimering av gjeninnvandring av personer etter antall barn.

Estimeringene er foretatt på individnivå som lineære regresjoner med minste kvadraters metode, og slik at hver enkelt persons sannsynlighet for å utvandre er estimert simultant for hver av årgangene, og likedan sannsynligheten for å gjeninnvandre over en periode på tre, respektive fire år, etter at utvandringen ble registrert. Estimatenes er gitt som ett sett med dummyvariabler for hvert individkjennetegn. Resultatene må tolkes i forhold til den gruppen som er valgt som referansegruppe for hvert av kjennetegnene, men dermed også slik at vi kan tolke resultatene relativt mellom gruppene som ikke inngår i referansegruppen. En grunn til å velge en slik metode, er at det kan være noe enklere å tolke parameterne enn i mer avanserte estimeringer.

For å forklare litt mer detaljert det som er rapportert i tabellene i kapittel 5 og 6, har vi tatt med et eksempel fra tabell 5.1 i kapittel 5. Ta for eksempel estimatet 0,00287 for aldersgruppen 30-49 år med t-verdien 2,46 for personer i grunnkodegruppe 012, som vil si personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med to utenlandsfødte besteforeldre. La oss tenke oss 2 individer i den samme grunnkodegruppe, indeksert med henholdsvis i og j . La Y_i være en binærvariabel som antar verdien 1 hvis individ i 'utvandrer fra Norge' og verdien 0 ellers. La likedan Y_j være en binærvariabel som antar verdien 1 hvis individ j 'utvandrer fra Norge' og verdien 0 ellers. La $D\_alder30\_49_i$ være en dummyvariabel som antar verdien 1 hvis individ i er mellom 30 og 49 år gammel, og ellers verdien 0. La $D\_alder0\_17_i$ være en dummyvariabel som antar verdien 1 hvis individ i fra den samme grunnkodegruppe er mellom 0 og 17 år gammel, og ellers verdien 0. La videre $D\_alder18\_29_i$ være en dummyvariabel som antar verdien 1 hvis individ i fra den samme grunnkodegruppen er mellom 18 og 29 år gammel, og ellers verdien 0. Tilsvarende kan en definere de tre variablene $D\_alder30\_49_j$, $D\_alder0\_17_j$ og $D\_alder18\_29_j$ for person j .

La X_i være en radvektor med variabler knyttet til kjønn og landbakgrunn i tre generasjoner for individ i fra grunnkodegruppe 012, og likedan X_j være en radvektor med variabler knyttet til kjønn og landbakgrunn i tre generasjoner for individ j fra grunnkodegruppe 012.

For individ i fra grunnkodegruppe 012 har vi:

$$P(\hat{Y}_i=1) = \hat{\alpha} + \hat{\beta} D\_alder30\_49_i + \hat{\beta} D\_alder0\_17_i + \hat{\beta} D\_alder18\_29_i + X_i \hat{\gamma}$$

For individ j fra grunnkodegruppe 012 har vi:

$$P(\hat{Y}_j=1) = \hat{\alpha} + \hat{\beta} D\_alder30\_49_j + \hat{\beta} D\_alder0\_17_j + \hat{\beta} D\_alder18\_29_j + X_j \hat{\gamma}$$

Over betegnet ' $\hat{\cdot}$ ' er OLS-estimerer.

Vi forutsetter nå at $X_i = X_j$ og dessuten

$$D\_alder0\_17_i = D\_alder0\_17_j = 0, D\_alder18\_29_i = D\_alder18\_29_j = 0.$$

Vi har følgende differanse:

$$P(\hat{Y}_i=1) - P(\hat{Y}_j=1) = \hat{\beta} (D\_alder30\_49_i - D\_alder30\_49_j).$$

Vi forutsetter videre at individ i fra grunnkodegruppe 012 er mellom 30 og 49 år gammel, mens individ j fra grunnkodegruppe 012 er 50 år eller eldre (det vil si blant de i den aldersgruppen vi har valgt som referansegruppe for alder). Med dette får en for individ i i alderen fra 30 til 49 år i grunnkodegruppe 012:

$P(\hat{Y}_i=1) - P(\hat{Y}_j=1) = \hat{\beta}_1 = 0,00287$ og med tilhørende t-verdi = 2,46.

Det vil si at individ i fra grunnkodegruppe 012 i alderen 30-49 år har signifikant høyere sannsynlighet for å utvandre fra Norge enn en person fra referansegruppen 50 år og eldre i grunnkodegruppe 012, med et signifikansnivå på 5 prosent. (alt. 95 prosent).

Tilsvarende differanser i sannsynlighet blir utført for samtlige av de øvrige grupperingene vi har med i estimeringene gitt i tabell 5.1, men også i de øvrige tabellene med estimeringer i kapittel 5 og i kapittel 6.

3. Utviklingen i antall personer født i Norge i hver av grunnkodegruppene

- Antall registrert bosatte personer født i Norge har økt klart i antall fra 2000 til 2019, fra 4,2 millioner til 4,5 millioner. Likevel har andelen de utgjør av landets registrert bosatte befolkning falt fra 93,5 prosent i 2000 til 84 prosent ved inngangen til 2019 på grunn av høy innvandring.
- Persongruppene målt etter grunnkoder som inngår i analysen varierer til dels betydelig i størrelse målt i antall registrert bosatte personer. Størst er grunnkodegruppe 000, som vil si personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre. Antall personer i denne gruppen har imidlertid endret seg lite fra 2000 til 2019, og er på mellom 3,8-3,9 millioner. Andelen gruppen utgjør av landets befolkning har imidlertid falt fra 87 til 72 prosent.
- Den nest største gruppen, bestående av personer født i Norge med én utenlandsfødte forelder og med to utenlandsfødte besteforeldre, grunnkodegruppe 012, har økt klart både i antall personer (fra 120 000 til 215 000) og i den andelen de utgjør av landets befolkning (rundt 4 prosent i 2019).
- Mye av det samme gjelder den tredje største av grunnkodegruppene, grunnkode 024, som består av personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre. Denne gruppen har i analyseperioden økt fra rundt 45 000 til 180 000, og også økt mer i prosent enn antall innvandrere registrert bosatt i Norge.
- Innvandrere, som inngår i analysen for sammenlikning, har også økt betydelig i perioden, fra om lag 240 000 til 765 000 personer. Som andel av befolkningen har de økt fra rundt 5 prosent til drøyt 14 prosent.

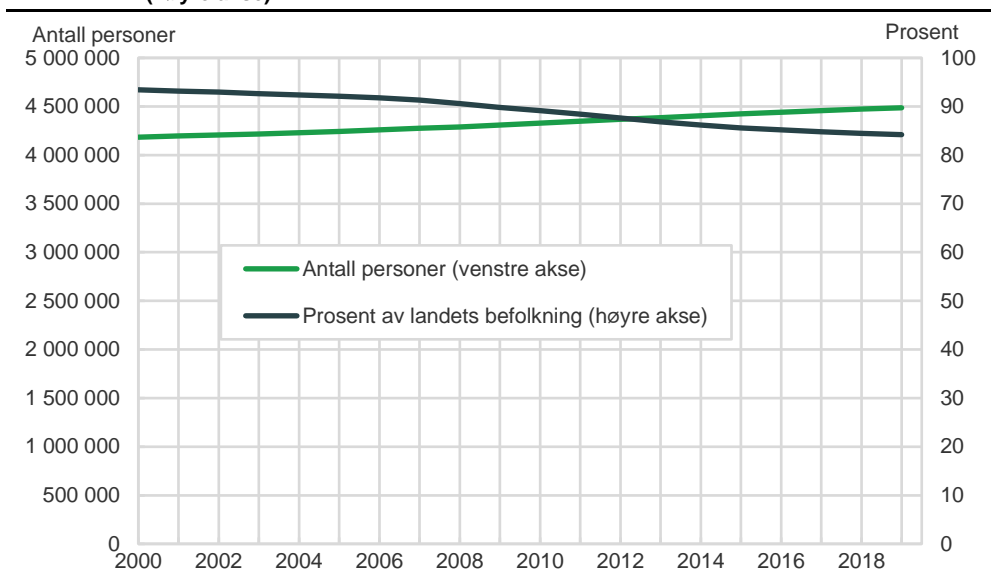
I dette kapitlet gir vi en kort oversikt over hvor store befolkningsgruppene som analyseres er målt i antall personer, og hvordan de samme befolkningsgruppene har utviklet seg i størrelse gjennom den tidsperioden analysene omfatter. Det vil si fra årtusenskiftet 2000 og frem til og med 2018, men med oppdaterte tall for befolkning i de samme gruppene per 1. januar 2019.

Som en ramme, ser vi først på utviklingen i antall personer i de mest aktuelle grunnkodegruppene som en tidsserie fra 2000 og frem til begynnelsen av 2019 for hele landet. Enkelte av gruppene er ganske store, mens noen er veldig små. Som nevnt i delkapittel 2.1.1, er det med hensyn til de minste gruppene slått sammen enkelte grunnkoder til såkalte «samlingsgrupper av grunnkoder» før det foretas analyser av internasjonale flyttebevegelser for disse gruppene.

Først gis en oversikt over utviklingen i antall personer født i Norge, og som er registrert bosatte i landet per 1. januar i hvert av årene 2000-2019 (se figur 3.1). Det vil si den gruppen av personer som analysene i denne rapporten i all hovedsak er fokusert på.

Gruppen personer født i Norge utgjør som ventet en meget stor andel av de som er bosatt i landet, men da med høyest andel ved begynnelsen av perioden. I 2000 omfattet denne gruppen drøyt 4 184 000 personer (se figurens venstre akse), som da utgjorde om lag 93,5 prosent av landets registrert bosatte befolkning (se figurens høyre akse). Antall personer i denne gruppen har steget forholdsvis jevnt opp gjennom 2000-tallet, og omfattet ved inngangen til 2019 nesten 4 487 000 personer. På grunn av relativt høy innvandring til Norge i løpet av denne perioden har den andelen gruppen utgjør av landets totalt registrert bosatte befolkning falt gjennom perioden, og utgjorde ved inngangen til 2019 drøyt 84 prosent av landets befolkning.

Figur 3.1 Antall personer født i Norge registrert bosatt i landet per 1. januar 2000-2019 (venstre akse), og målt i prosent av hele landets registrert bosatte befolkning (høyre akse)

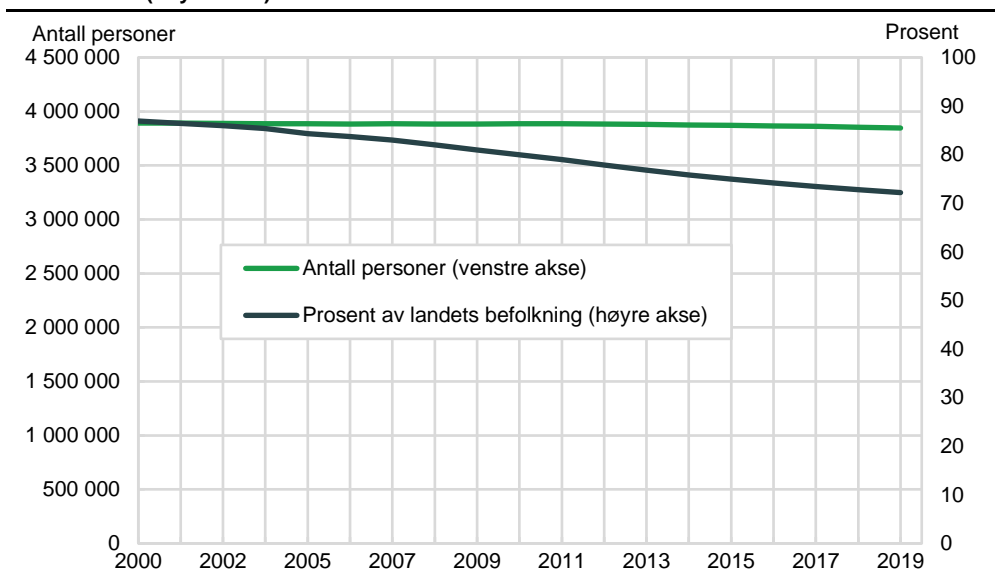

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Som forventet, består den klart største enkeltgruppen av personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre. Disse er som nevnt i kapitlet foran, betegnet som grunnkode 000. I figur 3.2 har vi gitt en oversikt over hvordan antall personer i grunnkodegruppe 000 har utviklet seg i perioden 2000-2019 lest ved hjelp av den venstre akse, mens den prosentvise andelen denne gruppen har utgjort av hele landets registrert bosatte befolkning gjennom perioden er gitt ved figurens høyre akse.

Denne gruppen utgjorde ved inngangen til dette årtusenet om lag 3 892 500 personer, som da tilsa nesten 87 prosent av alle personer som var registrert bosatte i Norge på det tidspunktet. Denne befolkningsgruppen har derimot ikke endret seg mye målt i antall personer gjennom den perioden vi her analyserer, og utgjorde 1. januar 2019 om lag 3 846 500 personer. I kraft av at Norges folketall har økt til dels sterkt i løpet av perioden, vil det si at den andelen denne grunnkodegruppen har utgjort av hele landets registrert bosatte befolkning har falt gjennom perioden. Figuren viser da også et gradvis fall i denne gruppens andel av befolkningen til om lag 72 prosent av befolkningen ved inngangen til 2019. Som forventet ble fallet i andel noe større i årene etter 2004 på grunn av en økende arbeidsinnvandring til Norge.

Figur 3.2 Antall personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre (grunnkode 000) registrert bosatte i Norge per 1. januar 2000-2019 (venstre akse), samt målt i prosent av hele landets registrert bosatte befolkning (høyre akse)

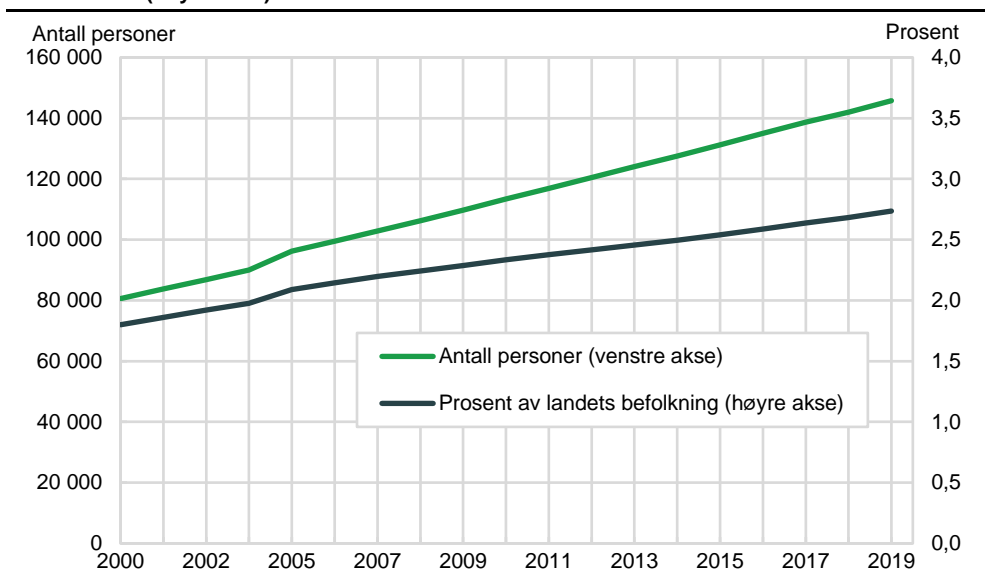

Kilde: Statistisk sentralbyrå

For å følge graden av generasjonstilhørighet til Norge, ser vi på tilsvarende utvikling i antall personer født i Norge med to norskfødte foreldre, men der en av besteforeldrene er født i utlandet. Det vil si at tre av besteforeldrene er født i Norge. Disse utgjør grunnkode 001, og antall personer og andelen de utgjør av landets befolkning er vist i figur 3.3. Som vi ser er ikke gruppen veldig stor, og besto ved inngangen til undersøkelsesperioden i 2000 av om lag 80 000 personer, noe som da utgjorde om lag 2 prosent av landets befolkning. Gruppen øker imidlertid forholdsvis jevnt og ganske mye i løpet av undersøkelsesperioden fra om lag 80 000 personer til om lag 143 000 personer når vi kommer frem til inngangen av 2019, og utgjør da litt i underkant av 3 prosent av landets befolkning.

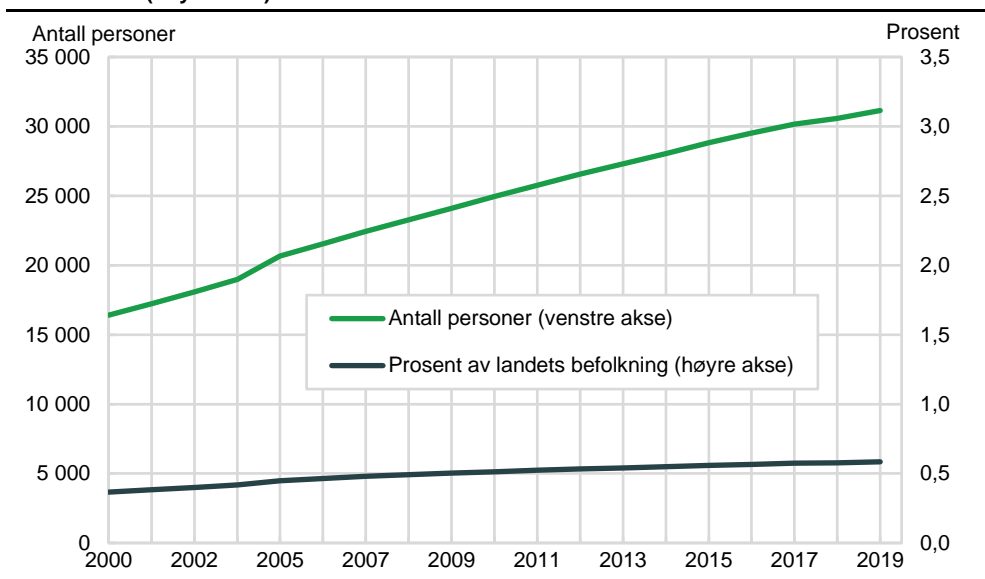
Den neste grunnkodegruppen av en viss størrelse er de født i Norge med én norskfødt forelder og med fire norskfødte besteforeldre (grunnkode 010). Det vil si at ingen av besteforeldrene er født i utlandet, og at også den ene av foreldrene som er utenlandsfødt igjen har to norskfødte foreldre. Antall og andel personer i denne gruppen er vist i figur 3.4. Gruppen er som vi ser klart mindre enn gruppene over, og utgjorde i 2000 drøyt 16 000 personer, men som i perioden nær fordobler seg til et antall på om lag 31 000 personer ved inngangen til 2019. Som andel av hele befolkningen som er registrert bosatt i Norge utgjorde gruppen kun 0,3 prosent i 2000, men som økte til snaut 0,6 prosent når vi kommer frem til begynnelsen av 2019.

Figur 3.3 Antall personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med en utenlandsfødt besteforelder (grunnkode 001) registrert bosatte i Norge per 1. januar 2000-2019 (venstre akse), samt målt i prosent av hele landets registrert bosatte befolkning (høyre akse)

Kilde: Statistisk sentralbyrå

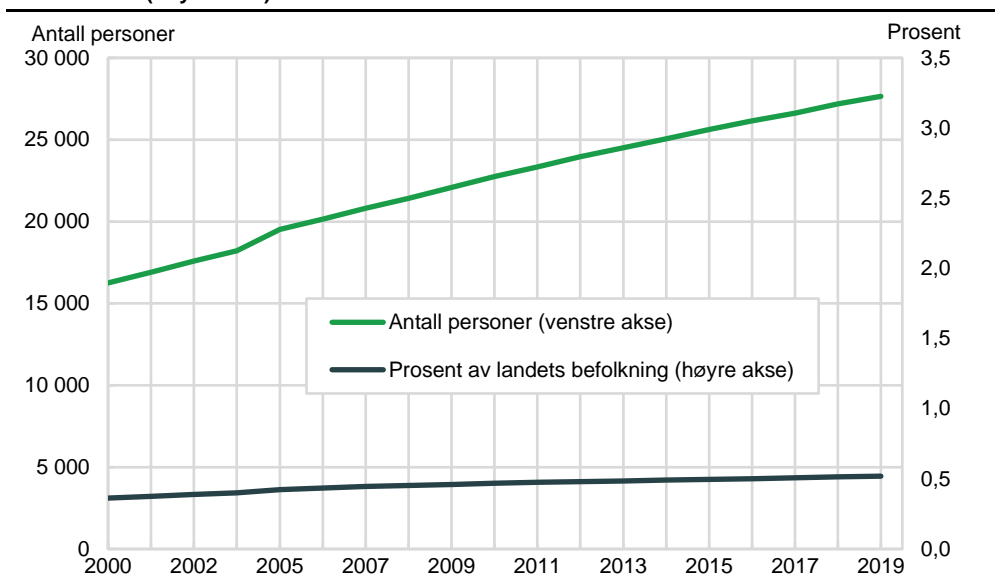
Figur 3.4 Antall personer født i Norge med én norskfødt forelder og med fire norskfødte besteforeldre (grunnkode 010) registrert bosatte i Norge per 1. januar 2000-2019 (venstre akse), samt målt i prosent av hele landets registrert bosatte befolkning (høyre akse)

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Den neste gruppen av en viss størrelse er de personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og der en av besteforeldrene er født i utlandet (grunnkode 011). Gruppen er omtrent i størrelse med grunnkodegruppe 010 foran, og besto i 2000 av om lag 16 000 personer (se figur 3.5). Denne gruppen øker også i antall i løpet av perioden, og besto ved inngangen til 2019 av nesten 28 000 personer. Altså med en svakt lavere økning enn grunnkodegruppe 010. Prosentandelen av hele befolkningen var i 2000 på om lag 0,3 prosent som økte til om lag 0,5 prosent i 2019.

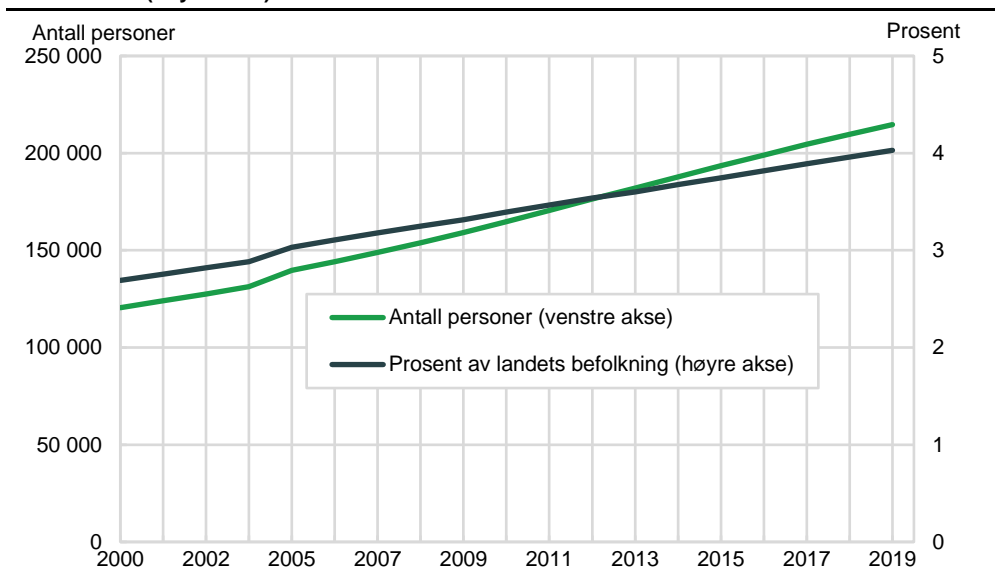
Figur 3.5 Antall personer født i Norge med én norskfødt forelder og med en utenlandsfødt besteforelder (grunnkode 011) registrert bosatte i Norge per 1. januar 2000-2019 (venstre akse), samt målt i prosent av hele landets registrert bosatte befolkning (høyre akse)

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Den neste er en av de større grunnkodegruppene, som består av de født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med to utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 012). Altså typisk personer født i Norge der den ene av foreldrene ikke har innvandrerbakgrunn mens den andre av foreldrene er innvandrere. Gruppen besto i 2000 av om lag 120 000 personer og som i undersøkelsesperioden økte til om lag 215 000 personer. Dette utgjorde da om lag 4 prosent av landets registrert bosatte befolkning.

Figur 3.6 Antall personer født i Norge med én norskfødt forelder og med to utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 012) registrert bosatte i Norge per 1. januar 2000-2019 (venstre akse), samt målt i prosent av hele landets registrert bosatte befolkning (høyre akse)

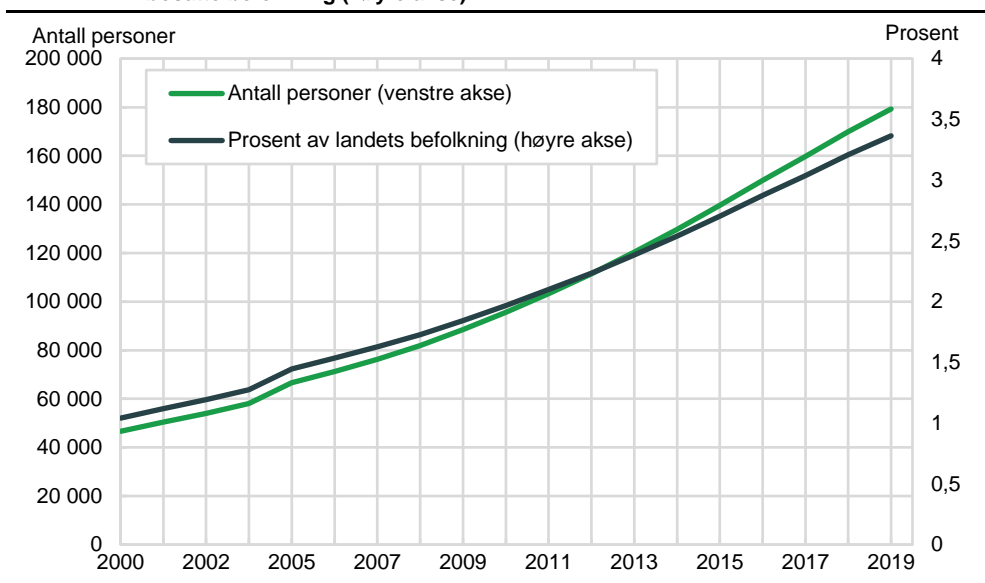
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Den neste gruppen av personer født i Norge består av de som av disse har størst generasjonstilknytning til utlandet, og utgjør den gruppen som betegnes som norskfødte personer av innvandreforeldre og som etter definisjonen inngår i gruppen av de med innvandrerbakgrunn. Mer detaljert består gruppen av personer

født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre, kjennetegnet som grunnkodegruppe 024. Ved inngangen til undersøkelsesperioden i 2000 besto denne gruppen av om lag 45 000 personer, og som deretter har hatt en firedobbel økning til om lag 180 000 personer når vi kommer frem til begynnelsen av 2019 (se figur 3.7). Med dette utgjorde denne grunnkodegruppen om lag en prosent av befolkningen registrert bosatt i Norge i 2000, økende til nesten 3,5 prosent av befolkningen ved inngangen til 2019.

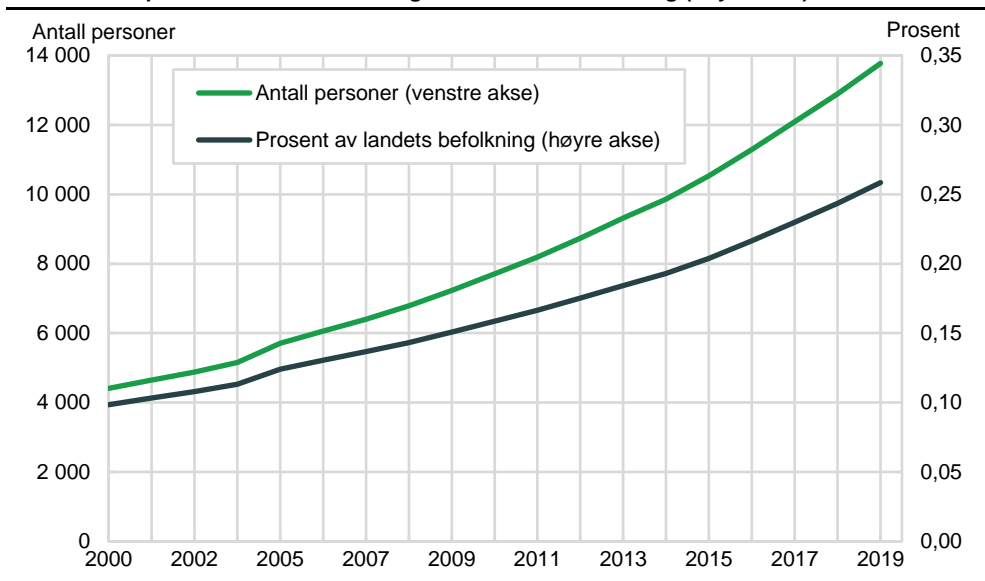
Figur 3.7 Antall personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 024) registrert bosatte i Norge per 1. januar 2000-2019 (venstre akse), samt målt i prosent av hele landets registrert bosatte befolkning (høyre akse)

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Vi har også sett på gjeninnvandring i de grunnkodegruppene som er slått sammen på grunn av relativt lave folketall i hver av grunnkodegruppene (se definisjoner i delkapittel 2.1.1.). Vi starter med den sammenslåtte gruppen som har størst norsk generasjonsbakgrunn, og som vi har kalt samlingsgruppe 009 (består av grunnkodene 002, 003 og 004). Det vil si av personer født i Norge med to norskefødte foreldre og med to, tre eller fire utenlandsfødte besteforeldre. Denne gruppen består, som vi ser av figur 3.8, av et lavere antall personer enn i noen av de enkeltstående grunnkodegruppene over. Antall personer i denne gruppen øker imidlertid ganske klart gjennom undersøkelsesperioden, der de ved å utgjøre nær 4 500 personer i 2000 øker til nesten 14 000 personer når vi kommer frem til begynnelsen av 2019. Altså en nær tredobling av antall personer. Andelen de utgjør av landets befolkning er imidlertid liten, ved å gå fra 0,1 prosent av befolkningen i 2000 til å utgjøre 0,25 prosent av landets befolkning i 2019.

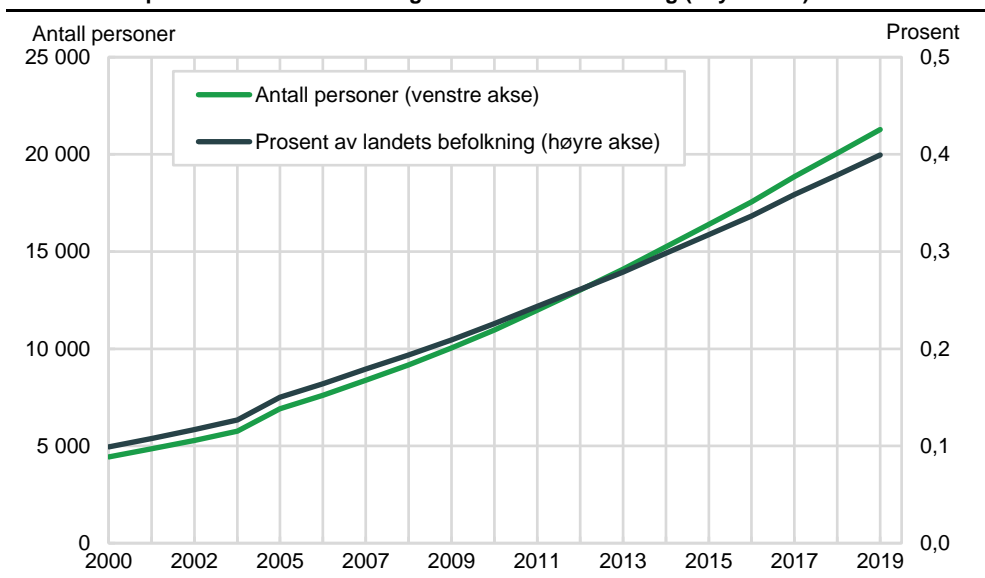
Figur 3.8 Antall personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med to, tre eller fire utenlandsfødte besteforeldre (samlingsgruppe 009 = grunnkodene 002, 003, 004) registrert bosatte i Norge per 1. januar 2000-2019 (venstre akse), samt målt i prosent av hele landets registrert bosatte befolkning (høyre akse)

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Den neste av de sammenslåtte gruppene er den vi har kalt samlingsgruppe 017, og som består av personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med tre eller fire utenlandsfødte besteforeldre (det vil si summen av grunnkodene 013 og 014). Befolkningsutviklingen for denne gruppen er gitt i figur 3.9. Denne gruppen består av noen flere personer enn i samlingsgruppe 009. Gruppen besto av om lag 4 800 personer i 2000, men som øker ganske klart til nesten 21 300 personer i 2019. Altså en sterkere økning enn i samlingsgruppen over og med mer enn en firedobling av antall personer gjennom undersøkelsesperioden. Med dette økte de også sin andel av landets befolkning, fra om lag 0,1 prosent i 2000 økende til om lag 0,4 prosent av den registrert bosatte befolkningen i 2019.

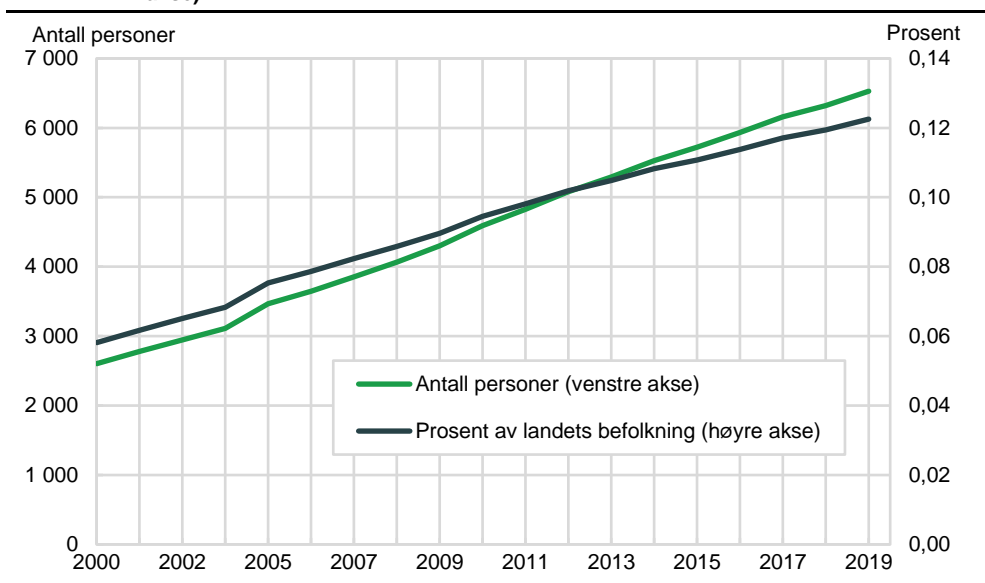
Figur 3.9 Antall personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med tre eller fire utenlandsfødte besteforeldre (samlingsgruppe 017 = grunnkodene 013 og 014) registrert bosatte i Norge per 1. januar 2000-2019 (venstre akse), samt målt i prosent av hele landets registrert bosatte befolkning (høyre akse)

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Den siste av de sammenslåtte gruppene, som vi har kalt samlingsgruppe 026, består av personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med enten ingen, en, to eller tre utenlandsfødte besteforeldre (det vil si summen av grunnkode 020, 021, 022 og 023). Som det går frem av figur 3.10, utgjør denne gruppen den minste av samlingsgruppene og dermed også den minste av alle grupper i denne analysen. Gruppen besto av om lag 2 800 personer i 2000, men etter mer enn en fordobling utgjorde gruppen om lag 6 500 personer når vi kommer frem til begynnelsen av 2019. Andelen gruppen utgjør av landets befolkning er med dette svært liten, der gruppen utgjorde snaut 0,06 prosent av befolkningen i 2000, men som økte til om lag 0.12 prosent av landets befolkning i 2019.

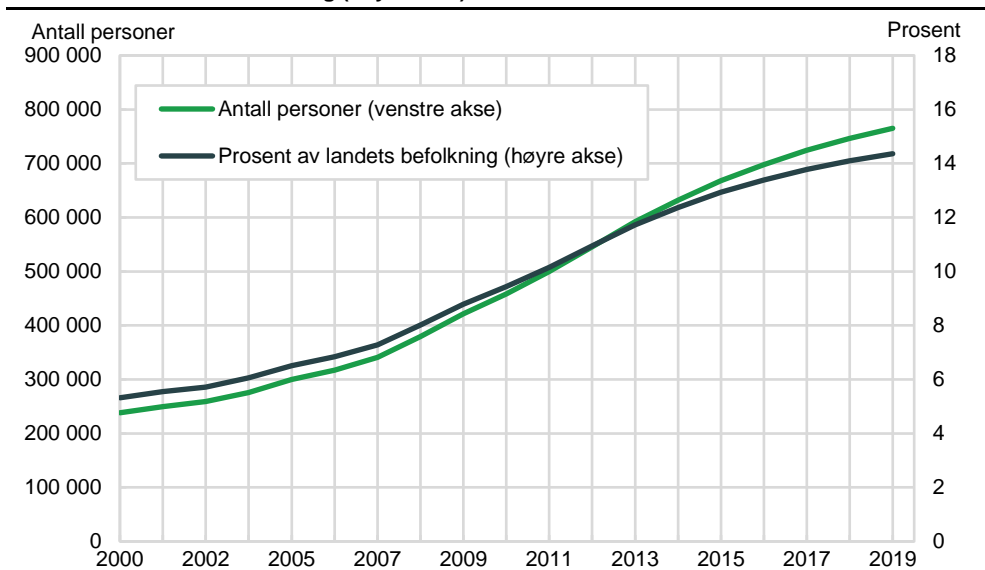
Figur 3.10 Antall personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med enten ingen, en, to eller tre utenlandsfødte besteforeldre (samlingsgruppe 026 = grunnkodene 020, 021, 022 og 023) registrert bosatte i Norge per 1. januar 2000-2019 (venstre akse), samt målt i prosent av hele landets registrert bosatte befolkning (høyre akse)

Kilde: Statistisk sentralbyrå

For orden skyld har vi også tatt med en tilsvarende oversikt over den gruppen av personer som defineres som innvandrere til Norge, og som i flere sammenhenger er tatt med som en sammenliknings-gruppe i denne rapporten. Sett i en grunnkode-sammenheng utgjør disse grunnkodegruppen 124, som vil si at de er født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre, og som altså har innvandret til Norge. Gruppen besto i 2000 av snaut 240 000 personer og økte deretter klart i løpet av undersøkelsesperioden til om lag 765 000 personer ved inngangen av 2019 (se figur 3.11). Fra å utgjøre drøyt 5 prosent av den registrert bosatte befolkningen i Norge ved inngangen til 2000, økte den til drøyt 14,3 prosent ved begynnelsen av 2019.

Figur 3.11 Antall personer født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 124) registrert bosatte i Norge per 1. januar 2000-2019 (venstre akse), samt målt i prosent av hele landets registrert bosatte befolkning (høyre akse)

Kilde: Statistisk sentralbyrå

3.1. Kort oppsummering av kapittel 3

Oppsummert viser undersøkelsene at antall registrert bosatte personer født i Norge har økt klart i antall fra 2000 til 2019, fra 4,2 millioner til 4,5 millioner. Likevel har andelen de utgjør av landets registrert bosatte befolkning falt fra 93,5 prosent i 2000 til 84 prosent ved inngangen til 2019 på grunn av høy innvandring.

Persongruppene målt etter grunnkoder som inngår i analysen varierer til dels betydelig i størrelse målt i antall registrert bosatte personer. Størst er grunnkodegruppe 000, som vil si personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre. Antall personer i denne gruppen har imidlertid endret seg lite fra 2000 til 2019, og er på mellom 3,8-3,9 millioner. Andelen gruppen utgjør av landets befolkning har imidlertid falt fra 87 til 72 prosent. Den nest største gruppen, bestående av personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med to utenlandsfødte besteforeldre, grunnkodegruppe 012, har økt klart både i antall personer (fra 120 000 til 215 000) og i den andelen de utgjør av landets befolkning (rundt 4 prosent i 2019). Mye av det samme gjelder den tredje største av grunnkodegruppene, grunnkode 024, som består av personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre. Denne gruppen har i analyseperioden økt fra rundt 45 000 til 180 000, og også økt mer i prosent enn antall innvandrere registrert bosatt i Norge. Innvandrere, som inngår i analysen for sammenlikning, har også økt betydelig i perioden, fra snaut 240 000 til 765 000 personer. Som andel av befolkningen har de økt fra rundt 5 prosent til drøyt 14 prosent.

4. Utvandring, gjeninnvandring og gjenutvandring etter grunnkoder

- Utvandringsfrekvensen blant personer født i Norge følger stort sett graden de har av generasjonstilknytning til landet, der de født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre har høyest utvandringsrater, mens de født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre har lavest utvandringsrater.
- Til sammenlikning har innvandrere i Norge en klart høyere utvandringsfrekvens enn noen av gruppene som er født i Norge.
- Gjeninnvandringen blant de som utvandrer er størst i det første året etter utvandring, for deretter å falle gradvis med antall år etter at utvandringen ble registrert. Gjeninnvandringen etter ti år utgjør i gjennomsnitt noe under to tredjedeler av de som utvandret blant de norskfødte.
- Gjeninnvandring til Norge etter utvandring følger ikke like entydig graden av generasjonstilknytning til Norge som utvandringen. Her er det flere grupper med noe generasjonstilknytning til utlandet som viser de høyeste gjeninnvandringsratene, der de med størst generasjonstilknytning til Norge varierer noe mellom den femte og sjette høyeste gjeninnvandringsfrekvensen av de som har utvandret i hver av grunnkodegruppene.
- Samlet sett har det vært en svakt fallende tendens til gjeninnvandring blant alle norskfødte personer som har utvandret utover på 2000-tallet.
- Dette bildet endrer seg ikke mye når vi tar i betraktning gjenutvandring blant de som har gjeninnvandret. Netto gjeninnvandring følger i store trekk forskjellene mellom grunnkodegruppene i brutto gjeninnvandring, men med i underkant av 10 prosentpoeng lavere rater. Dette gjenspeiler dermed nivået på samlet gjenutvandring.
- Målt etter antall registrert bosatte familiemedlemmer i Norge, er det personer med få eller ingen andre registrert bosatte familiemedlemmer i landet som viser høyest utvandringsfrekvens.
- Målt etter antall registrert bosatte barn i familien, er det personer uten barn som viser de høyeste utvandringsratene. Litt overaskende viser personer med ett registrert bosatt barn i Norge litt lavere utvandringsfrekvens enn de som har to barn eller flere.
- Med hensyn til sysselsetting, er det utviklingen året før utvandring som har størst påvirkning på utvandringsraten, mens arbeidsledigheten i utvandringsåret har en moderat påvirkning på utvandringsraten. Arbeidsmarkedet i Norge synes å ha noe større betydning for utvandring enn for innvandring blant personer født i Norge.

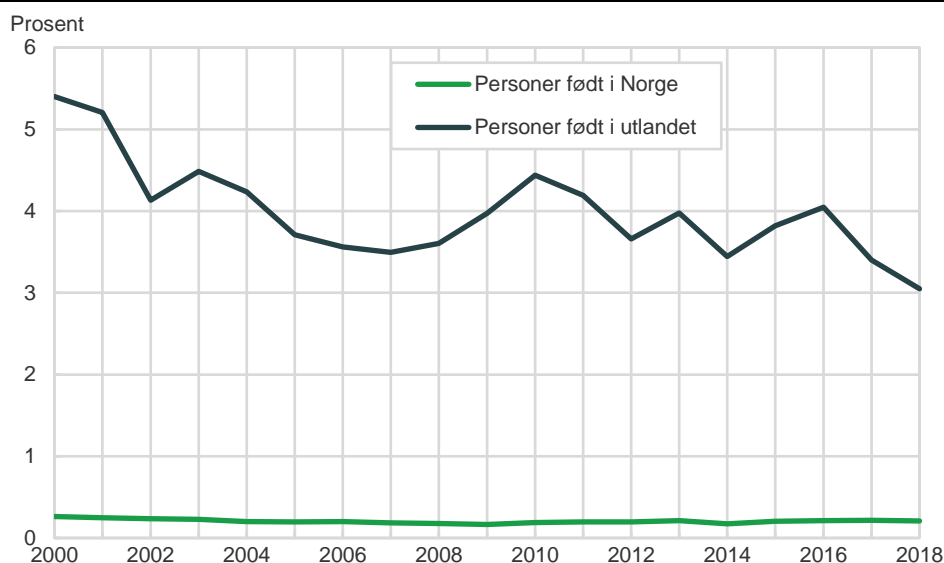
4.1. Utvandring blant personer etter grunnkodegrupper

I dette delkapitlet gis først en oversikt over hvordan tilbøyeligheten til å utvandre har utviklet seg fra årtusenskiftet og frem til 2018. Vi ser først på hvordan utvandringstilbøyeligheten har vært hos den delen av befolkningen som er født i Norge, og som altså er den delen av befolkningen vi fokuserer mest på i denne rapporten (se figur 4.1). For sammenlikning har vi her tatt med utvandringstilbøyeligheten for personer som er registrert bosatt i Norge, men født i utlandet og deretter innvandret til Norge. Som nevnt i kapittel 2, omfatter denne gruppen flere enn de som vanligvis defineres som innvandrere, og utgjør en sammensetning av personer fordelt på til sammen 15 grunnkoder. Den minst utenlandsrelaterte grunnkoden består her av personer født i utlandet med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre, og som senere har innvandret til Norge. Den mest utenlandsdominerte av disse er de som vanligvis defineres som innvandrere i Norge, og som består av personer født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og

med fire utenlandsfødte besteforeldre, og som har innvandret til Norge. Disse er å gjenfinne med grunnkode 124.

Andelen som utvandrer per år blant de som er født i Norge har variert forholdsvis lite på 2000-tallet, fra drøyt 0,2 prosent av befolkningen i denne gruppen i de første og de siste årene av perioden 2000-2018 til noe i underkant av 0,2 prosent av befolkningen i denne gruppen i de øvrige årene (se figur 4.1) Som tidligere vist i bl.a. Skjerpen, Tønnessen og Stambøl (2016a,b) og i Kornstad, Skjerpen og Stambøl (2016, 2017), er tilbøyeligheten til å utvandre klart høyere blant innvandrere i Norge født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre enn blant personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre. Som vi ser av figur 4.1, har utvandringsfrekvensen blant alle personer født i utlandet også vært klart høyere enn blant de født i Norge, men dog fallende fra de første årene av 2000-tallet. Størst utvandring finner man her i det første året 2000, da andelen som utvandret var 5,4 prosent av tilsvarende gruppe registrert bosatt i Norge, mens den laveste utvandringsfrekvensen ble observert i det siste året 2018, da andelen som utvandret var falt til 3 prosent. Man kan her se en viss sammenheng med den økonomiske utviklingen i landet, i og med at en relativt svak økonomisk utvikling i begynnelsen av 2000-tallet ble etterfulgt av en sterk økonomisk vekst fra 2004 og frem til finanskrisen i 2008-2009, da utvandringen igjen gikk klart opp etter et fall i årene før. I kjølvannet av finanskrisen bidro usedvanlig høye oljeinvesteringer igjen til klar vekst i økonomien i Norge i årene 2010-2013, mens et kraftig fall i oljeprisen fra midten av 2014 igjen bidro til svak økonomisk utvikling i perioden 2014-2016, og da spesielt i de vestlige og sørvestlige regionene av landet som ble hardest rammet av oljeprisfallet. Deretter har landet igjen vært inne i en periode med god økonomisk utvikling frem til 2019 som følge av økende oljepriser, økte oljeinvesteringer og dertil økte næringslivsinvesteringer, og som vi ser med en fallende tendens til utvandring blant personer født i utlandet. For de som er født i Norge, er derimot en moderat høyere tendens til utvandring mot slutten av perioden ikke i tråd med den økonomiske utviklingen i landet. Som vi skal se under, har dette mest sammenheng med økende utvandringsfrekvenser blant personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre (grunnkodegruppe 024).

Figur 4.1 Utvandring blant personer registrert bosatt i Norge fordelt på de født i Norge og de født i utlandet. Målt i prosent av antall personer i hver gruppe registrert bosatt i Norge per 1. januar 2000-2018

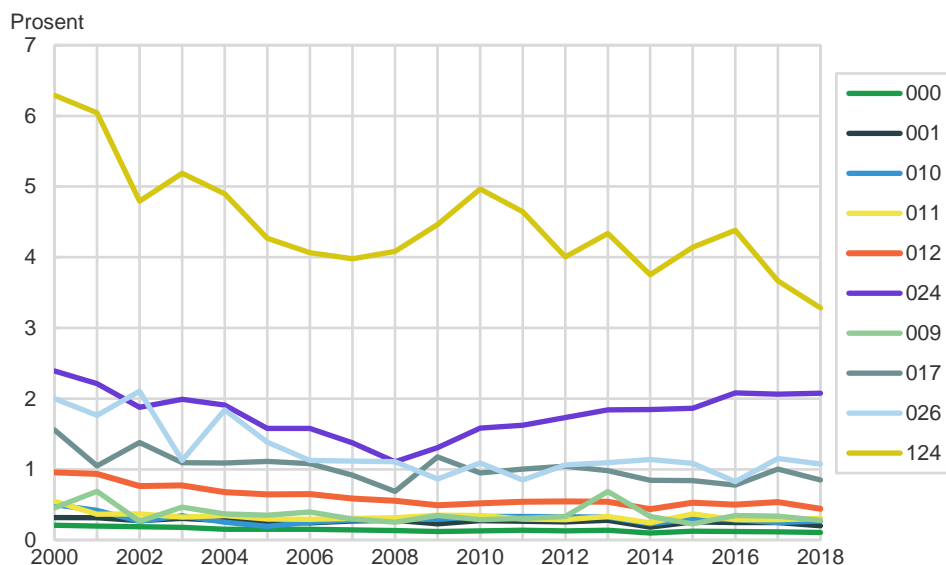
Kilde: Statistisk sentralbyrå

I figur 4.2 vises tilsvarende utvandringsfrekvenser for personer født i Norge fordelt etter forskjellige grupper av grunnkoder, men også sammenliknet med innvandrere, slik de er definert av SSB (grunnkode 124). I det videre begrenses de utenlandsfødte til kun å inkludere denne gruppen, og som altså er den gruppen vi vanligvis definerer som innvandrere i Norge. Denne gruppen kan til en viss grad sammenliknes med personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 024). Denne gruppen er den som vanligvis betegnes som personer født i Norge med to innvandrerforeldre.

Som vi ser av figur 4.2, er det store forskjeller i utvandringstilbøyelighet mellom den ene gruppen av personer født i utlandet og de gruppene med personer født i Norge, med klart høyest utvandringsfrekvens for den første gruppen. Som vi ser, er utvandringsfrekvensen enda litt høyere enn for alle bosatte personer i Norge som er født i utlandet vist i figur 4.1. Dette har sammenheng med at blant alle som er født i utlandet er det også en del som har stor tilknytning til Norge gjennom forskjellige kombinasjoner av norskfødte foreldre og besteforeldre, og der personer født i utlandet med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre er de med størst norsk generasjonstilknytning av disse.

Sammenliknet med alle de øvrige gruppene av personer som er født i Norge, er det personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre som i all hovedsak viser høyest utvandringsfrekvens. For å vise forskjellene mellom gruppene noe bedre, har vi i figur 4.3 kun tatt med de av grunnkodene som består av personer født i Norge.

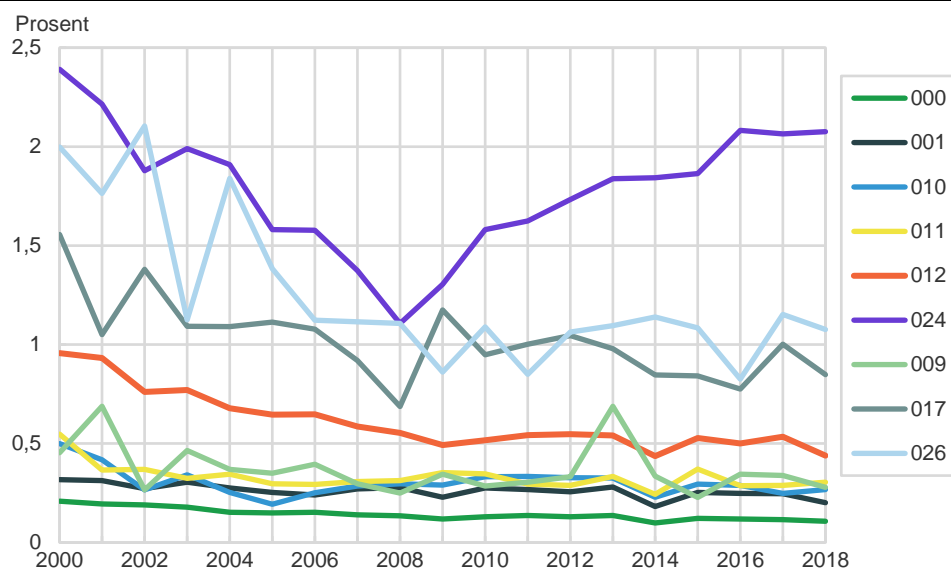
Figur 4.2 Utvandring blant personer født i Norge fordelt etter grunnkoder og sammenslåtte grunnkoder, samt innvandrere (i.e. personer født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og fire utenlandsfødte besteforeldre)³. Målt i prosent av antall personer i hver gruppe registrert bosatt i Norge per 1. januar 2000-2018

Kilde: Statistisk sentralbyrå

³ Se oversikt over definisjoner av grunnkoder og sammenslåtte grunnkoder i tabell 2.1 i delkapittel 2.1.1.

Figur 4.3 Utvandring blant personer født i Norge fordelt etter grunnkoder og sammenslåtte grunnkoder. Målt i prosent av antall personer i hver gruppe registrert bosatt i Norge per 1. januar 2000-2018

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Gruppen av personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre har den høyeste utvandringsfrekvensen i alle årene, bortsett fra i 2002, da den sammenslåtte grunnkodegruppen 026, som består av personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med ingen, en, to eller tre utenlandsfødte besteforeldre og med det forholdsvis høy grad av generasjonstilhørighet til utlandet, viste høyest utvandring. Denne gruppen viser også forholdsvis høy utvandringsfrekvens gjennom perioden, og da spesielt i årene før finanskrisen, mens utvandringen flater ut på et nivå rundt og litt over 1 prosent av de registrert bosatte i denne gruppen i årene etter finanskrisen i 2008-2009. En annen gruppe som skiller seg ut med noe over gjennomsnittlig utvandringsfrekvens, er den sammenslåtte grunnkodegruppen 017, som også består av flere små grunnkodegrupper med et innslag av utenlandsfødte generasjonsmedlemmer, definert som personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med tre eller fire utenlandsfødte besteforeldre. Den nest største av grunnkodegruppene født i Norge, bestående av personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med to utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 012), viser også en utvandringsfrekvens som ligger noe over gjennomsnittet. Mens snaut 1 prosent av denne gruppen utvandret i 2000 falt utvandringsfrekvensen deretter gradvis ned til om lag 0,5 prosent i 2009 for deretter å holde seg omtrent på dette nivået ut undersøkelsesperioden til og med 2018. Av de øvrige gruppene, er det den sammenslåtte grunnkodegruppen 009 som viser høyest utvandringsfrekvens. Det vil si gruppen av personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med to, tre eller fire utenlandsfødte besteforeldre. Deretter følger personer i grunnkodegruppe 011, der en av foreldrene og en av besteforeldrene er utenlandsfødte, med en svakt høyere utvandringsfrekvens enn personer i grunnkodegruppe 010 (en av foreldrene er utenlandsfødt, men ingen av besteforeldrene er utenlandsfødte), som igjen viser svakt høyere utvandringsfrekvens enn personer i grunnkodegruppe 001, der én av besteforeldrene utgjør utenlandsinnslaget, når hele undersøkelsesperioden ses under ett. Det er imidlertid den største av alle grunnkodegruppene som viser lavest utvandringsfrekvens gjennom hele undersøkelsesperioden, bestående av personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre (grunnkode 000). Mens denne gruppen hadde en utvandringsfrekvens på snaut 0,2 prosent av registrert antall bosatte de første årene på 2000-tallet, har andelen som utvandrer ligget mellom 0,1 og 0,15 prosent gjennom perioden for øvrig.

Denne gjennomgangen av utvandringsfrekvenser på grunnkodenivå indikerer en fallende tendens til å utvandre jo større personenes generasjonstilhørighet er til Norge.

Til slutt er det sett litt på hvordan utvandringsfrekvensene fra Norge varierer med utviklingen i sysselsettingen og arbeidsledigheten i perioden 2000-2018. For å se på eventuelle endringer over tid, er årgangene delt inn i to tiårs-perioder, 2000-2009 og 2009-2018, slik at estimeringene baseres på perioder med like mange tidsobservasjoner. Vi har benyttet utvandringen i hvert av årene målt som antall utvandrere i prosent av antall registrert bosatte personer per 1. januar i hver av grunnkodegruppene vi ser på som avhengig variabel. På bakgrunn av store forskjeller i antall personer mellom gruppene, har vi konsentrert oss om de seks største grunnkodegruppene med personer født i Norge, samt for sammenlikning personer som er født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre og som har innvandret til Norge. Som forklaringsvariabler har vi benyttet den prosentvise årlige endringen i sysselsettingen i hele landet i det året utvandringene blir registrert, samt som en «lagget» variabel den prosentvise årlige sysselsetningsendringen i året før utvandringene blir registrert. På tilsvarende måte er det tatt med den årlige endringen i arbeidsledighetsprosenten (antall arbeidsledige målt i forhold til arbeidsstyrken) i Norge i det samme året som utvandringen blir registrert, og også her en «lagget» variabel som viser den årlige endringen i arbeidsledighetsprosenten i året før utvandringen blir registrert. Tallene er hentet fra nasjonalregnskapet. Estimeringen er basert på en minste kvadraters metode, og resultatene er gitt i tabell 4.1.

Sysselsetningsendringene i løpet av det samme året som utvandringene registreres synes å ha liten forklaringskraft på utvandringsratene i den første perioden, der ingen av estimatene er signifikante. Nærmest signifikans kommer personer i grunnkodegruppe 001, som vil si norskfødte personer med to norskfødte foreldre, men der en av besteforeldrene er født i utlandet. Positive estimater indikerer imidlertid det motsatte av det man kan forvente, ved at en parallell økning i sysselsettingen da indikerer en økning i utvandringsraten. De fleste estimatene er negative, men altså et stykke unna å være signifikante. I den andre perioden fra 2009-2018 er de tilsvarende estimatene positive, men kun signifikant for personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre. Som vi har sett over, viser denne gruppen en økende utvandring mot slutten av perioden til tross for en bedring i landets sysselsetting, noe som bekreftes av estimatet her.

Legger vi sysselsetningsutviklingen i året før utvandringen til grunn, er samtlige estimater signifikant negative i den første perioden 2000-2009. Det vil si at den i hovedsak økende sysselsettingen i perioden har ført til et signifikant fall i utvandringsraten året etter. Tilsvarende sammenheng er også til stede i den siste perioden 2009-2018, men svakere enn i den første perioden. Det er nå kun personer født i Norge med én utenlandsfødte forelder og med fire norskfødte besteforeldre samt innvandrere som viser negative estimater med en viss signifikans i sammenhengen mellom utvandring og sysselsetningsutviklingen «lagget» ett år.

Tabell 4.1 Sammenhengen mellom utvandringsrater og årlig endring i sysselsetting og arbeidsledighet i Norge 2000-2009 og 2009-2018. Norskfødte personer fordelt på grunnkoder samt innvandrere som er registrert bosatt i Norge per 1. januar i hvert av årene i periodene

	000=Født i Norge med 2 norske foreldre og med 4 norske besteforeldre	001=Født i Norge med 2 norske foreldre og med 1 utenlandsfødt besteforelder	010=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 4 norske besteforeldre	011=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 1 utenlandsfødt besteforelder	012=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 2 utenlandsfødte besteforeldre	024=Født i Norge med 2 utenlandsfødt foreldre og med 4 utenlandsfødt besteforeldre	124=Født i utlandet med 2 utenlandsfødt foreldre og med 4 utenlandsfødt besteforeldre
Periode 2000-2009:							
Endring i sysselsetting i året før utvandring	-0,00079 (-0,07)	0,01245 (1,28)	-0,00893 (-0,27)	-0,00616 (-0,18)	0,00536 (0,09)	-0,06858 (-0,61)	-0,07256 (-0,28)
Endring i sysselsetting i året før utvandring	-0,02897 (-2,39*)	-0,03720 (-3,67**)	-0,08052 (-2,37*)	-0,05703 (-1,59)	-0,16480 (-2,79**)	-0,40454 (-3,46**)	-0,81189 (-3,03***)
Endring i arbeidsledighet i året før utvandring	-0,03448 (-1,01)	-0,00866 (-0,30)	-0,14437 (-1,50)	-0,08100 (-0,80)	-0,17925 (-1,08)	-0,57739 (-1,75*)	-0,89447 (-1,18)
Endring i arbeidsledighet i året før utvandring	-0,02359 (-0,77)	-0,06389 (-2,49**)	-0,09794 (-1,14)	-0,07758 (-0,86)	-0,14506 (-0,97)	-0,18533 (-0,63)	-0,95082 (-1,40)
Periode 2009-2018:							
Endring i sysselsetting i året før utvandring	0,00808 (1,12)	0,01554 (0,83)	0,02179 (1,17)	0,00095 (0,05)	0,02858 (1,06)	0,13658 (2,57**)	-0,22328 (-1,11)
Endring i sysselsetting i året før utvandring	-0,00729 (-1,57)	-0,01853 (-1,54)	-0,02252 (-1,89*)	-0,00362 (-0,31)	-0,01861 (-1,08)	0,03536 (1,04)	-0,30409 (-2,37*)
Endring i arbeidsledighet i året før utvandring	0,01306 (0,95)	0,04475 (1,26)	0,03373 (0,96)	0,06006 (1,75*)	0,05118 (1,00)	0,28065 (2,79**)	0,11229 (0,30)
Endring i arbeidsledighet i året før utvandring	-0,02526 (-1,94*)	-0,05860 (-1,74*)	-0,0799993 (-2,40*)	-0,06888 (-2,11*)	-0,06737 (-1,39)	0,18927 (1,99*)	-0,66407 (-1,85*)

Signifikansnivå: * 90 %, ** 95%, *** 99 %

Videre skulle vi forvente positiv sammenheng mellom utvandring og arbeidsledighet, der en økende ledighet vil føre til økt utvandring, mens en nedgang i ledigheten ventes å føre til nedgang i utvandringen. I den første perioden ser vi at dette i liten grad er tilfelle, der både arbeidsledigheten i utvandringsåret og i året før viser negative sammenhenger med utvandringen, dog med de fleste estimater uten signifikans. I den siste perioden er det gjennomgående positiv sammenheng mellom utvandring og arbeidsledighetsutviklingen i det året utvandringen blir registrert, men gjennomgående negativ sammenheng med utviklingen i arbeidsledigheten året før utvandringen.

Oppsummert, synes sysselsettingsutviklingen i året før utvandringen å ha størst betydning for endringer i utvandringsraten, og da med forventet fortegn, mens utviklingen i arbeidsledigheten i utvandringsåret har en moderat påvirkning på utvandringsraten i forventet retning i den siste perioden vi ser på.

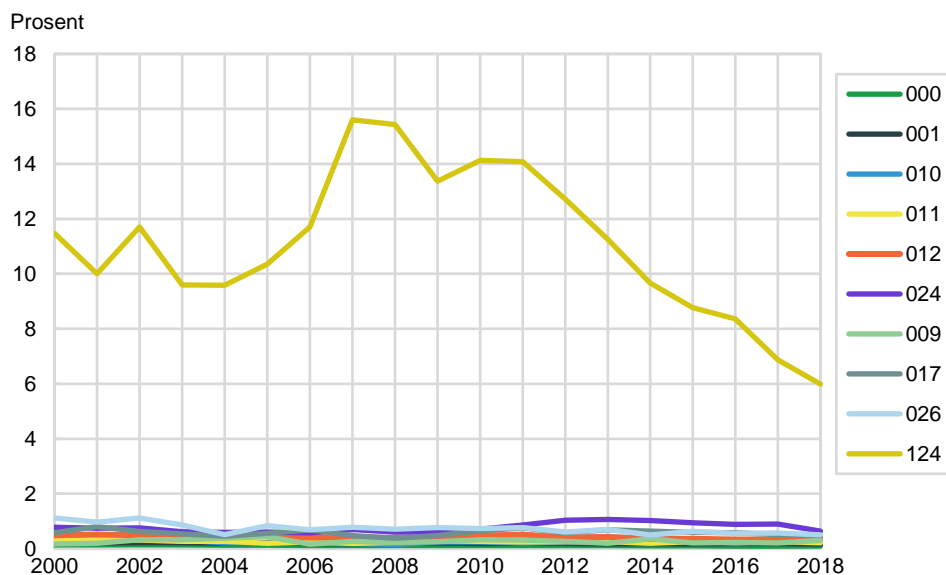
4.2. Innvandring og nettoinnvandring blant personer etter grunnkodegrupper

For å gi en oversikt over hvor stor innvandringen til Norge er i de forskjellige grunnkodegruppene som benyttes for personer som er født i Norge, er det i figurene 4.4 og 4.5 på tilsvarende måte som for utvandringen i figurene 4.2 og 4.3, vist hvor mye personer som innvandrer utgjør av tilsvarende befolkningsgrupper registrert bosatt i Norge, målt i prosent. I tillegg til gruppene av personer født i Norge, har vi også her tatt med tilsvarende tall for innvandrere født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre med fire utenlandsfødte besteforeldre. I tillegg er det ytterligere noen personer som er født i utlandet og som senere innvandrer til Norge, men som har sammensetninger av foreldre og besteforeldre med tilsvarende

inndelinger i grunnkodene som de født i Norge. Disse gruppene er ikke definert som innvandrere, utgjør få personer i antall, og tas ikke med her.

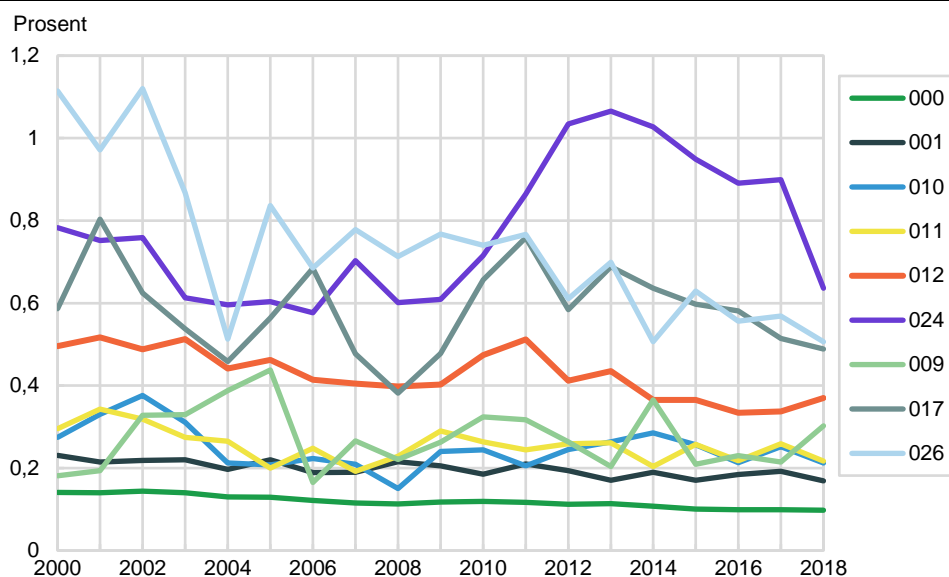
Som man ser av figur 4.4, er det personer født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre som har den største innvandringen målt i forhold til tilsvarende gruppe registrert bosatt i Norge. Innvandringen var høy frem til og spesielt i løpet av perioden 2007-2012, for deretter å avta gradvis ut undersøkelsesperioden. Fallet blir imidlertid påvirket av at vi måler innvandringen i prosent av gruppen registrert bosatte i Norge, der antall registrert bosatte innvandrere hele tiden øker gjennom undersøkelsesperioden. Grunnen til at vi måler innvandringen her i forhold til antall bosatte i Norge, er at tallene videre inngår i beregning av netto innvandring og netto utvandring for hver av gruppene. Alle gruppene av personer født i Norge samler seg stort sett i intervallet fra nær null til om lag 1 prosent innvandrere per år målt i forhold til tilsvarende grupper registrert bosatt i Norge. Forskjellen i innvandring mellom disse gruppene kommer bedre frem i figur 4.5, der innvandrere med to utenlandsfødte foreldre og fire utenlandsfødte besteforeldre ikke er med.

Figur 4.4 Innvandring blant personer født i Norge fordelt etter grunnkoder og sammenslåtte grunnkoder, samt innvandrere (i.e. personer født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandske besteforeldre). Målt i prosent av antall personer i hver gruppe registrert bosatt i Norge per 1. januar 2000-2018

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 4.5 Innvandring blant personer født i Norge fordelt etter grunnkoder og sammenslåtte grunnkoder¹. Målt i prosent av antall personer i hver gruppe registrert bosatt i Norge per 1. januar 2000-2018

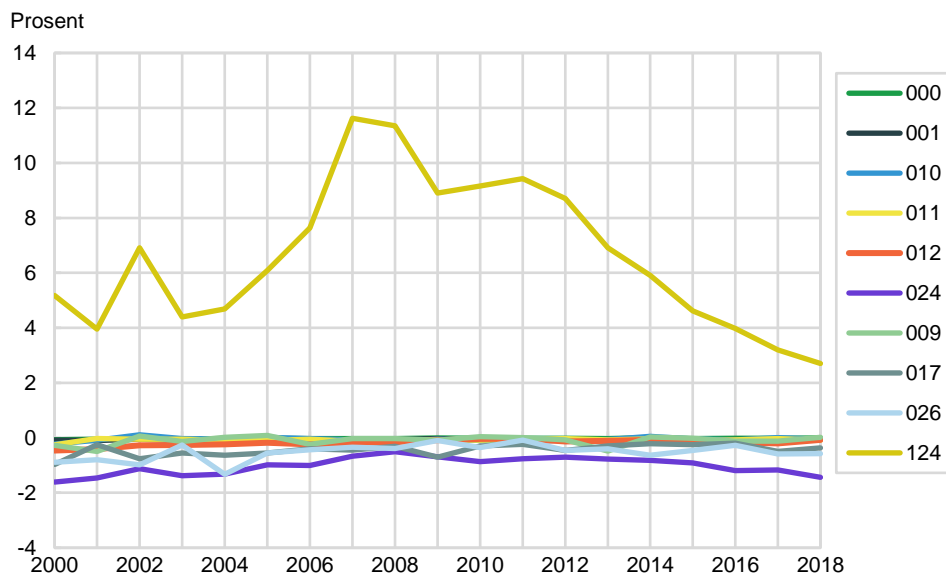
¹ Se oversikt over definisjoner av grunnkoder og sammenslåtte grunnkoder i tabell 2.1 i delkapittel 2.1.1
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Når innvandringen måles i forhold til tilsvarende grupper bosatte i Norge, er det de samme grunnkodegruppene som viste høyest utvandring som også viser høyest innvandring. I første del av undersøkelsesperioden var det personer fra den sammensatte grunnkodegruppen 026 som viste høyest innvandring, mens det var personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre som viste høyest innvandring i siste del av perioden sett i forhold til antall personer i disse gruppene registrert bosatt i Norge. Nivået på innvandringen målt på denne måten, gir også om lag tilsvarende forskjeller mellom de øvrige grunnkodegruppene som det vi fant for utvandringen i figur 4.3. Lavest nivå på innvandringsraten blir sånn sett å finne i den største av grunnkodegruppene, bestående av personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre.

Innvandringen målt på denne måten får som nevnt størst betydning når den ses i sammenheng med utvandringen målt på tilsvarende måte, slik at vi kan måle nettovirkningene av innvandringen og utvandringen. For orden skyld, har vi derfor sett på innvandringen i forhold til tilsvarende utvandring i den samme perioden, der figur 4.6 viser netto innvandring for de samme gruppene som er med i figurene 4.4 og 4.5 (innvandring) fratrukket de som er med i figurene 4.2 og 4.3 (utvandring). Ikke overraskende er det persongruppen født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre som viser høyest nettoinnvandringsrate, og da hele tiden med positive fortegn. Det vil si at det hvert år innvandrer flere fra denne gruppen til Norge enn det utvandrer fra Norge. For grunnkodegruppene med personer født i Norge, vil utvandringen naturlig nok være større enn innvandringen i kraft av at disse gruppene ikke først må innvandre for å være bosatt i Norge, men der nettoinnvandringen gir en indikasjon på hvor mange personer fra disse gruppene som returnerer til Norge gitt at de først utvandrer. Av hvert årskull som utvandrer vil ikke innvandringen kunne bli større enn utvandringen. Målt over en lengre periode, som fra 2000 til 2018, kan imidlertid nettoinnvandringen blant personer i norskfødte grupper av utvandringskohorter teoretisk sett kunne bli positiv i enkelte årganger, gitt at innvandringen blant de som tidligere har utvandret kan ha en tendens til å hope seg opp i enkelte år, for eksempel i år der den økonomiske utviklingen i Norge er relativt bedre enn i de land personene har utvandret til. Som vi så i kapittel 3, er det endringer i antall

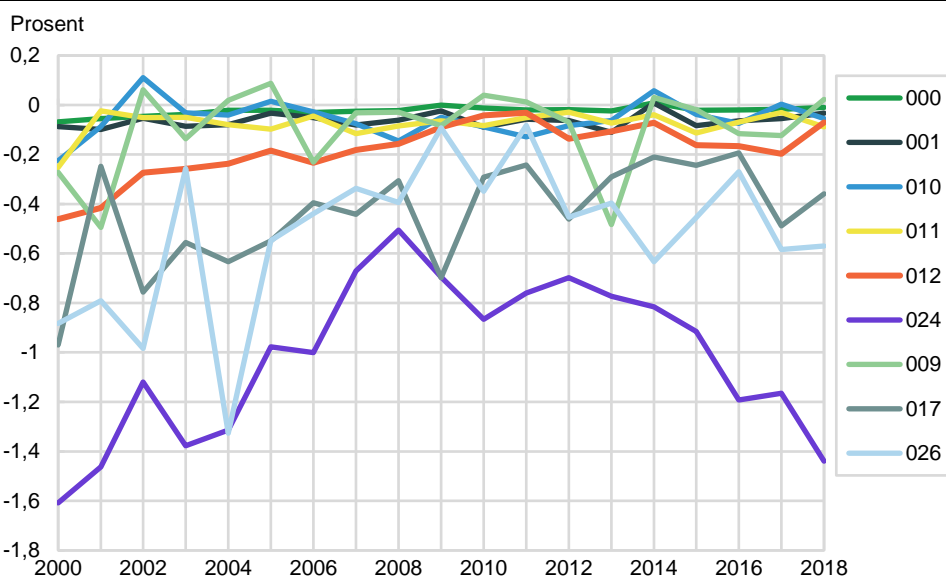
personer i hver av grunnkodegruppene gjennom undersøkelsesperioden, slik at bak ratene for ut- og innvandring ligger det forskjellige antall registrert bosatte personer i Norge gjennom perioden. For å få et mer nyansert bilde av nettoinnvandringen i grunnkodegruppene født i Norge, har vi i figur 4.7 utelatt den utenlandsfødte grunnkodegruppen 124.

Figur 4.6 Netto innvandring blant personer født i Norge fordelt etter grunnkoder og sammenslåtte grunnkoder, samt innvandrere (i.e. personer født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre)¹. Målt i prosent av antall personer i hver gruppe registrert bosatt i Norge per 1. januar 2000-2018

¹ Se oversikt over definisjoner av grunnkoder og sammenslåtte grunnkoder i tabell 2.1 i delkapittel 2.1.1.
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 4.7 Netto innvandring blant personer født i Norge fordelt etter grunnkoder og sammenslåtte grunnkoder¹. Målt i prosent av antall personer i hver gruppe registrert bosatt i Norge per 1. januar 2000-2018

¹ Se oversikt over definisjoner av grunnkoder og sammenslåtte grunnkoder i tabell 2.1 i delkapittel 2.1.1.
Kilde: Statistisk sentralbyrå

I enkelte årganger er det noen positive tall for nettoinnvandring blant de som er født i Norge. Dette gjelder imidlertid for kun to av grunnkodegruppene, og det er de små gruppene bestående av grunnkode 010, som omfatter personer født i Norge med én utenlandsfødte forelder, men der alle besteforeldrene er norskfødte, samt den sammenslåtte gruppen 009, som består av personer født i Norge med to

norskfødte foreldre, men med to, tre eller fire utenlandsfødte besteforeldre. For øvrig er det forholdsvis stort sammenfall mellom grunnkodegruppene i netto innvandring i figur 4.7 og brutto utvandring i figur 4.3, der gruppene som viste høyest utvandringsrater også er gruppene som viser lavest rater for netto innvandring, eller om man vil høyest rater for netto utvandring. Som for brutto utvandring gjelder dette også her i størst grad grunnkodegruppe 024, som vil si personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre.

På tilsvarende måte som i delkapittel 4.1 om utvandring, viser vi til slutt i dette delkapitlet hvordan innvandringen til Norge har foregått i sammenheng med utviklingen i sysselsetting og arbeidsledighet i landet i perioden 2000-2018. Tidsperioden er også her fordelt på de to tiårsperiodene 2000-2009 og 2009-2018. I tabell 4.2 viser vi hvordan antall innvandrere til Norge i hvert år har endret seg sammenliknet med endringene i sysselsetting og arbeidsledighet. Vi ser også her på utviklingen i sysselsetting og arbeidsledighet i de samme årene innvandringen blir registrert samt hvordan disse størrelser utviklet seg i året før innvandringen. I likhet med i tabell 4.1, ser vi på de seks største grunnkodegruppene med personer født i Norge, samt at innvandrere er tatt med som sammenlikning. Da det er litt «kunstig» å forholde seg til en rate for innvandrere sett i forhold til personer som allerede bor i Norge, har vi i stedet valgt å estimere ut fra endringer i antall personer som innvandrer til Norge i hver av årgangene.

Som vi ser av den første perioden 2000-2009, er det kun én av grunnkodegruppene som viser positiv og signifikant sammenheng mellom innvandring og sysselsettingsutvikling i det året innvandringen foretas. Dette gjelder personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med en utenlandsfødt besteforelder. Den samme gruppen viser enda klarere positiv sammenheng mellom innvandring og sysselsettingsutviklingen i året før innvandringen. Her viser for øvrig de fleste av gruppene positive sammenhenger, der estimatene både for norskfødte og utenlandsfødte med to utenlandsfødte foreldre og fire utenlandsfødte besteforeldre også er klart signifikante. For personer med mest tilknytning til Norge, blant de som er født i Norge med to norskfødte foreldre og fire norskfødte besteforeldre, er det ingen positiv sammenheng mellom innvandring og sysselsettingsutvikling i Norge. I den andre perioden 2009-2018, er det noe mer positiv sammenheng mellom innvandring og sysselsettingsutviklingen i innvandringsåret, men kun norskfødte personer med to utenlandsfødte foreldre og fire utenlandsfødte besteforeldre viser et signifikant positivt estimat. Med hensyn til sysselsettingsutviklingen i året før innvandringen er det noe mindre positiv sammenheng i den siste enn i den første perioden, og ingen av de positive estimatene er signifikante. Igjen viser norskfødte med to norskfødte foreldre og fire norskfødte besteforeldre negativ sammenheng mellom innvandring og sysselsettingsendringer.

Tabell 4.2 Sammenhengen mellom antall personer som innvandrere og årlig endring i sysselsetting og arbeidsledighet i Norge 2000-2009 og 2009-2018. Norskfødte personer fordelt på grunnkoder samt innvandrere (i.e. personer født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre)

	000=Født i Norge med 2 norskfødte foreldre og med 4 norskfødte besteforeldre	001=Født i Norge med 2 norskfødte foreldre og med 1 utenlandsfødte besteforelder	010=Født i Norge med 1 utenlandsfødte forelder og med 4 norskfødte besteforeldre	011=Født i Norge med 1 utenlandsfødte forelder og med 1 utenlandsfødte besteforelder	012=Født i Norge med 1 utenlandsfødte forelder og med 2 utenlandsfødte besteforeldre	024=Født i Norge med 2 utenlandsfødte foreldre og med 4 utenlandsfødte besteforeldre	124=Født i utlandet med 2 utenlandsfødte foreldre og med 4 utenlandsfødte besteforeldre
Periode 2000-2009:							
Endring i sysselsetting i året for innvandring	-105,59 (-0,73)	4,34 (1,73*)	-11,17 (-3,33***)	-5,95 (-1,87*)	-9,53 (-0,85)	-15,01 (-0,83)	239,21 (0,08)
Endring i sysselsetting i året før innvandring	-312,33 (-2,09*)	16,88 (6,45***)	3,19 (0,92)	0,87 (0,26)	15,54 (1,33)	58,04 (3,07**)	9937,03 (3,09**)
Endring i arbeidsledighet i året for innvandring	-325,45 (-0,77)	44,26 (5,99***)	-21,88 (-2,22*)	-11,95 (-1,28)	27,80 (0,85)	-10,20 (-0,19)	5616,70 (0,62)
Endring i arbeidsledighet i året før innvandring	-185,87 (-0,49)	-11,58 (-1,75*)	18,37 (2,08*)	4,77 (0,57)	6,40 (0,22)	53,26 (1,11)	2752,93 (0,34)
Periode 2009-2018:							
Endring i sysselsetting i året for innvandring	-86,58 (-0,95)	-5,50 (-0,97)	3,94 (0,69)	1,52 (0,41)	47,72 (1,39)	264,05 (2,47**)	5019,42 (1,23)
Endring i sysselsetting i året før innvandring	-134,85 (-2,32*)	4,28 (1,18)	2,51 (0,69)	1,10 (0,46)	-51,89 (-2,36*)	53,58 (0,78)	-5249,34 (-2,01*)
Endring i arbeidsledighet i året for innvandring	-354,36 (-2,06*)	-21,82 (-2,04*)	9,48 (0,88)	6,07 (0,86)	-5,54 (-0,09)	488,35 (2,41*)	3929,07 (0,51)
Endring i arbeidsledighet i året før innvandring	-371,17 (-2,28*)	41,41 (4,07***)	0,11 (0,01)	-3,30 (-0,49)	-76,22 (-1,24)	22,27 (0,12)	-1614,40 (-2,21*)

Signifikansnivå: * 90 %, ** 95%, *** 99 %

Videre ventes negativ sammenheng mellom innvandring og endringer i arbeidsledigheten, ved at en nedgang i ledigheten kan føre til flere innvandringer mens en økt ledighet kan redusere antall innvandringer. I den første perioden er det relativt få negative estimater, der kun norskfødte personer med én utenlandsfødte forelder og med fire norskfødte besteforeldre viser signifikant negativ sammenheng i året for innvandring, mens kun norskfødte personer med to norskfødte foreldre og én utenlandsfødte besteforelder viser signifikant negativ sammenheng mellom innvandring og arbeidsledigheten i året før innvandringen. Det er noe mer negativ sammenheng mellom innvandring og arbeidsledighet i den andre perioden 2009-2018, der norskfødte personer med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre viser signifikant negativ sammenheng mellom innvandring og arbeidsledigheten både i innvandringsåret og i året før innvandringsåret.

Oppsummert er det endringer i sysselsettingen i året før innvandringen i den første perioden som synes å vise mest forventningsrettet sammenheng mellom sysselsetting og innvandring til Norge. For øvrig synes både sysselsetting og arbeidsledighet å ha noe mindre forklaringskraft på innvandringen til Norge blant personer født i Norge enn hva tilfellet var med utvandringen fra Norge vist i delkapittel 4.1.

4.3. Gjeninnvandring blant personer som har utvandret

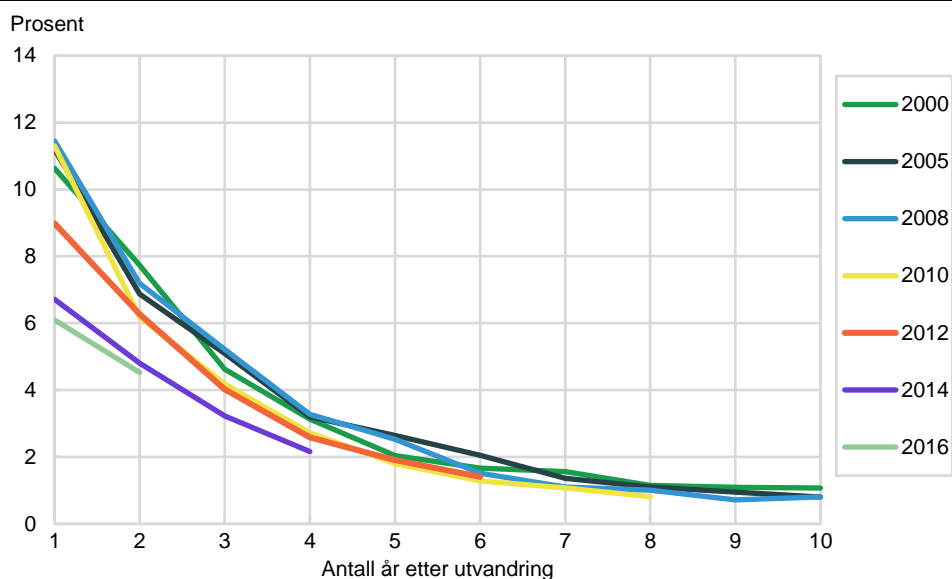
I dette delkapitlet ser vi nærmere på hvilken tendens personer som utvandrer fra Norge har for å gjeninnvandre til Norge. Som beskrevet i delkapittel 2.2, har vi her benyttet kohortanalyser av forskjellige utvandringskohorter definert som de som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år. Disse følges deretter gjennom noen år for å kunne måle hvor stor gjeninnvandringen har vært, målt som gjeninnvandringsfrekvenser i prosent av de som ble registrert utvandret i utvalgte år.

For å sammenlikne, har vi først sett på gjeninnvandring blant alle som utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016. Dette omfatter også personer født i utlandet. Til sammen har vi her sett på syv utvandringskohorter, der de som utvandret i 2000 utgjør den første utvandringskohorten, mens de som utvandret i 2016 utgjør den nyeste utvandringskohorten. Da det siste året av både ut- og innvandringer i denne rapporten er 2018, gir tallene ulik lengde på tidsperiodene for å måle utvandrerens gjeninnvandring. Vi har valgt å sette den lengste observasjonsperioden til ti år, der det er mulig å følge utvandringskohortene fra 2000, 2005 og 2008 gjennom en periode på ti år. Utvandringskohorten fra 2010 har vi hatt mulighet å følge gjennom åtte år i perioden 2011-2018, utvandringskohorten fra 2012 gjennom seks år, utvandringskohorten fra 2014 gjennom fire år, mens de i utvandringskohorten fra 2016 har det vært mulig å følge kun i de to årene 2017 og 2018. Ved å sette sammen gjeninnvandringen i hver av utvandringskohortene i en felles figur gitt lengden på observasjonsperioden, er det mulig å se hvor stor andel av utvandringskohortene som har gjeninnvandret i hvert år etter det året utvandringen ble registrert. Nå representerer riktignok observasjonsperiodene ulike årganger, slik at for enkelte tidsperioder kan det være relativt sett «gunstigere» å utvandre og forbli utvandret, mens det i andre perioder kan være relativt «gunstigere» å gjeninnvandre gitt de samme forklaringsfaktorene. Figur 4.8 viser dermed kun hvor stor andel i hver av utvandringskohortene som gjeninnvandret til Norge i løpet av hvert av årene i tiden etter at utvandringen ble registrert. Tallene gjelder her alle personer som var registrert bosatt i Norge og som ble registrert utvandret i hver av de syv årgangene utvandringskohortene er hentet fra.

Kurvene viser at gjeninnvandringen er størst i det første året etter utvandring, for deretter å falle gradvis med antall år etter at utvandringen ble registrert. Dette gjelder for alle utvandringskohortene, men graden av jevnhet i den fallende gjeninnvandringen og nivået på gjeninnvandringen varierer mellom utvandringskohortene. Ser vi på gjeninnvandringen det første året etter at utvandringen ble registrert, var det de som utvandret i 2008 som viser størst gjeninnvandring, tett fulgt av de som utvandret i 2010, 2005 og 2000. I disse utvandringskohortene var det fra 10,5 til 11,5 prosent av de som utvandret som gjeninnvandret til Norge året etter utvandringen. For kohortene som utvandret etter år 2010, var gjeninnvandringen det første året lavere, og samtidig fallende med årene der utvandringskohorten fra 2016 viser lavest gjeninnvandring det første året etter utvandring, med en gjeninnvandring på drøyt 6 prosent det første året. Noe av det samme mønsteret ser vi også for de som gjeninnvandrer senere enn etter ett år, da det fortsatt er utvandringskohorten fra 2016 som viser lavest gjeninnvandring også to år etter at utvandringen ble registrert, etterfulgt av de som utvandret i 2014, 2012 og 2010. Det er utvandringskohortene fra 2010, 2005 og 2008 som viser brattest fall i gjeninnvandringen fra det første til det andre året etter utvandring. Selv om forskjellene i gjeninnvandring mellom utvandringskohortene blir mindre med antall år etter at utvandringen ble registrert, er det fortsatt en tendens til at de nyeste utvandringskohortene også viser lavest gjeninnvandring når vi kommer frem til det fjerde året etter at utvandringen ble registrert, der utvandringskohorten fra 2014 er den som viser lavest gjeninnvandring etterfulgt av de som utvandret i 2012.

Figur 4.8 Gjeninnvandring blant alle personer registrert bosatte i Norge som har utvandret. Målt i prosent av alle personer som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 for hvert år etter at utvandringen ble registrert

Kilde: Statistisk sentralbyrå

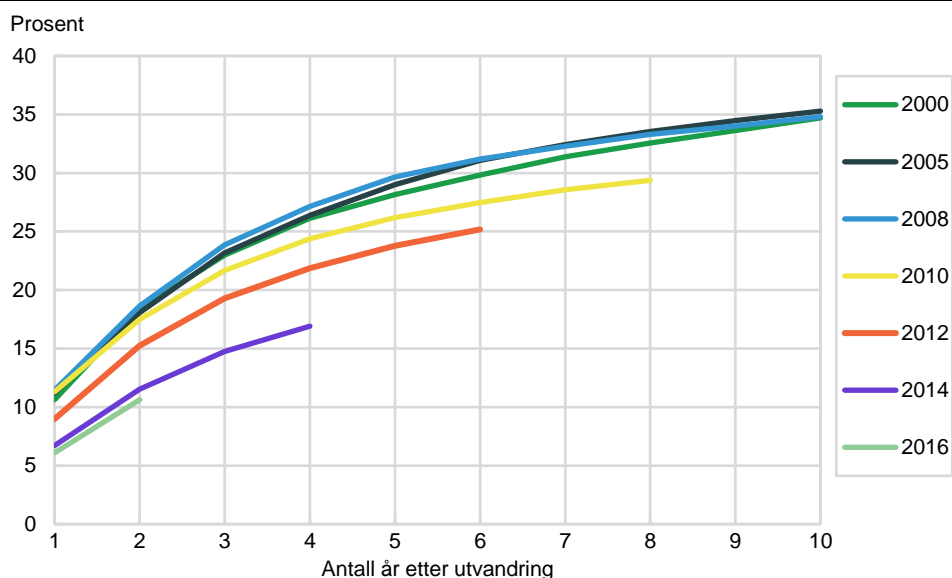
I figur 4.9 vises de samme resultatene for gjeninnvandringen, men aggregert opp over hvert år etter at utvandringen ble registrert. På denne måten ser vi hvor stor andel av alle personer som utvandret i utvalgte år som er kommet tilbake til Norge gitt antall år etter at utvandringen ble registrert. For utvandringkohortene som oppnår ti års forløp etter utvandring, kan vi måle hvor stor andel av utvandringkohorten som er kommet tilbake til Norge etter ti år, og tilsvarende for alle utvandringkohortene etter kortere tidsforløp etter at utvandringen ble foretatt.

Av de eldste utvandringkohortene, er det blant de som utvandret i 2005 at man finner at størst andel har returnert til Norge ti år etter at utvandringen ble registrert. Drøyt 35 prosent av alle som utvandret i 2005 hadde meldt gjeninnvandring til Norge etter ti år i 2015. Forskjellene er som vi ser ikke nevneverdig store når vi sammenlikner med de som utvandret i 2008 respektive de som utvandret i 2000, der disse to utvandringkohortene viser en samlet gjeninnvandring på snaut 35 prosent etter ti år. Av interesse er at alle utvandringkohortene som utvandret senere enn disse tre utvandringkohortene viser lavere samlet gjeninnvandring gitt antall sammenliknbare år. Som vi ser, viser utvandringkohorten fra 2010 lavere akkumulert gjeninnvandring etter åtte år, sammenliknet med de tre eldre utvandringkohortene fra 2000, 2005 og 2008. Tilsvarende viser utvandringkohorten fra 2012 lavere akkumulert gjeninnvandring etter seks år enn utvandringkohorten fra 2010. Videre viser utvandringkohorten fra 2014 lavere akkumulert gjeninnvandring etter fire år enn utvandringkohorten fra 2012 igjen, inntil utvandringkohorten fra 2016 viser lavest samlet gjeninnvandring etter to års forløp av samtlige utvandringkohorter.

Konklusjonen er at gjeninnvandringen til Norge blant alle personer som har utvandret fra landet har vært fallende utover på 2000-tallet, det være seg etter kort tid etter utvandring samt akkumulert over flere år etter at utvandringen ble registrert. Noe av forklaringen kan ligge i utviklingen i sammensetningen av grunnkodegruppene. Som vi så i kapittel 3, har grunnkodegruppen med den største generasjonstilhørigheten til Norge, gitt ved personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre, hatt et lite fall i antall personer gjennom undersøkelsesperioden, mens grunnkodegrupper bestående av personer med forskjellige innslag av utenlandsk opprinnelse har økt til dels mye i antall i løpet av den samme perioden. Spørsmålet blir hvordan dette

gjeninnvandringsmønsteret har vært og varierer mellom de forskjellige grunnkodegruppene av personer født i Norge? Dette ser vi nærmere på i de videre analysene under.

Figur 4.9 Gjeninnvandring blant alle personer registrert bosatte i Norge som har utvandret. Målt i prosent av alle personer som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 akkumulert over antall år etter at utvandringen ble registrert

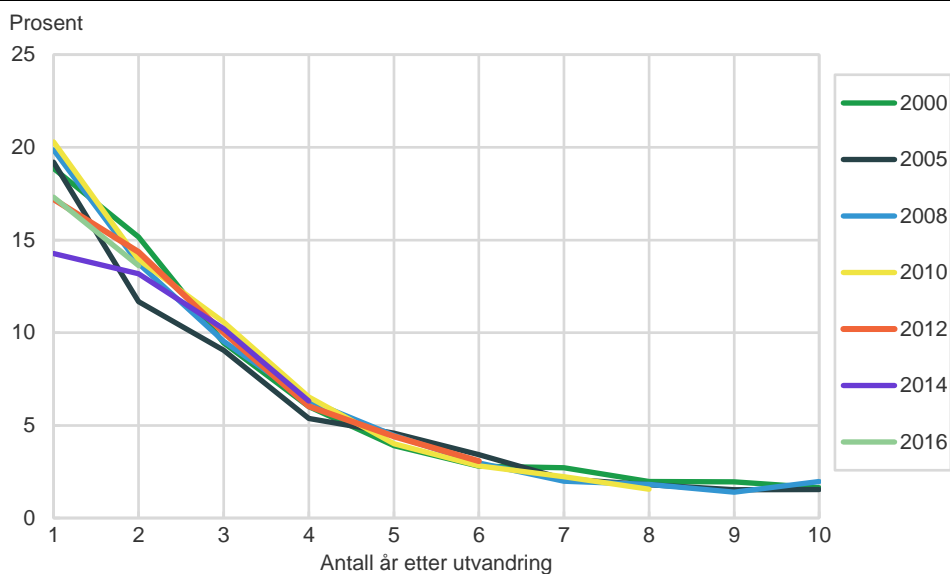

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Vi starter med å vise tilsvarende resultater for den største av gruppene, grunnkode 000, som vil si personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre. Den årlige gjeninnvandringen i denne gruppen er gitt for de samme utvandringskohortene i denne gruppen i figur 4.10. Som for alle personer som utvandrer fra Norge, er også her gjeninnvandringen størst i det første året etter at utvandringen ble foretatt, og at gjeninnvandringsandelen ligger høyere for samtlige utvandringskohorter enn for gjennomsnittet i figur 4.8.

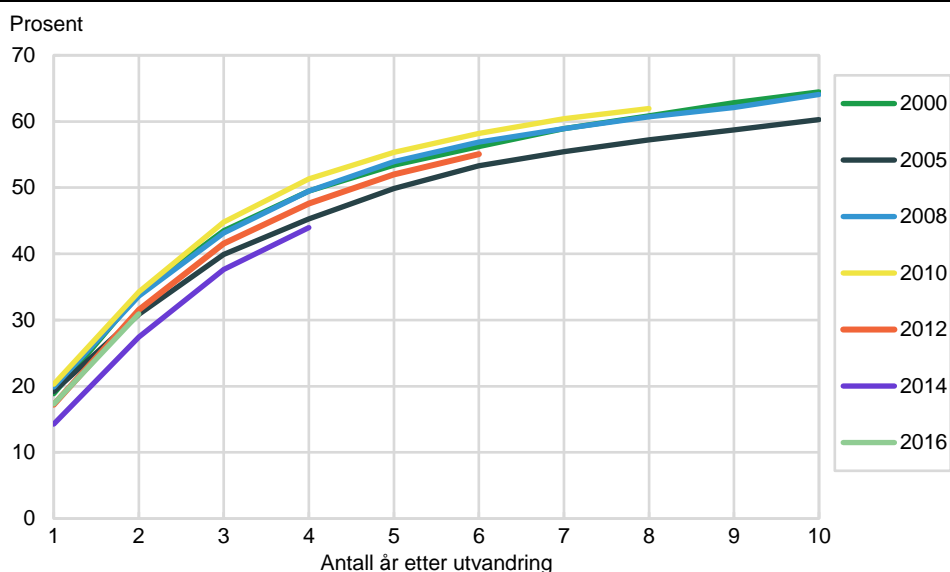
Gjeninnvandringen er høyest det første året blant de som utvandret i 2010 og 2008, der om lag 1/5 av de som utvandret returnerte til Norge året etter utvandringen. Det er også her en viss tendens til at gjeninnvandringen det første året faller for de nyere utvandringskohortene, og med lavest gjeninnvandring det første året for de som utvandret i 2016, med en gjeninnvandringsandel på om lag 14 prosent. For øvrig faller gjeninnvandringen også her med antall år etter at utvandringen ble foretatt, og forskjellene i dette mønsteret er relativt liten mellom de forskjellige utvandringskohortene.

Figur 4.10 Gjeninnvandring blant personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre (grunnkode 000). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 for hvert år etter at utvandringen ble registrert

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 4.11 Gjeninnvandring blant personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre (grunnkode 000). Målt i prosent av antall personer fra denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 akkumulert over antall år etter at utvandringen ble registrert

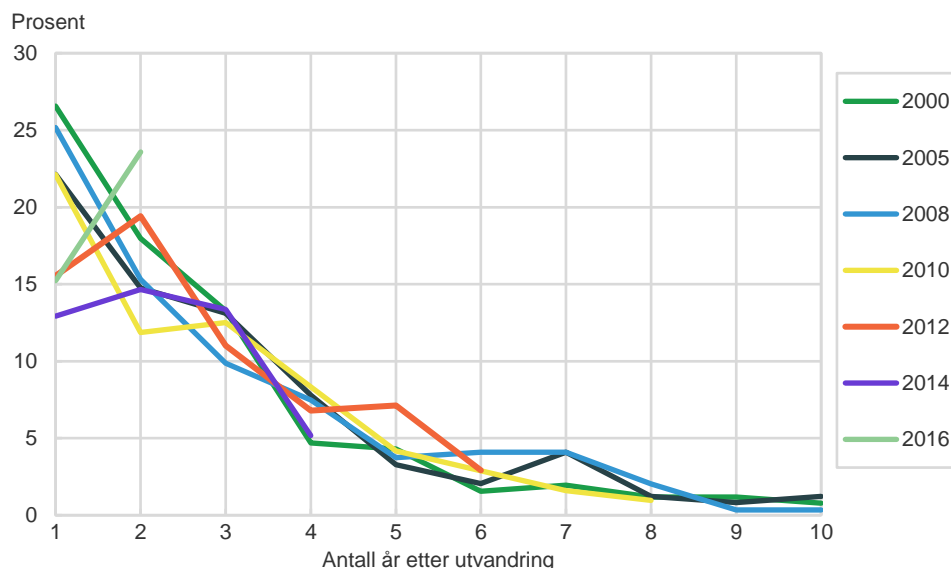
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Den akkumulerte gjeninnvandringsprosenten for personer i grunnkode 000 som har utvandret, er gitt i figur 4.11. Som vi ser, er forskjellene mellom utvandringskohortene ikke veldig store, og de følger alle et relativt jevnt mønster opp gjennom årene etter at utvandringen ble registrert. Av utvandringskohortene som har ti års akkumulert historie, er det de som utvandret i 2000 og 2008 som har den høyeste akkumulerte gjeninnvandringen, med en andel på om lag 64 prosent gjeninnvandring i løpet av en tiårsperiode etter at utvandringen ble registrert. Dette til forskjell fra de som utvandret i 2005, der om lag 60 prosent av de som utvandret hadde gjeninnvandret i løpet av ti år etter utvandringen. Det er imidlertid interessant å legge merke til de som utvandret i 2010, der gjeninnvandringen har ligget høyere enn i noen av de andre utvandringskohortene gjennom åtte år etter at utvandringen ble foretatt. I denne utvandringskohorten hadde om lag 62 prosent av

de som utvandret i 2010 gjeninnvandret når vi kommer frem til det åttende året, 2018. Et spørsmål blir om denne utvandringkohorten vil nå opp i en gjeninnvandring på over 64 prosent, når også denne kohorten oppnår ti års forløp i 2020. På den annen side er det utvandringkohorten fra 2014 som ligger an til å få den laveste gjeninnvandringen, ved at den på et ståsted fire år etter utvandringen viser lavest gjeninnvandring av samtlige utvandringkohorter. Ellers også verdt å merke seg at den nyeste av utvandringkohortene fra 2016 ligger an til å få en høyere gjeninnvandring enn utvandringkohorten fra 2014, og omtrent på nivå med utvandringkohortene fra 2005 og 2012 når vi, vel og merke så langt, legger kun to års forløp til grunn.

Den neste gruppen er grunnkode 001, som består av personer født i Norge med to norskfødte foreldre men der en av besteforeldrene er utenlandsfødt, og som altså har utvandret i et av de valgte utvandringårene. Årlige gjeninnvandringsandeler for denne gruppen er gitt i figur 4.12, og viser også at hovedtendensen også her er høyest gjeninnvandring det første året etter at utvandringen fant sted, og at gjeninnvandringen deretter faller gjennom resten av perioden. Også her viser de eldste utvandringkohortene den høyeste gjeninnvandringen det første året etter utvandring, med høyest gjeninnvandring av de som utvandret i 2000 etterfulgt av de som utvandret i 2008. Gjeninnvandringsraten er også her ganske høy, og klart over gjennomsnittet blant norskfødte. Nå er denne gruppen forholdsvis liten i størrelse, og vi kan få noen spesielle utslag i de årlige ratene. Verdt å merke seg er at de nyeste utvandringkohortene fra 2016, 2012 og 2014, alle viser høyere gjeninnvandring det andre året etter utvandring, men dog etter et forholdsvis lavt nivå på gjeninnvandringen det første året etter utvandring.

Figur 4.12 Gjeninnvandring blant personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med en utenlandsfødt besteforelder (grunnkode 001). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 for hvert år etter at utvandringen ble registrert

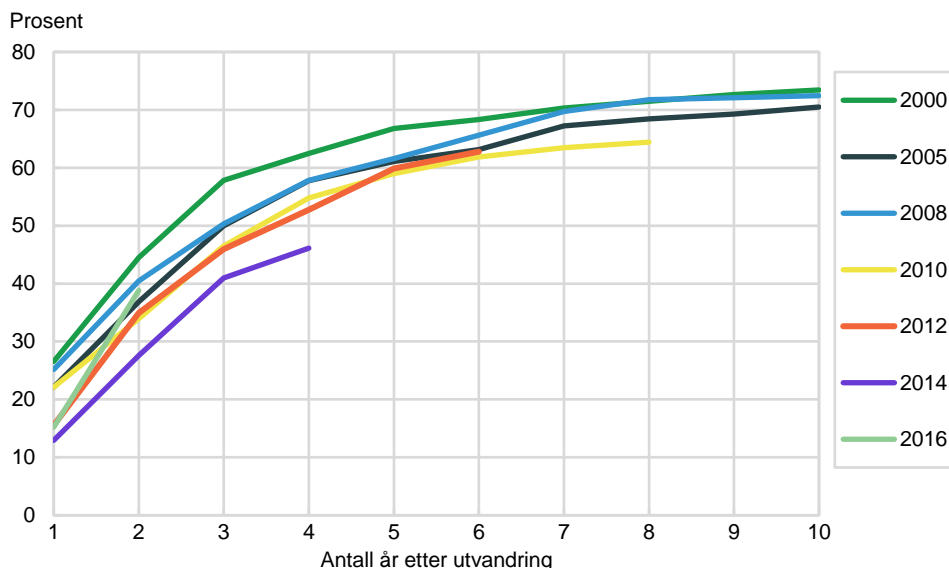

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Når de årlige gjeninnvandringsratene akkumuleres, blir det også i denne gruppen de eldste utvandringkohortene som ender opp med den høyeste samlede gjeninnvandringen (se figur 4.13). Det er også verdt å merke seg at de tre eldste utvandringkohortene fra 2000, 2005 og 2008 alle kommer opp i en akkumulert gjeninnvandring på over 70 prosent etter ti års forløp etter at utvandringen fant sted. Aller høyest når utvandringkohorten fra 2000, som når opp i en gjeninnvandringsandel på 72 prosent. Lavest ligger utvandringkohorten fra 2014, der gjeninnvandringen ligger klart under de øvrige utvandringkohortene etter fire års

forløp etter at utvandringen ble foretatt. På den annen side ligger den nyeste av utvandringkohorten fra 2016 an til en meget høy gjeninnvandring dersom trenden fra de to første årene kommer til å bli fulgt opp i årene som kommer.

Figur 4.13 Gjeninnvandring blant personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med en utenlandsfødte besteforelder (grunnkode 001). Målt i prosent av antall personer fra denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 akkumulert over antall år etter at utvandringen ble registrert

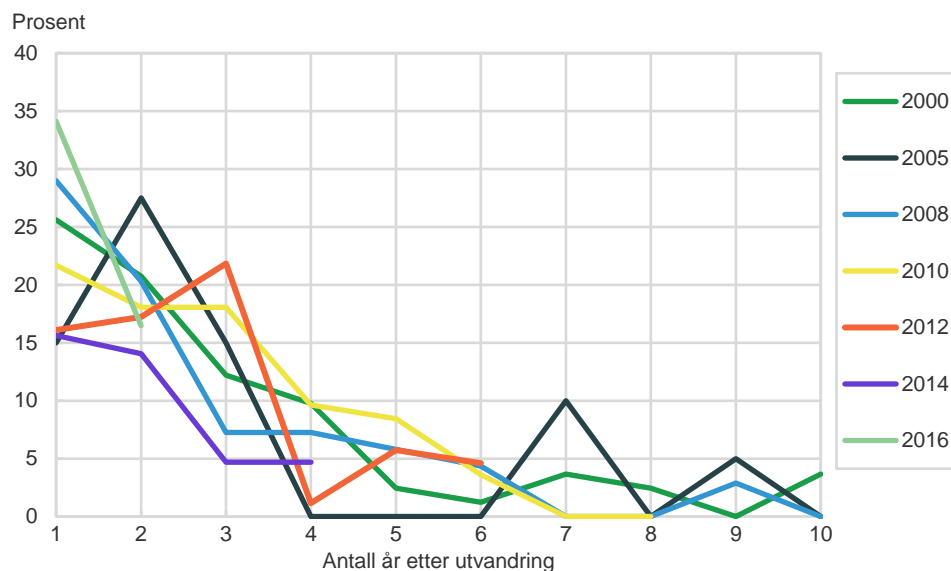
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Den neste gruppen er grunnkode 010, som vil si personer født i Norge med én utenlandsfødte forelder og med fire norskfødte besteforeldre. Denne gruppen er heller ikke så veldig tallrik, og kan gi noen spesielle utslag i ratene på grunn av relativt få observasjoner. Men hovedtendensen er også klart gjeldende for denne gruppen med høyest gjeninnvandring det første året etter at utvandringen ble foretatt, og deretter fallende rater for gjeninnvandring med antall år etter utvandring (se figur 4.14). Til forskjell fra gruppene over, er det den nyeste utvandringkohorten fra 2016 som viser høyest gjeninnvandring det første året etter utvandring, og raten er så høy som drøyt 34 prosent av alle i gruppen som utvandret. På de neste plassene følger de som utvandret i 2008 og 2000. Litt overraskende er det utvandringkohorten fra 2005 som viser lavest tilbøyelighet til å gjeninnvandre det første året etter utvandring, med en rate på om lag 15 prosent. Dette kompenseres imidlertid med at denne utvandringkohorten viser den høyeste andel gjeninnvandring det andre året etter utvandring, da gjeninnvandringsraten går opp til 27,5 prosent.

De akkumulerte gjeninnvandringsprosentene for denne gruppen er gitt i figur 4.15. Når vi akkumulerer de årlige gjeninnvandringsratene kommer de eldste utvandringkohortene også i denne gruppen opp i svært høye gjeninnvandringsrater. Ja faktisk en del høyere enn i de fleste øvrige grunnkodegruppene. Som figuren viser, kommer utvandringkohorten fra 2000 opp i om lag 82 prosent gjeninnvandring ti år etter at utvandringen fant sted. Utvandringkohortene fra 2008 og 2005 ender også opp med meget høye gjeninnvandringsfrekvenser på henholdsvis 77 og drøyt 72 prosent av de som utvandret ti år tidligere. Men utvandringkohorten fra 2010 har fortsatt muligens det høyeste gjeninnvandringspotensialet, ved at denne kohorten nådde opp i hele 80 prosent gjeninnvandring allerede seks år etter utvandringen, skjønt kohorten hadde ingen gjeninnvandring de neste to årene, så gjeninnvandringsprosenten lå fortsatt på 80 også åtte år etter utvandringen. Lavest tilbøyelighet til å gjeninnvandre viser de som utvandret i 2014 både med en lav gjeninnvandringsrate det første året etter utvandring og langt

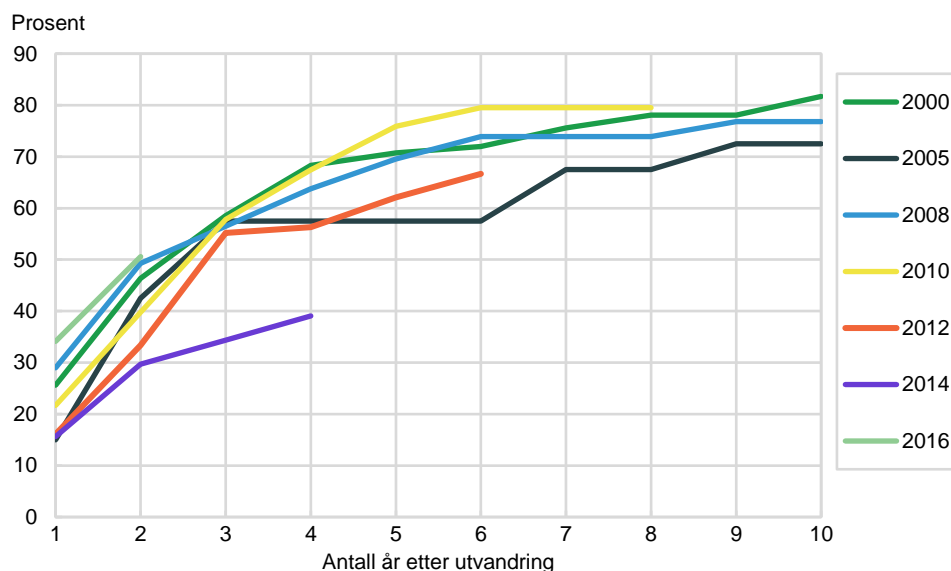
bak de øvrige utvandringskohortene etter fire års forløp etter at utvandringen ble registrert. Som nevnt over, var det altså den nyeste utvandringskohorten som viste høyest gjeninnvandring etter ett år. Som vi ser av figur 4.15, viser denne utvandringskohorten høyest gjeninnvandring også etter to års forløp. Men det gjenstår å se om denne utvandringskohorten fortsetter å ligge høyt også gjennom årene som kommer.

Figur 4.14 Gjeninnvandring blant personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med fire norskfødte besteforeldre (grunnkode 010). Målt i prosent av antall personer i denne gruppe som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 for hvert år etter at utvandringen ble registrert

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 4.15 Gjeninnvandring blant personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med fire norskfødte besteforeldre (grunnkode 010). Målt i prosent av antall personer fra denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 akkumulert over antall år etter at utvandringen ble registrert

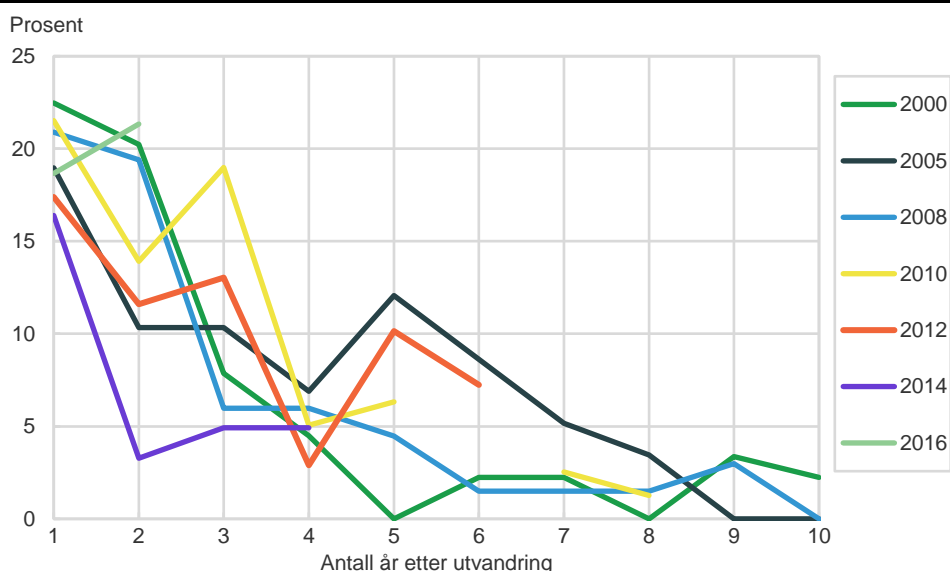
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Den neste gruppen er personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og der en av besteforeldrene er født i utlandet. Det vil si grunnkode 011. Denne gruppen er heller ikke så stor målt i antall personer, noe som kan gi litt spesielle utslag i gjeninnvandringsratene både mellom utvandringskohortene og mellom år under tidsforløpet. Men som vi ser av figur 4.16, følger også denne gruppen hoved-

tendensen i utviklingen med høyest gjeninnvandring det første året etter at utvandringen fant sted for deretter å avta til dels gradvis med antall år etter utvandring. Det er de som utvandret i 2000 som viser den høyeste gjeninnvandringen etter ett år, med en gjeninnvandringsrate på 22,5 prosent. Deretter følger de som utvandret i 2010 og 2008. Det er de som utvandret i 2014 som viser lavest gjeninnvandring det første året etter utvandring, noe denne gruppen også viser det andre og tredje året etter utvandring, mens gjeninnvandringsraten ligger mer på høyde med flere andre utvandringskohorter når vi kommer frem til det fjerde året etter utvandring. Som nevnt er gruppen ikke veldig tallrik, og de fleste utvandringskohortene viser også noen hopp opp i gjeninnvandring gjennom tidsforløpet, selv om hovedtendensen altså er en fallende gjeninnvandringsrate med antall år etter utvandring. Den nyeste av utvandringskhortene fra 2016 viser også her litt spesiell atferd, ved å ha den høyeste gjeninnvandringsraten av samtlige utvandringskohorter det andre året etter utvandring.

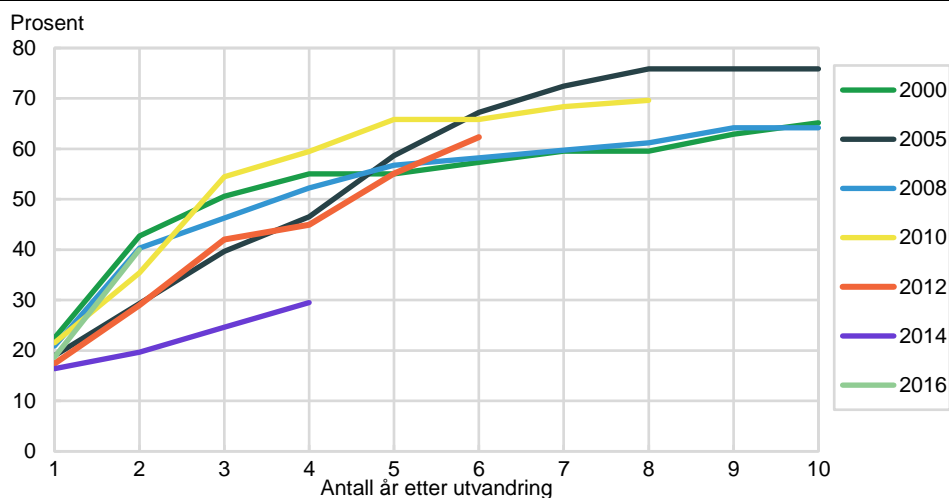
Akkumulert gjeninnvandring for denne grunnkodegruppen er gitt i figur 4.17. Det er de som utvandret i 2005 som skiller seg mest ut, som etter å ha vist en mer gjennomsnittlig gjeninnvandring de første fem årene etter utvandring viser en meget høy gjeninnvandring fra det sjette året og ut forløpstiden etter at utvandringen ble foretatt. Etter ti års forløp etter utvandring kommer denne kohorten opp i en gjeninnvandringsprosent på om lag 76. Dette er klart høyere enn de øvrige eldre utvandringskohortene fra 2000 og 2008, som begge viser et forholdsvis likt forløp gjennom årene og ender opp med en gjeninnvandringsprosent på om lag 64-65 ti år etter at utvandringen ble registrert. Selv dette er et relativt høyt nivå, og på linje med den høyeste gjeninnvandring i grunnkodegruppe 000, som altså består av personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre. Som vi ser av figuren skiller utvandringskohorten fra 2014 seg ut ved å vise lav gjeninnvandring gjennom de fire årene som har gått siden utvandringen fant sted.

Figur 4.16 Gjeninnvandring blant personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og en utenlandsfødt besteforelder (grunnkode 011). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 for hvert år etter at utvandringen ble registrert

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 4.17 Gjeninnvandring blant personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med en utenlandsfødt besteforelder (grunnkode 011). Målt i prosent av antall personer fra denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 akkumulert over antall år etter at utvandringen ble registrert

Kilde: Statistisk sentralbyrå

I den neste grunnkodegruppen 012, er det utenlandske generasjonsinnslaget ganske betydelig, ved at den omfatter personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med to utenlandsfødte besteforeldre. Med hensyn til generasjonsbakgrunn, er altså det innenlandske og utenlandske innslaget nær likt, men i kraft av at personen er født i Norge skulle tilhørigheten vippe noe mer i norsk retning enn i utenlandsk retning. Som vi så i kapittel 3, er denne gruppen den nest største med hensyn til antall personer blant de grunnkodegruppene med personer født i Norge. Den årlige gjeninnvandringsraten for denne gruppen er vist i figur 4.18.

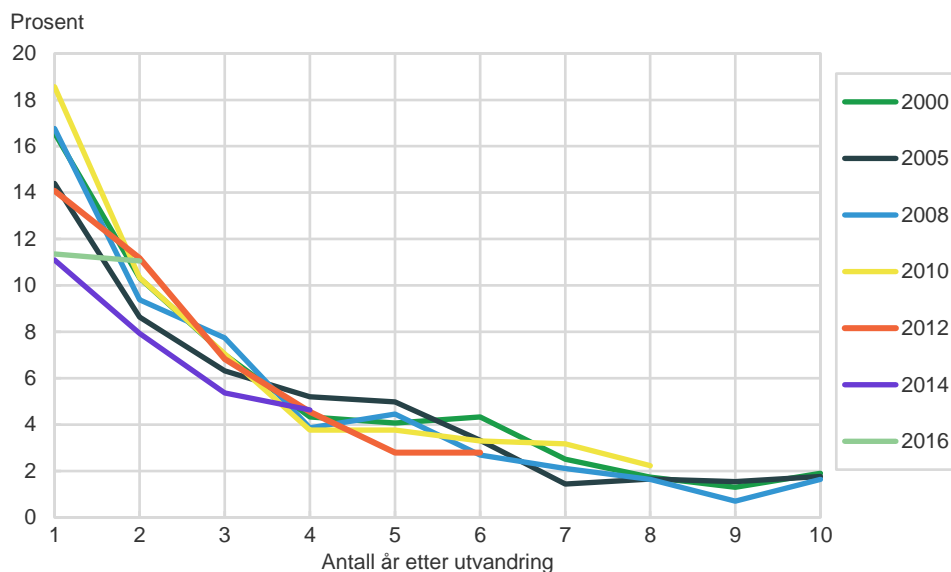
Som i de øvrige grunnkodegruppene foran, er også gjeninnvandringen i denne gruppen klart størst det første året etter utvandring, der ratene ikke er vesentlig forskjellig fra de observert for grunnkode 000 med personer født i Norge med to norskfødte foreldre og fire norskfødte besteforeldre. Deretter faller gjeninnvandringen med noen få unntak forholdsvis systematisk med økende antall år etter utvandringen. Det er de som utvandret i 2010 som viser høyest gjeninnvandring det første året etterfulgt av de som utvandret i 2005 og 2000. Lavest gjeninnvandring året etter utvandring viser også her de som utvandret i 2014, tett fulgt av de som utvandret i 2016. Den siste utvandringkohorten fra 2016 skiller seg imidlertid fra de øvrige utvandringkohortene, ved at den opprettholder sin gjeninnvandringsprosent fra det første året også i det andre året etter at utvandringen fant sted.

Ifølge den akkumulerte gjeninnvandringen i figur 4.19, ligger den samlede gjeninnvandringen gjennom periodene noe under de nivåer som ble observert for grunnkodegruppene over. Av de eldste utvandringkohortene er det de som utvandret i 2000 som viser høyest gjeninnvandring etter ti års forløp etter at utvandringen ble registrert, med en samlet gjeninnvandring på om lag 54 prosent. Av de to øvrige utvandringkohortene som er representert med et forløp på ti år, viser de som utvandret i 2008 en samlet gjeninnvandring på om lag 51 prosent, mens de som utvandret i 2005 tilsvarende fikk en samlet gjeninnvandring på om lag 49 prosent ti år etter at utvandringen ble registrert. Det er imidlertid utvandringkohorten fra 2010 som har vist høyest gjeninnvandring gjennom årene, og åtte år etter at utvandringen i denne gruppen ble registrert er gjeninnvandringen kommet opp i om lag 52 prosent. Spørsmålet blir her om gjeninnvandringen i denne utvandringkohorten vil fortsette å ligge høyere enn i de øvrige utvandringkohortene, og sånn sett komme opp i over 54 prosent gjeninnvandring når også denne kohorten kommer opp i et ti års forløp etter at utvandringen ble registrert. I

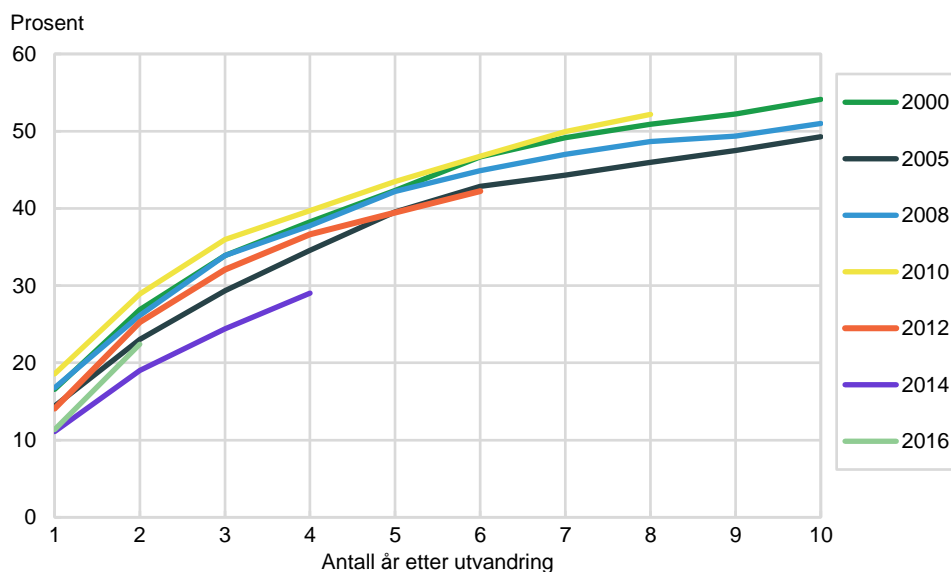
den andre enden av skalaen finner vi utvandringskohorten fra 2014, som etter å ha vist lavest gjeninnvandring det første året etter utvandring skiller seg ut med fortsatt lavere gjeninnvandring enn de øvrige utvandringskohortene gjennom den fireårsperioden denne kohorten har hatt for å gjeninnvandre etter at utvandringen ble foretatt i 2014. Den nyeste av utvandringskohortene fra 2016, har som nevnt over, en høy gjeninnvandring det andre året etter utvandring, og skulle den trenden som figur 4.19 viser også fortsette i det tredje, fjerde og femte året etter utvandring, vil denne kohorten etter hvert kunne måle seg med de utvandringskohortene som viser høyest akkumulert gjeninnvandring.

Figur 4.18 Gjeninnvandring blant personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med to utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 012). Målt i prosent av antall personer i denne gruppe som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 for hvert år etter at utvandringen ble registrert

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 4.19 Gjeninnvandring blant personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med to utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 012). Målt i prosent av antall personer fra denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 akkumulert over antall år etter at utvandringen ble registrert

Kilde: Statistisk sentralbyrå

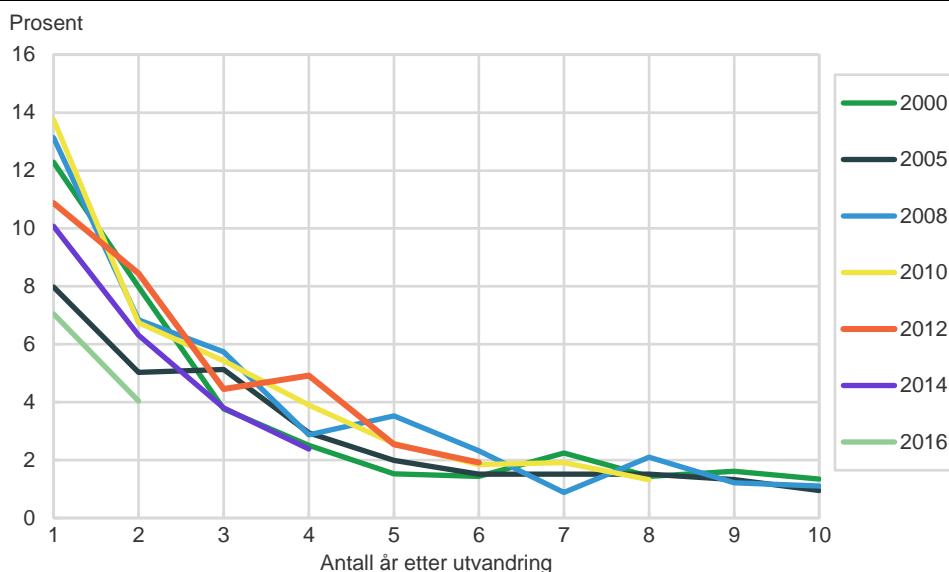
I den neste grunnkodegruppen, grunnkode 024, er det generasjonsbakgrunnen fra utlandet som er den dominerende. Alle personene er riktignok født i Norge, men med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre. Det er også denne gruppen som blir betegnet som norskfødte personer av innvandrerforeldre.

En årlig gjennomgang av gjeninnvandring for denne gruppen er vist i figur 4.20, der det fremkommer at også denne gruppen viser en klar gjeninnvandring til Norge. I likhet med grunnkodegruppene over, er gjeninnvandringen også her klart høyest i det første året etter at utvandringen ble registrert, og deretter i all hovedsak fallende med økende antall år etter utvandringen. Det er de som utvandret i 2010 som viser den høyeste gjeninnvandringen det første året etter utvandring, med en gjeninnvandring på nesten 14 prosent av de som utvandret året før. Videre følger utvandringkohortene fra 2008 og 2000 med den nest høyeste og tredje høyeste gjeninnvandringen det første året. I den motsatte enden av skalaen, er det den nyeste av utvandringkohortene fra 2016 som viser lavest tilbøyelighet til å gjeninnvandre det første året, med en gjeninnvandringprosent på nær 7. Litt overraskende er det den noe eldre utvandringkohorten fra 2005 som viser nest lavest andel gjeninnvandrere det første året etter utvandring, mens de som utvandret i 2014 følger deretter.

Den akkumulerte gjeninnvandringen over flere år for denne grunnkodegruppen er vist i figur 4.21. Den samlede gjeninnvandringen gjennom periodene ligger her noe lavere enn de nivåer som ble observert for samtlige av grunnkodegruppene med personer født i Norge over. Av de eldste utvandringkohortene er det de som utvandret i 2008 som viser høyest gjeninnvandring etter ti års forløp etter at utvandringen ble registrert, med en samlet gjeninnvandring på nesten 40 prosent. Av de to siste utvandringkohortene som er representert med et forløp på ti år, viser de som utvandret i 2000 en samlet gjeninnvandring på om lag 36 prosent, mens de som utvandret i 2005 tilsvarende fikk en samlet gjeninnvandring på om lag 30 prosent ti år etter at utvandringen ble registrert. Det var forholdsvis store forskjeller mellom utvandringkohortene fra første del av 2000-tallet, der især de som utvandret i 2005 viser en relativt lav tendens til å gjeninnvandre gjennom hele tiårsperioden. Det er vanskelig å gi en god forklaring på hvorfor akkurat utvandringkohorten fra 2005 skulle ha en så vidt lav gjeninnvandring, men det bør nevnes at den etter hvert så store arbeidsinnvandringen startet opp etter EU-utvidelsen i mai 2004, og at de nye arbeidsinnvandrere representerte en betydelig tilførsel av arbeidskraft til arbeidsmarkedet i Norge i årene fra 2005 og videre utover.

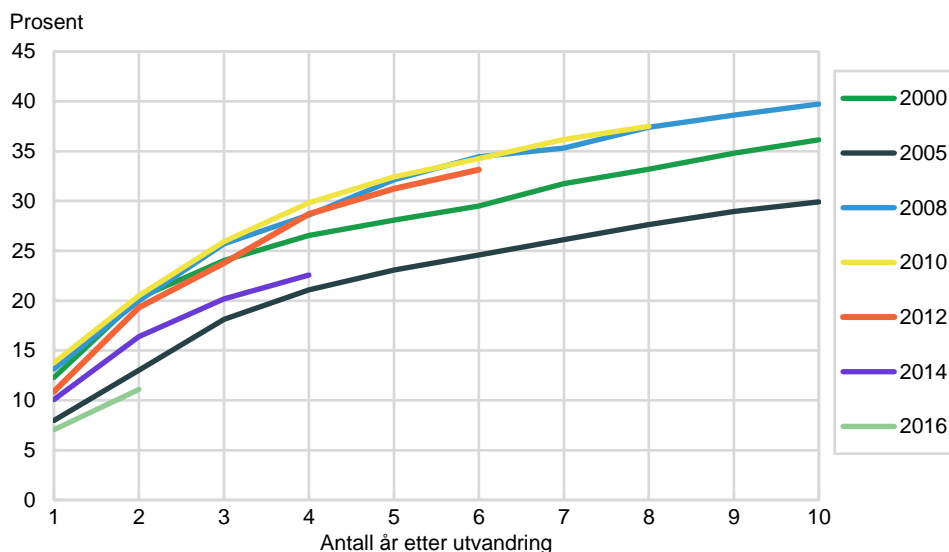
Det er imidlertid utvandringkohorten fra 2010 som viste høyest gjeninnvandring gjennom årene, og åtte år etter at utvandringen i denne gruppen fant sted var den samlede gjeninnvandringen kommet opp i 37,5 prosent. Denne utvandringkohorten kan sånn sett ha et potensial for å kunne komme opp i 40 prosent gjeninnvandring når også denne kohorten kommer opp i ti års forløp etter at utvandringen ble registrert. Altså det samme nivå som observert for de som utvandret i 2008. I den andre enden av skalaen finner vi den nyste utvandringkohorten fra 2016, som viser lavest gjeninnvandring både i det første og i det andre året etter utvandring.

Figur 4.20 Gjeninnvandring blant personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 024). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 for hvert år etter at utvandringen ble registrert

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 4.21 Gjeninnvandring blant personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 024). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 akkumulert over antall år etter at utvandringen ble registrert

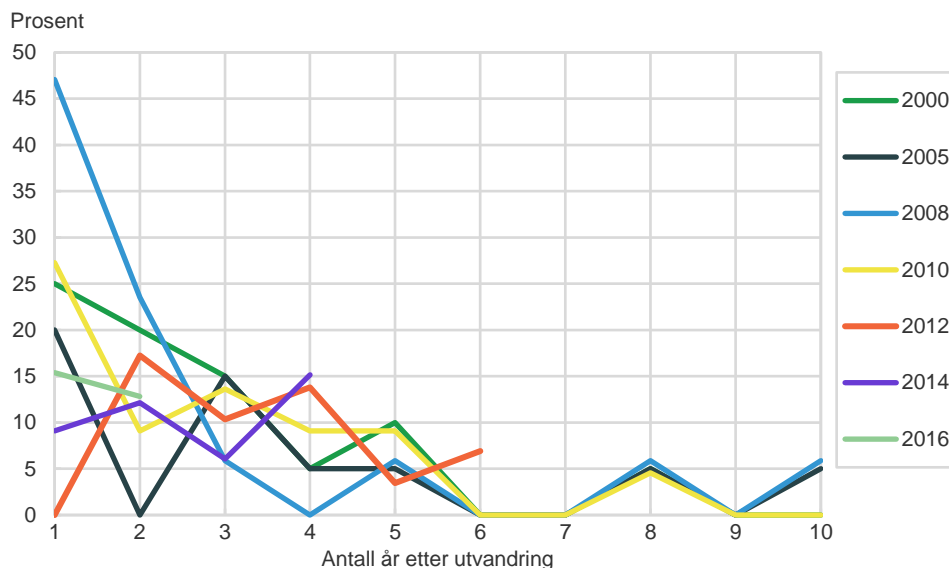
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Det tas også med gjeninnvandring i de grunnkodegruppene som er slått sammen på grunn av relativt lave folketall i hver av grunnkodene (se definisjoner i delkapittel 2.1.1). Som vist i kapittel 3, er likevel folketallet i hver av de sammenslåtte gruppene fortsatt lavere enn i noen av de enkeltgruppene av grunnkoder vi har sett på over.

Det startes med den sammenslåtte gruppen som har størst norsk generasjonsbakgrunn, og som vi har kalt sammenslått gruppe 009. Det vil si blant utvandrede personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med to, tre eller fire utenlandsfødte besteforeldre. Som vi ser av figur 4.22 har også gjeninnvandringen her en tendens til å være størst det første året etter at utvandringen ble registrert. Igjen er det utvandrerne fra de noe eldre utvandringkohortene som viser høyest

gjeninnvandring, med de som utvandret i 2008 med den høyeste gjeninnvandringen etterfulgt av de som utvandret i 2010 og 2000. De som utvandret i 2012 skiller seg ut ved at ingen kom tilbake i løpet av det første året etter utvandring, mens gjeninnvandringen deretter er på høyde med de øvrige utvandringskohortene i denne gruppen.

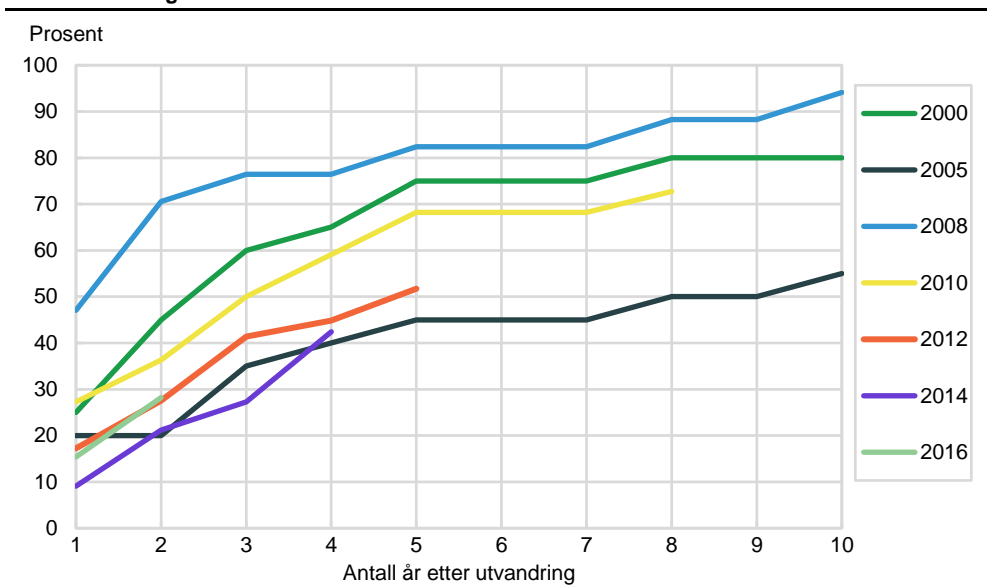
Figur 4.22 Gjeninnvandring blant personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med to, tre eller fire utenlandsfødte besteforeldre (sammenslått gruppe 009). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 for hvert år etter at utvandringen ble registrert

Kilde: Statistisk sentralbyrå

På tilsvarende måte som over, ser vi også her på gjeninnvandringsratene akkumulert over undersøkelsesperiodene, og resultatene er gitt i figur 4.23. Det som er mest i øyenfallende her, er at gjeninnvandringen i enkelte av utvandringskohortene er høyere enn i noen av de enkeltstående grunnkodegruppene vi har sett på over. Klart høyest gjeninnvandring viser de som ble registrert utvandret i 2008. Dette er gjennomgående gjennom hele perioden, før om lag 94 prosent av de som utvandret dette året hadde gjeninnvandret til Norge ti år etter at utvandringen ble registrert. Personer fra denne gruppen som utvandret i 2000 viser også høy gjeninnvandring gjennom hele perioden, og ender opp med en samlet akkumulert gjeninnvandringsrate på nær 80 prosent allerede åtte år etter utvandringen, men som deretter holder seg på dette nivået ut undersøkelsesperioden. Den siste av utvandringskohortene vi følger gjennom ti år blant de som utvandret i 2005, viser forholdsvis moderat til lav tendens til å gjeninnvandre med en samlet gjeninnvandringsrate etter ti år på om lag 55 prosent. De som utvandret i 2014 viser forholdsvis lav gjeninnvandring, men viser svakt høyere gjeninnvandring enn de som utvandret i 2005 etter de fire årene vi følger denne utvandringskohorten.

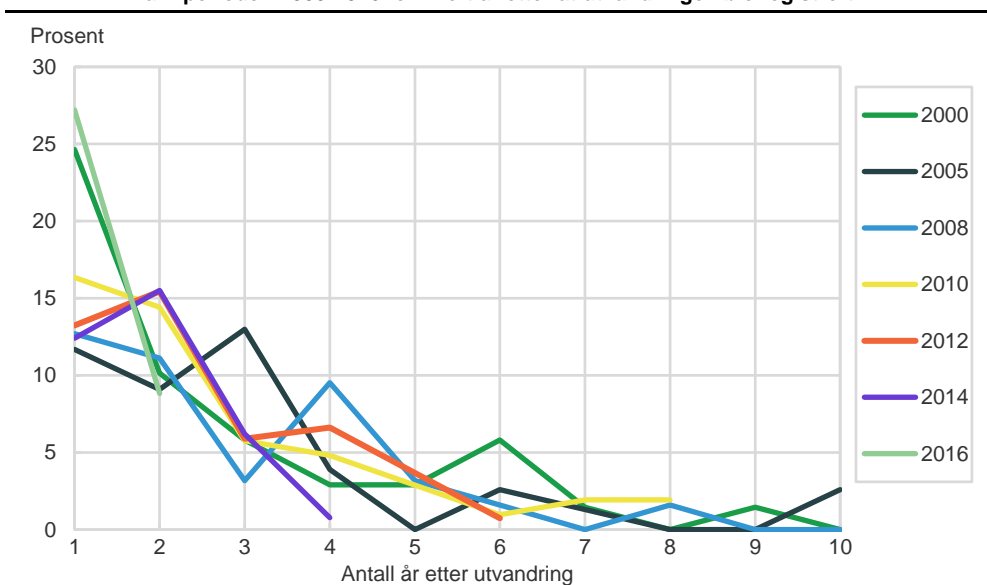
Figur 4.23 Gjeninnvandring blant personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med to, tre eller fire utenlandsfødte besteforeldre (sammenslått gruppe 009). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 akkumulert over antall år etter at utvandringen ble registrert

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Den andre av de tre samlingsgruppene er den vi har betegnet som samlingsgruppe 017. Det vil si personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med enten tre eller fire utenlandsfødte besteforeldre. Altså med noe større utenlandsk generasjonsbakgrunn enn de i den sammenslåtte gruppen 009 over. Gjeninnvandringen er også her høyest i det første året etter at utvandringen ble registrert (figur 4.24). Det som derimot er noe spesielt, er at det er de som utvandret i 2000 samt de som utvandret i den nyeste av årgangene i 2016 som viser den høyeste gjeninnvandringen det første året etter utvandringen ble registrert. For øvrig er det relativt små forskjeller mellom utvandringkohortene, der det er en klar tendens til fallende gjeninnvandringsrater med antall år etter at utvandringen ble registrert.

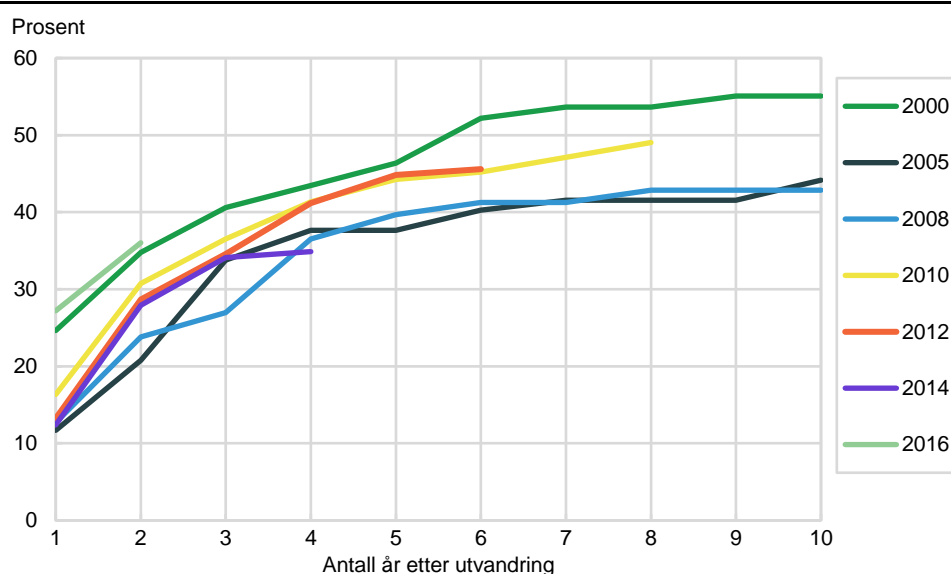
Figur 4.24 Gjeninnvandring blant personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med tre eller fire utenlandsfødte besteforeldre (sammenslått gruppe 017). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 for hvert år etter at utvandringen ble registrert

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Mye av det samme bildet fremkommer når vi akkumulerer de årlige gjeninnvandringsfrekvensene over alle undersøkelsesperiodene i figur 4.25. Som vi ser, er det de som utvandret i 2016 som viser høyest samlet gjeninnvandring både ett og to år etter utvandringen, etterfulgt av de som utvandret i 2000. Utvandrere i den siste gruppen er også de som viser den høyeste samlede akkumulerte gjeninnvandringen etter ti år, med om lag 55 prosent av de som utvandret, og da klart høyere etter ti års forløp enn for de som utvandret i 2005 og 2008. De to siste utvandringskohortene er de, som sammen med de som utvandret i 2014, som viser lavest samlet gjeninnvandring i denne gruppen. Som vi ser, er gjeninnvandringsfrekvensene klart lavere blant utvandrere i denne samlingsgruppen enn blant utvandrere i samlingsgruppen 009 over. Sånn sett følger de en forventet lavere gjeninnvandring med økende utenlandsk generasjonsbakgrunn.

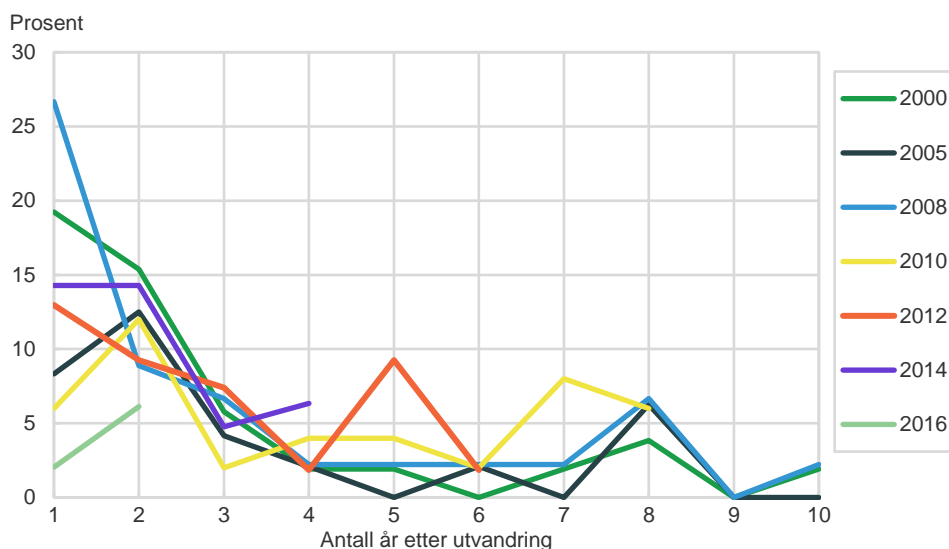
Figur 4.25 Gjeninnvandring blant personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med tre eller fire utenlandsfødte besteforeldre (sammenslått gruppe 017). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 akkumulert over antall år etter at utvandringen ble registrert

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tilsvarende resultater for den siste av samlingsgruppen er vist i figuren 4.26 og 4.27. Dette gjelder samlingsgruppen vi har kalt 026, og som består av personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre, og der enten ingen, en, to eller tre av besteforeldrene er født i utlandet. Sånn sett den av de sammenslåtte gruppene som har størst generasjonsbakgrunn fra utlandet. Igjen er det en tendens til at gjeninnvandringen er størst det første året for enkelte av utvandringskohortene, men for de som utvandret i 2005, 2010 og 2016 var gjeninnvandringen høyere i det andre enn i det første året etter utvandring. Som i den første av samlingsgruppene over, er det de som utvandret i 2008 som viser høyest gjeninnvandring det første året etter utvandring, mens den nyeste av utvandringskohortene fra 2016 viser lavest utvandringsrater både i det første og andre året etter at utvandringen ble registrert.

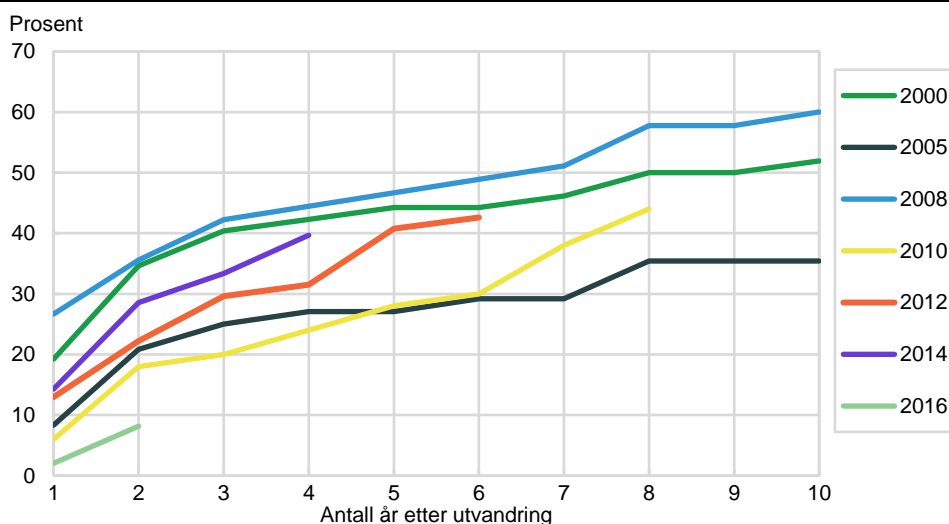
Figur 4.26 Gjeninnvandring blant personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med ingen, en, to eller tre utenlandsfødte besteforeldre (sammenslått gruppe 026). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 for hvert år etter at utvandringen ble registrert

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Til slutt ses også på de samlede akkumulerte gjeninnvandringsratene for utvandringkohortene for denne samlingsgruppen (figur 4.27). Også her er likheten med den første av samlingsgruppene stor, ved at det er de som utvandret i 2008 som viser høyest samlet gjeninnvandring gjennom hele perioden, mens de som utvandret i 2000 følger deretter med den nest høyeste gjeninnvandringsfrekvensen gjennom hele perioden. Selv om den samlede gjeninnvandringsfrekvensen for utvandringkohorten var lavere enn i den første sammenslåtte gruppen, er en samlet gjeninnvandring på om lag 60 prosent høyere enn i samlingsgruppen 017, til tross for noe høyere generasjonsinnslag fra utlandet. For øvrig viser de som utvandret i 2005 en forholdsvis lav gjeninnvandringsfrekvens gjennom hele tiårsperioden vi følger denne utvandringkohorten, mens de som utvandret i 2016 viser lavest tendens til gjeninnvandring gjennom de to årene vi følger denne utvandringkohorten.

Figur 4.27 Gjeninnvandring blant personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med ingen, en, to eller tre utenlandsfødte besteforeldre (sammenslått gruppe 026). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 akkumulert over antall år etter at utvandringen ble registrert

Kilde: Statistisk sentralbyrå

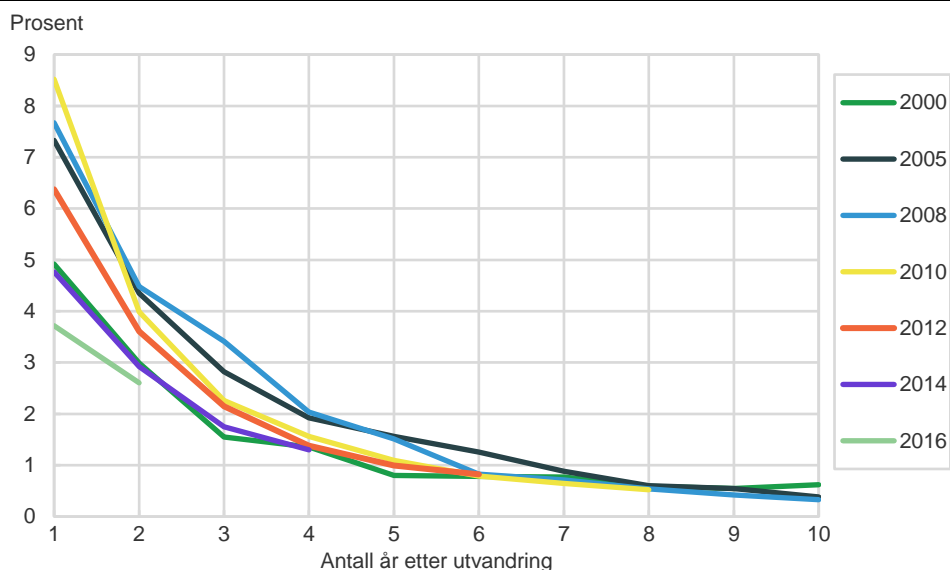
Til slutt er det for sammenlikning også sett på gjeninnvandring blant den grunnkodegruppen som defineres som innvandrere til Norge. Disse utgjør grunnkode 124, og består av personer født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre. Det er grunner til å forvente at denne gruppen i mindre grad gjeninnvandrer til Norge, i og med at de har både sin egen og hele sin generasjonsbakgrunn fra utlandet, og sin eneste tilknytning til Norge i kraft av å ha innvandret til og være registrert som innvandrere i Norge.

Men som det fremgår av figur 4.28, er det en betydelig andel av innvandrere som utvandrer fra Norge som igjen velger å gjeninnvandre til landet. I oversikten over de årlige gjeninnvandringsratene ser vi at også denne gruppen har størst tendens til å gjeninnvandre det første året etter at de utvandret, før også denne gruppens gjeninnvandringsfrekvenser faller med økende antall år etter utvandringen. Mer detaljert, er det de som utvandret i 2010 som viser høyest gjeninnvandring det første året etter utvandring. At 8,5 prosent fra denne utvandringskohorten valgte å gjeninnvandre i 2011 kan ha sammenheng med at Norge opplevde en klar økonomisk vekst i perioden 2011-2013 på grunn av fortsatt meget høye oljepriser med derpå ekstraordinært store oljeinvesteringer. På den annen side er det noe vanskeligere å forklare hvorfor en nesten like høy andel av utvandringskohorten fra 2008 valgte å gjeninnvandre til Norge i finanskriseåret 2009. For øvrig viste også de som utvandret i 2005 en forholdsvis høy gjeninnvandring det første året 2006. Her kan også økonomiske årsaker ligge til grunn, da den økonomiske veksten i Norge var sterk i perioden 2006-2008. I den motsatte enden av skalaen viser de som utvandret i 2014 og 2016 de laveste gjeninnvandringsratene det første året etter at utvandringen ble registrert. For utvandringskohorten fra 2014 faller dette sammen med oljeprisfallet medio 2014 og svak økonomisk utvikling i 2015 og 2016. For utvandringskohorten i 2016 kan den svake økonomiske situasjonen i 2016 ha medført at få valgte å returnere igjen i 2017, til tross for at den økonomiske utviklingen i Norge da begynte å peke oppover igjen.

Satt inn en forløpssammenheng med akkumulerte gjeninnvandringsrater over noen år, er resultatene for de forskjellige utvandringskohortene av innvandrere vist i figur 4.29. Som man ser, er det de som utvandret i 2008 som viser høyest tendens til å gjeninnvandre til Norge med unntak for de to første årene etter utvandring. Etter ti år viser denne utvandringskohorten en samlet akkumulert gjeninnvandring til Norge på om lag 22 prosent av de som utvandret i 2008. Som vi ser, er gjeninnvandringsfrekvensen for de som utvandret i 2005 nesten like høy og ender etter ti år opp med en gjeninnvandringsrate som ligger svakt i underkant av gjeninnvandringsraten for utvandringskohorten fra 2008. For øvrig verdt å legge merke seg at utvandringskohorten fra 2010, som viste høyest gjeninnvandringsrate det første året etter utvandringen, viser noe dempet gjeninnvandring utover i perioden sammenliknet med utvandringskohortene over. Noe av årsaken til noe svakere akkumulering av gjeninnvandringen utover i perioden for de som utvandret i 2010, var at dette falt sammen med den svake økonomiske utviklingen etter oljeprisfallet fra medio 2014 og frem til 2017. De nyeste utvandringskohortene fra 2014 og 2016 viser også relativt lave gjeninnvandringsfrekvenser gjennom den korte forløpstiden disse kohortene har vært utvandret, men omtrent på linje med utvandringskohorten fra 2000, som viste klart lavere akkumulert gjeninnvandring enn de andre utvandringskohortene fra begynnelsen av 2000-tallet.

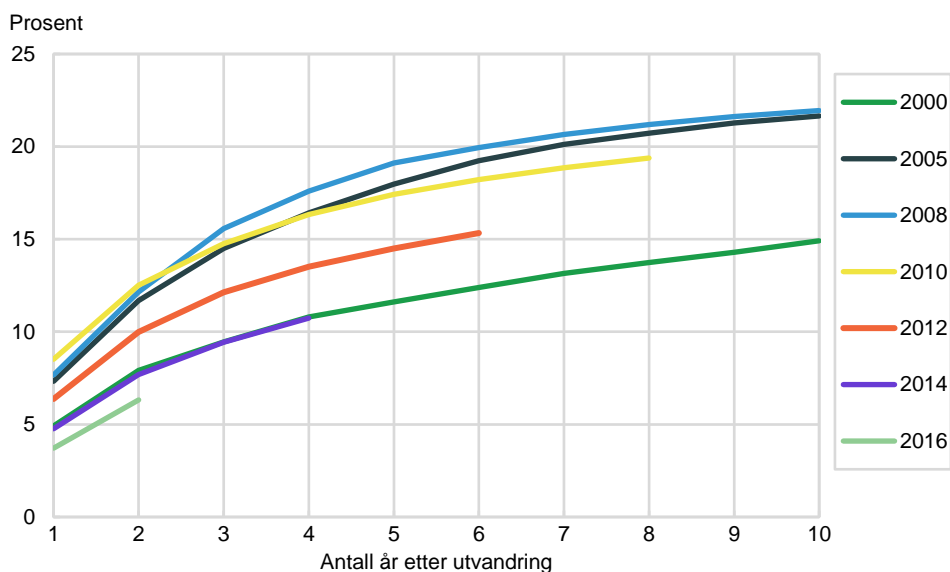

Figur 4.28 Gjeninnvandring blant personer født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 124). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 for hvert år etter at utvandringen ble registrert

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 4.29 Gjeninnvandring blant personer født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 124). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 akkumulert over antall år etter at utvandringen ble registrert

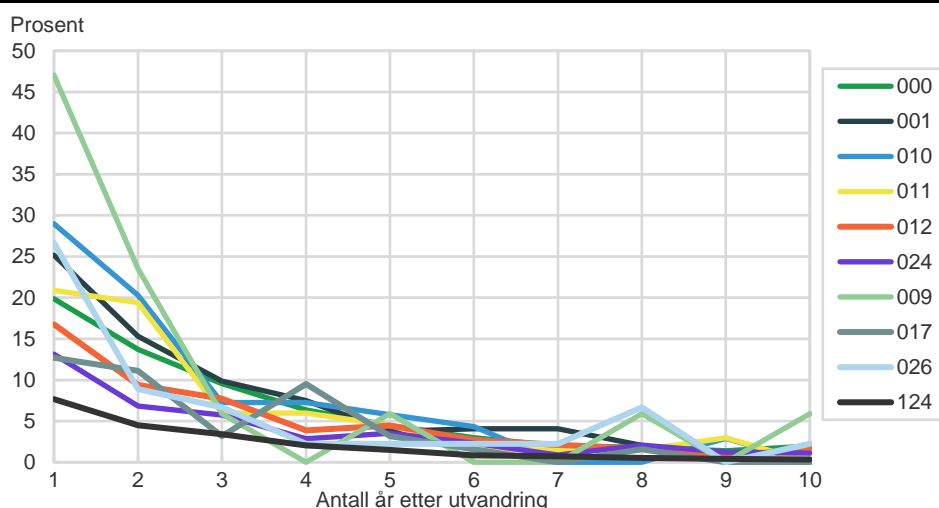
Kilde: Statistisk sentralbyrå

I figurene 4.30 og 4.31 har vi som oppsummering sammenstilt gjeninnvandringsratene for hver av grunnkodegruppene og de sammenslåtte gruppene med personer født i Norge, samt for innvandrere i grunnkode 124, som vil si personer født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre. Vi har valgt å bruke utvandringskohorten fra 2008, som er den siste av kohortene vi her kan følge gjennom en tiårsperiode etter at utvandringen ble registrert.

Som beskrevet over, viser personer i alle grunnkodegruppene høyest gjeninnvandring det første året etter utvandring før gjeninnvandringen deretter faller med antall år etter at utvandringen ble registrert. Videre ser vi at det er til dels store forskjeller mellom gruppene med hensyn til gjeninnvandringsrate det første året etter utvandring. Det var personer fra den sammenslåtte gruppen 009, som viste

høyest gjeninnvandring det første året etter utvandring. Det vil si blant de født i Norge med to norskfødte foreldre og med tre eller fire utenlandsfødte besteforeldre. Av de større enkeltstående grunnkodegruppene, var det utvandrede personer i grunnkode 010 som viser høyest gjeninnvandring det første året etter utvandring, med en gjeninnvandringsrate på om lag 29 prosent. Det vil si personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder, men der alle besteforeldre er norskfødte. På de neste plassene målt ovenfra følger personer i den lille sammenslåtte gruppen 026 og personer i grunnkode 001, med en gjeninnvandringsrate det første året på henholdsvis snaut 27 og drøyt 25 prosent av de som utvandret i disse gruppene ett år tidligere. Deretter følger utvandrede personer i grunnkode 011, med en rate på om lag 21 prosent. Det vil si blant utvandrede personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og der en av besteforeldrene er utenlandsfødt. Først på sjetteplass følger personer i grunnkoden 000, som er gruppen som har størst generasjonstilknnytning til Norge ved at de er født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre. Gjeninnvandringsraten det første året ligger her på snaut 20 prosent, som vil si at om lag 1/5 av de som utvandret fra denne gruppen returnerer til Norge det første året etter utvandring. Deretter følger utvandrede personer fra den nest største grunnkodegruppen for de født i Norge, grunnkode 012, som vil si personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og der to av besteforeldrene er utenlandsfødte. Gjeninnvandringsraten det første året var for denne gruppen snaut 17 prosent. Blant grunnkodegruppene med lavest gjeninnvandring det første året er personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 024). For disse var gjeninnvandringsraten det første året etter utvandringen på drøyt 13 prosent. Som man kunne forvente er det innvandre i Norge (grunnkode 124) som viser lavest gjeninnvandringsrate det første året etter utvandring, med en rate på om lag 7,5 prosent.

Figur 4.30 Gjeninnvandring for de som utvandret i 2008 blant personer født i Norge fordelt etter grunnkoder, sammensatte grupper samt for innvandrere (i.e. personer født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og fire utenlandsfødte besteforeldre)⁴. Målt i prosent av antall personer i hver gruppe som er registrert utvandret fra Norge i 2008 etter antall år etter utvandring

Kilde: Statistisk sentralbyrå

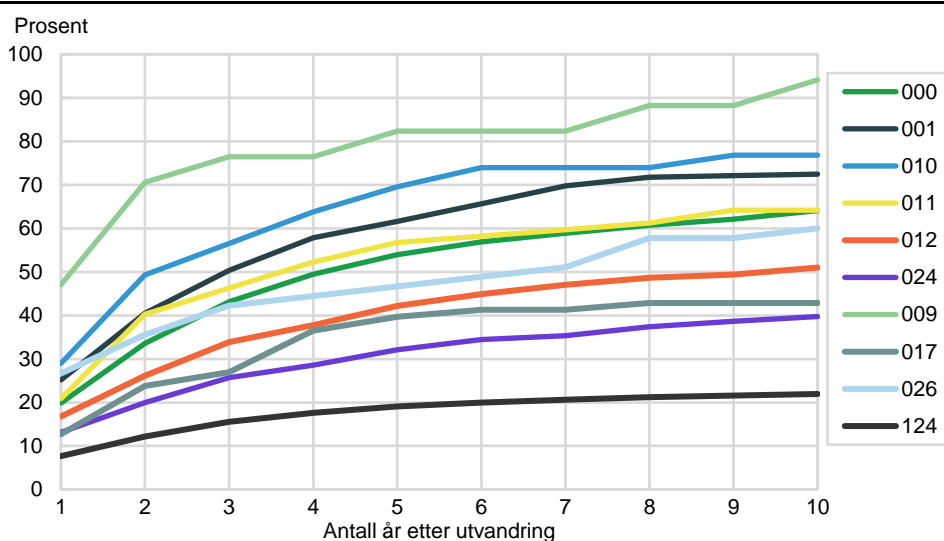
Ser man på gjeninnvandringen akkumulert over tiårsperioden 2009-2018 etter at utvandringen ble foretatt i 2008, er grunnkodegruppenes relative posisjon med hensyn til gjeninnvandring mye av den samme som den rangeringen vi viste for gjeninnvandring det første året etter utvandring (se figur 4.31). Det er utvandrere fra den sammenslåtte gruppen 009 som viser høyest samlet gjeninnvandring, noe de for øvrig gjør gjennom hele perioden, før de ender opp med en samlet gjeninn-

⁴ Se oversikt over definisjoner av grunnkoder og sammenslåtte grunnkoder i tabell 2.1 i delkapittel 2.1.1.

vandring etter ti år på om lag 94 prosent. Det må imidlertid nevnes at denne gruppen er blant de minste med hensyn til antall personer, og at det var utvandringskohorten fra 2008 som viste den klart høyeste gjeninnvandringen av de utvandringskohorter vi så på i denne gruppen. Av de noe større enkeltgruppene, er det utvandrere fra grunnkodegruppe 010 som viser høyest gjeninnvandring, noe de for øvrig også viser for hvert av årene i tiårsperioden. Til slutt, når vi kommer frem til 2018, viser denne grunnkodegruppen en samlet gjeninnvandringsrate på om lag 77 prosent. Det vil si at nesten 4/5 av de som utvandret i denne gruppen på et eller annet tidspunkt har returnert til Norge i løpet av nevnte tiårsperiode.

På tilsvarende måte viser utvandrere fra grunnkodegruppe 001 en gjeninnvandringsrate på 72,5 prosent ved slutten av tiårsperioden. Grunnkodegruppe 011 følger deretter med en samlet akkumulert gjeninnvandring på drøyt 64 prosent. Først deretter følger den samlede gjeninnvandringen for den største og mest norske av grunnkodegruppene, grunnkode 000, som gjennom hele perioden å ha ligget med den femte høyeste gjeninnvandringen, ender opp med 0,1 prosent lavere samlet gjeninnvandringsrate etter ti år enn de i grunnkodegruppe 011, også med en rate på litt i overkant av 64 prosent. Deretter er det et hopp ned til utvandrere i den nest største av grunnkodegruppene, grunnkode 012, som viser en samlet akkumulert gjeninnvandringsrate etter ti år på om lag 51 prosent. Eller med andre ord at om lag halvparten av de som utvandrer i denne gruppen returnerer til Norge i løpet av de første ti åren etter utvandring. Til slutt følger personer fra de to grunnkodegruppene med størst generasjonstilhørighet til utlandet, grunnkodene 024 og 124. Det utenlandske generasjonsinnslaget er her likt for begge gruppene, men der personer i den første gruppen er født i Norge er personer i den siste gruppen født i utlandet. Gjeninnvandringsratene etter ti år er for grunnkoden 024 på nesten 40 prosent, mens tilsvarende gjeninnvandringsrate for grunnkoden 124 ligger på om lag 22 prosent. Med andre ord viser over 1/5 av innvandrere i Norge som igjen utvandrer at de returnerer til Norge i løpet av en tiårsperiode, og som vi har sett over med høyest ettårig gjeninnvandringsrate det første året etter at utvandringen ble registrert.

Figur 4.31 Gjeninnvandring blant personer født i Norge fordelt etter grunnkoder, sammensatte grupper samt for innvandrere (i.e. personer født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og fire utenlandsfødte besteforeldre)⁵. Målt i prosent av antall personer i hver gruppe som er registrert utvandret fra Norge i 2008 akkumulert over antall år i perioden 2009-2018

Kilde: Statistisk sentralbyrå

⁵ Se oversikt over definisjoner av grunnkoder og sammenslåtte grunnkoder i tabell 2.1 i delkapittel 2.1.1.

4.4. Gjenutvandring blant personer som har gjeninnvandret

I dette delkapitlet ser vi på i hvilken grad de som gjeninnvandrer til Norge fortsetter å bli registrert bosatte i landet, eller om de igjen foretar en ny utvandring? Vi velger her å kalle dette en gjenutvandring, forutsatt at vi i undersøkelsesperioden først har registrert personen som utvandret fra Norge og deretter som gjeninnvandret til Norge. Med andre ord vil en gjenutvandring fra Norge redusere virkningene av gjeninnvandringen med hensyn til folketallet og eventuelle ressursmessige tap eller gevinster. Nå kan det også tenkes at en person som gjenutvandrer igjen vil gjeninnvandre på et senere tidspunkt. Men i denne rapporten stopper vi med denne type mobilitet etter annen gangs utvandring i vårt datagrunnlag, som vi altså kaller gjenutvandring.

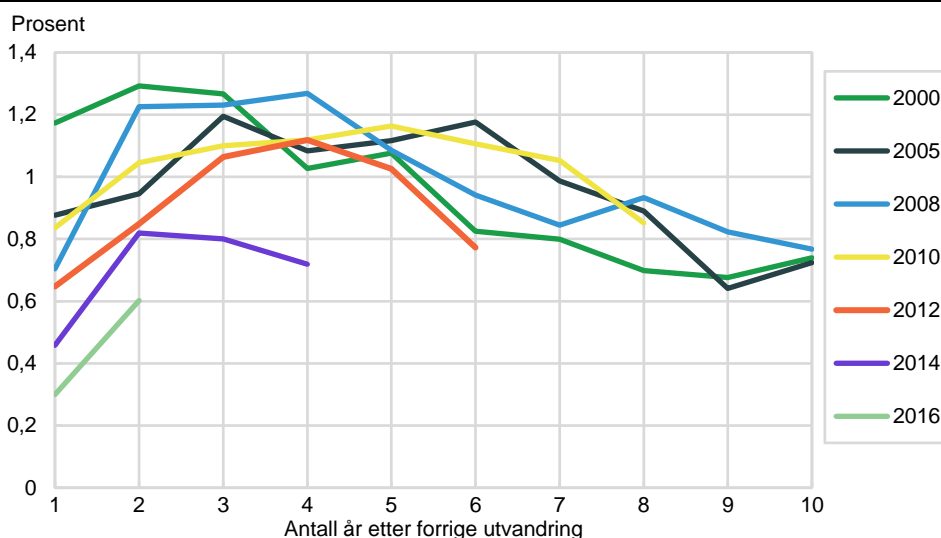
For å måle gjenutvandringen bruker vi også her som grunnlag de samme personene som utvandret i et av de valgte syv årene som vi benyttet i delkapitlene over om utvandring og gjeninnvandring. Ved å se på hele gruppen av utvandrere får vi også muligheten til å måle effektene av gjeninnvandring fratrukket gjenutvandring. Vi sitter da igjen med et uttrykk for nettovirkningene av gjeninnvandringen gitt at vi stopper etter første gjenutvandring med å måle ytterligere inn- og utvandring foretatt av de samme aktører i løpet av en periode på maksimalt elleve år. Les året for første registrerte utvandring pluss en observasjonsperiode på ti år for utvandringskohortene fra 2000, 2005 og 2008. For utvandringskohortene fra 2010, 2012, 2014 og 2016 blir observasjonsperioden redusert med ytterligere to år for hver av utvandringskohortene, fordi 2018 er siste år for registrert inn- og utvandring i denne analysen.

Det startes også her med alle personer i Norge som har utvandret i gitte årganger for deretter å måle gjenutvandringen for de som har gjeninnvandret. På tilsvarende måte som i kapitlet over, er det i figur 4.32 vist hvordan gjenutvandringen har vært i årene etter at personene utvandret målt i forhold til totalt antall utvandrere i den gruppen målingene gjelder for. Ratene er forholdvis moderate sett i forhold til gjeninnvandringen. Kurven gjennom årrekken blir også annerledes enn for gjeninnvandringen. Naturlig nok blir gjenutvandringen det første året etter at utvandringen ble registrert ganske lav. Dette vil da omfatte de personene som gjeninnvandret det første året etter utvandring, men som i det samme året igjen utvandrer. Vi ser at gjenutvandringen tar seg klart opp i det andre året etter utvandring, for så holde seg på dette nivået noen år før gjenutvandringen faller med ytterligere år etter at den første utvandringen ble registrert. Mer konkret ser man at de som utvandret i 2000 stort sett viser den høyeste tendensen til å gjenutvandre i de to første årene etter utvandring, tett fulgt av de som utvandret i 2008, 2010 og 2005. Mens utvandringskohorten fra 2000 viser fallende gjenutvandring utover i perioden, viser de tre andre utvandringskohortene en tendens til å opprettholde gjenutvandringen noen flere år utover i periodene. Lavest gjenutvandring ble observert i de nyeste utvandringskohortene fra 2014 og spesielt 2016, noe som har sammenheng med at de også viste lav gjeninnvandring.

I figur 4.33 vises akkumulerte gjenutvandringsrater gjennom hele perioden hver utvandringskohort gjennomløper. Man ser at de eldste utvandringskohortene fra 2000, 2005 og 2008 viser de høyeste akkumulerte gjenutvandringsratene, der utvandringskohorten fra 2008 til slutt viser den høyeste gjenutvandringsraten med 9,8 prosent av alle som utvandret i denne kohorten etter et forløp på ti år etter at den første utvandringen ble registrert. Tett fulgt følger utvandringskohortene fra 2005 og 2000 med henholdsvis litt over og litt under 9,6 prosent samlet gjenutvandring. Utvandringskohorten fra 2010 er imidlertid fulgt på høyde med de tre eldste utvandringskohortene med hensyn til akkumulert gjenutvandring åtte år etter at utvandringen fant sted, og har således fortsatt et potensial for å komme opp i

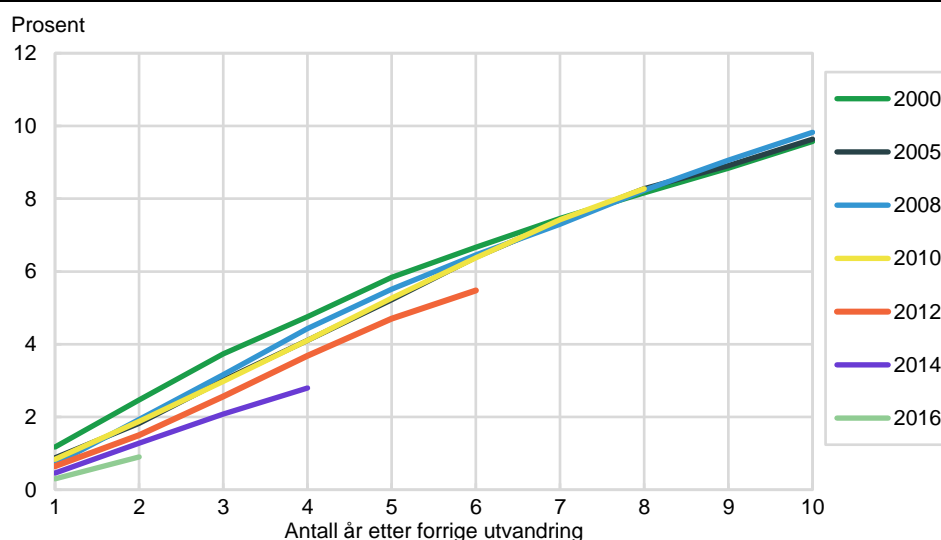
tilsvarende gjenutvandring etter ti år som for de tre eldste utvandringskohortene. Deretter ser vi at den akkumulerte gjenutvandringen faller mest jo nyere utvandringskohortene er, med tredje laveste gjenutvandring for utvandringskohorten fra 2012, nest lavest for utvandringskohorten fra 2014 og lavest for utvandringskohorten fra 2016, som viser en samlet gjenutvandringsprosent på 0,9 prosent to år etter at utvandringen fant sted.

Figur 4.32 Gjenutvandring blant alle personer registrert bosatte i Norge som har utvandret og gjeninnvandret. Målt i prosent av alle personer som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 for hvert år etter forrige utvandring

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 4.33 Gjenutvandring blant alle personer registrert bosatte i Norge som har utvandret og gjeninnvandret. Målt i prosent av alle personer som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 akkumulert over antall år etter at forrige utvandring ble registrert

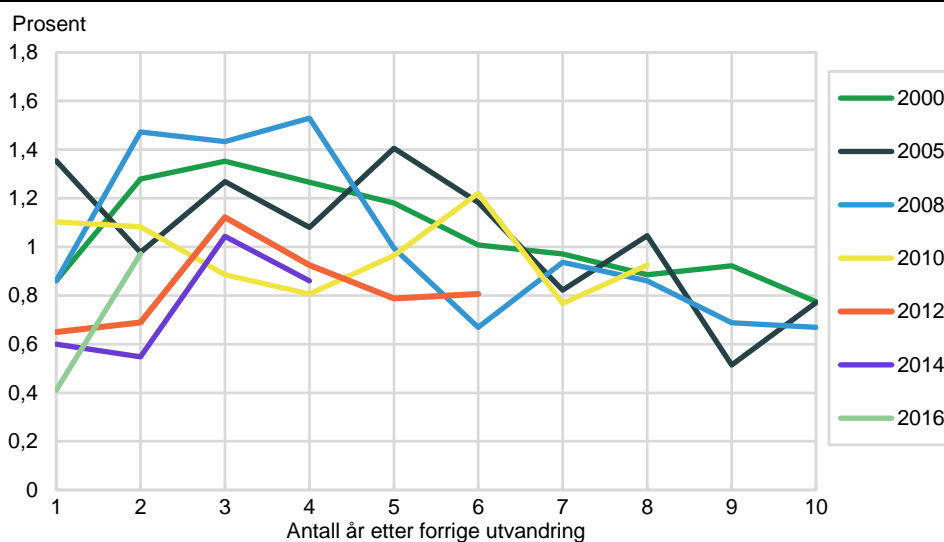
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Det fortsettes med tilsvarende resultater for den største av de norskfødte grunnkodegruppene, grunnkode 000, som vil si personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre. Den årlige gjenutvandringen i denne gruppen er gitt for de samme utvandringskohortene i figur 4.34. Som for alle personer registrert bosatte i Norge og som utvandret, er også gjenutvandringen forholdsvis lav i denne grunnkodegruppen i det første året etter at første utvandring ble registrert, og at gjenutvandringsandelen deretter øker fra det andre året og gjennom noen år før den igjen faller mot slutten av perioden. Gjenutvandringen er

høyest det første året blant de som utvandret i 2005 og 2010, mens det fra det andre året er utvandringskohortene fra 2008 og 2000 som viser høyst gjenutvandring. Det er også her en klar tendens til at gjenutvandringen øker det andre året for den nyeste utvandringskohorten fra 2016, mens utvandringskohortene fra 2012 og 2014 får en klar økning i gjenutvandringen det tredje året.

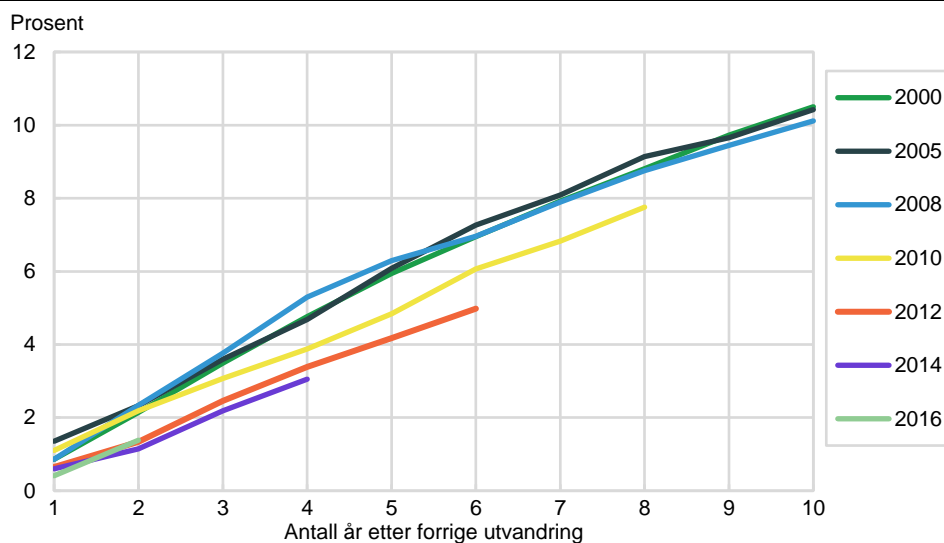
I figur 4.35 vises akkumulerte gjenutvandringsrater gjennom hele perioden for hver av utvandringskohortene. Det er de eldste utvandringskohortene fra 2000, 2005 og 2008 som viser de høyeste akkumulerte gjenutvandringsratene også her, der utvandringskohorten fra 2000 viser høyest samlet gjenutvandringsrate på 10,5 prosent av alle i grunnkoden som utvandret i denne kohorten etter et forløp på ti år etter at første utvandring ble registrert. Tett fulgt følger utvandringskohorten fra 2005 med en akkumulert gjenutvandringsrate på 10,4 prosent og utvandringskohorten fra 2008 med 10,1 prosent akkumulert gjenutvandring. Til slutt ser vi at den akkumulerte gjenutvandringen er lavest for de tre nyeste utvandringskohortene, og lavest for utvandringskohorten fra 2014, som viser en samlet gjenutvandring på drøyt 3 prosent fire år etter at den første utvandringen ble registrert.

Figur 4.34 Gjenutvandring blant personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre og som har utvandret og gjeninnvandret (grunnkode 000). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 for hvert år etter forrige utvandring

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 4.35 Gjenutvandring blant personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre (grunnkode 000). Målt i prosent av antall personer fra denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 akkumulert over antall år etter at forrige utvandring ble registrert

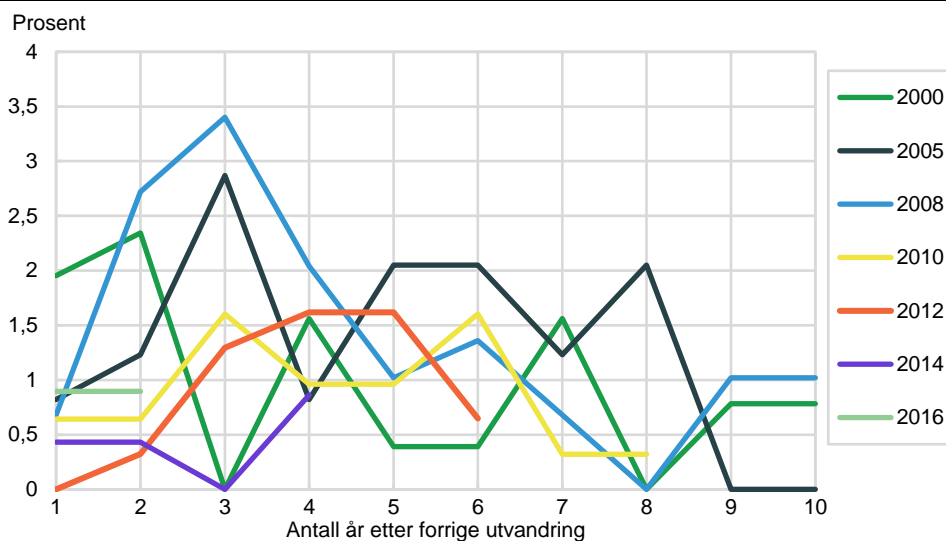

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Videre ses på tilsvarende gjenutvandring blant utvandrede personer i grunnkodegruppe 001 som har gjeninnvandret. Det vil si personer født i Norge med to norskfødte foreldre, men der en av besteforeldrene er født i utlandet. De årlige gjenutvandringsrater er vist i figur 4.36. Det er her lite systematikk i ratene, som endrer seg til dels mye gjennom perioden. At ratene er forholdsvis lave det første året er felles for alle utvandringskohortene bortsett fra de som utvandret i 2000. For øvrig er det også her de eldre utvandringskohortene fra 2005 og 2008 som viser til dels høye gjenutvandringsrater fra det andre året og utover i perioden, mens utvandringskohortene fra 2012 og 2014 viser lavest tendens til å gjenutvandre i løpet av det første året etter utvandring.

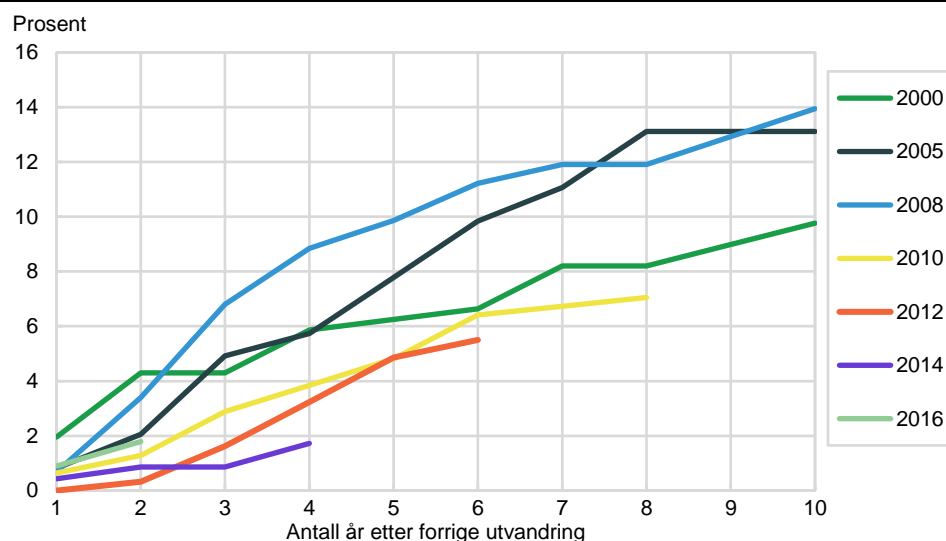
Noe mer systematikk i resultatene blir det når gjenutvandringen måles som akkumulerte rater gjennom hele periodene (se figur 4.37). Bortsett fra i de to første årene etter utvandring, da de som utvandret i 2000 viste høyest gjenutvandring, var det de som utvandret i 2008 og 2005 som viser høyest samlet gjenutvandring, med en andel av de som utvandret i 2008 på nesten 14 prosent etter ti års forløp, og drøyt 13 prosent av de som utvandret i 2005 etter ti års forløp. Til sammenlikning viste de som utvandret i 2000 en samlet gjenutvandringsrate etter ti år på litt under 10 prosent. Lavest tendens til å gjenutvandre viser de som utvandret i 2014 gjennom den fireårsperioden denne kohorten gjennomløper etter at den første utvandringen ble registrert. Utvandringskohorten fra 2012 viser som nevnt lav tendens til utvandring i begynnelsen av perioden, men øker gjenutvandringen utover i perioden. Den nyeste av utvandringskohortene fra 2016 viser omtrent gjennomsnittlig gjenutvandring i løpet av de to årene denne utvandringskohorten har hatt til disposisjon for å gjenutvandre.

Figur 4.36 Gjenutvandring blant personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med en utenlandsfødt besteforelder (grunnkode 001). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 for hvert år etter forrige utvandring

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 4.37 Gjenutvandring blant personer født i Norge med to norskfødte foreldre med en utenlandsfødt besteforelder (grunnkode 001). Målt i prosent av antall personer fra denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 akkumulert over antall år etter at forrige utvandring ble registrert

Kilde: Statistisk sentralbyrå

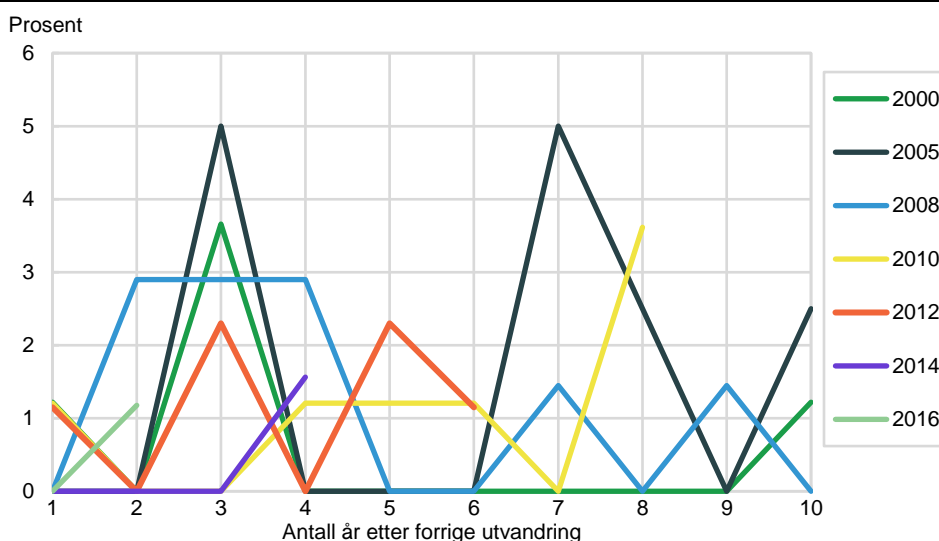
I figur 4.38 viser vi tilsvarende årlig gjenutvandring blant utvandrede personer i grunnkodegruppe 010 som har gjeninnvandret. Det vil si personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder men der alle besteforeldrene er født i Norge. Det er om enn enda mindre systematikk i de årlige gjenutvandringsratene her enn i den forrige gruppen. Det har blant annet sammenheng med at denne gruppen, i likhet med den forrige, består av et moderat antall personer. At ratene er forholdsvis lave det første året er felles for alle utvandringskohortene. For øvrig er det de eldre utvandringskohortene fra 2000, 2005 og 2008 som viser til dels høye gjenutvandringsrater fra det andre og tredje året, men også noe senere i perioden. Utvandringskohorten fra 2014 viser lavest tendens til å gjenutvandre i løpet av det første året etter utvandring.

Litt mer systematikk i resultatene blir det når gjenutvandringen måles som akkumulerte rater gjennom hele perioder (se figur 4.39). Det var de som utvandret i

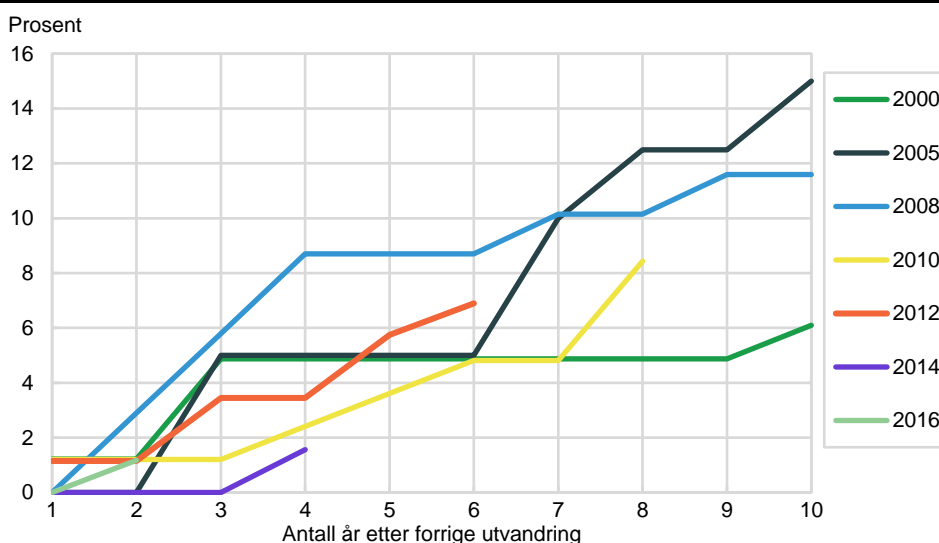
2008 som viste høyest gjenutvandring i store deler av perioden, men ble etter syv års forløp innhentet og deretter forbigått av de som utvandret i 2005, som viser en samlet gjenutvandringsrate på 15 prosent etter ti års forløp, mens de som utvandret i 2008 viste en tilsvarende rate på 11,5 prosent etter ti års forløp. Til sammenlikning viste de som utvandret i 2000 en samlet gjenutvandringsrate etter ti år på 6 prosent. Lavest tendens til å gjenutvandre viser de som utvandret i 2014 gjennom den fireårsperioden denne kohorten gjennomløper etter at den første utvandringen ble registrert. Den nyeste av utvandringskohortene fra 2016, viser også her omtrent gjennomsnittlig gjenutvandring i løpet av de to årene denne utvandringskohorten har hatt til disposisjon for å gjenutvandre, men med gjenutvandring kun det andre året etter utvandring og ingen i det første året.

Figur 4.38 Gjenutvandring blant personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med fire norskfødte besteforeldre (grunnkode 010). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 for hvert år etter forrige utvandring

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 4.39 Gjenutvandring blant personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med fire norskfødte besteforeldre (grunnkode 010). Målt i prosent av antall personer fra denne gruppen som her registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 akkumulert over antall år etter at forrige utvandring ble registrert

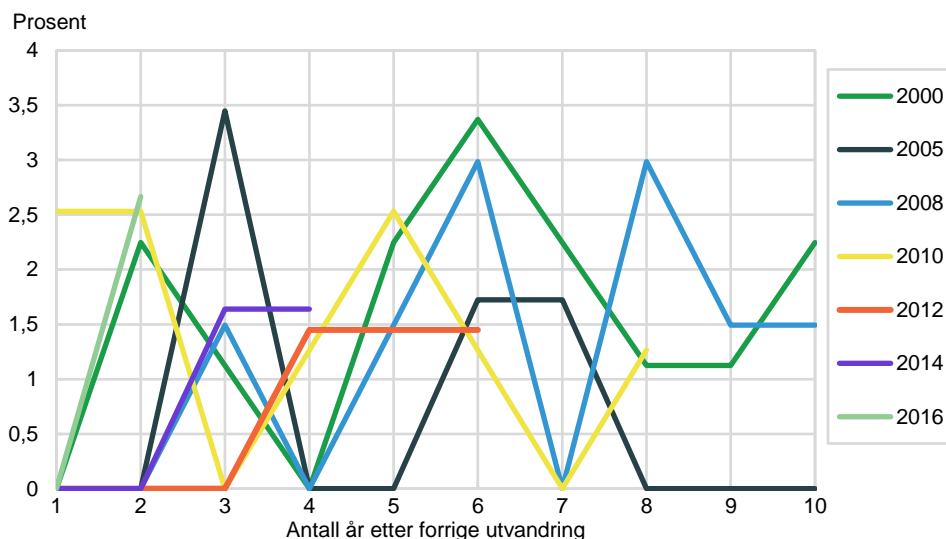

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Den årlige gjenutvandringen blant de som har utvandret og deretter gjeninnvandret i grunnkodegruppe 011 er vist i figur 4.40. Det vil si blant personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med én utenlandsfødt besteforelder. Denne gruppen er heller ikke så tallrik, og ratene hopper ganske mye i løpet av periodene. Bortsett fra de som utvandret i 2010, var det ingen fra de øvrige utvandringkohortene som gjeninnvandret og gjenutvandret igjen i løpet av det første året etter første utvandring. I det andre året var det den yngste utvandringkohorten fra 2016 og den eldste utvandringkohorten fra 2000 som viste størst gjenutvandring, mens det i årene deretter er store forskjeller i de årlige gjenutvandringssratene ispedd noen topper som stort sett ble foretatt av personer i de eldre utvandringkohortene.

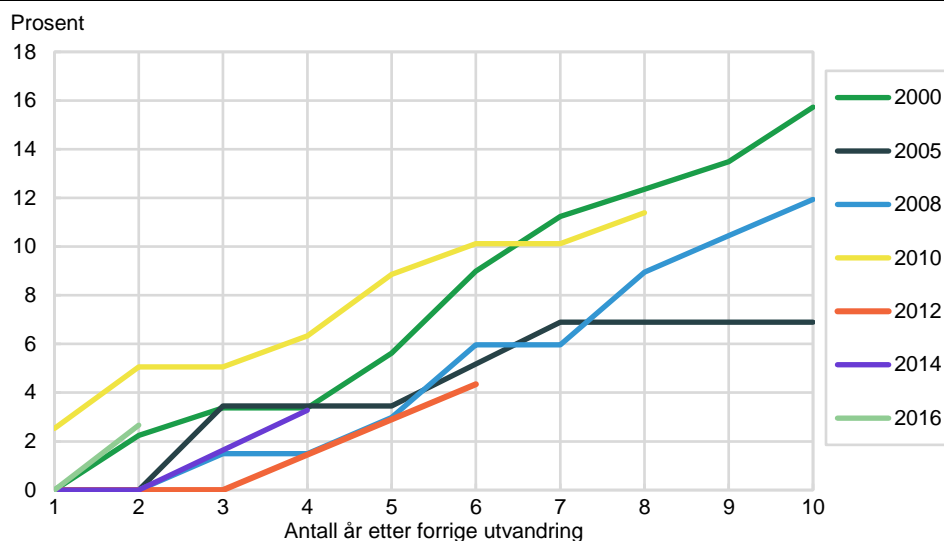
Dette gjenspeiler seg også når gjenutvandringen måles som akkumulerte rater gjennom de periodene som er lagt til grunn for analysene (se figur 4.41). Her er det utvandringkohorten fra 2000 som viser den klart høyeste akkumulerte gjenutvandringssraten etter ti år, med nesten 16 prosent av de som utvandret første gang. Til sammenlikning viser de øvrige utvandringkohortene som gjennomløper en tiårig periode en samlet gjenutvandring på 12 prosent for de som utvandret i 2008 og om lag 7 prosent av de som utvandret i 2005. Det var imidlertid utvandringkohorten fra 2010 som viste høyest gjenutvandring de fem første årene etter første utvandring, men ble innhentet og deretter forbigått av utvandringkohorten fra 2000. Men utvandringkohorten fra 2010 har fortsatt mulighet til å øke sin gjenutvandring frem til et tiårs forløp. Lavest gjenutvandring viser utvandringkohorten fra 2012 etterfulgt av utvandringkohorten fra 2014, mens den nyeste utvandringkohorten fra 2016 så langt ligger an til nest høyest gjenutvandring, men altså kun med to års observasjonsperiode.

Figur 4.40 Gjenutvandring blant personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med én utenlandsfødt besteforelder (grunnkode 011). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 for hvert år etter forrige utvandring

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 4.41 Gjenutvandring blant personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med én utenlandsfødt besteforelder (grunnkode 011). Målt i prosent av antall personer fra denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 akkumulert over antall år etter at forrige utvandring ble registrert

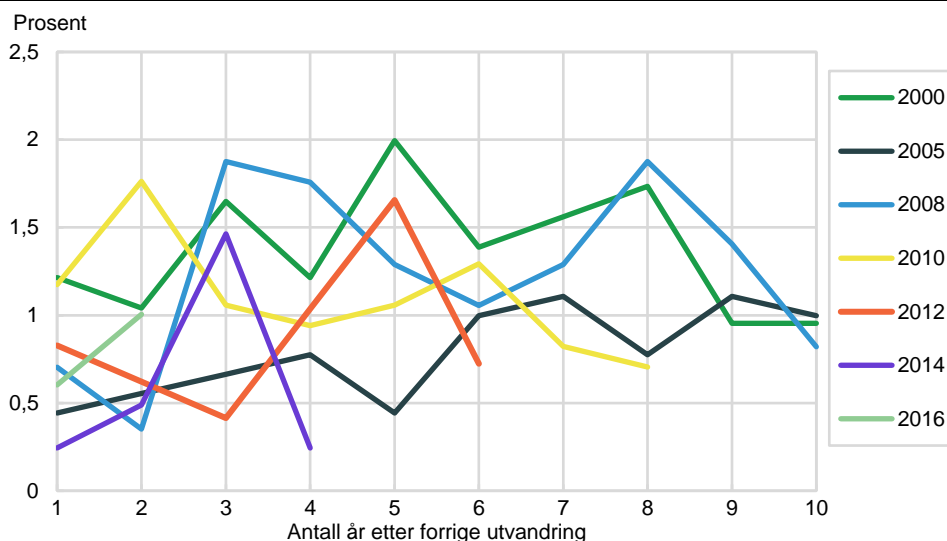

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Videre ses på gjenutvandringen i den nest største av grunnkodegruppene med personer født i Norge, grunnkode 012. Det vil si personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med to utenlandsfødte besteforeldre. De årlige resultatene av gjenutvandring i årene etter første registrerte utvandring, er gitt i figur 4.42. Som vi ser, er gjenutvandringen i løpet av det første året etter første utvandring forholdsvis moderat, med noe høyere tendens til å gjenutvandre i årene utover i perioden. Det er personer i som utvandret i 2000 og 2010 som viser høyest gjenutvandring i løpet av det første året etter første utvandring, mens personer som utvandret i 2014 viser lavest rate for gjenutvandring i løpet av det første året etter utvandring. Som man ser, er det også i denne gruppen forholdsvis store hopp både opp og ned i gjenutvandringen gjennom perioden, men ratene indikerer at det er utvandringkohortene fra 2000 og 2008 som viser høyest gjenutvandring, mens utvandringkohorten fra 2014 viser forholdsvis lav gjenutvandring, bortsett fra et hopp oppover i det tredje året etter første utvandring. Den nyeste av utvandringkohortene fra 2016 viste imidlertid et hopp oppover i gjenutvandringen i det andre året etter første utvandring.

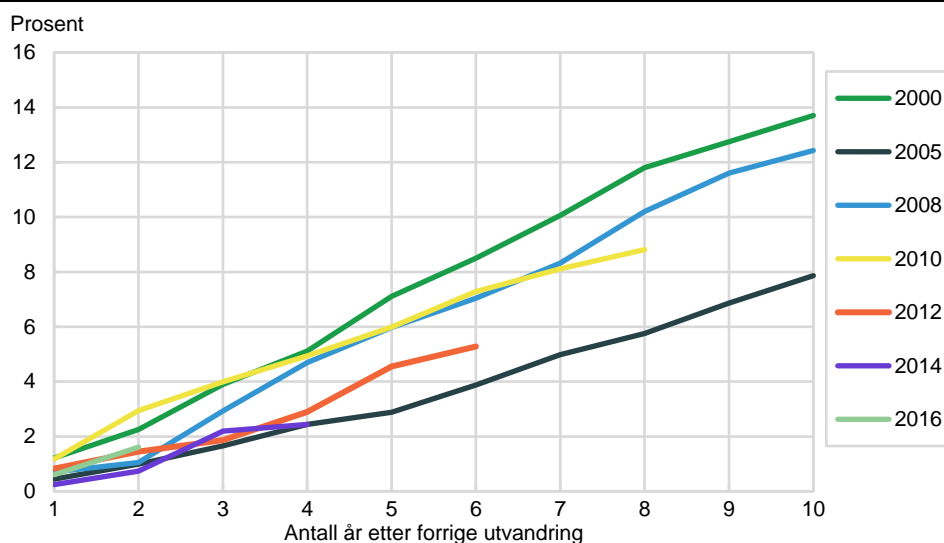
De samlede resultatene av gjenutvandringen kommer frem i figur 4.43, som viser akkumulerte gjenutvandringssrater gjennom hele den tiårsperioden vi ser på. Som man ser er det de som utvandret i 2000 og 2008 som periodene sett under ett kommer opp i høyest samlet gjenutvandring etter ti års forløp. Gjenutvandringssraten for utvandringkohorten fra 2000 kommer opp i nesten 14 prosent, mens tilsvarende gjenutvandringssrate for utvandringkohorten fra 2008 kommer opp i om lag 12,5 prosent. Dette er ikke nevneverdig høyere enn i flere av de gjenutvandringssratene vi har sett for grunnkodegruppene over, der generasjonstilhørigheten til Norge er noe større. Gjenutvandringssraten for de som utvandret i 2010 ligger noe høyere enn for de øvrige grunnkodegruppene de første årene etter utvandring, men avtar deretter en del og synes neppe å følge de to nevnte kohortene over i det videre forløpet mot ti års utvandringshistorikk. Noe overraskende er at den eldre utvandringkohorten fra 2005 viser moderat tendens til å gjenutvandre, og ender opp med en samlet gjenutvandring noe i underkant av 8 prosent etter ti års forløp etter første utvandring. Utvandringkohorten fra 2014 ligger om lag på samme lave nivå for gjenutvandring som de som utvandret i 2008, men så langt etter et forløp på kun fire år.

Figur 4.42 Gjenutvandring blant personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med to utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 012). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 for hvert år etter forrige utvandring

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 4.43 Gjenutvandring blant personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med to utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 012). Målt i prosent av antall personer fra denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 akkumulert over antall år etter at forrige utvandring ble registrert

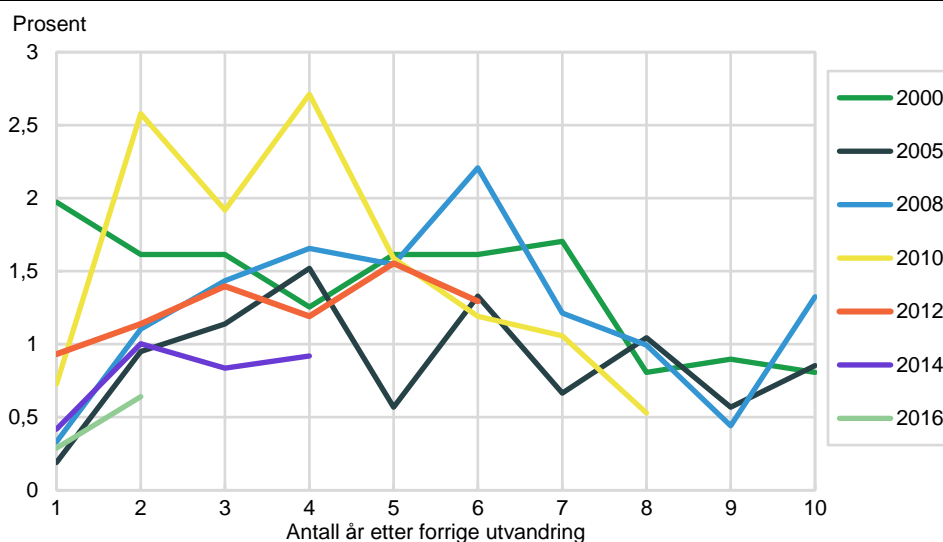
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Det ses også på gjenutvandring for personer i de grunnkodene der generasjonsbakgrunnen fra utlandet er større enn generasjonsbakgrunnen fra Norge, og vi starter først med personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 024). De årlige gjenutvandringsratene for denne gruppen er gitt i figur 4.44, og viser at gjenutvandringen også her er forholdsvis lav det første året etter at den første utvandringen ble foretatt. Et unntak gjelder utvandringskohorten fra 2000, som viser høyere gjenutvandring det første året enn i noen av de påfølgende årene. Lavest gjenutvandring det første året hadde utvandringskohorten fra 2008. Fra det andre året og utover øker gjenutvandringen for de øvrige utvandringskohortene, og spesielt blant de som utvandret i 2010 etterfulgt av de som utvandret i 2008.

Når det ses på den samlede gjenutvandringen i figur 4.45, er det også de som utvandret i 2000 og i 2010 som viser de høyeste akkumulerte gjenutvandrings-

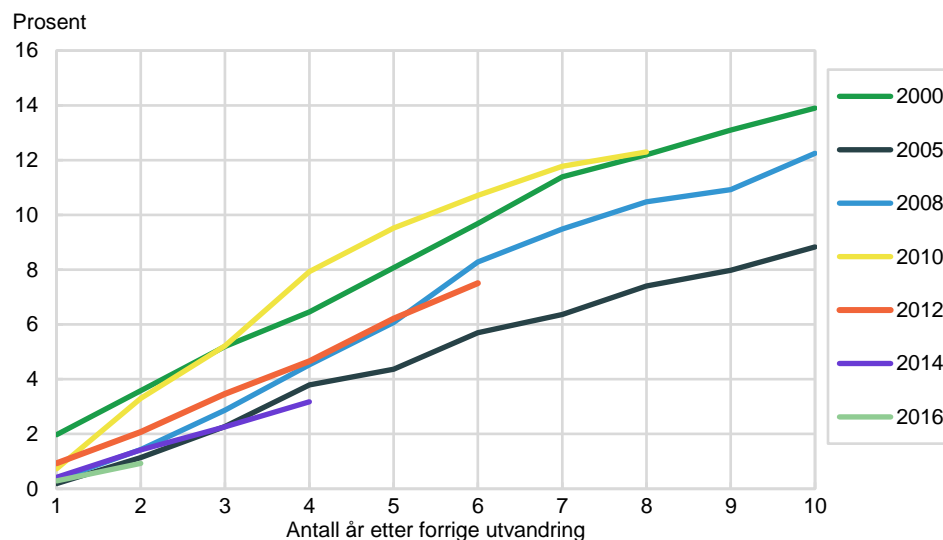
ratene, med om lag 14 prosent samlet gjenutvandring etter ti år av de som utvandret i 2000 og drøyt 12 prosent av de som utvandret i 2010, men da kun etter åtte års forløp fra 2011 til 2018. Gjenutvandringen er imidlertid ikke nevneverdig høyere i denne grunnkodegruppen enn i flere av grunnkodegruppene over med betydelig høyere innslag av generasjonstilhørighet til Norge. Ved siden av utvandringsskohorten fra 2008 er det de nyere utvandringsskohortene fra 2014 og 2016 som viser lavest tendens til å gjenutvandre.

Figur 4.44 Gjenutvandring blant personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 024). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 for hvert år etter forrige utvandring

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 4.45 Gjenutvandring blant personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 024). Målt i prosent av antall personer fra denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 akkumulert over antall år etter at forrige utvandring ble registrert

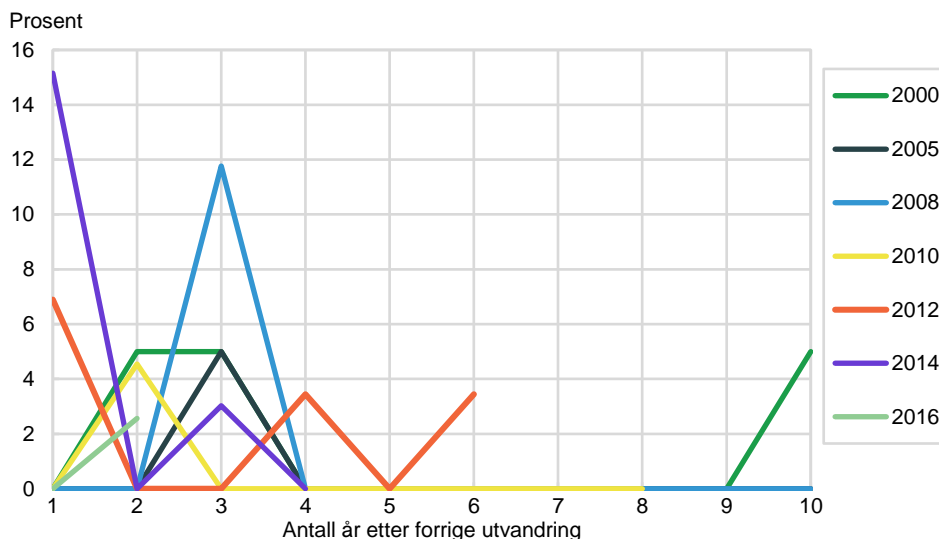

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Det tas også med gjenutvandring blant personer i de grunnkodegruppene som er slått sammen på grunn av relativt lave folketall i hver av grunnkodegruppene (se definisjoner i delkapittel 2.1.1). Som vist i kapittel 3, er likevel fortsatt folketallet i hver av de sammenslåtte gruppene lavere enn i noen av de enkeltgruppene av grunnkoder som er vist over.

Det startes med den sammenslåtte gruppen som har størst norsk generasjonsbakgrunn, og som vi har kalt sammenslått gruppe 009. Det vil si utvandrede personer som har gjeninnvandret blant de født i Norge med to norskfødte foreldre og med to, tre eller fire utenlandsfødte besteforeldre. Som vi ser av figur 4.46 har gjenutvandringen en tendens til å øke noe fra det andre året etter at første utvandring ble registrert. Personer som gjeninnvandret fra utvandringkohortene fra 2012 og 2014 skiller seg imidlertid ut med en gjenutvandring allerede ett år etter at første utvandring med henholdsvis 7 og 15 prosent av de som utvandret første gang.

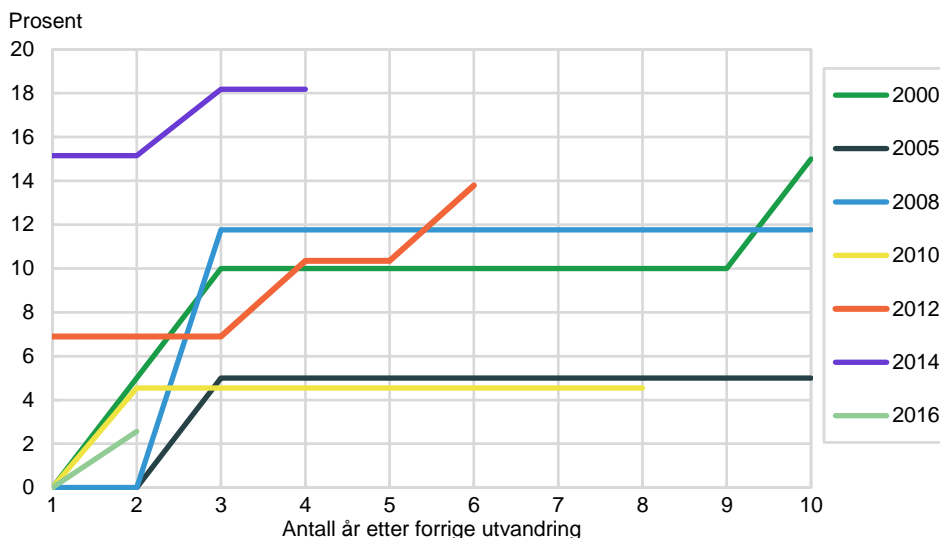
Figur 4.46 Gjenutvandring blant personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med to, tre eller fire utenlandsfødte besteforeldre (sammenslått gruppe 009). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 for hvert år etter forrige utvandring

Note: Relativt få observasjoner i gruppen. Jfr. kapittel 3.
Kilde: Statistisk sentralbyrå

På tilsvarende måte som over, ses det på gjenutvandringsratene akkumulert over undersøkelsesperiodene, og resultatene er gitt i figur 4.47. Som allerede nevnt, starter gjenutvandringen blant de som utvandret i 2012 og 2014 allerede året etter første utvandring. Gjenutvandringen øker deretter noe for disse utvandringkohortene, men ikke så mye. Personer som har gjeninnvandret fra de øvrige utvandringkohortene starter sin gjenutvandring to eller tre år etter første utvandring, der det er personer fra utvandringkohorten fra 2000 som viser høyest gjenutvandring det andre året, mens personer i utvandringkohorten fra 2008 viser høyest gjenutvandring det tredje året etter første utvandring. Samlet sett er det personer i utvandringkohortene fra 2014 og 2000 som viser høyest akkumulert gjenutvandring, men der 18 prosent av personene fra utvandringkohorten fra 2014 hadde gjenutvandret allerede etter tre år, har om lag 15 prosent av de som utvandret i 2000 og senere gjeninnvandret, gjenutvandret ti år etter første utvandring. Som vi ser, er det mange år uten gjenutvandring i de fleste av utvandringkohortene ved at kurvene flater ut gjennom en del år i periodene.

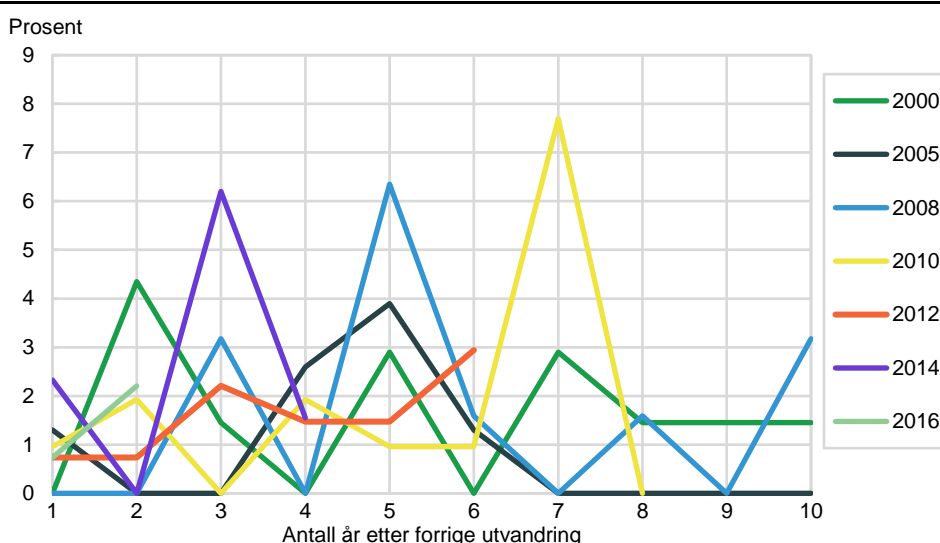
Figur 4.47 Gjenutvandring blant personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med to, tre eller fire utenlandsfødte besteforeldre (sammenslått gruppe 009). Målt i prosent av antall personer fra denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 akkumulert over antall år etter at forrige utvandring ble registrert

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Den andre av samlingsgruppene er den vi har betegnet som sammenslått gruppe 017. Det vil si personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med enten tre eller fire utenlandsfødte besteforeldre. Altså med noe større utenlandsk generasjonsbakgrunn enn de i den sammenslåtte gruppen 009 over. Gjenutvandringen er her ganske moderat i det første året etter at første utvandring ble registrert (figur 4.48). Deretter øker gjenutvandringen etter hvert som tiden øker etter første utvandring, men med litt forskjellig innslag av de forskjellige utvandringkohortene, med størst gjenutvandring det andre året for de som utvandret i 2000, det tredje året for de som utvandret i 2014, det femte året for de som utvandret i 2008 og i det syvende året blant de som utvandret i 2010.

Figur 4.48 Gjenutvandring blant personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med tre eller fire utenlandsfødte besteforeldre (sammenslått gruppe 017). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 for hvert år etter forrige utvandring

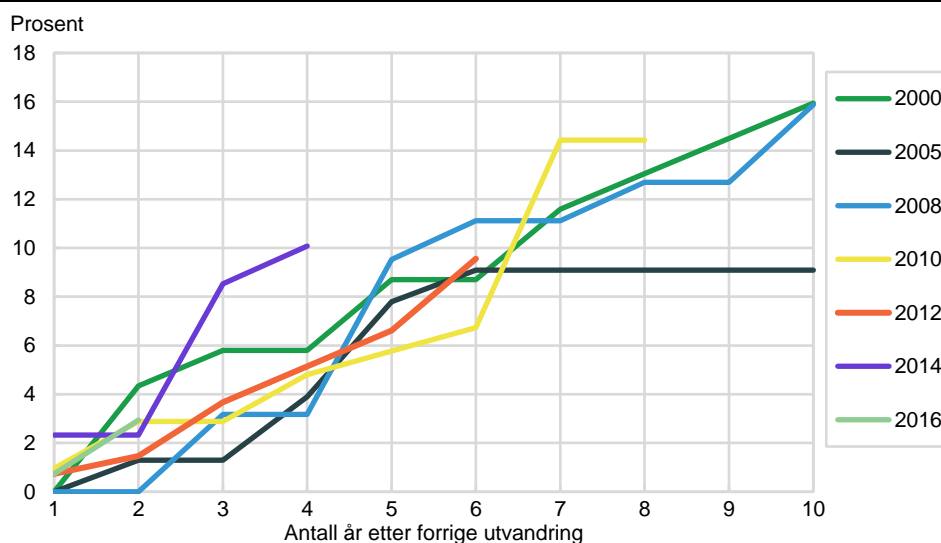

Note: Relativt få observasjoner i gruppen. Jfr. kapittel 3.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

De samme utvandringskohortene skiller seg også noe ut når vi akkumulerer de årlige gjenutvandringsfrekvensene over alle undersøkelsesperiodene i figur 4.49. Som vi ser, er det de som utvandret i 2000 og 2008 som viser høyest samlet gjenutvandring ti år etter at første utvandring ble registrert, med en gjenutvandringsrate på om lag 16 prosent av de som utvandret ti år tidligere. Deretter følger de som utvandret i 2010 med en samlet gjenutvandringsrate på drøyt 14 prosent, men som de kom opp i allerede etter syv og åtte års forløpstid. Sterkest akkumulert økning i gjenutvandring viser de som utvandret i 2014, med en gjenutvandringsrate på drøyt ti prosent, men som da allerede ble nådd etter kun fire års forløp etter første registrerte utvandring.

Figur 4.49 Gjenutvandring blant personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med tre eller fire utenlandsfødte besteforeldre (sammenslått gruppe 017). Målt i prosent av antall personer fra denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 akkumulert over antall år etter at forrige utvandring ble registrert

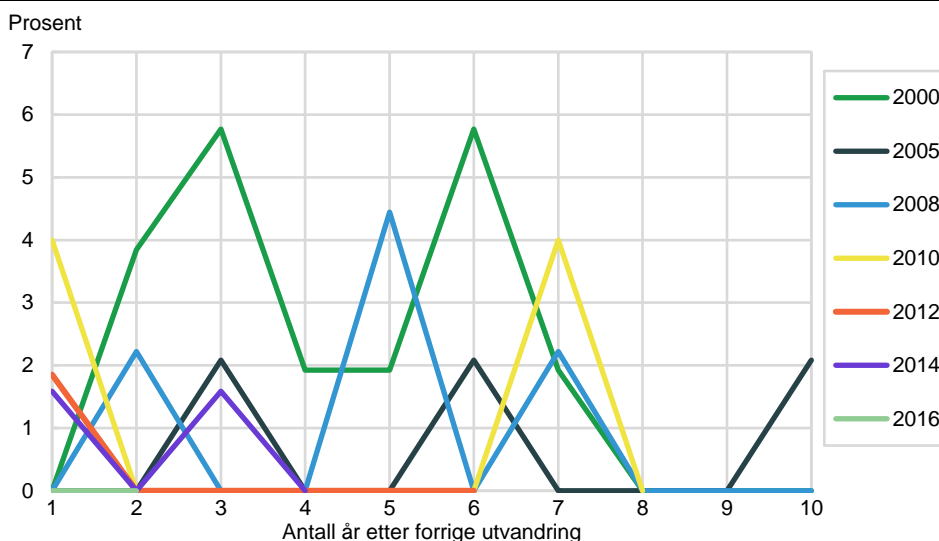

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tilsvarende resultater for den siste av samlingsgruppen er vist i figurene 4.50 og 4.51. Dette gjelder den sammenslåtte gruppen vi har kalt 026, som består av personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre, og der enten ingen, en, to eller tre av besteforeldrene er født i utlandet. Sånn sett den av de sammenslåtte gruppene som har størst generasjonsbakgrunn fra utlandet. Igjen er det en tendens til at gjenutvandringen tar seg noe opp utover i perioden, men både de som utvandret i 2010, 2012 og 2014 og som deretter gjeninnvandret, viser allerede en gjenutvandring i løpet av det første året etter at første utvandring ble registrert. Utover i perioden er det de som utvandret i 2000, 2008 og 2010 og som deretter gjeninnvandret, som viser størst tendens til å gjenutvandre.

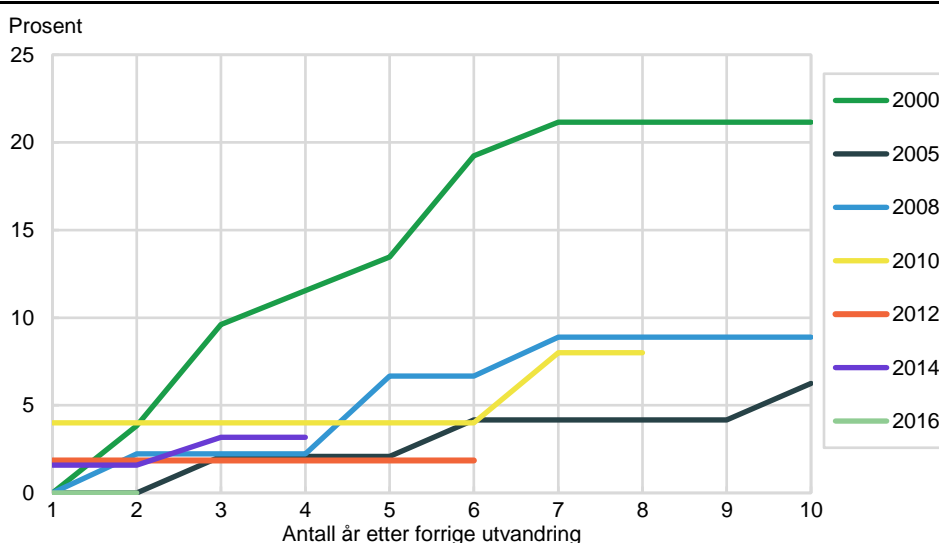
Figur 4.50 Gjenutvandring blant personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med ingen, en, to eller tre utenlandsfødte besteforeldre (sammenslått gruppe 026). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 for hvert år etter forrige utvandring

Note: Relativt få observasjoner i gruppen. Jfr. kapittel 3.
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Til slutt ser vi på de samlede gjenutvandringsratene for personer fra utvandringskohortene for denne sammenslåtte gruppen som har gjeninnvandret (figur 4.51). Som allerede antydnet, er det personer i utvandringskohorten fra 2000 som viser høyest samlet gjenutvandring gjennom hele perioden, og ender opp med en gjenutvandringsrate på om lag 21 prosent av de som utvandret i 2000 etter syv års forløp, men som deretter holder seg på dette nivået ut perioden på ti år. For øvrig viser de som utvandret i 2008 og 2010 noe høyere samlet gjenutvandring enn personer som har gjeninnvandret fra de øvrige utvandringskohortene, men ingen når opp i gjenutvandringsrater på ti prosent. Ser vi bort fra personer i utvandringskohorten fra 2000, viser ingen av de øvrige utvandringskohortene i denne samlingsgruppen større tendens til gjenutvandring enn i de to sammenslåtte gruppene over, til tross for en større utenlandsk generasjonstilhørighet.

Figur 4.51 Gjenutvandring blant personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med ingen, en, to eller tre utenlandsfødte besteforeldre (sammenslått gruppe 026). Målt i prosent av antall personer fra denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 akkumulert over antall år etter at forrige utvandring ble registrert

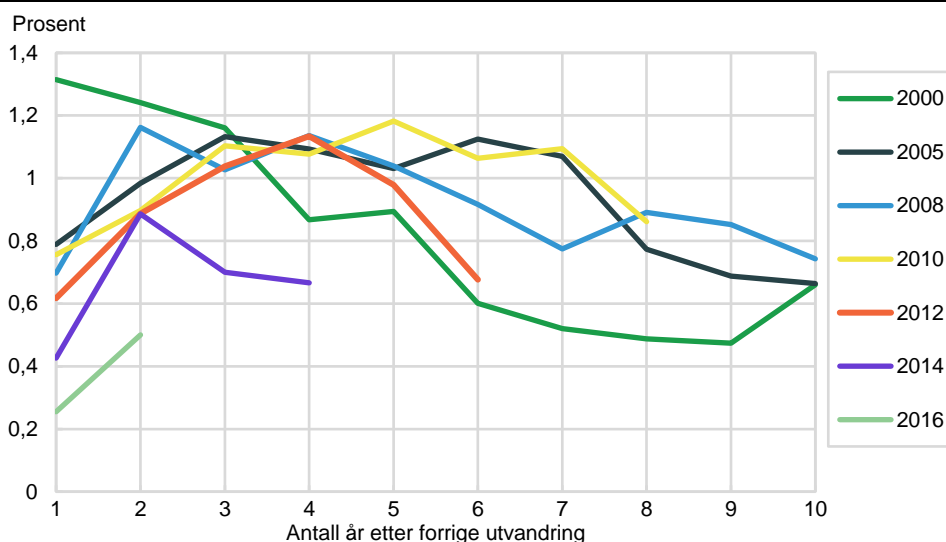

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Til slutt, og for sammenlikning, viser vi gjenutvandring av innvandrere i grunnkodegruppe 124, som vil si personer født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre, og som tidligere har gjeninnvandret til Norge. De årlige gjenutvandringsratene er gitt i figur 4.52, og viser at gjenutvandringen det første året ligger svakt høyere enn i grunnkodegruppene født i Norge, og høyest blant de som utvandret i 2000. Lavest gjenutvandring det første året hadde de nyeste utvandringskohortene av innvandrere fra 2014 og 2016.

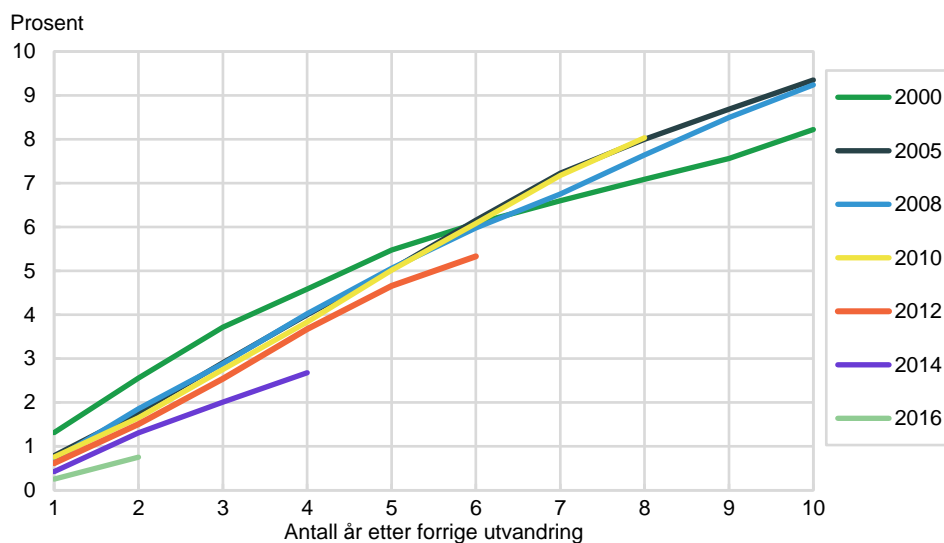
Akkumulert over de inntil ti første årene etter første utvandring, viser innvandrere som utvandret i 2005 og 2008 de høyeste samlede gjenutvandringsratene etter ti års forløp, men også gjenutvandringen blant innvandrere som utvandret i 2010 lå omtrent på samme nivå opp til åtte års forløp (se figur 4.53). Det er imidlertid verdt å merke seg at de samlede gjenutvandringsratene for innvandrere ikke kommer høyere enn drøyt 9 prosent etter ti års forløp, noe som er relativt lavt sammenliknet med de fleste av grunnkodegruppene født i Norge. Lavest tendens til gjenutvandring viser de nyeste utvandringskohortene fra 2014 og 2016.

Figur 4.52 Gjenutvandring blant personer født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 124). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 for hvert år etter forrige utvandring

Kilde: Statistisk sentralbyrå

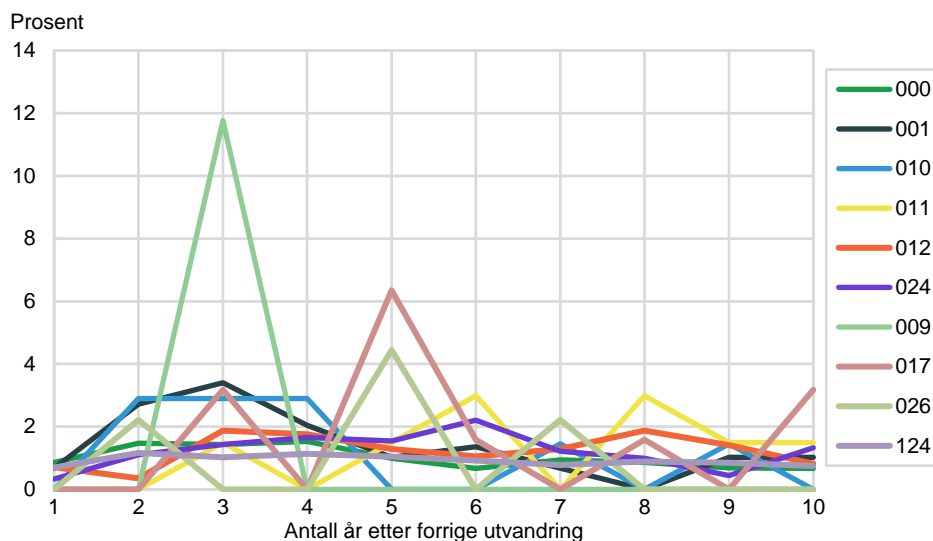
Figur 4.53 Gjenutvandring blant personer født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 124). Målt i prosent av antall personer fra denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 akkumulert over antall år etter at forrige utvandring ble registrert

Kilde: Statistisk sentralbyrå

For å trekke en nærmere sammenlikning mellom alle grunnkodegruppene med personer født i Norge samt for innvandrere i grunnkodegruppe 124, har vi til slutt tatt med et oppsett av gjenutvandring for utvandringskohortene fra 2008 i alle grunnkodegruppene og de sammenslåtte gruppene. Altså den siste av utvandringskohortene som i vår analyse gjennomløper en tiårsperiode etter at første målte utvandring ble registrert. De årlige gjenutvandringsratene er her gitt i figur 4.54. Som man ser, er gjenutvandringen det første året etter utvandring ganske liten, men høyest blant utvandrere i grunnkode 000, som har sterkest generasjonstilknytning til Norge med to norskfødte foreldre og fire norskfødte besteforeldre. Lavest gjenutvandring det første året har personer fra grunnkodene 010 og 011 samt de tre sammenslåtte gruppene 009, 017 og 026, med ingen gjenutvandring. Fra og med det andre året etter utvandring og videre utover i perioden har enkelte grunnkodegrupper til dels høye rater i enkelte av årene. Dette gjelder spesielt grunnkodene 001, 010, og 011 som alle har sin generasjonsbakgrunn mer tilknyttet Norge enn utlandet, med enten en av foreldrene og/eller en av besteforeldrene født i utlandet. Den høyeste gjenutvandringen i enkeltår er imidlertid å finne i de sammenslåtte gruppene, der gruppe 009 viser spesielt høy gjenutvandring det tredje året, gruppe 017 det tredje og femte året, mens gruppe 026 viser høy gjenutvandring det femte året. Felles for disse sammenslåtte gruppene er at de er små, og at få personer som gjenutvandrer kan gi utslag i høye gjenutvandringsrater.

Figur 4.54 Gjenutvandring blant personer født i Norge fordelt etter grunnkoder og sammenslåtte grunnkoder samt for innvandrere (i.e. personer født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre)¹. Målt i prosent av antall personer i hver gruppe som er registrert utvandret fra Norge i 2008 for hvert år etter forrige utvandring

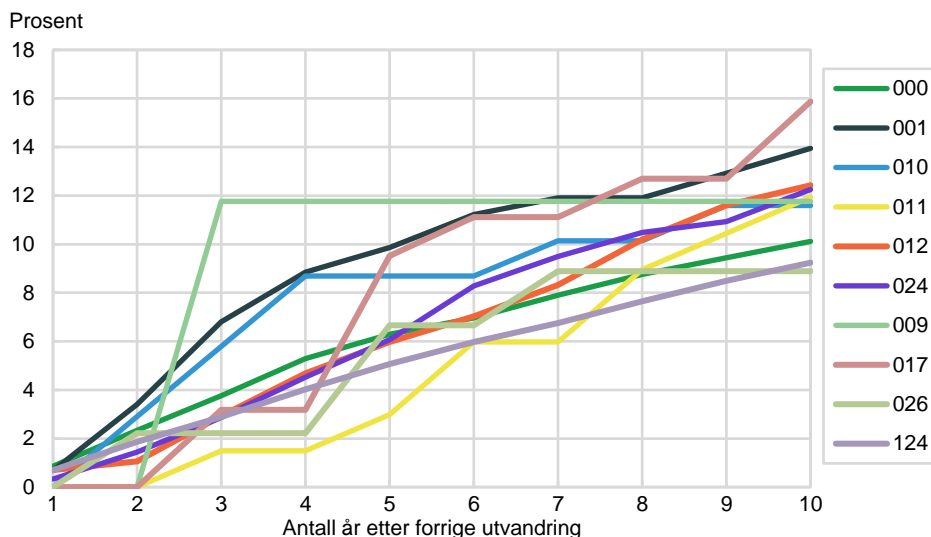

¹ Se oversikt over definisjoner av grunnkoder og sammenslåtte grunnkoder i tabell 2.1 i delkapittel 2.1.1.
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Utviklingskurvene er også her klart mer systematiske når man måler gjenutvandringen som akkumulerte rater gjennom undersøkelsesperioden (se figur 4.55). Høyest samlet gjenutvandring var høyest blant personer i den sammenslåtte gruppen 017, som vi så personer født i Norge med én utenlandsfødte forelder og med tre eller fire utenlandsfødte besteforeldre. Ti år etter første registrerte utvandring hadde 16 prosent av disse utvandret for andre gang. Blant personer fra de noe større enkeltstående grunnkodene er det personer fra grunnkode 001 som viser høyest gjenutvandring gjennom det meste av perioden. Det vil si norskfødte personer med norskfødte foreldre, men der en av besteforeldrene er født i utlandet. Disse kommer opp i en samlet gjenutvandringstid ti år etter utvandringen på om lag 14 prosent. Personer fra grunnkode 010 viser gjennom det meste av perioden den nest høyeste gjenutvandringen av grunnkodegruppene, men gjenutvandringen flater noe ut mot slutten av perioden, slik at personer fra grunnkodene 012, 024 og 011 passerer og ender opp med noe høyere samlet gjenutvandring ti år etter at den første utvandringen ble registrert. Det vil si personer født i Norge med henholdsvis én utenlandsfødte forelder og med to utenlandsfødte besteforeldre, av to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre og av én utenlandsfødte forelder og med en utenlandsfødte besteforelder. Som vi så i forrige avsnitt, utmerker personer fra den sammenslåtte gruppen 009 seg med spesiell høy gjenutvandring tre år etter første registrerte utvandring, men deretter er det ingen i denne gruppen som gjenutvandrer og ender etter ti år med den samme gjenutvandringstiden gruppen hadde allerede tre år etter første utvandring. Til tross for høyest gjenutvandring det første året etter utvandring, demper personer i grunnkode 000 sin gjenutvandring utover i perioden, slik at de ender opp med den tredje laveste akkumulerte gjenutvandring etter ti års forløp på om lag 10 prosent av de som utvandret i denne gruppen. Det vil altså si blant personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre. Noe overraskende er det innvandrere til Norge i grunnkode 124 som viser den nest laveste samlede gjenutvandring fra Norge ti år etter at den første utvandringen ble registrert, mens den laveste samlede gjenutvandringen var å finne i den sammenslåtte gruppen 026, som består av personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med ingen, en, to eller tre utenlandsfødte besteforeldre. Altså høy utenlandsk

generasjonsbakgrunn blant de som viser den laveste tendensen til å gjenutvandre fra Norge.

Figur 4.55 Gjenutvandring blant personer født i Norge fordelt etter grunnkoder og sammenslåtte grunnkoder samt for innvandrere (i.e. personer født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre)¹. Målt i prosent av antall personer i hver gruppe som er registrert utvandret fra Norge i 2008 akkumulert over antall år etter forrige utvandring

¹ Se oversikt over definisjoner av grunnkoder og sammenslåtte grunnkoder i tabell 2.1 i delkapittel 2.1.1.
Kilde: Statistisk sentralbyrå

4.4.1. Netto gjeninnvandring

Når man ser gjenutvandringen i perioden 2009-2018 for de som utvandret i 2008 relativt til de som gjeninnvandret fra den samme utvandringsskohorten i årene 2009-2018, får man et uttrykk for netto gjeninnvandring for de som utvandret i 2008 over perioden 2009-2018. Vi tar her den årlige prosentandelen som gjeninnvandret i årene 2009-2018 av de som utvandret i 2008 som vist i figur 4.30 og trekker fra den årlige prosentandelen av den samme utvandringsskohorten som gjenutvandret i perioden 2009-2018 som vist i figur 4.54. Nettoresultatene av dette er vist i figur 4.56 for de samme grupper av grunnkoder, sammenslåtte grupper av grunnkoder samt innvandrere som vist over.

Som man så i figur 4.30 i delkapittel 4.3, var det en tendens til at gjeninnvandringen blant de som utvandret var klart høyest i det første året etter at utvandringen ble registrert, for deretter å falle gradvis med antall år etter at utvandringen fant sted. På den annen side er det, som vi så i figur 4.54, en lav tendens til gjenutvandring det første året etter forrige utvandring blant de som gjeninnvandret, mens gjenutvandringen deretter øker noe de neste årene, for så å falle noe utover i perioden etter at den forrige utvandringen med påfølgende gjeninnvandring ble registrert. Da antall personer som gjeninnvandrer forventes å være større enn antallet av disse som gjenutvandrer, vil tallene for netto gjeninnvandring i større grad følge resultatene for gjeninnvandring i figur 4.30 enn for gjenutvandring i figur 4.54. Figur 4.56 viser at det er en fallende tendens i netto gjeninnvandring gjennom perioden 2009-2018 for de som utvandret i 2008 og at netto gjeninnvandring er klart størst det første året etter at forrige utvandring ble registrert. Dette viser at gjeninnvandringen er klart høyere enn gjenutvandringen.

Igjen er det personer fra den sammenslåtte gruppen 009 som viser høyest netto gjeninnvandring det første året etter at den forrige utvandringen ble registrert. Det vil si blant personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med to, tre eller fire utenlandsfødte besteforeldre. Med hensyn til de noe større enkeltstående grunnkodegruppene, er det personer fra grunnkodegruppe 010 som viser den

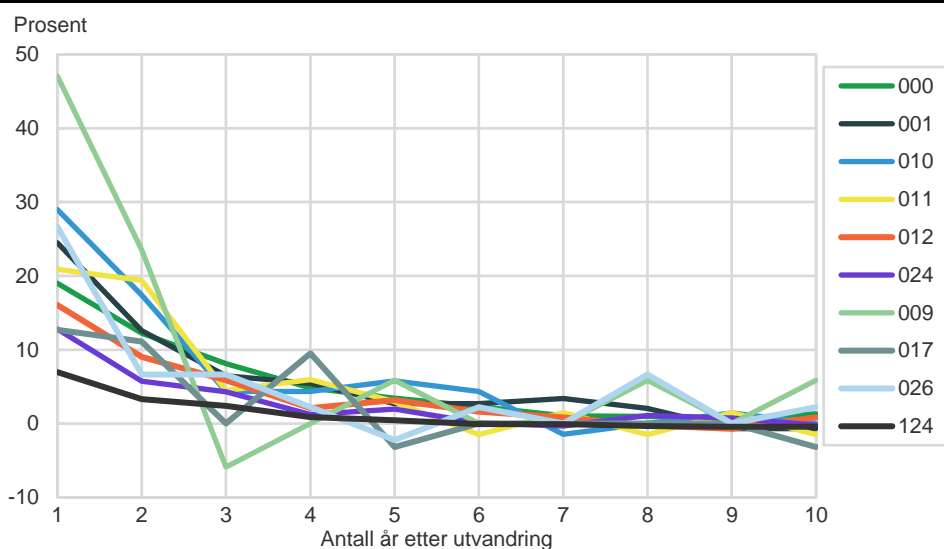
høyeste netto gjeninnvandring det første året etter at forrige utvandring ble foretatt. Det vil si blant personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder, men med fire norskfødte besteforeldre. Deretter følger ytterligere tre grupper med et visst utenlandsk innslag. Først personer fra den sammenslåtte gruppen 026, som vil si de født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med ingen, en, to eller tre utenlandsfødte besteforeldre, deretter grunnkodegruppe 001 med de født i Norge med to norskfødte foreldre, men der en av besteforeldrene er født i utlandet og de fra grunnkodegruppe 011, bestående av personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og der en av besteforeldrene også er født i utlandet. Først deretter, med sjette høyest netto gjeninnvandring det første året, finner vi grunnkodegruppen med størst generasjonstilknytningen til Norge, bestående av personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre. Lavest netto gjeninnvandring det første året etter utvandring, er som forventet å finne blant innvandrere i grunnkodegruppe 124. Dette har som vi så i forrige kapittel sammenheng med at denne gruppen viste den laveste gjeninnvandringen til Norge, men at de som dog returnerer til Norge viste den laveste gjenutvandringen av samtlige grunnkodegrupper sammen med de fra den sammenslåtte gruppen 026.

Det er for øvrig verdt å merke seg at det for enkelte grunnkodegrupper finnes negative tall for netto gjeninnvandring for enkelte årganger. Når vi måler både gjeninnvandring og deretter gjenutvandring for flere enkeltår etter første utvandring, kan det forekomme at gjenutvandringen kan være større enn gjeninnvandringen i enkelte av årgangene, selv om total gjenutvandring selvsagt ikke kan overstige den totale gjeninnvandringen alle årgangene sett under ett. Det må også nevnes at det kan foregå ytterligere inn- og utvandring i løpet av perioden blant hver av utvandringskohortene enn det vi registrerer her. Vi ser som nevnt på spesifikke utvandringskohorter, for deretter å måle første gjeninnvandring og deretter første gjenutvandring blant disse. Men vi foretar ingen målinger av andre gjeninnvandring og andre gjenutvandring, tredje gjeninnvandring og tredje gjenutvandring og så videre i perioden. Satt på spissen, kan en person gjeninnvandre første året etter utvandring for så å gjenutvandre det samme året for så igjen å gjeninnvandre det andre året etter utvandring for så igjen å gjenutvandre det andre året. Slik kan det fortsette for enkelte personer med mange flyttinger inn og ut av landet i løpet av den tidsperioden vi her har satt til maksimalt ti år etter første registrerte utvandring. Vi har imidlertid observert at enkelte personer gjør flere inn- og utvandring enn den første utvandringen, den første gjeninnvandringen og den første gjenutvandringen vi her måler. Men dette utgjør relativt få personer, men dog såpass mange at det kan ha litt betydning for om de er registrert bosatt i Norge eller i utlandet når vi kommer lenger ut i analyseperioden. Sånn sett kan dette ha hatt en viss påvirkning på de tallene vi gir for netto gjeninnvandring utover i perioden. Men som nevnt, vil antall personer i en gitt utvandringskohort alltid være større eller lik det antallet av disse som gjeninnvandrer, som igjen vil være større enn det antallet av disse som igjen gjenutvandrer. Dette går også frem av figur 4.57, der vi måler netto gjeninnvandring basert på den samlede gjeninnvandring foretatt første gang fratrukket den samlede gjenutvandring foretatt første gang for personer eksemplifisert ved utvandringskohorten fra 2008.

Som man ser, er det de samme gruppene som viser høyest samlet netto gjeninnvandring som de som viste høyest netto gjeninnvandring det første året etter at forrige registrerte utvandring ble foretatt. Personer fra den sammenslåtte gruppen 009 viser høyest samlet netto gjeninnvandring gjennom hele perioden. Deretter følger personer fra grunnkodegruppe 010 som viser nest høyest samlet netto gjeninnvandring gjennom hele tiårsperioden vi ser på etterfulgt av utvandrere fra grunnkode 001. De mest norskøttede i grunnkode 000 passerer imidlertid så vidt de fra grunnkode 011 og den sammenslåtte gruppe 026 helt mot slutten av perioden, og viser dermed den fjerde høyeste akkumulerte netto gjeninnvandring

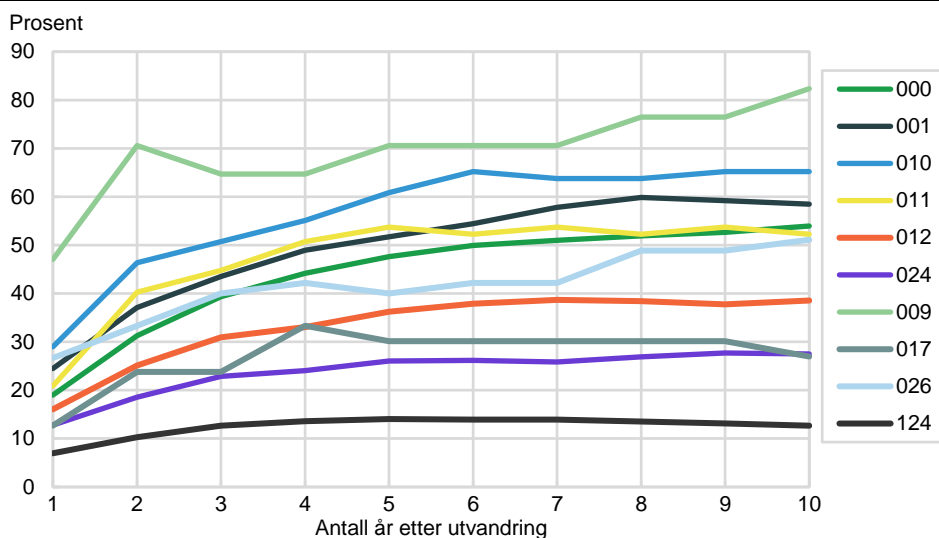
etter ti års forløp etter at første registrerte utvandring ble foretatt. I alle disse seks gruppene er over halvparten av de som utvandret i 2008 å gjenfinne i Norge ti år senere når vi korrejerer gjeninnvandringen for første gangs gjenutvandring. Personer i den sammenslåtte gruppen 009 viser her en samlet netto gjeninnvandringsrate på drøyt 82 prosent. De fra grunnkode 010 viser en samlet netto gjeninnvandringsrate på om lag 65 prosent, mens de i grunnkode 001 viser en nettorate på 58,5 prosent og de i grunnkodene 000 og 011 og i den sammenslåtte gruppen 026 har henholdsvis 54, drøyt 52 og 51 prosent samlet netto gjeninnvandring. Som forventet, er det personer i de to grunnkodene med størst utenlandsk innslag som viser lavest samlet netto gjeninnvandring. Norskfødte personer med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 024) viser en samlet netto gjeninnvandringsrate på 27,5 prosent, riktignok omtrent det samme som personer fra den lille sammenslåtte gruppen 017, mens innvandrere i grunnkode 124 viser en netto gjeninnvandringsrate på snaut 13 prosent. En svak tendens til at samlet netto gjeninnvandring faller litt for enkelte av grunnkodegruppene mot slutten av perioden har sammenheng med at enkelte kan foreta flere flyttinger inn og ut av landet enn de tre «vandringene» (utvandring, første gjeninnvandring og første gjenutvandring) vi ser på her.

Figur 4.56 Netto gjeninnvandring 2009-2018 blant personer født i Norge fordelt etter grunnkoder og sammenslåtte grunnkoder samt for innvandrere (i.e. personer født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre)¹. Målt som differansen i prosentandeler per år mellom de som gjeninnvandret og de som gjenutvandret av de som ble registrert utvandret fra Norge i 2008

¹ Se oversikt over definisjoner av grunnkoder og sammenslåtte grunnkoder i tabell 2.1 i delkapittel 2.1.1.
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 4.57 Netto gjeninnvandring 2009-2018 blant personer født i Norge fordelt etter grunnkoder og sammenslåtte grunnkoder samt for innvandrere (i.e. personer født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og fire utenlandsfødte besteforeldre)¹. Målt som differansen i akkumulerte årlige prosentandeler over perioden 2009-2018 mellom de som gjeninnvandre og de som gjenutvandre av de som ble registrert utvandre fra Norge i 2008

¹ Se oversikt over definisjoner av grunnkoder og sammenslåtte grunnkoder i tabell 2.1 i delkapittel 2.1.1.
Kilde: Statistisk sentralbyrå

4.5. Utvandring etter familiestørrelse

I dette delkapitlet undersøkes utvandring i de forskjellige grunnkodegruppene etter familiestørrelse i Norge. En av hypotesene er at man kan forvente lavere utvandring med høyere antall familiemedlemmer registrert bosatt i Norge.

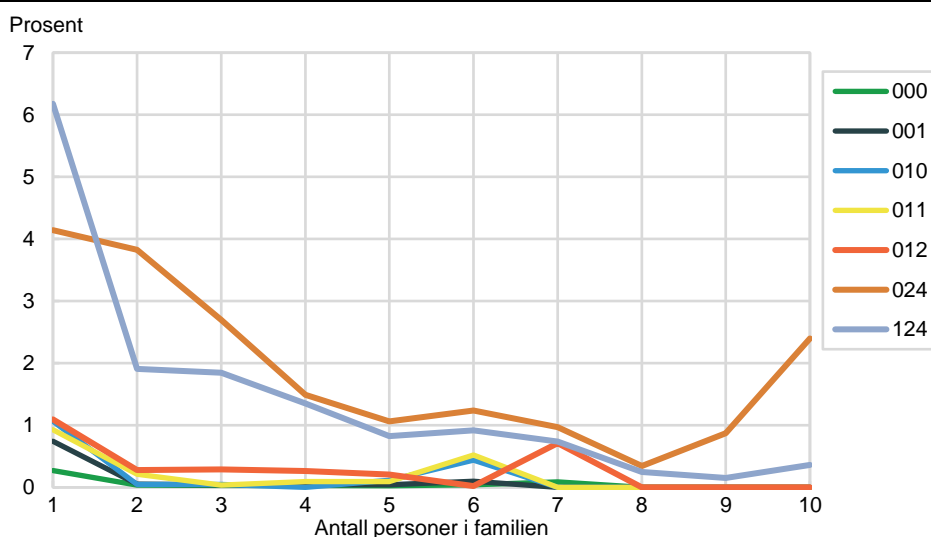
Vi har først sett på hvordan denne utvandringen varierer mellom personer fra de forskjellige grunnkodegruppene avhengig av familiestørrelsen i Norge. Som eksempel har vi sett på utvandringen i 2018, som er det siste året vi på analyse-tidspunktet har utvandringsopplysninger fra. I figur 4.58 viser vi hvordan utvandringen varierer mellom de forskjellige grunnkodegruppene av personer født i Norge samt for sammenlikning også tatt med innvandrere i grunnkodegruppe 124, som vil si personer født i utlandet med to utenlandsfødte personer og med fire utenlandsfødte besteforeldre. Som tidligere i rapporten, blir utvandringsratene målt i prosent av antall personer i den tilhørende gruppen registrert bosatt i Norge ved inngangen til året, og i dette tilfelle per 1. januar 2018.

Tendensen til å utvandre er høyest blant enslige personer med kun en person i familien registrert bosatt i Norge. Dette gjelder især blant innvandrere i grunnkodegruppe 124, men også blant personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre fra grunnkodegruppe 024. Disse viser en utvandringsrate på henholdsvis drøyt 6 prosent og drøyt 4 prosent av sine respektive grupper registrert bosatt i Norge. At disse gruppene ikke har øvrig familie er nok i få tilfeller riktig, i og med at de kan ha familiemedlemmer registrert bosatt i utlandet, men ikke i Norge. Dette gir nok insentiver for å utvandre, i motsetning til i de øvrige grunnkodegruppene med personer født i Norge, som alle viser fra drøyt 1 prosent og lavere utvandringsrater fra Norge blant enslige familierepresentanter i Norge. Nå er, som man kunne forvente, personer i gruppene født i Norge uten andre familiemedlemmer registrert bosatte i Norge ikke så veldig tallrike, men noen er det, og som vi ser også her med en høyere tendens til å utvandre enn blant personer som har andre familiemedlemmer registrert bosatt i Norge.

Grunnkodegruppene 124 og 024 med henholdsvis innvandrere og norskfødte personer med to innvandrerforeldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre viser imidlertid et klart fall i utvandringsratene når de blir registrert med ett øvrig familiemedlem i Norge, og spesielt sterkt er fallet i utvandringsraten blant innvandrere som faller fra drøyt 6 prosent til under 2 prosent. Begge gruppene viser deretter en tendens til fallende utvandringsrater med økende antall familiemedlemmer registrert bosatt i Norge. Litt overraskende er det personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre i grunnkodegruppe 024 som hele tiden viser litt høyere utvandringsrater enn innvandrere i grunnkodegruppe 124. Det er imidlertid en tendens til litt økning i utvandringsratene igjen med høye tall for antall familiemedlemmer registrert bosatt i Norge. En av grunnene til dette er at disse gruppene er relativt små, og en utvandring får dermed en høyere vekt enn i større grupperinger. Utvandrer for eksempel en av to blir utvandringsraten 50 prosent, men utvandrer en av hundre blir utvandringsraten 1 prosent, så dimensjoneringen kan ha stor betydning.

Figur 4.58 Utvandring i 2018 etter familiestørrelse blant personer født i Norge fordelt etter utvalgte grunnkoder, samt for innvandrere (i.e. personer født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre)¹. Målt i prosent av antall personer i hver gruppe registrert bosatt i Norge per 1. januar 2018

¹ Se oversikt over definisjoner av grunnkoder i tabell 2.1 i delkapittel 2.1.1.

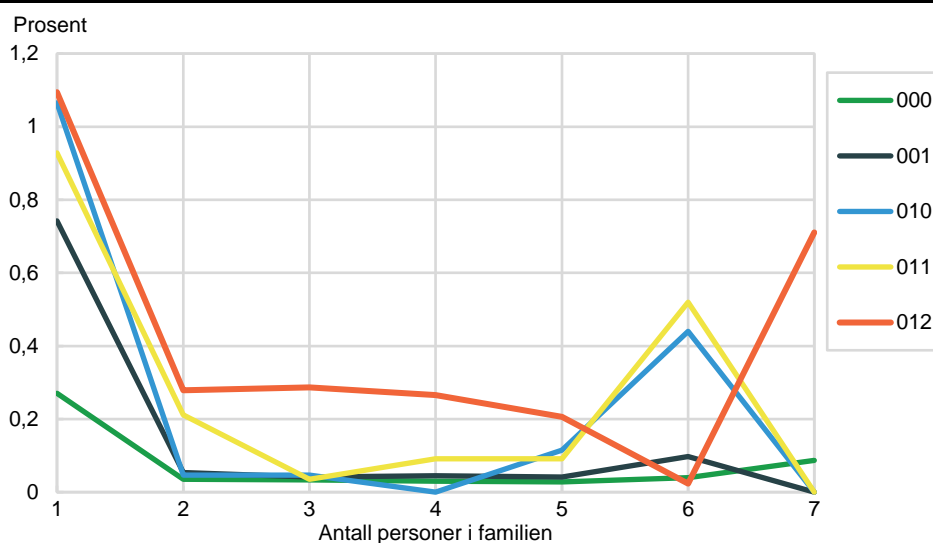
Kilde: Statistisk sentralbyrå

For å se nærmere på utvandringen i de øvrige grunnkodegruppene med personer født i Norge, har vi skilt ut disse i en egen figur 4.59, fordi utvandringsratene i disse gruppene ble lite synlige i figur 4.58 fordi utvandringsratene for gruppene innvandrere i Norge og norskfødte personer med to innvandrerforeldre og fire utenlandsfødte besteforeldre var klart høyere, og da spesielt for de uten øvrige registrerte familiemedlemmer i Norge. Som man ser, kommer nå den relativt høyere utvandringsraten for enslige uten andre familiemedlemmer i Norge tydeligere frem. Likedan at det også her kommer et klart fall i utvandringsratene når personene har ett øvrig familiemedlem registrert bosatt i Norge. Deretter er det en svak tendens til fall i utvandringsratene med økende antall registrert bosatte familiemedlemmer i Norge, for så igjen å øke en del når antall familiemedlemmer kommer over fem. Det siste har nok også her sammenheng med et relativt lavere antall personer i gruppene med derpå større utslag i raten når noen av disse utvandrer.

Fordelt etter grunnkodegrupper, er det personer fra grunnkode 012 som stort sett viser høyere utvandringsrater enn de øvrige gruppene med norskfødte personer. Denne gruppen er den av disse gruppene som har høyest innslag fra utlandet, ved at

personene er født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med to utenlandsfødte besteforeldre. Deretter følger personer fra grunnkodegruppene 011, 010 og 001 nevnt i rekkefølge for fallende utvandringsrater. Også her er fallet i utvandringsratene i tråd med det utenlandske generasjonsinnslaget, ved at grunnkode 011 har høyere utenlandsk innslag enn grunnkode 010 som igjen har høyere utenlandsk innslag enn grunnkodegruppe 001. Lavest utvandringsrater finner vi nesten gjennomgående i grunnkodegruppe 000, som er den med størst norsk tilknytning bestående av personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre. Eneste unntak fra dette var å finne blant personer fra grunnkodegruppe 010, som viste lavest utvandring for de med fire familiedømmer registrert bosatt i Norge.

Figur 4.59 Utvandring etter familiestørrelse blant personer født i Norge fordelt etter utvalgte grunnkoder¹. Målt i prosent av antall personer i hver gruppe registrert bosatt i Norge per 1. januar 2018

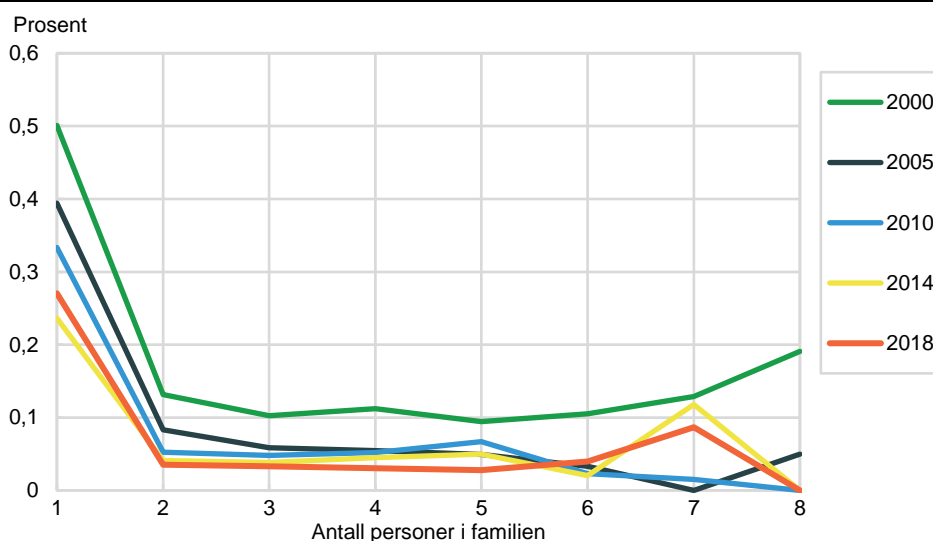
¹ Se oversikt over definisjoner av grunnkoder og sammenslåtte grunnkoder i tabell 2.1 i delkapittel 2.1.1.
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Videre undersøkes hvordan dette utvandringsmønsteret etter familiestørrelse varierer over tid mellom et utvalg av utvandringskohorter. I og med at analysene her omfatter tverrsnittsanalyser for hver årgang og ikke kohortanalyser som i analysene av gjeninnvandring og gjenutvandring over, har vi valgt litt annen sammensetning av årene da det nå også er mulig å inkludere den nyeste årgangen fra 2018. Vi har valgt ut de fem årgangene 2000, 2005, 2010, 2014 og 2018, eller med andre ord femårsintervaller til og med 2010 og deretter to fireårsintervaller.

Vi ser først på utvandringen etter familiestørrelse blant personer i grunnkode 000, som vil si personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre. Resultatene, som er gitt i figur 4.60, viser at utvandringsratene for personer som ikke har andre familiedømmer registrert bosatt i Norge er høyest i samtlige av de utvandringskohortene vi ser på, men med en del forskjeller mellom årgangene. Høyest utvandringsrate for denne familiegruppen hadde de som utvandret i 2000, med en rate på 0,5 prosent av denne familiegruppen registrert bosatt i Norge ved inngangen til 2000. Deretter faller utvandringsraten systematisk for utvandringskohortene fra 2005 og 2010, men der de som utvandret i 2018 viser litt høyere utvandringsrate for denne familiegruppen enn blant de som utvandret i 2014, og som dermed viser lavest utvandringsrate for denne familiegruppen blant utvandringskohortene. Som vi ser, er utvandringsratene ganske lave for personer som har ett øvrig familiedømme registrert bosatt i Norge, men fortsatt med de fra utvandringskohorten fra 2000 med den høyeste utvandringsraten, her på 0,13 prosent av registrert bosatte i denne gruppen. Deretter følger som over tilsvarende

familiegruppe fra utvandringskohorten fra 2005, mens det nå er denne gruppen personer i den nyeste utvandringskohorten fra 2018 som viser lavest utvandringsrater. Det er en svakt fallende tendens i utvandringsratene med økende antall familiemedlemmer for personer fra utvandringskohortene fra 2000 og 2005, mens tilsvarende utvandringsfrekvenser holder seg omtrent stabilt for de øvrige utvandringskohortene helt frem til familiemedlemmene øker til et antall på seks familiemedlemmer. For de som har flere enn seks familiemedlemmer registrert bosatt i Norge, har utvandringsratene en tendens til å bli litt høyere igjen, noe som også her kan skyldes at gruppene blir relativt små i antall, slik at én utvandring representerer en høyere rate enn i familiegruppene foran.

Figur 4.60 Utvandring etter familiestørrelse blant personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre (grunnkode 000). Målt i prosent av antall personer i hver gruppe registrert bosatt i Norge per 1. januar i utvalgte år i perioden 2000-2018

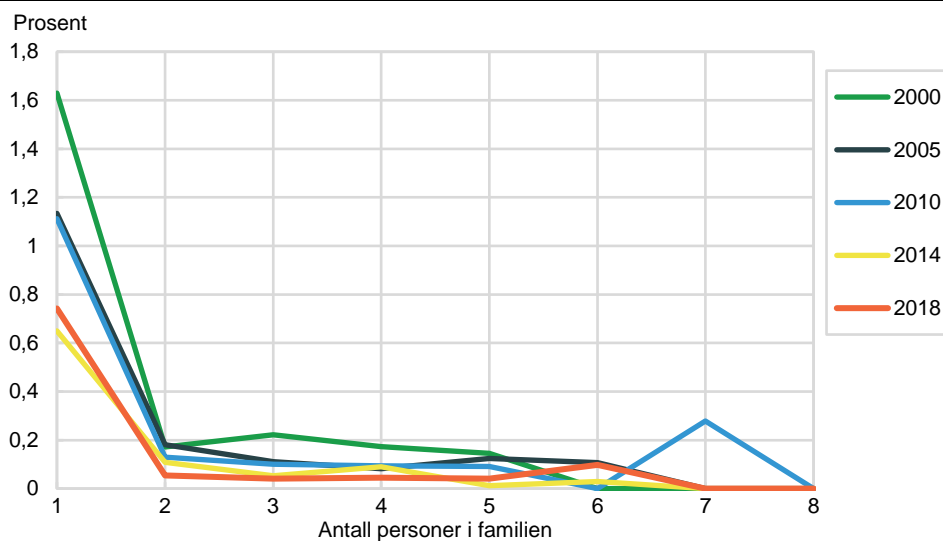

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tilsvarende utvandringsrater for personer i grunnkodegruppe 001 er vist i figur 4.61. Det vil si blant personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med én utenlandsfødt besteforelder. Utvandringsraten for personer som ikke har andre familiemedlemmer registrert bosatt i Norge er om enn enda høyere i forhold til de øvrige familiegruppene enn i grunnkodegruppe 000. Også her er variasjonene i utvandringsrater mellom utvandringskohortene ganske store, og høyest blant de som utvandret i 2000 med en utvandringsrate på drøyt 1,6 prosent. Deretter følger utvandringskohortene fra 2005 og 2010 med en utvandringsrate på drøyt 1 prosent, mens det også her er utvandringskohortene fra 2014 og 2018 som viser lavest utvandringsrater for denne familiegruppen.

Går man over til å se på personer som har to eller flere familiemedlemmer registrert bosatt i Norge, faller utvandringsratene til om lag 0,2 prosent og lavere. Det er fortsatt utvandringskohorten fra 2000 som viser høyest utvandringsrater, som stiger svakt fra de som har to familiemedlemmer til de som har tre familiemedlemmer registrert bosatt i Norge, for deretter å falle noe med økende antall familiemedlemmer. Utvandringskohortene fra 2005 og 2010 følger også her nærmest, men med små variasjoner i utvandringsrater med økende antall registrert bosatte familiemedlemmer. Lavest utvandringsfrekvenser finner vi nå blant de som utvandret i 2018 frem til og med fire familiemedlemmer, mens utvandringskohorten fra 2014 deretter viser lavest utvandringsrater. Som over øker utvandringsraten noe med flere enn seks familiemedlemmer, men her kun for de i utvandringskohorten fra 2010.

Figur 4.61 Utvandring etter familiestørrelse blant personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med en utenlandsfødt besteforelder (grunnkode 001). Målt i prosent av antall personer i hver gruppe registrert bosatt i Norge per 1. januar i utvalgte år i perioden 2000-2018

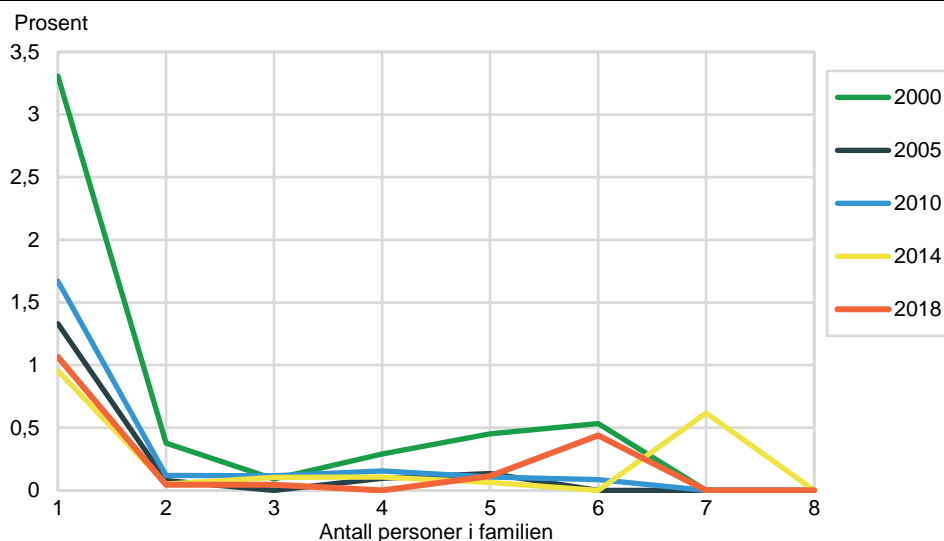

Note: Relativt få observasjoner i gruppene med mange familierepresentanter.
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Videre undersøkes tilsvarende utvandringsfrekvenser for personer i grunnkodegruppe 010. Det vil si blant personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder, men der alle fire besteforeldre er norskfødte. Resultatene i figur 4.62 viser at det er høyest utvandringsfrekvens blant personer som ikke har andre familiemedlemmer registrert bosatt i Norge i samtlige utvandringskohorter, og blant disse skiller utvandringskohorten fra 2000 seg ut med den klart høyeste utvandringsfrekvensen på 3,3 prosent. Dette er over dobbelt så høy utvandringsrate som i de øvrige utvandringskohortene for denne familiegruppen, der de som utvandret i 2010 og 2005 viser henholdsvis nest høyest og tredje høyest utvandringsrate. Også her er det de som utvandret i 2014 som viser lavest utvandringsfrekvens, svakt lavere enn de fra den nyeste utvandringskohorten fra 2018.

Det er fortsatt de fra i utvandringskohorten fra 2000 som viser høyest utvandring også for de med to eller flere familiemedlemmer registrert bosatte i Norge, og slik at utvandringsraten øker noe med antall familiemedlemmer frem til og med seks familiemedlemmer registrert bosatt i Norge. For de øvrige utvandringskohortene endrer utvandringsraten seg lite fra de med to til og med de med fem familiemedlemmer registrert bosatt i Norge, mens de med seks familiemedlemmer blant de som utvandret i 2018 og de med 7 familiemedlemmer blant de som utvandret i 2014 gjør et lite hopp oppover i utvandringsraten.

Figur 4.62 Utvandring etter familiestørrelse blant personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med fire norskfødte besteforeldre (grunnkode 010). Målt i prosent av antall personer i hver gruppe registrert bosatt i Norge per 1. januar i utvalgte år i perioden 2000-2018

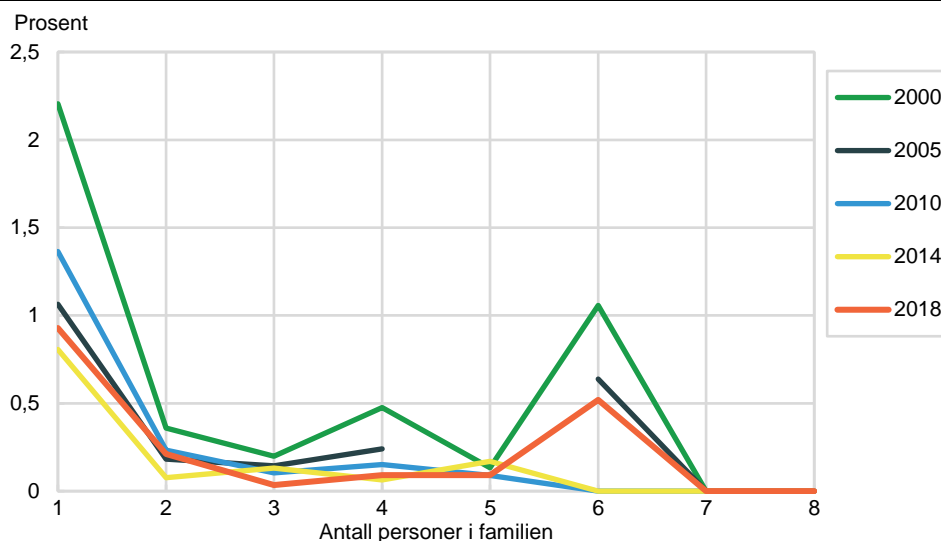

Note: Relativt få observasjoner i gruppene med mange familierepresentanter.
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tilsvarende utvandringsrater for personer i grunnkodegruppe 011 er vist i figur 4.63. Det vil si blant personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med en utenlandsfødt besteforelder. Utvandringsraten for personer som ikke har andre familiemedlemmer registrert bosatt i Norge er klart høyere enn i de øvrige familiegruppene. Også her er variasjonene i utvandringsrater mellom utvandringskohortene ganske store, og klart høyest blant de som utvandret i 2000 med en utvandringsrate på 2,2 prosent. Deretter følger utvandringskohortene fra 2010 og 2005 med en utvandringsrate på henholdsvis 1,4 og 1,1 prosent, mens det også her er utvandringskohortene fra 2014 og 2018 som viser lavest utvandringsrater for denne familiegruppen.

Går vi over til å se på personer som har to eller flere familiemedlemmer registrert bosatt i Norge, faller utvandringsratene til under 0,5 prosent. Det er fortsatt utvandringskohorten fra 2000 som viser høyest utvandringsrater, som synker svakt fra de som har to familiemedlemmer til de som har tre familiemedlemmer registrert bosatt i Norge, for deretter å øke for de som har fire familiemedlemmer, falle for de som har fem familiemedlemmer for igjen å øke for de som har seks familiemedlemmer registrert bosatt i Norge, men stort sett hele tiden med høyere utvandringsrater enn de øvrige utvandringskohortene. Utvandringskohortene fra 2005 og 2010 følger også her stort sett nærmest, men med små variasjoner i utvandringsrater med økende antall registrert bosatte familiemedlemmer. Lavest utvandringsfrekvenser finner vi også nå blant de som utvandret i 2014 og 2018, bortsett fra et lite hopp opp i utvandringsrate for de med seks familiemedlemmer registrert bosatt i Norge.

Figur 4.63 Utvandring etter familiestørrelse blant personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med en utenlandsfødt besteforelder (grunnkode 011). Målt i prosent av antall personer i hver gruppe registrert bosatt i Norge per 1. januar i utvalgte år i perioden 2000-2018

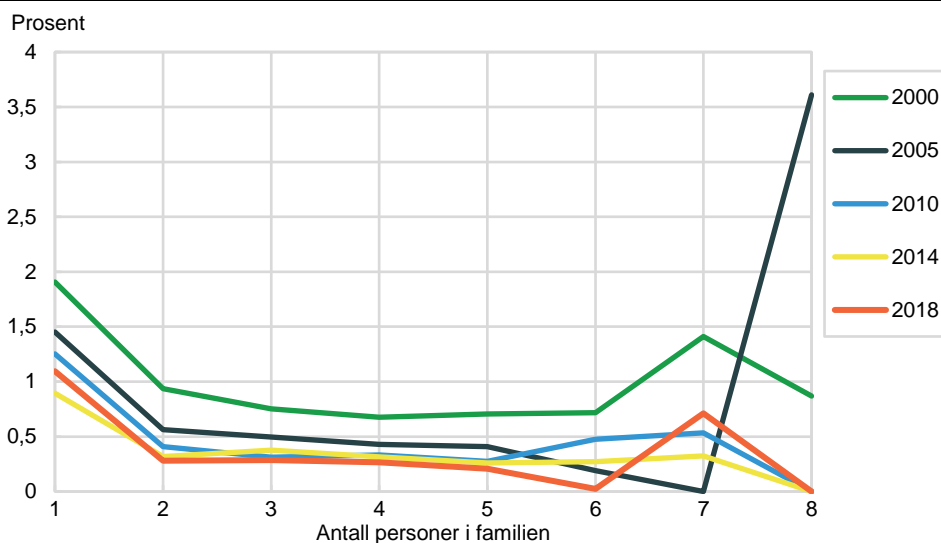
Note: Relativt få observasjoner i gruppene med mange familierepresentanter.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Videre undersøkes tilsvarende utvandringsfrekvenser for personer i grunnkodegruppe 012. Det vil si blant personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med to utenlandsfødte besteforeldre. Resultatene i figur 4.64 viser at det er høyest utvandringsfrekvens blant personer som ikke har andre familiemedlemmer registrert bosatt i Norge i samtlige utvandringskohorter, og blant disse skiller utvandringskohorten fra 2000 seg ut med den høyeste utvandringsfrekvensen på 1,9 prosent, etterfulgt av de som utvandret i 2005 og 2010. Også her er det de som utvandret i 2014 som viser lavest utvandringsfrekvens, svakt lavere enn de fra den nyeste utvandringskohorten fra 2018.

Det er fortsatt de fra utvandringskohorten fra 2000 som viser høyest utvandring også for de med to eller flere familiemedlemmer registrert bosatte i Norge, og slik at utvandringsraten faller noe med antall familiemedlemmer frem til og med fire familiemedlemmer registrert bosatt i Norge, for deretter å flate ut og øke igjen for de med syv familiemedlemmer. For de øvrige utvandringskohortene endrer utvandringsraten seg lite fra de med to til og med de med fem familiemedlemmer registrert bosatt i Norge, mens de med syv familiemedlemmer blant de som utvandret i 2018 og spesielt de med åtte familiemedlemmer blant de som utvandret i 2005 gjør et hopp oppover i utvandringsraten.

Figur 4.64 Utvandring etter familiestørrelse blant personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med to utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 012). Målt i prosent av antall personer i hver gruppe registrert bosatt i Norge per 1. januar i utvalgte år i perioden 2000-2018

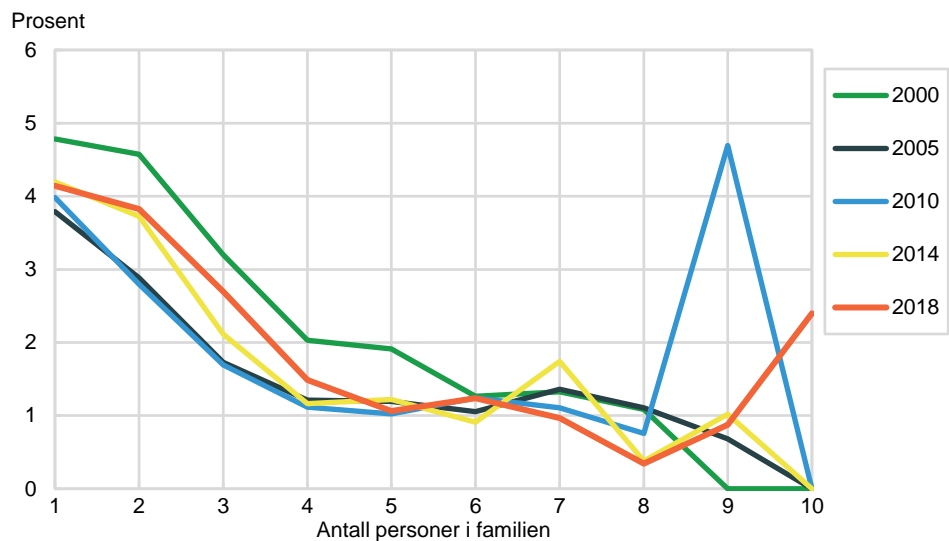

Note: Relativt få observasjoner i gruppene med mange familierepresentanter.
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Til slutt undersøkes tilsvarende variasjoner i utvandring etter familiestørrelser over tid i grunnkodegrupper der personens utenlandsbakgrunn er den dominerende. Dette gjelder først grunnkodegruppe 024, før vi til slutt ser på innvandrere i grunnkodegruppe 124. Vi starter først med de født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre. Resultatene er gitt i figur 4.65, og viser også her en tendens til at personer med ingen andre registrerte bosatte familiemedlemmer i Norge har den høyeste utvandringen, og at det også her er utvandrere fra 2000 kohorten som viser den høyeste utvandringen med en utvandringssats på 4,8 prosent. Til forskjell fra de øvrige grunnkodegruppene med personer født i Norge, er det de nyere utvandrerkoortene fra 2014 og 2018 som følger nærmest med en utvandringssats på om lag 4,1 prosent. Det vil si at det er utvandrerkoortene fra 2005 og 2010 som viser lavest utvandringssats i denne familiegruppen.

Til forskjell fra de øvrige grunnkodene med norskfødte personer, faller ikke utvandringen like mye når vi går over til personer med to familiemedlemmer registrert bosatt i Norge, men har en tendens til å falle mer når man går fra de med to familiemedlemmer til de med tre eller flere familiemedlemmer registrert bosatte i Norge. Det er også her personer som utvandret i 2000 som viser høyest utvandringssats fra og med de med to familiemedlemmer til og med de med fem familiemedlemmer registrert bosatt i Norge. Utvandringen i denne gruppen faller imidlertid videre for de med seks familiemedlemmer og flere i forhold til de øvrige utvandringssatsene, og ender opp i null utvandring for de med ni familiemedlemmer. De nyere utvandringssatsene fra 2014 og 2018 viser også relativt høye utvandringssats for de med to familiemedlemmer og flere, der også de fra utvandringssatsene fra 2018 ender opp med en økt utvandring for de med ni og ti familiemedlemmer registrert bosatt i Norge. Det samme gjør i enda større grad personer fra utvandringssatsene fra 2010 for de med ni familiemedlemmer registrert bosatt i Norge, etter at denne utvandringssatsene hadde vist relativt lav utvandring for de med færre enn seks familiemedlemmer registrert bosatt i Norge.

Figur 4.65 Utvandring etter familiestørrelse blant personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 024). Målt i prosent av antall personer i hver gruppe registrert bosatt i Norge per 1. januar i utvalgte år i perioden 2000-2018

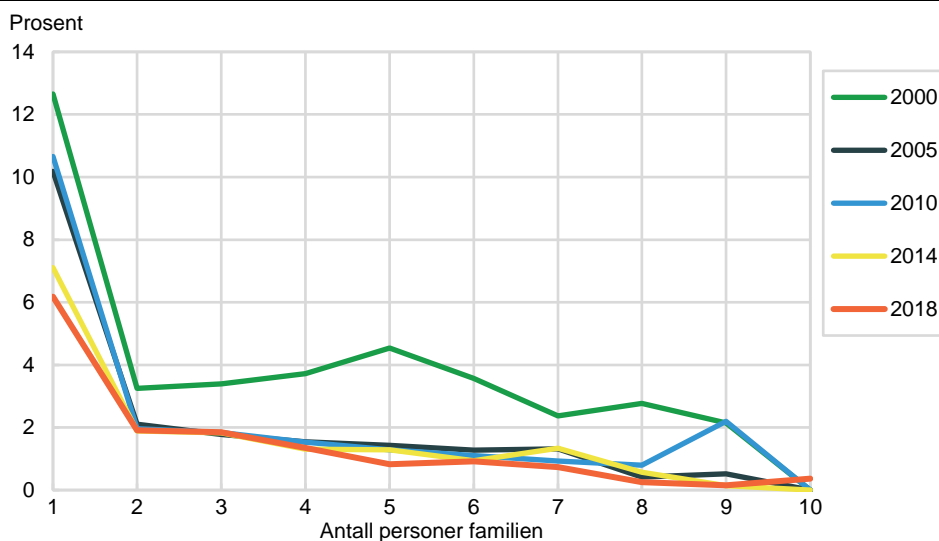

Note: Relativt få observasjoner i gruppene med mange familierepresentanter.
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Til slutt undersøkes tilsvarende utvandringsfrekvenser for innvandrere i grunnkodegruppe 124 (se figur 4.66). Som tidligere beskrevet viser denne gruppen meget høye utvandringsfrekvenser for enkeltpersoner uten andre registrerte familiemedlemmer i Norge. Det er imidlertid også her en del forskjeller mellom de utvandringskohortene, der de som utvandret i 2000 også her viser den høyeste utvandringsraten med 12,7 prosent. Deretter følger utvandringskohortene fra 2010 og 2005 med en utvandringsrate på henholdsvis 10,7 og 10,2 prosent. Lavest utvandring viser her den nyeste utvandringskohorten fra 2018, med en utvandringsrate på drøyt 6 prosent. For innvandrere med to eller flere familiemedlemmer registrert bosatt i Norge er det også utvandringskohorten fra 2000 som gjennomgående viser de høyeste utvandringsratene, endog også med en moderat økning i utvandringen med økende antall familiemedlemmer fra to til og med fem familiemedlemmer registrert bosatt i Norge. For de øvrige utvandringskohortene er det nær gjennomgående et fall i utvandringsratene med økt antall registrert bosatte familiemedlemmer i Norge, og det er en liten tendens til at innvandrere fra den nyeste utvandringskohorten fra 2018 viser svakt lavere utvandringsrater enn de øvrige kohortene også med økende antall familiemedlemmer registrert bosatt i Norge.

Figur 4.66 Utvandring etter familjestørrelse blant personer født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 124). Målt i prosent av antall personer i hver gruppe registrert bosatt i Norge per 1. januar i utvalgte år i perioden 2000-2018

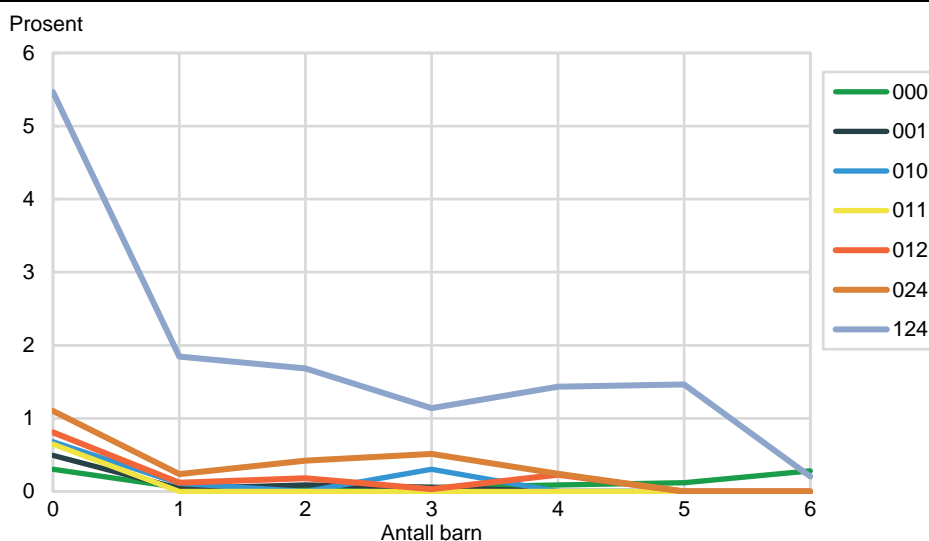
Kilde: Statistisk sentralbyrå

4.6. Utvandring etter antall barn i familien

I dette delkapitlet undersøkes hvordan utvandringen av personer fordelt på grunnkodegrupper varierer avhengig av om de har barn som familiemedlemmer registrert bosatt i Norge eller ikke. Spørsmålet blir altså om utvandringsfrekvensen varierer med antall barn? Vi har her avgrenset personene til å omfatte de som er i alderen 18-49 år, og som har barn og unge i alderen 0-17 år eller ingen barn. Vi bruker de samme grunnkodegruppene som i delkapittel 4.5 over. Vi gjør oppmerksom på at eventuelle barn registrert bosatt i utlandet ikke er med i analysen.

Det startes med en samlet analyse av de grunnkodegruppene som er tatt med, og tallene er hentet fra utvandringen fra Norge i 2018 og resultatene er vist i figur 4.67. Det mest i øyenfallende resultatet er at barn har betydning for utvandringen. Har man ingen barn, er utvandringsfrekvensen klart høyere enn om man har barn, og da uavhengig av antall barn. Dette er mest fremtredende for innvandrere i grunnkodegruppe 124, som viser at personer i alderen 18-49 år uten barn hadde en utvandringsrate i 2018 på omtrent 5,5 prosent. Får de ett barn som er registrert bosatt i Norge, så faller utvandringsfrekvensen til 1,8 prosent dette året. Deretter faller utvandringen videre med to og tre barn, mens den igjen går noe opp for de med fire og fem barn, før utvandringsraten til slutt faller ned til kun 0,2 prosent for de med seks barn. Innvandrere viser for øvrig høyest utvandringsrate av samtlige grunnkodegrupper uavhengig av barnetall, dog med ett unntak, og det gjelder personer med seks barn der utvandringen blant personer i grunnkodegruppe 000 viste høyest utvandring i 2018. Utvandringen blant innvandrere med og spesielt de uten barn er så mye høyere enn tilsvarende utvandring i de grunnkodegruppene med personer født i Norge, at resultatene for de siste blir presset sammen i bunnen av figuren. For å få en noe mer nyansert oversikt over utvandringen og ikke minst utvandringsforskjellene mellom grunnkodegruppene født i Norge, har vi tatt med en figur 4.68, der innvandrere i grunnkodegruppe 124 ikke er med, men kun de grunnkodegruppene med personer født i Norge.

Figur 4.67 Utvandring i 2018 etter antall barn blant personer 18-49 år født i Norge fordelt etter utvalgte grunnkoder, samt for innvandrere (i.e. personer født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og fire utenlandsfødte besteforeldre)¹. Målt i prosent av antall personer i hver gruppe registrert bosatt i Norge per 1. januar 2018

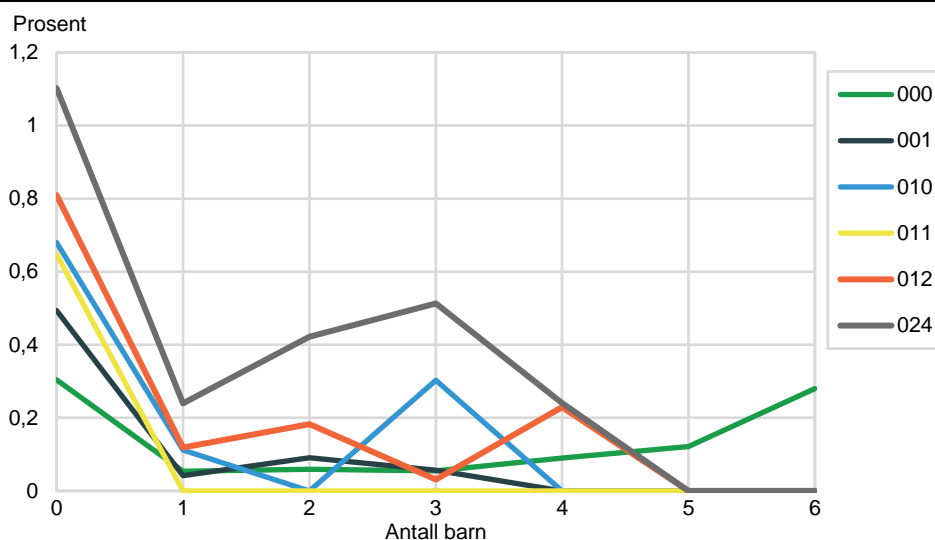

¹ Se oversikt over definisjoner av grunnkoder og sammenslåtte grunnkoder i tabell 2.1 i delkapittel 2.1.1.
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Som resultatene i figur 4.68 viser, er det også her gruppen med størst generasjonstilknytning til utlandet som viser den høyeste utvandringen. Dette gjelder da grunnkodegruppe 024, som vil si personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre. I likhet med innvandrere, er det personer uten barn som viser den klart høyeste utvandringen med en utvandringsfrekvens i 2018 på 1,1 prosent. Det samme gjelder også for alle de øvrige grunnkodegruppene med personer født i Norge. Videre ser man at personer i grunnkodegruppe 024 også viser høyest utvandring blant de norskfødte med to og tre barn. Utvandringen faller klart fra de som ikke har barn og til de som har ett barn i denne gruppen, for deretter å øke litt for de som har to barn og tre barn, før utvandringsraten deretter faller inntil den når null for de med fem og seks barn.

Grunnkodegruppen som deretter viser høyest utvandringsrater, er de med grunnkode 012, som vil si personer født i Norge med én utenlandsfødte forelder og med to utenlandsfødte besteforeldre. For personer uten barn i denne gruppen var utvandringsraten i 2018 på om lag 0,8 prosent, som deretter faller til om lag 0,1 prosent for de som har ett barn, for så igjen å øke litt for de som har to barn, falle for de som har tre barn, øke for de som har fire barn, for deretter å falle til null. Deretter følger personer fra grunnkodegruppene 010, 011 og 001 med hensyn til fallende utvandringsrater. Det vil si blant norskfødte med én utenlandsfødte forelder og resten norskfødte, de med én utenlandsfødte forelder og en utenlandsfødte besteforelder, og for de der kun en av besteforeldrene utgjør utenlandsinnslaget. Alle disse grunnkodegruppene viser et klart fall i utvandringsfrekvensen fra de som ikke har barn til de som har ett barn, for deretter til dels å øke litt for de som har flere enn ett barn, men ikke flere enn fire barn. Helt nederst med lavest utvandringsfrekvens blant de som ikke har barn, finner vi personer fra grunnkodegruppe 000, som vil si norskfødte personer med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre som viser en utvandringsfrekvens på 0,3 prosent. Også for disse faller tendensen til å utvandre etter at det første barnet har kommet til verden, men har deretter en tendens til å øke svakt med økende antall barn, og da spesielt blant de med fem og seks barn, der denne gruppen viser høyest utvandringsfrekvens av samtlige grunnkodegrupper med personer født i Norge.

Figur 4.68 Utvandring i 2018 etter antall barn blant personer 18-49 år født i Norge fordelt etter utvalgte grunnkoder¹. Målt i prosent av antall personer i hver gruppe registrert bosatt i Norge per 1. januar 2018

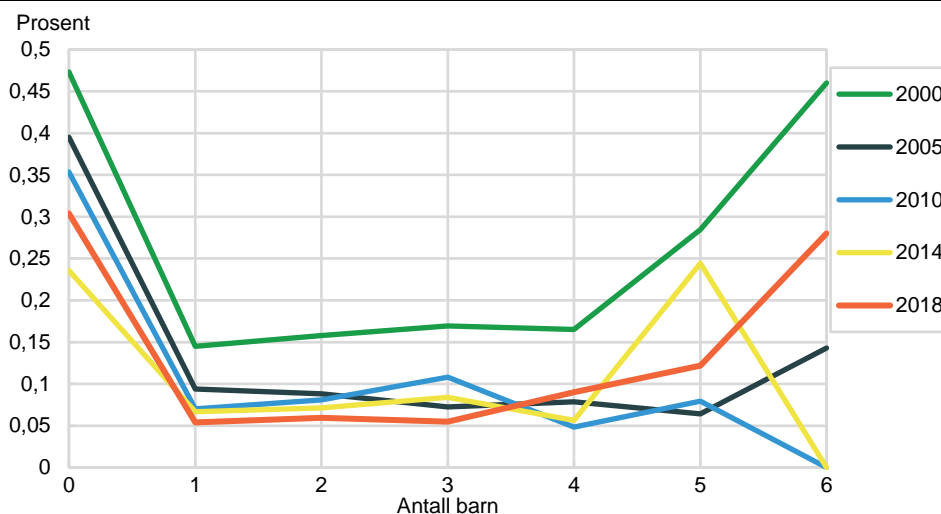

¹ Se oversikt over definisjoner av grunnkoder i tabell 2.1 i delkapittel 2.1.1.
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Videre undersøkes hvordan utvandringens mønsteret etter antall barn i familien varierer over tid mellom et utvalg av utvandringkohorter. I og med at analysene her, i likhet med i delkapittel 4,5, omfatter tverrsnittsanalyser for hver årgang og ikke kohortanalyser som i analysene av gjeninnvandring og gjenutvandring over, har vi valgt litt annen sammensetning av årene da det nå også er mulighet for å inkludere den nyeste årgangen fra 2018. Det er i likhet med i forrige kapittel, valgt ut de fem årgangene 2000, 2005, 2010, 2014 og 2018, eller med andre ord femårsintervaller til og med 2010 og deretter to fireårsintervaller.

Først undersøkes utvandringen etter antall barn i familien hos personer fra grunnkodegruppe 000, som vil si personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre. Resultatene er vist i figur 4.69. Utvandringens frekvens er høyest for personer som ikke har barn i samtlige utvandringkohorter. Det er personer uten barn som utvandret i 2000 som viser høyest utvandring, med en utvandringssats på 0,57 prosent. I den andre enden, er det personer uten barn blant de som utvandret i 2014 som viser lavest utvandringssats i denne kategorien. Det er også personer som utvandret i 2000 som gjennomgående viser høyest utvandringssats for de som har barn. Lavest utvandringssats viser de som har ett barn, som deretter øker svakt med antall barn inntil barnetallet når fire. Deretter øker utvandringssatsen sterkt for de som har fem barn og seks barn, noe som har sammenheng med at det er få personer i disse gruppene, og at en utvandring derfor oppnår en relativt høy vekt blant relativt få personer i gruppen. I de øvrige utvandringkohortene er det relativt små forskjeller i utvandringssats mellom de som har fra ett barn og opp til fire barn, mens utvandringssatsene deretter øker for de som utvandret i 2014 med fem barn og for de som utvandret i 2005 og 2018 med seks barn. Igjen har dette sammenheng med få antall personer i gruppene. For øvrig er det de som utvandret i 2014 og 2018 som sett under ett viser lavest utvandringssats for personer med barn.

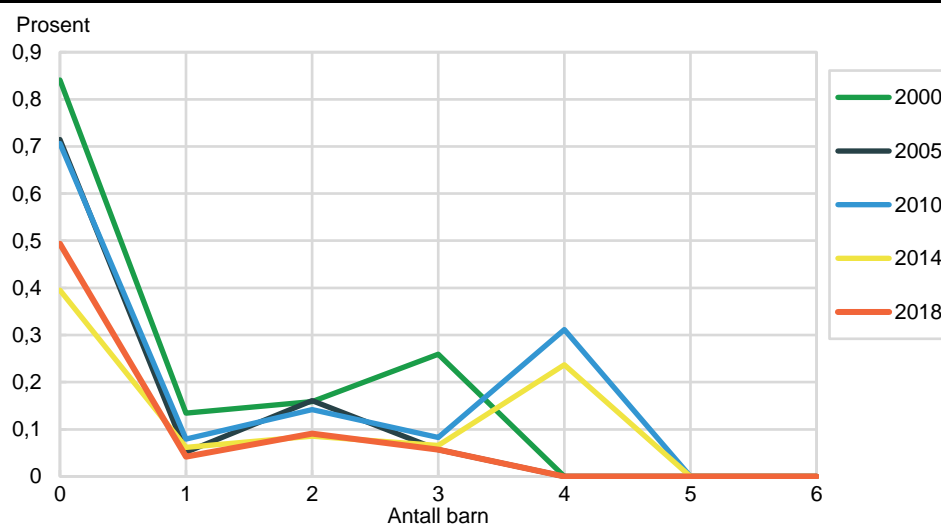
Figur 4.69 Utvandring etter antall barn blant personer 18-49 år født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre (grunnkode 000). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen registrert bosatt i Norge per 1. januar i utvalgte år i perioden 2000-2018

Note: Relativt få observasjoner i gruppene med mange barn.
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tilsvarende undersøkes utvandringsfrekvenser etter antall barn for forskjellige utvandringskohorter blant personer som har utvandret i grunnkodegruppe 001. Det vil si blant personer født i Norge med to norskfødte foreldre, men der en av besteforeldrene er født i utlandet. Også her er utvandringsfrekvensene høyest for personer uten barn i samtlige av utvandringskohorten (se figur 4.70). Det er også her de som utvandret i 2000 som viser høyest utvandring, med en utvandringsrate på 0,84 prosent. Igjen er det de som utvandret i 2014 og 2018 som viser lavest utvandringsfrekvenser. Personer fra utvandringskohorten fra 2000 viser også høyest utvandringsfrekvenser for de med ett barn, der utvandringsratene stiger moderat for de med to og tre barn før utvandringsraten faller til null. Det er også de nyere utvandringskohortene fra 2014 og 2018 som viser lavest utvandringsfrekvenser for de med barn, og da svakt høyere for de med to barn enn for de med ett barn. For øvrig viser de som utvandret i 2010 og 2014 et hopp opp i utvandringsfrekvens for de med fire barn.

Figur 4.70 Utvandring etter antall barn blant personer 18-49 år født i Norge med to norskfødte foreldre og med en utenlandsfødt besteforelder (grunnkode 001). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen registrert bosatt i Norge per 1. januar i utvalgte år i perioden 2000-2018

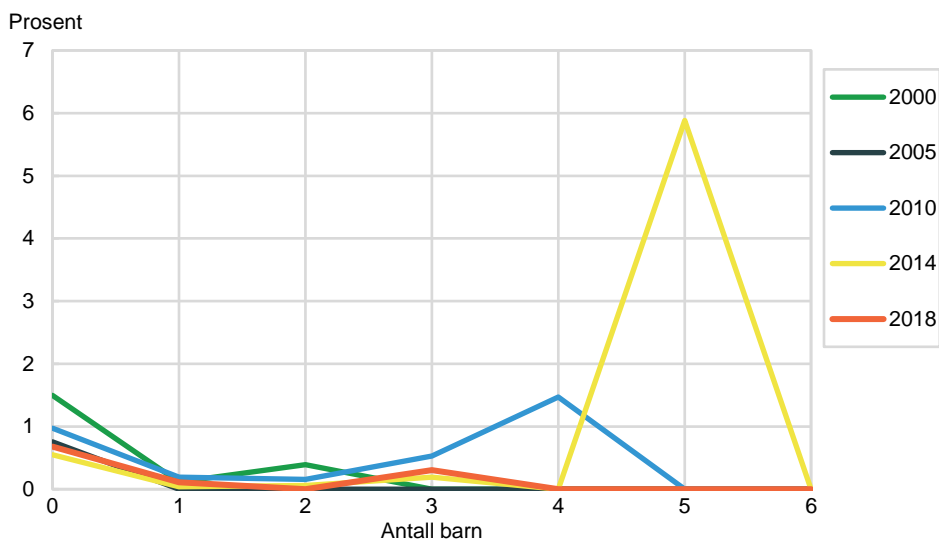

Note: Relativt få observasjoner i gruppene med mange barn.
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Noe av de samme tendensene er å gjenfinne i utvandringsfrekvensene blant personer i grunnkodegruppe 010. Det vil si blant de født i Norge med én utenlandsfødt forelder, men der alle fire besteforeldrene er norskfødte (se figur 4.71). Resultatene blir imidlertid sammenpresset, fordi de som utvandret i 2014 med fem barn viser svært høy utvandringsrate på nesten 6 prosent. Igjen har dette sammenheng med få personer i gruppen, men der det altså har forekommet utvandring.

Personer uten barn viser også her noe høyere utvandringsfrekvens enn de med barn, og igjen er det de som utvandret i 2000 som viser høyest utvandringsfrekvens, mens de som utvandret i 2014 og 2018 viser lavest rater. Figuren viser videre at det er en tendens til at utvandringshyppigheten er lavest for de med ett barn og at den deretter øker svakt for de med to og tre barn, og for de som utvandret i 2010 også frem til de med fire barn.

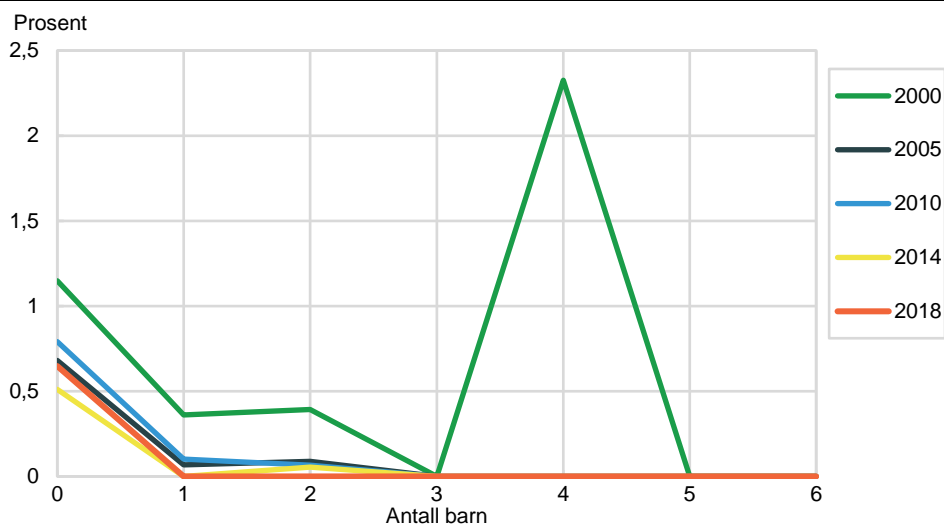
Figur 4.71 Utvandring etter antall barn blant personer 18-49 år født i Norge med én norskfødt forelder og med fire norskfødte besteforeldre (grunnkode 010). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen registrert bosatt i Norge per 1. januar i utvalgte år i perioden 2000-2018

Note: Relativt få observasjoner i gruppene med mange barn.
Kilde: Statistisk sentralbyrå

I figur 4.72 vises tilsvarende utvandringsfrekvenser for personer i grunnkodegruppe 011. Det vil si blant personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med en utenlandsfødt besteforelder. Igjen er det en gruppe som viser så store utslag i utvandringshyppighet at de øvrige resultater presses noe sammen. Denne gangen er det personer med fire barn som utvandret i 2000 som skiller seg ut med en utvandringsrate på 2,3 prosent. For øvrig er det en klar tendens til at de uten barn viser høyere utvandringsfrekvenser enn de med barn i samtlige av utvandringskohortene. Igjen er det personer som utvandret i 2000 som viser de høyeste utvandringsratene, mens personer som utvandret i 2014 og 2018 viser lavest utvandringsrater for de uten barn. Videre er utvandringsratene relativt lave for personer med ett barn, for deretter å flate ut med flere barn for de som utvandret i 2005 og 2010, men øke svakt for de som utvandret i 2014.

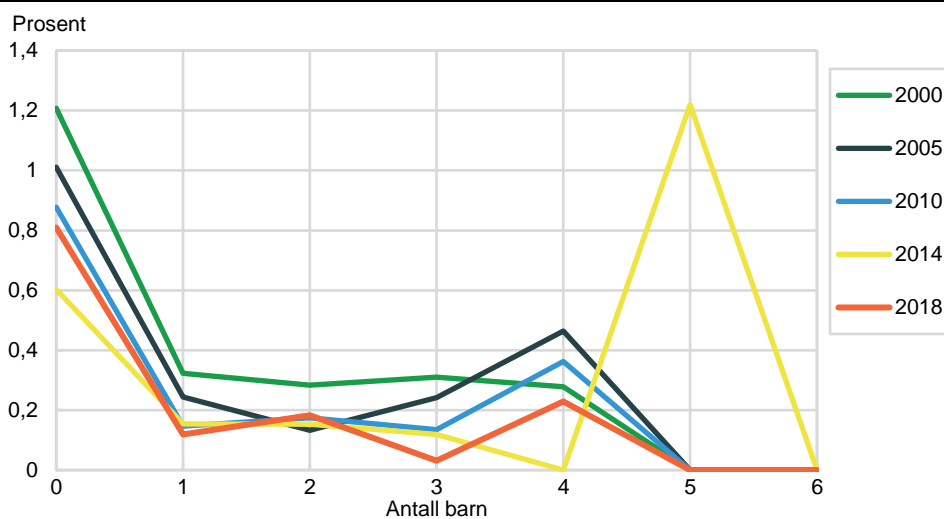
Figur 4.72 Utvandring etter antall barn blant personer 18-49 år født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med en utenlandsfødt besteforelder (grunnkode 011). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen registrert bosatt i Norge per 1. januar i utvalgte år i perioden 2000-2018

Note: Relativt få observasjoner i gruppene med mange barn.
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Utvandringen for personer etter antall barn i grunnkodegruppe 012 er gitt i figur 4.73. Det vil si for personer født i Norge med en utenlandsfødt forelder og med to utenlandsfødte besteforeldre. Også her er det en gruppe som skiller seg ut med høy utvandningsrate, og det er personer med fem barn blant de som utvandret i 2014. For øvrig er tendensen i utvandringshyppigheten mye den samme som i grunnkodegruppene over, ved at personer uten barn viser høyest utvandningsrate, og at de som utvandret i 2000 viser høyest utvandningsfrekvens og de som utvandret i 2014 og 2018 viser lavest tendens til å utvandere. Utvandningsratene faller klart fra de uten barn til de med ett barn, og igjen er den innbyrdes forskjell mellom utvandringkohortene den samme, med høyest utvandningsfrekvens blant de som utvandret i 2000 og lavest blant de som utvandret i 2014 og 2018. Igjen er det forholdsvis moderate forskjeller i utvandningsrater for de som har ett, to eller tre barn i de fleste av utvandringkohortene, mens utvandningsraten øker en del for de som utvandret i 2005, 2010 og 2018 blant de som har fire barn.

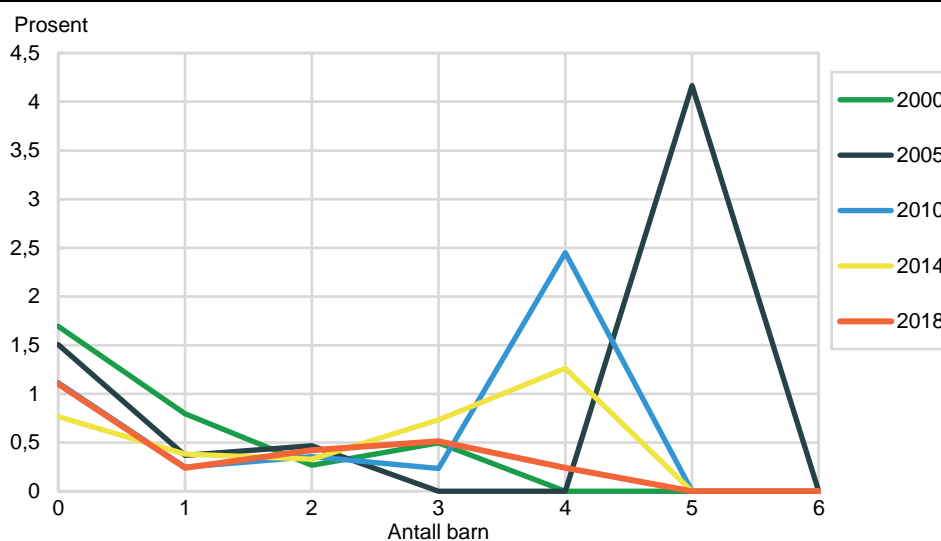
Figur 4.73 Utvandring etter antall barn blant personer 18-49 år født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med to utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 012). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen registrert bosatt i Norge per 1. januar i utvalgte år i perioden 2000-2018

Note: Relativt få observasjoner i gruppene med mange barn.
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Til slutt ser vi på utvandringen blant de grunnkodegruppene der utenlandsinnslaget er størst. Først ser vi på personer fra grunnkodegruppe 024, som vil si personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre (se figur 4.74). Også her har vi et par grupper som skiller seg ut med høy utvandring, og det er personer med fem barn som utvandret i 2005 og blant personer med fire barn som utvandret i 2010. For øvrig er det personer uten barn som viser den høyeste utvandningsfrekvensen i samtlige av utvandningskohortene, og igjen de som utvandret 2000 som viser den høyeste utvandningsfrekvensen, mens de som utvandret i 2014 og 2018 viser lavest utvandningshyppighet. Utvandningsratene faller klart fra de uten barn til de som har ett barn, mens utvandningsraten deretter flater noe ut for de med to og tre barn.

Figur 4.74 Utvandring etter antall barn blant personer 18-49 år født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 024). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen registrert bosatt i Norge per 1. januar i utvalgte år i perioden 2000-2018

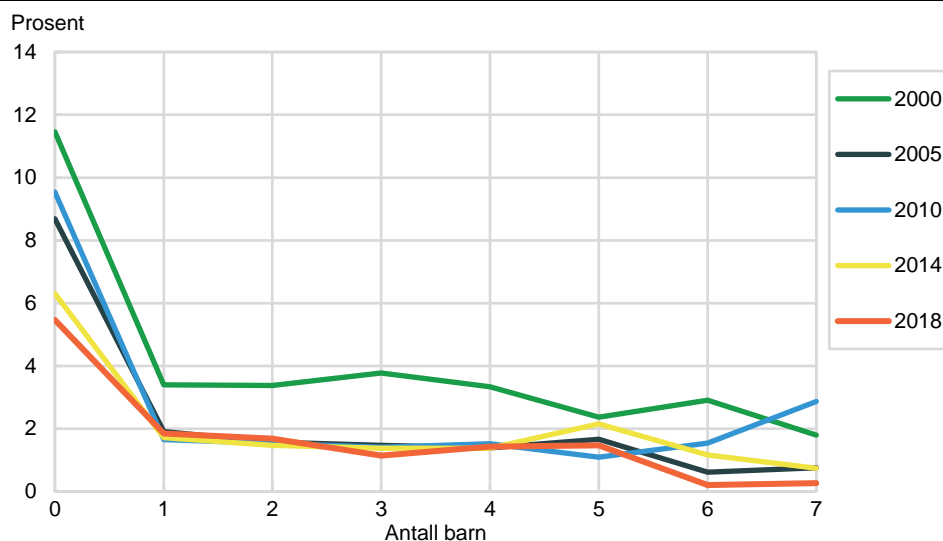
Note: Relativt få observasjoner i gruppene med mange barn.
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Til slutt ser vi på utvandringstendensen etter antall barn blant innvandrere i grunnkodegruppe 124. Altså blant de født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre. Utvandningsforskjellene mellom utvandningskohortene er gitt i figur 4.75.

Som vi ser, er utvandningsratene klart høyest for innvandrere som ikke har barn registrert bosatt i Norge, og det er de som utvandret i 2000 som rager høyest med en utvandningsrate på 11,5 prosent: De som utvandret i 2014 og 2018 viser lavest utvandring, med en utvandningsrate på henholdsvis 6,3 og 5,5 prosent av de samme gruppene registrert bosatt i Norge.

Også for de med ett barn, er det de i utvandningskohorten fra 2000 som viser høyest utvandningsrate, mens utvandningsraten går svakt opp for de med to og tre barn. For de øvrige utvandningskohortene er det små forskjeller i utvandningsfrekvensen mellom personer med barnetall i intervallet fra ett til fire, men i motsetning til i de fleste grupper av personer født i Norge, er det en svak tendens til nedgang i utvandningsratene fra de med ett barn til de med tre barn. Som for personer født i Norge, begynner ratene også her å variere noe mer for de med fem barn eller flere.

Figur 4.75 Utvandring etter antall barn blant personer 18-49 år født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 124). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen registrert bosatt i Norge per 1. januar i utvalgte år i perioden 2000-2018

Kilde: Statistisk sentralbyrå

4.7. Kort oppsummering av kapittel 4

Oppsummert viser undersøkelsene at utvandringsfrekvensen blant personer født i Norge følger stort sett graden de har av generasjonstilknytning til landet, der de født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre har høyest utvandringsrater, mens de født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre har lavest utvandringsrater. Til sammenlikning har innvandrere i Norge en klart høyere utvandringsfrekvens enn noen av gruppene som er født i Norge. Gjeninnvandringen blant de som utvandrer er størst i det første året etter utvandring, for deretter å falle gradvis med antall år etter at utvandringen ble registrert. Gjeninnvandringen etter ti år utgjør i gjennomsnitt noe under to tredjedeler av de som utvandret blant de norskfødte. Gjeninnvandring til Norge etter utvandring følger ikke like entydig graden av generasjonstilknytning til Norge som utvandringen. Her er det flere grupper med noe generasjonstilknytning til utlandet som viser de høyeste gjeninnvandringsratene, der de med størst generasjonstilknytning til Norge varierer noe mellom den femte og sjetten høyeste gjeninnvandringsfrekvensen av de som har utvandret i hver av grunnkodegruppene. Samlet sett har det vært en noe fallende tendens til gjeninnvandring blant alle norskfødte personer som har utvandret utover på 2000-tallet. Dette bildet endrer seg ikke mye når vi tar i betraktning gjenutvandring blant de som har gjeninnvandret. Netto gjeninnvandring følger i store trekk forskjellene mellom grunnkodegruppene i brutto gjeninnvandring, men med i underkant av 10 prosentpoeng lavere rater. Dette gjenspeiler dermed nivået på samlet gjenutvandring. Målt etter antall registrert bosatte familiemedlemmer i Norge, er det personer med få eller ingen andre registrert bosatte familiemedlemmer i landet som viser høyest utvandringsfrekvens. Målt etter antall registrert bosatte barn i familien, er det personer uten barn som viser de høyeste utvandringsratene. Litt overaskende viser personer med ett registrert bosatt barn i Norge litt lavere utvandringsfrekvens enn de som har to barn eller flere. Med hensyn til sysselsetting, er det utviklingen året før utvandring som har størst påvirkning på utvandringsraten, mens arbeidsledigheten i utvandringsåret har en moderat påvirkning på utvandringsraten. Arbeidsmarkedet i Norge synes å ha noe større betydning for utvandring enn for innvandring blant personer født i Norge.

5. Utvandringssannsynlighet blant personer født i Norge etter sosiodemografiske individkjennetegn

- Kvinner har en økt utvandringssannsynlighet i forhold til menn utover på 2000-tallet.
- Utvandringssannsynligheten er høyest i alderen 18-29 år.
- Det er høyest utvandringssannsynlighet blant personer med bakgrunn fra EU/EØS-land i Vest-Europa, Sveits, Nord-Amerika, Australia og New Zealand, mens personer med bakgrunn hovedsakelig fra land utenfor Europa for øvrig i flere sammenhenger viser lavere utvandringssannsynlighet enn personer med høy generasjonstilknytning til Norge.
- Personer med norsk landbakgrunn har økt utvandringssannsynlighet i forhold til personer fra de øvrige landgruppene utover på 2000-tallet.
- Utvandringssannsynligheten øker med stigende utdanningsnivå blant den delen av befolkningen som har kjent utdanningsnivå.
- Målt etter status på arbeidsmarkedet, er utvandringssannsynligheten lavest blant de som er registrert i et arbeidsforhold og/eller under utdanning, mens arbeidsledige og især de som står utenfor arbeidsstyrken for øvrig viser høyere utvandringssannsynlighet enn andre.
- Målt etter antall registrert bosatte barn i Norge, viser estimeringer at personer uten barn har høyere utvandringssannsynlighet enn personer med barn. Estimeringene viser at blant de med barn er det en svakt økende utvandringssannsynlighet med økt antall barn i familien.
- Personer med kun barn i skolealder har noe lavere sannsynlighet for å utvandre enn de med kun barn i førskolealder.

I dette kapitlet er det undersøkt litt nærmere hvordan utvandringen i de forskjellige grunnkodegruppene varierer mellom personer gitt ulike kjennetegn ved individene. Vi har lagt større vekt på forskjeller i individkjennetegn enn i tidsforløpet, men har også her foretatt estimeringer av forskjellige utvandringskohorter, slik at man kan måle stabilitet kontra ustabilitet i estimatene over tid. Som nevnt i innledningen og i kapittel 2 har vi benyttet individbaserte estimeringer av sannsynligheten til å utvandre gitt individkjennetegn og simultant kontrollert for en del andre individkjennetegn. Det er benyttet OLS-estimeringer av til dels store individbaserte datasett. De født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre (grunnkode 000) står for det klart største bidraget. Estimeringene er foretatt simultant for alle individer fra hver av de grunnkodegruppene som analyseres.

Først undersøkes utvandringssannsynligheten for personer fra de hovedgrupper av grunnkoder vi benyttet mest i kapittel 4. Som man så i kapittel 3, er antall personer i enkelte av grunnkodegruppene så små at det blir vanskelig å gi presise estimater med en viss signifikans. Vi har først tatt med norskfødte personer med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre (grunnkode 000). Deretter tar vi med norskfødte personer der en av besteforeldrene er født i utlandet (grunnkode 001). Videre tar vi med personer der de norskfødte har én utenlandsfødt forelder og der en av besteforeldrene er utenlandsfødt (grunnkode 011). Deretter tar vi med den nest største av grunnkodegruppene av de født i Norge, som består av norskfødte med én utenlandsfødt forelder og med to utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 012). Videre tar vi med personer fra den norskfødte grunnkodegruppen som har størst generasjonstilknytning til utlandet, som vil si norskfødte personer med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 024). For sammenlikning ta vi også her med innvandrere, som består av personer født i

utlandet med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre, og som altså har innvandret til Norge (grunnkode 124).

5.1. Utvandringssannsynlighet blant personer etter grunnkoder fordelt på kjønn, alder og landbakgrunn

I dette delkapitlet estimeres sannsynligheten for å utvandre ved å gruppere individene etter kjønn, alder og landgrupper. Som beskrevet i kapittel 2, er alle personene delt inn i de fire aldersgruppene 0-17 år, 18-29 år, 30-49 år og 50 år og eldre. Her forventes utvandringen å være størst i de to mest mobile gruppene 18-29 år og 30-49 år, men også tilhørende barne- og ungdomsgrupper i alderen 0-17 år forventes å ha en viss utvandring, og da hovedsakelig sammen med sine foreldre, eller i det minste en av foreldrene. Personer 50 år og eldre ventes i utgangspunktet å ha lavest utvandringssannsynlighet. Som nærmere beskrevet i kapittel 2, opererer vi med fire landgrupper, der personene grupperes etter sin landbakgrunn i tre generasjoner. Nå er det vanligvis slik at alle personer født i Norge er å finne i en av landgruppene, mens de tre øvrige landgruppene består av en gruppe for personer født i EU/EØS-land i Vest-Europa, Sveits, Nord-Amerika, Australia og New Zealand (landgruppe 1), en gruppe for de født i EU-land i Øst-Europa (landgruppe 2), mens den siste gruppen er de født i land i verden for øvrig (landgruppe 3). I denne analysen blir landgruppene litt annerledes, da personer født i Norge blir gruppert etter fødelandet til sine foreldre og besteforeldre. Personer i den første grunnkodegruppen 000 vil ha Norge som sin landgruppe, i og med at foreldre og besteforeldre alle er født i Norge. De øvrige gruppene født i Norge gis her foreldrenes- og besteforeldrenes fødeland i tre generasjoner og fordeles deretter etter landgrupper gitt denne bakgrunnen. Som referansegrupper i estimeringene er det for kjønn benyttet kvinner, personer 50 år og eldre med hensyn til alder og Norge som landbakgrunn med hensyn til inndelingen etter landgrupper. Den siste vil da si personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre.

Resultater av estimeringene for utvandringssannsynligheten i 2000 er gitt i tabell 5.1. Med hensyn til kjønn, viser menn en signifikant høyere utvandringssannsynlighet enn kvinner i grunnkodegruppe 000 og spesielt blant innvandrere i grunnkodegruppe 124. Det siste er i samsvar med det vi tidligere har funnet i Kornstad, Skjerpen og Stambøl (2016, 2017). Menn har også noe høyere tendens enn kvinner til å utvandre blant de i grunnkodegruppe 011, men ikke signifikant høyere. Kvinner har derimot en signifikant høyere utvandringssannsynlighet enn menn blant personer i grunnkodegruppe 012, mens kvinner også har en tendens, men ikke signifikant høyere sannsynlighet enn menn til å utvandre i grunnkodegruppene 001 og 024.

Med hensyn til alder, er det kun grunnkodegruppene 000 og 011 som følger forventningen vi stilte innledningsvis, med høyest utvandringssannsynlighet blant personer i alderen 18-29 år etterfulgt av de i alderen 30-49 år og de under 18 år og med lavest utvandringssannsynlighet blant personer 50 år og eldre. Mens estimatene er signifikante for grunnkodegruppe 000, er de ikke signifikante for grunnkodegruppe 011. For grunnkodegruppene 012, 024 og 124 er estimatene også i all hovedsak signifikante, men den yngste gruppen viser noe høyere utvandringssannsynlighet enn personer i alderen 30-49 år, og blant personer i grunnkodegruppene 012 og 024 viser de i den yngste aldersgruppen også høyere utvandringssannsynlighet enn personer i alderen 18-29 år. Derimot er det personer i alderen 50 år og eldre som i de fleste grunnkodegrupper viser lavest utvandringssannsynlighet, men grunnkodegruppe 010 skiller seg klart fra de øvrige ved at de eldste personene her hadde signifikant høyest utvandringssannsynlighet, og personer i alderen 18-29 år lavest utvandringssannsynlighet.

Med hensyn til landbakgrunn, er det kun de i grunnkodegruppe 000 som representerer Norge som landbakgrunn. Det vil si personene født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre, slik at bakgrunnen i tre generasjoner blir kun norsk. Denne gruppen får ingen direkte resultater i tabellen, da ingen personer fra denne gruppen er å gjenfinne i landgruppene 1-3. Men resultatene for grunnkodegruppe 000 er i kraft av å være referansegruppe gitt relativt til alle andre landgrupper.

Tolkningen av resultatene for personer i grunnkodegruppe 001, er at de med bakgrunn fra land i landgruppe 1 har lavere utvandringssannsynlighet enn de fra grunnkodegruppe 000, de med bakgrunn fra land i landgruppe 2 har om lag samme tendens til utvandring som de i grunnkodegruppe 000, mens de med bakgrunn fra land i landgruppe 3 har høyere utvandringssannsynlighet enn de i grunnkodegruppe 000. Men ingen av estimatene er her signifikante. Det samme gjelder estimatene for grunnkodene 010, 011 og 012, men tendensen i estimatene er en noe høyere utvandringssannsynlighet hos de med bakgrunn fra land i landgruppe 1 enn i de øvrige landgruppene, mens personer i grunnkodegruppe 001 med bakgrunn fra land i landgruppe 2 viser lav sannsynlighet for utvandring. Vi har tidligere i analysen sett at utvandringssannsynligheten er høyere hos de fra grunnkodegruppe 024 og spesielt hos de fra grunnkodegruppe 124 enn i de øvrige grunnkodegruppene. Av tabell 5.1 ser vi at dette i stor grad skyldes høy utvandringssannsynlighet blant de med bakgrunn fra land i landgruppe 1, mens de med bakgrunn fra land i landgruppe 3 viser lav sannsynlighet for å utvandre, og da spesielt blant innvandrere i grunnkodegruppe 124. Det siste er også i samsvar med det vi tidligere har funnet i analyser av utvandring blant innvandrere i Skjerpen, Stambøl og Tønnessen (2016a,b) og Kornstad, Skjerpen og Stambøl (2016, 2017).

Tabell 5.1 Utvandringssannsynlighet i 2000 blant personer født i Norge fordelt på grunnkodegrupper og blant innvandrere etter kjønn, alder og landbakgrunn

	000=Født i Norge med 2 norskfødte foreldre og med 4 norskfødte besteforeldre	001=Født i Norge med 2 norskfødte foreldre og med 1 utenlandsfødt besteforelder	010=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 4 norskfødte besteforeldre	011=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 1 utenlandsfødt besteforelder	012=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 2 utenlandsfødte besteforeldre	024=Født i Norge med 2 utenlandsfødte foreldre og utenlandsfødte besteforeldre	124=Født i utlandet med 2 utenlandsfødte foreldre og med 4 utenlandsfødte besteforeldre
Kjønn:							
Menn	0,000014 (2,96***)	-0,00048 (-1,21)	0,00060 (0,54)	0,00004 (0,04)	-0,00122 (-2,18**)	-0,00034 (-0,25)	0,00682 (7,08***)
Alder:							
0-17 år	0,00018 (2,83***)	-0,00124 (-0,39)	-0,03786 (-2,63***)	0,00429 (0,44)	0,01311 (11,39***)	0,08444 (21,29***)	0,09799 (55,53***)
18-29 år	0,00362 (50,87***)	0,00291 (0,91)	-0,03084 (-2,14**)	0,00931 (0,95)	0,01100 (8,96***)	0,06084 (14,05***)	0,12227 (82,60***)
30-49 år	0,00128 (21,90***)	0,00045 (0,14)	-0,03870 (-2,65***)	0,00645 (0,65)	0,00287 (2,46**)	0,00685 (1,45)	0,05136 (40,20***)
Landbakgrunn:							
Landgruppe 1	Referanse	-0,00046 (-0,45)	0,00615 (0,42)	0,00319 (1,51)	0,01257 (0,56)	0,05742 (12,80***)	0,07232 (30,04***)
Landgruppe 2	Referanse	0,00000 (0,0)	0,00000 (0,0)	-0,00384 (-0,55)	0,00632 (0,28)	0,00000 (0,0)	0,00000 (0,0)
Landgruppe 3	Referanse	0,00133 (1,03)	0,00600 (0,41)	0,00000 (0,0)	0,00442 (0,20)	-0,02080 (-4,92***)	-0,02457 (-10,34***)

Signifikansnivå: * 90 %, ** 95 %, *** 99 %. Referansegrupper: Kjønn: kvinner, Alder: personer 50 år og eldre, Landbakgrunn: Personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre.

I tabell 5.2 er det gitt tilsvarende resultater for utvandringssannsynligheten i 2010. Det er nå en klar økning i utvandringssannsynligheten blant kvinner sett i forhold til menn sammenliknet med resultatene fra 2000 i tabell 5.1. Som vi ser, gjelder dette med en viss signifikans også den store grunnkodegruppen 000, blant norskfødte med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre. Enda

klarere kommer dette frem i grunnkodegruppe 001, der utvandringssannsynligheten blant kvinner er signifikant høyere enn hos menn. Derimot har den relativt høyere utvandringssannsynligheten blant kvinner i grunnkodegruppe 012 svekket seg noe i forhold til i 2000 ved at den høyere utvandringssannsynligheten hos kvinner nå ikke er signifikant høyere enn hos menn. Tendensen til høyere utvandringssannsynlighet blant kvinner er også til stede i grunnkodegruppene 010, 011 og 024, men uten at noen av estimatene er signifikante, mens den klart høyere utvandringssannsynligheten hos menn blant innvandrere i grunnkodegruppe 124 er om enn enda tydeligere i 2010 enn den var i 2000.

Med hensyn til alder, er resultatene for 2010 noe mer i samsvar med forventningene enn de tallene vi så fra 2000. Både de fra grunnkodegruppe 000, 001 og 010 viser klart høyest sannsynlighet for utvandring blant de i aldersgruppen 18-29 år, etterfulgt av de i alderen 30-49 år og 0-17 år, og med lavest utvandringssannsynlighet blant personer 50 år og eldre. Det er imidlertid kun personer i grunnkodegruppe 000 som viser gjennomgående signifikante estimater, mens det kun er høy utvandringssannsynlighet blant de i alderen 18-29 år som er signifikant blant de i grunnkodegruppe 001. I grunnkodegruppe 011 viser også de i aldersgruppen 18-29 høyest utvandringssannsynlighet, men her etterfulgt av de eldste, men ingen av estimatene er signifikante. For de tre siste grunnkodegruppene 012, 024 og 124 er samtlige estimater for alder signifikante, og de i alderen 18-29 år har høyest sannsynlighet for å utvandre blant de i grunnkode 012 og blant innvandrere i grunnkode 124, mens de eldste har minst sannsynlighet for å utvandre i begge disse gruppene. Det har de også blant personer i grunnkodegruppe 024, men her er det fortsatt de yngste i aldersgruppen 0-17 år som viser høyest utvandringssannsynlighet.

Tabell 5.2 Utvandringssannsynlighet i 2010 blant personer født i Norge fordelt på grunnkodegrupper og blant innvandrere etter kjønn, alder og landbakgrunn

	000=Født i Norge med 2 norskefødte foreldre og med 4 norskefødte besteforeldre	001=Født i Norge med 2 norskefødte foreldre og med 1 utenlandsfødt besteforelder	010=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 4 norskefødte besteforeldre	011=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 1 utenlandsfødt besteforelder	012=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 2 utenlandsfødte besteforeldre	024=Født i Norge med 2 utenlandsfødte foreldre og med 4 utenlandsfødte besteforeldre	124=Født i utlandet med 2 utenlandsfødte foreldre og med 4 utenlandsfødte besteforeldre
Kjønn:							
Menn	-0,00006 (-1,698*)	-0,00116 (-3,72***)	-0,00050 (-0,69)	-0,00014 (-0,18)	-0,00048 (-1,37)	-0,00038 (-0,47)	0,01140 (18,24***)
Alder:							
0-17 år	0,00008 (1,65*)	0,00030 (0,25)	0,00132 (0,27)	-0,00080 (-0,24)	0,00615 (10,84***)	0,04990 (17,52***)	0,03180 (26,82***)
18-29 år	0,00329 (57,07***)	0,00528 (4,48***)	0,00777 (1,55)	0,00463 (1,39)	0,00884 (13,65***)	0,03840 (12,84***)	0,08362 (87,40***)
30-49 år	0,00005 (18,26***)	0,00122 (1,02)	0,00347 (0,69)	-0,00163 (-0,48)	0,00175 (2,91***)	0,02836 (8,70***)	0,02671 (31,88***)
Landbakgrunn:							
Landgruppe 1	Referanse	0,00056 (0,68)	-0,00021 (-0,25)	0,00330 (0,70)	0,00282 (3,47***)	0,03426 (15,15***)	0,01690 (17,20***)
Landgruppe 2	Referanse	0,00000 (0,0)	-0,00323 (-0,32)	0,00000 (0,0)	0,00000 (0,0)	0,00000 (0,0)	0,00000 (0,0)
Landgruppe 3	Referanse	0,00091 (0,93)	0,00000 (0,0)	0,002282 (0,47)	-0,00122 (-1,43)	-0,00633 (-3,41***)	-0,041 (-47,67***)

Signifikansnivå: * 90 %, ** 95 %, *** 99 %. Referansegrupper: Kjønn: kvinner, Alder: personer 50 år og eldre, Landbakgrunn: Personer født i Norge med to norskefødte foreldre og med fire norskefødte besteforeldre.

Med hensyn til landbakgrunn, er det de med bakgrunn fra land i landgruppe 1 som fortsatt viser klart høyest utvandringssannsynlighet, og spesielt i grunnkodegruppene 012, 024 og 124 som er de med høyest innslag av utenlandsk bakgrunn. I disse tre grunnkodegruppene er det også nå personer med bakgrunn fra land i landgruppe 3 som viser lavest sannsynlighet for å utvandre, og til dels også klart lavere enn personer i grunnkodegruppe 000, bestående av personer født i Norge med to norskefødte foreldre og med fire norskefødte besteforeldre. Av øvrige med

lavere utvandringssannsynlighet enn de i referansegruppen fra grunnkode 000, finner vi blant de med bakgrunn fra land i landgruppene 1 og 2 blant personer fra grunnkodegruppe 010. Det vil si personer født i Norge med én utenlandfødt forelder og med fire norskfødte besteforeldre.

Til slutt ser vi på tilsvarende estimeringer av utvandringssannsynlighet blant de som utvandret i 2018, der resultatene er gitt i tabell 5.3. Det er om enn enda tydeligere her enn i 2010 at kvinner viser høyere utvandringssannsynlighet enn menn i grunnkodegruppene 000, 010 og 012, mens denne sannsynligheten fortsatt er høy og signifikant i grunnkodegruppe 001. Dette er også tilfelle blant de i grunnkodegruppe 024, om enn ikke signifikant. Den høyere utvandringssannsynligheten hos menn enn hos kvinner blant innvandrere i grunnkodegruppe 124, holder seg fortsatt høy også i 2018.

Det er fortsatt personer i aldersgruppen 18-29 år som stort sett viser høyest utvandringssannsynlighet. Dette gjelder for samtlige norskfødte i grunnkodegruppene 000, 001, 010, 011 og 012 samt for innvandrere i grunnkodegruppe 124. Utvandringssannsynligheten for denne aldersgruppen er også høy for norskfødte med to utenlandsfødte foreldre og fire utenlandsfødte besteforeldre i grunnkodegruppe 024, men her er utvandringssannsynligheten fortsatt høyest blant de i den yngste aldersgruppen 0-17 år. Stort sett viser den eldste aldersgruppen lavest utvandringssannsynlighet, men unntakene er å finne blant de yngste i aldersgruppen 0-17 år, som er aldersgruppen med lavest utvandringssannsynlighet for de i grunnkodegruppene 000, 001 og 011.

Tabell 5.3 Utvandringssannsynlighet i 2018 blant personer født i Norge fordelt på grunnkodegrupper og blant innvandrere etter kjønn, alder og landbakgrunn

	000=Født i Norge med 2 norskfødte foreldre og med 4 norskfødte besteforeldre	001=Født i Norge med 2 norskfødte foreldre og med 1 utenlandsfødt besteforelder	010=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 4 norskfødte besteforeldre	011=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 1 utenlandsfødt besteforelder	012=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 2 utenlandsfødte besteforeldre	024=Født i Norge med 2 utenlandsfødte foreldre og med 4 utenlandsfødte besteforeldre	124=Født i utlandet med 2 utenlandsfødte foreldre og med 4 utenlandsfødte besteforeldre
Kjønn:							
Menn	-0,00017 (-4,98***)	-0,00081 (-3,41***)	-0,00103 (-1,75*)	0,00001 (0,01)	-0,00089 (-3,07***)	-0,00066 (-0,96)	0,00421 (10,27***)
Alder:							
0-17 år	-0,00005 (-0,97)	-0,00012 (-0,19)	0,00096 (0,41)	-0,00028 (-0,16)	0,00528 (12,25***)	0,04271 (14,88***)	0,00176 (22,74***)
18-29 år	0,00291 (57;55***)	0,00405 (6,41***)	0,00645 (2,72***)	0,00365 (2,02**)	0,00848 (17,11***)	0,03247 (10,90***)	0,03685 (57;18***)
30-49 år	0,00077 (18,37***)	0,00107 (1,69*)	0,00204 (0,85)	0,00058 (0,32)	0,00260 (5,37***)	0,02527 (8,04***)	0,01609 (30,44***)
Landbakgrunn:							
Landgruppe 1	Referanse	0,00020 (0,31)	0,00155 (0,03)	-0,00110 (-1,10)	0,00582 (0,61)	0,00000 (0,0)	0,00000 (0,0)
Landgruppe 2	Referanse	0,00000 (0,0)	0,00004 (0,0)	0,00587 (1,52)	0,00468 (0,49)	0,00598 (3,86***)	-0,00782 (-12,67***)
Landgruppe 3	Referanse	0,00059 (0,80)	0,00084 (0,02)	0,00000 (0,0)	0,00227 (0,24)	-0,02894 (-22,00***)	0,03589 (-67,73***)

Signifikansnivå: * 90 %, ** 95 %, *** 99 %. Referansegrupper: Kjønn: kvinner, Alder: personer 50 år og eldre, Landbakgrunn: Personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre.

Målt etter landbakgrunn, er et påfallende resultat nå at utvandringssannsynligheten ikke lenger synes å være nevneverdig høyere blant de med bakgrunn fra land i landgruppe 1 enn blant de i referansegruppen fra grunnkode 000. Noe av forklaringen kan være at Norge har fått mindre tilførsel av unge personer fra Sverige gjennom en del år, slik at utvandringen (les tilbakeflytting til Sverige) i denne gruppen har gått ned. En økt utvandring blant personer i grunnkodegruppe 000 trekker resultatene i samme retning. Vi ser da også at den relativt lave utvandringssannsynligheten hos personer med bakgrunn fra land i landgruppe 3

blant norskfødte personer i grunnkodegruppe 024 og blant innvandrere i grunnkodegruppe 124 har blitt enda lavere enn det den var i årene 2000 og 2010.

5.2. Utvandringssannsynlighet blant personer etter grunnkoder fordelt på kjønn, alder, utdanning og arbeidsmarkedsstatus

I dette delkapitlet har vi avgrenset datamaterialet til kun å omfatte personer i yrkesaktiv alder, som vanligvis defineres som personer i alderen 15-74 år, men her avgrenset til personer i alderen 18-74 år. Vi benytter en tredelt aldersgruppering; 18-29 år, 30-49 år og 50-74 år, og estimerer separat for menn og kvinner. Også her blir kvinner benyttet som referansegruppe for måling av utvandringssannsynlighet etter kjønn, mens den eldste aldersgruppen 50-74 år blir brukt som referansegruppe for måling av utvandringssannsynlighet etter alder.

I tillegg er det tatt med en variabel som viser personenes høyeste fullførte utdanning, som igjen blir delt inn i fem utdanningsgrupper gitt personer med kun grunnskoleutdanning, personer med videregående utdanning, personer med kort høyere utdanning gitt 1-4 års høyere utdanning, personer med lang høyere utdanning gitt en høyere utdanning på 5 år eller lenger, og til slutt en gruppe med uoppgitt/ukjent utdanning. Her er valgt å holde gruppen med bare grunnskoleutdanning som referansegruppe i estimeringene.

Til slutt er det tatt med kjennetegn som beskriver individenes posisjon på arbeidsmarkedet gitt etter de 5 kategoriene; de som er sysselsatte, de som er sysselsatt, men også under utdanning, de som er under utdanning, arbeidsledige og til slutt de som er utenfor arbeidsstyrken for øvrig. Den siste gruppen er valgt som referansegruppe for estimeringene av utvandringssannsynlighet etter individenes arbeidsmarkedsstatus.

Resultatene for året 2000, som er gitt i tabell 5.4, viser at menn i yrkesaktiv alder har en høyere utvandringssannsynlighet enn kvinner både i grunnkodegruppe 000, som vil si menn født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre, og spesielt blant innvandrere i grunnkodegruppe 124. I alle de øvrige grunnkodegruppene med norskfødte personer har kvinner en tendens til noe høyere utvandringssannsynlighet enn menn, men ingen av estimatene viser her at de kjønnsmessige forskjellene er signifikant forskjellige.

Går man over til aldersgruppene blant personer i yrkesaktiv alder, viser personer i aldersgruppen 18-29 år signifikant høyest estimerer for utvandringssannsynlighet i grunnkodene 000, 012 og 024 blant de norskfødte, samt også blant innvandrere i grunnkodegruppe 124. Denne aldersgruppen viser også høyest utvandringssannsynlighet for personer i grunnkodegruppene 001 og 011, men uten at estimatene her er signifikante. Personer i grunnkodegruppe 010 skiller seg imidlertid ut ved at resultatene indikerer høyest utvandringssannsynlighet blant de i aldersgruppen 50-74 år, mens signifikante estimerer viser at personer i alderen 30-49 år viser lavest sannsynlighet for å utvandre.

Beveger man seg videre for å se på utvandring etter utdanningsnivå, viser personer med lang høyere utdanning en signifikant høyere utvandringssannsynlighet enn personer i andre grupper for kjente utdanningsnivåer blant norskfødte personer i grunnkodegruppene 000, 001 og 012 og blant innvandrere i grunnkodegruppe 124. I mange tilfeller er det imidlertid personer med ukjent/uoppgitt utdanning som viser høyest estimerer for utvandringssannsynlighet, men denne utdanningsgruppen er svært liten blant grunnkodegruppene med personer født i Norge, og spesielle utslag i små grupper kan ha forårsaket høye estimerer. Derimot er det verdt å merke

seg den høye estimerte verdien for utvandring i denne gruppen blant innvandrere, der omfanget av personer med ukjent/uoppgitt utdanning er ganske høy. For øvrig er det relativt høy utvandringssannsynlighet også for personer med kort høyere utdanning i de fleste av grunnkodegruppene, og der denne gruppen har høyere utvandringssannsynlighet enn de med lang høyere utdanning blant personer i grunnkodegruppene 011 og 024. Personer med videregående utdanning viser en utvandringssannsynlighet som er signifikant høyere enn blant de med grunnskoleutdanning i grunnkodegruppene 000, 012 og 124. For øvrig er det kun blant personer i grunnkodegruppe 024 at estimatene viser lavere utvandringssannsynlighet for de med videregående utdanning enn blant de med kun grunnskoleutdanning, men estimatene gir ikke her signifikante forskjeller. Oppsummert indikerer resultatene at det var en tilnærmet økende utvandringssannsynlighet med stigende utdanningsnivå i året 2000.

Tabell 5.4 Utvandringssannsynlighet i 2000 blant personer født i Norge fordelt på grunnkodegrupper og blant innvandrere etter kjønn, alder, utdanningsnivå og arbeidsmarkedsstatus

	000=Født i Norge med 2 norske foreldre og med 4 norske besteforeldre	001=Født i Norge med 2 norske foreldre og med 1 utenlands besteforelder	010=Født i Norge med 1 utenlands forelder og med 4 norske besteforeldre	011=Født i Norge med 1 utenlands forelder og med 1 utenlands besteforelder	012=Født i Norge med 1 utenlands forelder og med 2 utenlands født foreldre	024=Født i Norge med 2 utenlands foreldre og med 4 utenlands født foreldre	124=Født i utlandet med 2 utenlands foreldre og med 4 utenlands født foreldre
Kjønn:							
Menn	0,00025 (3,97***)	-0,00031 (-0,34)	-0,00225 (-0,71)	-0,00151 (-0,61)	-0,00054 (-0,82)	-0,00205 (-0,92)	0,01108 (10,67***)
Alder:							
18-29 år	0,00414 (41,61***)	0,00437 (1,04)	-0,02883 (-1,45)	0,00897 (0,74)	0,01191 (10,20***)	0,00802 (2,37**)	0,08728 (55,76***)
30-49 år	0,00146 (19,36***)	-0,00010 (-0,02)	-0,04010 (-2,00**)	0,00595 (0,49)	0,00375 (3,62***)	-0,00238 (-0,68)	0,02696 (20,47***)
Utdanningsnivå:							
Videregående utdanning	0,00043 (4,94***)	0,00113 (0,61)	0,00554 (0,74)	0,00520 (1,05)	0,00246 (2,18**)	-0,00154 (-0,44)	0,00925 (5,67***)
Kort høyere utdanning	0,00267 (24,80***)	0,00598 (2,92***)	0,00757 (0,95)	0,00911 (1,65*)	0,00473 (3,79***)	0,00980 (2,25**)	0,03601 (19,45***)
Lang høyere utdanning	0,00522 (31,77***)	0,01231 (4,09***)	0,02672 (2,30**)	0,00517 (0,61)	0,00859 (5,46***)	0,00554 (0,86)	0,05418 (22,96***)
Uoppgitt utdanning	0,01319 (33,52***)	0,00366 (0,50)	0,04003 (1,84*)	0,07904 (4,13***)	0,06550 (18,69***)	0,06381 (10,58***)	0,11882 (65,48***)
Arbeidsmarkedsstatus:							
Sysselsatt	-0,00257 (-31,87***)	-0,00588 (-3,84***)	-0,01446 (-2,55**)	-0,00615 (-1,49)	-0,00841 (-8,82***)	-0,00622 (-1,95*)	-0,03596 (-29,23***)
Sysselsatt under utdanning	-0,00321 (-22,73)	-0,00857 (-5,03***)	-0,01801 (-3,03***)	-0,00855 (-1,86*)	-0,01017 (-7,66***)	-0,01308 (-3,22***)	-0,07097 (-29,78***)
Under utdanning	-0,00232 (-14,32***)	-0,00729 (-4,15***)	-0,01688 (-2,79***)	-0,00265 (-0,56)	-0,00839 (-5,86***)	-0,01011 (-2,34**)	-0,04308 (-17,92***)
Arbeidsledig	-0,00033 (-1,58)	-0,00483 (-1,79*)	-0,01553 (-1,57)	-0,00967 (1,37)	-0,00509 (-2,56**)	-0,00612 (-0,95)	-0,05821 (-26,73***)

Signifikansnivå: * 90 %, ** 95 %, *** 99 %. Referansegrupper: Kjønn: kvinner, Alder: personer 50 – 74 år, Utdanningsnivå: Utdanning på grunnskolenivå, Arbeidsmarkedsstatus: Personer utenfor arbeidsstyrken.

Til slutt estimeres utvandringssannsynlighetene etter individenes status i forhold til arbeidsmarkedet. Resultatene viser at personer som er sysselsatte har en stor tilbøyelighet til å ha lav utvandringssannsynlighet, noe som er spesielt fremtredende blant personer i grunnkodegruppene 000, 012 og 124. Personer som er sysselsatte, men også registrert å være under utdanning viser også jevnt over lav utvandringssannsynlighet. Det samme gjør også personer som er under utdanning, men ikke registrert som sysselsatte. Arbeidsledige derimot, viser en høyere sannsynlighet for å utvandre enn gruppene nevnt over, men det er kun arbeidsledige i grunnkodegruppe 011 som viser høyere sannsynlighet for å utvandre enn personer i gruppen som står utenfor arbeidsstyrken for øvrig, men forskjellene her er ikke signifikant forskjellige. For øvrig er det her verdt å merke seg den lave utvandringssannsynligheten blant arbeidsledige innvandrere i grunnkodegruppe

124. Noe av forklaringen kan være at en betydelig del av denne gruppen er å gjenfinne blant flyktninger med landbakgrunn fra land utenfor Europa, som målt etter landbakgrunn er en gruppe med svært lav sannsynlighet for å utvandre. Med unntak av personer i grunnkodegruppe 011, viser alle andre grunnkodegrupper høyest utvandringssannsynlighet for personer som står utenfor arbeidsstyrken for øvrig.

I tabell 5.5 vises tilsvarende resultater for året 2005. Menn i yrkesaktiv alder fra grunnkodegruppe 000 og spesielt blant innvandrere i grunnkodegruppe 124 viser også nå signifikant større utvandringssannsynlighet enn kvinner fra de samme gruppene. Personer fra grunnkodegruppe 001 skiller seg nå ut ved at kvinner har en større utvandringssannsynlighet enn menn, og det med en viss signifikans. Resultatene for de øvrige grunnkodegruppene gir her ingen signifikante estimater for kjønn, men tendensen er at menn har litt større utvandringssannsynlighet enn kvinner i grunnkodegruppe 010 og at kvinner har en tilsvarende høyere utvandringssannsynlighet enn menn i grunnkodegruppe 012.

Målt etter alder, har personer i aldersgruppen 18-29 år den høyeste utvandringssannsynligheten i samtlige av grunnkodegruppene, og estimatene er signifikante bortsett fra i grunnkodegruppene 010 og 011. Tilsvarende ser vi at utvandringssannsynligheten er høyere for personer i alderen 30-49 år enn blant personer i alderen 50-74 år i samtlige av grunnkodegruppene, og at denne forskjellen er signifikant forskjellig blant personer i grunnkodegruppene 000, 012, 024 og 124. Det er derfor grunnlag for å kunne oppsummere med at utvandringssannsynligheten er fallende med økende alder for personer i yrkesaktiv alder.

Målt etter utdanningsnivå er det igjen de med lang høyere utdanning som viser størst utvandringssannsynlighet blant personer i yrkesaktiv alder med kjent utdanningsnivå. Disse resultatene er også signifikante for personer i alle grunnkodegruppene med unntak av de fra grunnkodegruppe 010. Med et lite unntak for personer i grunnkodegruppe 011, er den høyeste utvandringssannsynligheten også nå å finne blant personer med uoppgitt/ukjent utdanningsnivå. Som nevnt over, er det svært få personer i denne utdanningsgruppen blant grunnkodegruppene med personer født i Norge, men klart mer omfattende blant innvandrere i grunnkodegruppe 124, og sånn sett mer relevant for de resultatene som fremkommer i tabellen. Utvandringssannsynligheten er også nesten gjennomgående høy for personer med kort høyere utdanning, og høyere enn for de med videregående utdanning i samtlige av grunnkodegruppene med unntak av de fra grunnkodegruppe 010. Grunnkodegruppe 010 skiller seg også ut ved at det er den eneste av grunnkodegruppene der personer med kun grunnskoleutdanning ikke har den laveste sannsynligheten for å utvandre. Litt overraskende er det her de med kort høyere utdanning som viser den laveste sannsynligheten for å utvandre, men estimatene er ikke signifikante for denne grunnkodegruppen.

Målt etter status i forhold til arbeidsmarkedet, er det nå gjennomgående personer som er registrert som sysselsatte som viser den laveste sannsynligheten for å utvandre, og estimatene er signifikante med unntak av sysselsatte fra grunnkodegruppe 010. Personer som er sysselsatte, men samtidig registrert å være under utdanning, viser også lav sannsynlighet for å utvandre, og gjennomgående med den nest laveste sannsynligheten for å utvandre blant de gruppene etter arbeidsmarkedsstatus som er med i analysen. Personer under utdanning, men ikke registrert som sysselsatte, har også relativt lav sannsynlighet for å utvandre, og da med signifikante estimater for personene fra de grunnkodegruppene som har størst generasjonstilknytning til utlandet. Det vil si i grunnkodegruppene 012, 024 og 124. Mens arbeidsledige fra grunnkodegruppe 000 viser den høyeste sannsynligheten for å utvandre blant alle arbeidsmarkedsstatusgruppene, er utvandringssann-

synligheten blant de arbeidsledige forholdsvis lav for personer fra grunnkodegruppene 012 og 024 og spesielt blant innvandrere i grunnkodegruppe 124. I de siste tre grunnkodegruppene er det personer som står utenfor arbeidsstyrken for øvrig som viser den klart høyeste sannsynligheten for å utvandre. Arbeidsledige i grunnkodegruppe 001 og de under utdanning i grunnkodegruppene 010 og 011 synes å ha noe høyere sannsynlighet for å utvandre enn personer utenfor arbeidsstyrken for øvrig i disse grunnkodegruppene, men uten at estimatene her er signifikante.

Tabell 5.5 Utvandringssannsynlighet i 2005 blant personer født i Norge fordelt på grunnkodegrupper og blant innvandrere etter kjønn, alder, utdanningsnivå og arbeidsmarkedsstatus

	000=Født i Norge med 2 norskfødte foreldre og med 4 norskfødte besteforeldre	001=Født i Norge med 2 norskfødte foreldre og med 1 utenlandsfødt besteforelder	010=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 4 norskfødte besteforeldre	011=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 1 utenlandsfødt besteforelder	012=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 2 utenlandsfødte4 besteforeldre	024=Født i Norge med 2 utenlandsfødte4 foreldre og med 4 utenlandsfødte4 besteforeldre	124=Født i utlandet med 2 utenlandsfødte foreldre og med 4 utenlandsfødte besteforeldre
Kjønn:							
Menn	0,00019 (3,60***)	-0,00127 (-1,85*)	0,00199 (1,17)	0,00025 (0,17)	-0,00055 (-1,01)	-0,00066 (-0,38)	0,01145 (14,46***)
Alder:							
18-29 år	0,00353 (39,66***)	0,00535 (2,45**)	0,00355 (0,43)	0,00381 (0,73)	0,00971 (10,67***)	0,01161 (3,97***)	0,04632 (36,73***)
30-49 år	0,00106 (16,81***)	0,00213 (0,98)	0,00133 (0,16)	0,00254 (0,49)	0,00307 (4,19***)	0,00508 (1,62*)	0,00662 (6,43***)
Utdanningsnivå:							
Videregående utdanning	0,00071 (11,02***)	0,00258 (3,20***)	0,00073 (0,37)	0,00100 (0,57)	0,00058 (0,84)	0,00355 (1,78*)	0,00600 (5,05***)
Kort høyere utdanning	0,00164 (20,31***)	0,00329 (3,24***)	-0,00185 (-0,74)	0,00219 (0,97)	0,00209 (2,62***)	0,00599 (2,09**)	0,01649 (12,04***)
Lang høyere utdanning	0,00333 (25,92***)	0,00635 (3,59***)	0,00580 (1,30)	0,00846 (2,11**)	0,00418 (3,77***)	0,02025 (4,24***)	0,02469 (13,07***)
Uoppdatt utdanning	0,01913 (57,51***)	0,03875 (8,45***)	0,02188 (2,07**)	0,01573 (1,74*)	0,04927 (20,53***)	0,06368 (15,45***)	0,07628 (72,14***)
Arbeidsmarkedsstatus:							
Sysselsatt	-0,00240 (-32,91***)	-0,00426 (-3,14***)	-0,00248 (-0,69)	-0,00481 (-1,67*)	-0,00783 (-9,12***)	-0,01540 (-5,60***)	-0,02963 (-30,55***)
Sysselsatt under utdanning	-0,00180 (-15,30***)	-0,00244 (-1,68*)	-0,00131 (-0,36)	-0,00047 (-0,15)	-0,00744 (-6,62***)	-0,01660 (-5,27***)	-0,03582 (-21,55***)
Under utdanning	-0,00001 (-0,01)	-0,00058 (-0,36)	0,00299 (0,75)	0,00123 (0,36)	-0,00239 (-1,83*)	-0,01411 (-4,14***)	-0,01081 (-6,05***)
Arbeidsledig	-0,00057 (3,41***)	0,00028 (0,14)	-0,00151 (-0,28)	-0,00378 (-0,88)	-0,00500 (-3,29***)	-0,01339 (-3,17***)	-0,04020 (-26,20***)

Signifikansnivå: * 90 %, ** 95 %, *** 99 %. Referansegrupper: Kjønn: kvinner, Alder: personer 50 – 74 år, Utdanningsnivå: Utdanning på grunnskolenivå, Arbeidsmarkedsstatus: Personer utenfor arbeidsstyrken.

Videre undersøkes tilsvarende utvandringssannsynligheter målt på grunnlag av data fra 2010. Resultatene er gitt i tabell 5.6. Med hensyn til kjønn, er det nå en viss vridning i retning høyere utvandringssannsynlighet blant kvinner enn menn i yrkesaktiv alder sett i forhold til tallene fra 2000 og 2005. I grunnkodegruppe 000, norskfødte med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre, er det nå små forskjeller i utvandringssannsynlighet mellom kvinner og menn, mens mannlige innvandrere i grunnkodegruppe 124 fortsatt viser større utvandringssannsynlighet enn kvinner. I de øvrige grunnkodegruppene trekker resultatene i retning større utvandringssannsynlighet blant kvinner enn blant menn.

Med hensyn til alder er det også nå gjennomgående høyest utvandringssannsynlighet blant personer i aldersgruppen 18-29 år, der estimatene for de fleste grunnkodegruppene er signifikante. Resultatene trekker også i retning av at utvandringssannsynligheten er høyere blant personer i alderen 30-49 år enn blant de som er 50-74 år. Eneste unntak her er å finne blant personer i grunnkodegruppe 011, som

viser svakt høyere utvandringssannsynlighet for de eldste, men estimatet er her ikke signifikant forskjellig mellom den mellomste og eldste aldersgruppen.

Målt etter utdanningsnivå, er det igjen personer med lang høyere utdanning som stort sett viser høyest sannsynlighet for å utvandre blant personer med et kjent utdanningsnivå. Unntaket her er personer i grunnkodegruppen 024, der personer med kort høyere utdanning viser svakt høyere utvandringssannsynlighet enn de med lang høyere utdanning. Med unntak av personer i grunnkodegruppe 011, viser personer med videregående utdanning en lavere utvandringssannsynlighet enn personer med kort høyere utdanning, mens resultatene viser at de med videregående utdanning gjennomgående har høyere utvandringssannsynlighet enn de med bare grunnskole som sitt høyeste utdanningsnivå. Igjen er det personer med uoppgitt/ukjent utdanningsnivå som stort sett viser høyest utvandringssannsynlighet, men som nevnt over er det her få personer i alle grunnkodegruppene med unntak av gruppen av innvandrere, og at en utvandring blant kun noen få personer får stor betydning for utslagene i estimatene.

Målt etter individenes arbeidsmarkedsstatus, er det også nå personer som er registrert som sysselsatte som viser den laveste sannsynligheten for å utvandre, der estimatene også er signifikante for samtlige grunnkodegrupper. Personer som er registrert som sysselsatte, men også under utdanning, viser også forholdsvis lav utvandringssannsynlighet. Det samme gjelder personer under utdanning, men som ikke er registrert som sysselsatte blant personer i yrkesaktiv alder i grunnkodegruppene 024 og 124, mens tilsvarende personer i de øvrige grunnkodegruppene viser noe høyere utvandringssannsynlighet. Spesielt gjelder dette personer under utdanning født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre i grunnkodegruppe 000. Disse viser høyere utvandringssannsynlighet enn personer i noen av de øvrige arbeidsmarkedsstatusgruppene. For øvrig viser arbeidsledige en moderat til lav sannsynlighet for å utvandre, og da som før spesielt blant innvandrere i grunnkodegruppe 124. En relativt lavere utvandringssannsynlighet blant arbeidsledige i 2010 enn i 2000 og 2005 kan sees i sammenheng med at de fleste land i Europa fortsatt var inne i finanskrisen, mens Norge som ett av få land var i ferd med å oppnå en økonomisk vekst i kjølvannet av begynnende store oljeinvesteringer. Som før er det imidlertid stort sett personer som står utenfor arbeidsstyrken for øvrig som viser den høyeste utvandringssannsynligheten.

Tabell 5.6 Utvandringssannsynlighet i 2010 blant personer født i Norge fordelt på grunnkodegrupper og blant innvandrere etter kjønn, alder, utdanningsnivå og arbeidsmarkedsstatus

	000=Født i Norge med 2 norske foreldre og med 4 norske besteforeldre	001=Født i Norge med 2 norske foreldre og med 1 utenlandsfødt besteforelder	010=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 4 norske besteforeldre	011=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 1 utenlandsfødt besteforelder	012=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 2 utenlandsfødt besteforeldre	024=Født i Norge med 2 utenlandsfødt foreldre og med 4 utenlandsfødt besteforeldre	124=Født i utlandet med 2 utenlandsfødt foreldre og med 4 utenlandsfødt besteforeldre
Kjønn:							
Menn	0,00001 (0,27)	-0,00143 (-2,45**)	-0,00093 (-0,56)	-0,00081 (-0,58)	-0,00073 (-1,60*)	-0,00087 (-0,75)	0,01698 (25,69***)
Alder:							
18-29 år	0,00310 (38;13***)	0,00452 (2,92***)	0,00882 (1,25)	0,00421 (1,02)	0,00729 (10,08***)	0,01044 (4,62***)	0,05101 (49,99***)
30-49 år	0,00095 (16,53***)	0,00113 (0,74)	0,00370 (0,52)	-0,00195 (-0,48)	0,00191 (3,31***)	0,01051 (4,50***)	0,01309 (15,11***)
Utdanningsnivå:							
Videregående utdanning	0,00048 (7,70***)	0,00326 (4,50***)	0,00367 (1,79*)	0,00485 (2,80***)	0,00175 (2,95***)	0,00094 (0,69)	0,00689 (7,13***)
Kort høyere utdanning	0,00130 (17,78***)	0,00419 (4,93***)	0,00652 (2,71***)	0,00404 (2,00**)	0,00384 (5,73***)	0,00672 (3,75***)	0,01521 (14,45***)
Lang høyere utdanning	0,00299 (27,71***)	0,00695 (5,53***)	0,00768 (2,09**)	0,00997 (3,29***)	0,00633 (7,21***)	0,00617 (2,40**)	0,02363 (18,39***)
Uoppgitt utdanning	0,01541 (42,78***)	0,01348 (2,96***)	0,03521 (3,11***)	0,06951 (7,25***)	0,05742 (22,89***)	0,03650 (11,20***)	0,13958 (147,67***)
Arbeidsmarkedsstatus:							
Sysselsatt	-0,00181 (-27,20***)	-0,00739 (-6,47***)	-0,00851 (-2,39**)	-0,00563 (-2,14**)	-0,00646 (-9,10***)	-0,01686 (-8,59***)	-0,04469 (-54,69***)
Sysselsatt under utdanning	-0,00076 (-7,00***)	-0,00485 (-3,87***)	-0,00608 (-1,63*)	-0,00302 (-1,04)	-0,00409 (-4,37***)	-0,01752 (-8,02***)	-0,06396 (-46,02***)
Under utdanning	0,00048 (3,28***)	-0,00015 (-0,10)	-0,00690 (-1,72*)	-0,00102 (-0,32)	-0,00172 (-1,57)	-0,01407 (-6,08***)	-0,04094 (-26,21***)
Arbeidsledig	-0,00108 (-6,12***)	-0,00454 (-2,37**)	-0,01172 (-2,02**)	-0,00067 (-0,15)	-0,00321 (-2,19**)	-0,01806 (-5,55***)	-0,05530 (-39,07***)

Signifikansnivå: * 90 %, ** 95 %, *** 99 %. Referansegrupper: Kjønn: kvinner, Alder: personer 50 – 74 år, Utdanningsnivå: Utdanning på grunnskolenivå, Arbeidsmarkedsstatus: Personer utenfor arbeidsstyrken.

Til slutt undersøkes tilsvarende utvandringssannsynligheter ved inngangen til året 2015, der resultatene er gitt i tabell 5.7. Etter kjønn øker menn i yrkesaktiv alder sin utvandringssannsynlighet noe siden 2010 i forhold til kvinner i grunnkodegruppe 000, mens den klart høyere utvandringssannsynligheten blant mannlige innvandrere i grunnkodegruppe 124 fortsatt holder seg oppe. På den annen side styrker kvinner sin høyere utvandringssannsynlighet i forhold til menn i grunnkodegruppe 012. For øvrig er det forholdsvis små forskjeller i utvandringssannsynlighet mellom menn og kvinner i de øvrige grunnkodegruppene, bekreftet ved at ingen av estimatene er signifikante.

Målt etter alder, er det igjen gjennomgående høyest utvandringssannsynlighet blant personer i aldersgruppen 18-29 år i alle grunnkodegrupper, mens personer i aldersgruppen 30-49 år følger deretter. Det vil si at personer i aldersgruppen 50-74 år gjennomgående har den laveste utvandringssannsynligheten i samtlige grunnkodegrupper.

Igjen viser personer med lang høyere utdanning forholdsvis høy sannsynlighet for å utvandre, men for enkelte av grunnkodegruppene er sannsynligheten for utvandring nå svakt høyere blant personer med kort høyere utdanning. Som man ser, gjelder dette personer i grunnkodegruppene 010, 011 og 024. For øvrig viser personer med kort høyere utdanning gjennomgående høyere utvandringssannsynlighet enn personer med videregående utdanning i alle grunnkodegruppene. Videre har de med videregående utdanning høyere utvandringssannsynlighet enn personer med kun grunnskoleutdanning i samtlige av grunnkodegruppene. Som i de tidligere årgangene vi har sett på, bekrefter resultatene at utvandringssannsynligheten har en klar tendens til å øke med stigende utdanningsnivå blant personer med et oppgitt

utdanningsnivå. Personer med uoppgitt utdanningsnivå viser også her høy sannsynlighet for å utvandre, men som tidligere nevnt er det få personer i denne gruppen blant de født i Norge, mens antall innvandrere i grunnkodegruppe 124 med uoppgitt utdanning er klart høyere.

Tabell 5.7 Utvandringssannsynlighet i 2015 blant personer født i Norge fordelt på grunnkodegrupper og blant innvandrere etter kjønn, alder, utdanningsnivå og arbeidsmarkedsstatus

	000=Født i Norge med 2 norskfødte foreldre og med 4 norskfødte besteforeldre	001=Født i Norge med 2 norskfødte foreldre og med 1 utenlandsfødt besteforelder	010=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 4 norskfødte besteforeldre	011=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 1 utenlandsfødt besteforelder	012=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 2 utenlandsfødte besteforeldre	024=Født i Norge med 2 utenlandsfødte foreldre og med 4 utenlandsfødte besteforeldre	124=Født i utlandet med 2 utenlandsfødte foreldre og med 4 utenlandsfødte besteforeldre
Kjønn:							
Menn	0,00014 (2,94***)	-0,00051 (-1,10)	0,00012 (0,10)	0,00174 (1,52)	-0,00162 (-3,76***)	0,00037 (0,41)	0,00993 (19,09***)
Alder:							
18-29 år	0,00283 (35,75***)	0,00325 (3,03***)	0,00684 (1,53)	0,00521 (1,81*)	0,00852 (12,82***)	0,00769 (3,88***)	0,04848 (59,54***)
30-49 år	0,00099 (17,65***)	0,00017 (0,16)	0,00162 (0,37)	0,00300 (1,07)	0,00223 (4,13***)	0,00499 (2,47**)	0,01685 (25,01***)
Utdanningsnivå:							
Videregående utdanning	0,00053 (8,56***)	0,00267 (4,41***)	0,00074 (0,45)	0,00078 (0,53)	0,00193 (3,35***)	0,00165 (1,51)	0,01583 (20,23***)
Kort høyere utdanning	0,00123 (17,21***)	0,00370 (5,44***)	0,00682 (3,69***)	0,00398 (2,37**)	0,00376 (5,94***)	0,00486 (3,71***)	0,02738 (32,45***)
Lang høyere utdanning	0,00230 (23,17***)	0,00534 (5,76***)	0,00512 (2,02**)	0,00453 (1,93*)	0,00709 (8,76***)	0,00646 (3,49***)	0,04751 (49,46***)
Uoppgitt utdanning	0,01157 (31,01***)	0,02193 (5,56***)	0,02789 (3,01***)	-0,00380 (-0,41)	0,04807 (20,36***)	0,04061 (15,24***)	0,06664 (88,56***)
Arbeidsmarkedsstatus:							
Sysselsatt	-0,00192 (-30,50***)	-0,00455 (-5,20***)	-0,00256 (-0,98)	-0,00405 (-1,91*)	-0,00745 (-11,64***)	-0,01582 (-10,20***)	-0,05832 (-90,62***)
Sysselsatt under utdanning	-0,00101 (-9,56***)	-0,00303 (-3,07***)	-0,00100 (-0,36)	-0,00082 (-0,34)	-0,00674 (-7,68***)	-0,01653 (-9,59***)	-0,06406 (-54,84***)
Under utdanning	0,00108 (7,58***)	0,00111 (1,01)	0,00056 (0,19)	-0,00112 (-0,42)	-0,00269 (-2,66***)	-0,01357 (-7,59***)	-0,02582 (-19,07***)
Arbeidsledig	0,00001 (0,08)	-0,00338 (-2,12**)	0,00342 (0,75)	-0,00637 (-1,69*)	-0,00473 (-3,29***)	-0,01029 (-4,12***)	-0,04999 (-45,18***)

Signifikansnivå: * 90 %, ** 95 %, *** 99 %. Referansegrupper: Kjønn: kvinner, Alder: personer 50 – 74 år, Utdanningsnivå: Utdanning på grunnskolenivå, Arbeidsmarkedsstatus: Personer utenfor arbeidsstyrken.

Målt etter arbeidsmarkedsstatus, er det igjen personer som er registrert som sysselsatte som viser den laveste sannsynligheten for å utvandre. Som i 2010 var dette tilfelle for samtlige grunnkodegrupper også i 2015. Sysselsatte personer som også er under utdanning viser også nær gjennomgående lavere utvandringssannsynlighet enn de som er registrert å være under utdanning, men ikke registrert som sysselsatte. Eneste unntaket her er å finne blant personer i grunnkodegruppe 011, men estimatene er ikke signifikant forskjellig fra gruppen over. Det er igjen verdt å merke seg at utvandringssannsynligheten også nå er forholdsvis høy for personer under utdanning i den største av grunnkodegruppene 000. En hypotese er at personer som er registrert under utdanning i Norge kan ha en tendens til å utvandre i forbindelse med videre utdanning i utlandet.

Igjen viser arbeidsledige en forholdsvis moderat sannsynlighet for å utvandre, der tilbøyeligheten til å utvandre er forholdsvis lav blant arbeidsledige i de tre grunnkodegruppene med størst generasjonstilhørighet til utlandet i grunnkodegruppene 012 og 024 og spesielt blant innvandrere i grunnkodegruppe 124. Med unntak av de tre første grunnkodegruppene 000, 001 og 010, viser personer i de øvrige grunnkodegruppene høyest utvandringssannsynlighet blant personer som står utenfor arbeidsstyrken for øvrig.

5.3. Utvandringssannsynlighet blant personer etter grunnkoder fordelt på utvandreres antall barn i Norge

I dette delkapitlet estimeres sannsynligheten for å utvandre blant personer 18-49 år i hver av grunnkodegruppene avhengig av hvor mange barn de har i familien som er registrert bosatte i Norge. Analysene er basert på utvandringsdata fra 2018, som er det siste året vi hadde utvandringstall for da analysene ble foretatt. I tillegg har vi kontrollert for kjønn og alder i foreldregenerasjonen samt hvilken landbakgrunn foreldrene har. Vi starter med en noe mer generell analyse der samtlige barn og unge i familien i alderen 0-17 år som er registrert bosatte i Norge er tatt med. Deretter tar vi med en litt mer nyansert analyse, der barna fordeles etter de som er i førskolealder i aldersgruppen 0-5 år og etter de som er i skolealder, her i aldersgruppen 6-17 år. Sett i sammenheng med tidligere innenlandske flytteanalyser i Stambøl (2015), er det grunn til å tro at mobiliteten i foreldregenerasjonen kan være høyere før barna begynner på skolen, mens de deretter blir mer bofaste for at barna skal få en mer stabil skolegang gitt stabile omgivelser. Nå er det slik at foreldre ikke har barn enten i førskolealder eller i skolealder, men i lengre perioder har ett eller flere barn i førskolealder samtidig som de også har barn i skolealder og vise versa. Vi har derfor i siste del av kapitlet tatt med noen resultater som nyanserer denne sammensetningen. I tillegg tar vi også med de personer som ikke har barn i familien som er registrert bosatt i Norge, der altså det registrerte barnetallet er null. Vi har i begge analyser brukt gruppen med ingen registrerte barn bosatte i Norge som referansegruppe. Med hensyn til grunnkodegruppene har vi også her tatt med de samme gruppene som tidligere i kapitlet, som altså vil si personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre (grunnkode 000), personer født i Norge med to norskfødte foreldre men der en av besteforeldrene er født i utlandet (grunnkode 001), personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder men der alle fire besteforeldre er født i Norge (grunnkode 010), personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med én utenlandsfødt besteforelder (grunnkode 011), personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med to utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 012) og personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 024). For sammenlikning tar vi også her med innvandrere i grunnkodegruppe 124, som altså vil si personer født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre. Det må nevnes, at personer i tillegg kan ha barn registrert bosatt i utlandet, og at dette i større grad kan ventes å være tilfelle jo større den utenlandske generasjonsbakgrunnen er i grunnkodegruppene. Vi gjør oppmerksom på at eventuelle barn registrert bosatte i utlandet ikke med i analysene av utvandring.

Vi starter med den generelle analysen, der alle barn og unge i alderen 0-17 år registrert bosatte i Norge er med. Vi har gruppert barnetallet etter henholdsvis de med ett barn, to barn, tre barn og de med fire barn eller flere, mens de med ingen barn er brukt som referansegruppe i estimeringene. Foreldregenerasjonen er videre fordelt i de to aldersgruppene 18-29 år og 30-49 år, der den siste blir brukt som referansegruppe for alder. Gruppene etter landbakgrunn er de samme som ble benyttet i delkapittel 5.1 over, og som da er bestemt av fødelandet til foreldre og besteforeldre i tre generasjoner. Gruppene er som før de med bakgrunn fra EU/EØS-land i Vest-Europa, Sveits, Nord Amerika, Australia og New Zealand i en gruppe, de med bakgrunn fra EU-land i Øst-Europa som en annen gruppe og de med bakgrunn fra et land i verden for øvrig i en tredje gruppe. En fjerde gruppe består av de født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre. Det vil si grunnkodegruppe 000, som i estimeringene brukes som referansegruppe. Resultatene av estimeringene er gitt i tabell 5.8.

Det første å legge merke til, er at estimatene for samtlige barnetall blant personer i samtlige grunnkoder er negative, og de aller fleste også med en viss signifikans.

Dette betyr at det er personer som ikke har barn i familien registrert bosatt i Norge som har den høyeste sannsynligheten for å utvandre. Den eneste usikkerheten er knyttet til de estimatene som ikke er signifikant negative. Dette gjelder de med tre barn og fire eller flere barn i grunnkodegruppe 010, og de med fire barn eller flere i grunnkodegruppe 011. Estimatenes er imidlertid også her negative, men ikke signifikant forskjellige fra estimatene for de med null barn registrert bosatte i Norge.

For øvrig viser tallene at det er personer med ett barn som viser den laveste sannsynligheten for å utvandre. Dette er gjennomgående for personer i alle grunnkodegrupper og samtlige av estimatene er signifikante. Videre ser vi at det er personer med to barn som har nest lavest sannsynlighet for å utvandre, og at dette også er tilfelle for personer i samtlige grunnkodegrupper med støtte av signifikante estimater. Tilsvarende har også de med tre barn gjennomgående lavere sannsynlighet for å utvandre enn de med fire barn eller flere, men der altså estimatene for personer i grunnkodegruppe 010 ikke viser signifikante forskjeller i utvandringssannsynlighet mellom de med tre barn og de med fire barn eller flere. Hovedinntrykket blir at personer uten registrert bosatte barn i Norge viser høyest utvandringssannsynlighet, mens for personer med barn registrert bosatt i Norge øker utvandringssannsynligheten noe med antall barn i familien.

Går man til estimatene for kjønnsmessige forskjeller for foreldregenerasjonen, er det en tendens til at det er kvinner som viser den høyeste utvandringssannsynligheten. Dette er for så vidt forventningsrettet i og med at det er noe større sannsynlighet for at en kvinne er med på «flyttelasset» enn menn når barn er involvert. Som vi ser, er den relativt høyere kvinnelige utvandringssannsynligheten stort sett støttet av signifikante estimater. Det er kun blant personer i grunnkodegruppe 011 at kvinners utvandringssannsynlighet ikke er signifikant høyere enn hos menn, men estimatet er også her negativt.

Målt etter alder, er det helt klart høyere utvandringssannsynlighet blant personer og foreldre i aldersgruppen 18-29 år enn i aldersgruppen 30-49 år, og flere av estimatene er signifikant positive. Spesielt gjelder dette personer i grunnkodegruppene 000, 012 og blant innvandrere i grunnkodegruppe 124, men også de yngre personene i grunnkodegruppene 001 og 010 har høyere utvandringssannsynlighet enn de noe eldre med en viss signifikans.

Målt etter personenes landbakgrunn, er estimatene i all hovedsak positive. Det vil si at utvandringssannsynligheten er høyere for de som har et utenlandsk innslag i sin generasjonsbakgrunn. Som før er det ingen estimater for grunnkodegruppe 000, fordi denne gruppen inngår som referanse for estimeringene. For personer i grunnkodegruppe 001, er estimatene positive og omtrent likelydende for generasjonsbakgrunn fra land i landgruppe 1, 2 eller 3, med svakt høyere utvandringssannsynlighet enn norske personer fra grunnkodegruppe 000, om enn ikke signifikant høyere. Det samme gjelder for personer i grunnkodegruppe 010, men der de med bakgrunn fra land i landgruppe 2 har små forskjeller i utvandringssannsynlighet relativt til grunnkodegruppe 000. For personer i grunnkodegruppe 011 har de med bakgrunn fra land i landgruppe 2 svakt lavere utvandringssannsynlighet sammenliknet med grunnkodegruppe 000. Det samme gjelder de med bakgrunn fra land i landgruppe 3 i grunnkodegruppe 012. De som skiller seg ut med høyest utvandringssannsynlighet, er personer i de to grunnkodegruppene med størst utenlandsk generasjonsinnslag, men selv med positive estimater for de i grunnkodegruppe 024 er ikke den relativt høyere utvandringssannsynligheten signifikant høyere enn hos de med kun norsk bakgrunn. Det er den derimot blant innvandrere i grunnkodegruppe 124, der de med bakgrunn fra land i landgruppene 1 og 2 har signifikant høyere utvandringssannsynlighet enn personer fra

grunnkodegruppe 000, mens de med bakgrunn fra land i landgruppe 3 har høyere, men ikke signifikant høyere utvandringssannsynlighet.

Tabell 5.8 Utvandringssannsynlighet i 2018 blant personer 18–49 år født i Norge fordelt på landgrupper og blant innvandrere etter antall barn registrert bosatt i Norge

	000=Født i Norge med 2 norskfødte foreldre og med 4 norskfødte besteforeldre	001=Født i Norge med 2 norskfødte foreldre og med 1 utenlandsfødt besteforelder	010=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 4 norskfødte besteforeldre	011=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 1 utenlandsfødt besteforelder	012=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 2 utenlandsfødte besteforeldre	024=Født i Norge med 2 utenlandsfødte foreldre og med 4 utenlandsfødte besteforeldre	124=Født i utlandet med 2 utenlandsfødte foreldre og med 4 utenlandsfødte besteforeldre
Antall barn							
0-17 år:							
1 barn	-0,00269 (-26,51***)	-0,00499 (-8,27***)	-0,00572 (-3,81***)	-0,00658 (-4,44***)	-0,00729 (-9,56***)	-0,00888 (-7,49***)	-0,03372 (-45,49***)
2 barn	-0,00236 (-22,71***)	-0,00422 (-6,45***)	-0,00604 (-3,51***)	-0,00644 (-3,96***)	-0,00577 (-6,87***)	-0,00688 (-4,78***)	-0,03481 (-45,64***)
3 barn	-0,00227 (-14,38***)	-0,00440 (-4,22***)	-0,00283 (-0,91)	-0,00635 (-2,41**)	-0,00699 (-4,95***)	-0,00569 (-2,51**)	-0,03659 (-31,54***)
4 barn eller flere	-0,00183 (-4,87***)	-0,00501 (-1,95**)	-0,00557 (-0,90)	-0,00640 (-0,98)	-0,00543 (-1,65*)	-0,00887 (-2,24**)	-0,02972 (-17,41***)
Kjønn:							
Menn	-0,00132 (-17,69***)	-0,00264 (-6,01***)	-0,00205 (-1,85*)	-0,00071 (-0,65)	-0,00386 (-6,98***)	-0,00395 (-4,36***)	-0,00520 (-9,35***)
Alder:							
18-29 år	0,001191 (15,00***)	0,00101 (2,20**)	0,00280 (2,32**)	0,00113 (0,41)	0,00378 (6,43***)	0,00140 (1,28)	0,00413 (6,72***)
Landbakgrunn:							
Landgruppe 1	Referanse	0,00373 (0,13)	0,00440 (0,259)	0,00031 (0,16)	0,00147 (1,13)	0,01318 (0,67)	0,04584 (4,39***)
Landgruppe 2	Referanse	0,00294 (0,10)	0,00 (0,0)	-0,00365 (-0,56)	0,00 (0,0)	0,01096 (0,55)	0,02850 (2,73***)
Landgruppe 3	Referanse	0,00412 (0,14)	0,00289 (0,16)	0,00 (0,0)	-0,00128 (-0,94)	0,00880 (0,45)	0,00449 (0,43)

Signifikansnivå: * 90 %, ** 95 %, *** 99 %. Referansegrupper: Kjønn: kvinner i foreldregenerasjonen, Alder: personer 30 – 49 år i foreldregenerasjonen, Landgrupper: Foreldre født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre. Antall barn: Foreldre med ingen barn.

Til slutt foretas noe mer nyanserte analyser, der personenes barn blir fordelt på de som er i førskolealder 0-5 år og de som er i skolealder, her definert som 6-17 år. Vi holder først gruppene av barn separat fra hverandre, ved at vi først måler utvandringssannsynligheten blant personer som kun har barn i førskolealderen 0-5 år og ingen i skolealderen, og deretter de personer som har barn kun i skolealderen 6-17 år, men ingen i førskolealderen. Deretter har vi som en tredje gruppe tatt med de som har ett eller flere barn i førskolealderen, men samtidig også barn i skolealderen. Til slutt har vi også tatt med en fjerde gruppe bestående av de som har ett eller flere barn i skolealder, men fortsatt også barn i førskolealder. Det blir litt forskjellig sammensetning av foreldregenerasjonen i de forskjellige gruppene, der de to første gruppene forutsetter at personene har ett eller flere barn i førskolealder, men også minst ett barn i skolealder. I de to siste gruppene forutsettes det at personene må ha minst to barn, i og med at de må ha minst ett barn i førskolealder og samtidig minst ett barn i skolealder. I den første gruppen fokuserer vi på de som har ett, to, tre eller fire barn eller flere i førskolealder, men også minst ett barn i skolealder. I den andre gruppen fokuserer vi på de som har ett, to, tre eller fire eller flere barn i skolealder, men samtidig minst ett barn i førskolealder. I analysene av alle gruppene bruker vi som over, personer uten barn som referansegruppe. Resultatene av estimeringene er gitt i tabell 5.9.

Det første man legger merke til er, at det er ingen estimater verken i gruppen med kun barn i førskolealder eller i gruppen med kun barn i skolealder som viser positive estimater eller estimater på null. Det vil si at i alle gruppene med barn i

samtlige grunnkodegrupper er utvandringssannsynligheten lavere enn blant personer som ikke har barn.

Blant de med barn kun i førskolealder, er det igjen de med kun ett barn som viser den laveste utvandringssannsynligheten i samtlige av grunnkodegruppene og alle estimatene har stort sett en høy signifikansverdi. Også her synes de med to barn og ha noe lavere utvandringssannsynlighet enn de med tre barn, som igjen viser noe lavere utvandringssannsynlighet enn de med fire barn eller flere.

Går vi til de med kun barn i skolealder, er mye av den samme strukturen i estimeringene også å gjenfinne her. Personer med kun ett barn har lavest utvandring tett fulgt av de med to barn, som riktignok viser høyere utvandringssannsynlighet, men forskjellene til de med ett barn er forholdsvis moderate. De fleste av estimatene er signifikante, både blant de med ett og de med to barn. Går vi til de med tre barn i skolealder, øker sannsynligheten for å utvandre, men graden av signifikans i estimatene faller i forhold til de med ett og to barn. For de med fire barn eller flere i skolealder øker sannsynligheten for å utvandre ytterligere, men der ingen av estimatene for de i grunnkodegruppene 001, 010, 011 og 012 er signifikante.

Sammenliknes resultatene for de med kun barn i førskolealder med de med kun barn i skolealder, er utvandringssannsynligheten blant de med barn i skolealder overveiende noe lavere enn for de med barn i førskolealder. Dette gjelder for de fleste gruppene for de med både ett, to og tre barn. For de med fire barn eller flere er tendensen i resultatene også noe lavere utvandringssannsynlighet for de med kun barn i skolealder, men her er flere av estimatene ikke signifikante. Men uansett kan vi her konkludere med at personer med kun barn i skolealder har noe lavere sannsynlighet for å utvandre enn de med kun barn i førskolealder. Altså i tråd med det vi forventet, ved at det å ha barn i skolen senker den geografiske mobiliteten til foreldregenerasjonen, og at dette også synes å omfatte internasjonal mobilitet.

Til slutt ser vi litt på utvandringssannsynligheten til de to gruppene av personer som har barn både i førskolealder og i skolealder. Med få unntak, er også estimatene for utvandring i disse to gruppene også negative, noe som vil si at utvandringssannsynligheten er lavere enn blant personer uten barn.

Tabell 5.9 Utvandringssannsynlighet i 2018 blant personer født i Norge fordelt på grunnkodegrupper og blant innvandrere i alderen 18-49 år etter antall barn i førskole- og skolealder registrert bosatt i Norge etter kjønn og landbakgrunn

	000=Født i Norge med 2 norskefødte foreldre og med 4 norskefødte besteforeldre	001=Født i Norge med 2 norskefødte foreldre og med 1 utenlandsfødt besteforelder	010=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 4 norskefødte besteforeldre	011=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 1 utenlandsfødt besteforelder	012=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 2 utenlandsfødte besteforeldre	024=Født i Norge med 2 utenlandsfødte foreldre og med 4 utenlandsfødte besteforeldre	124=Født i utlandet med 2 utenlandsfødte foreldre og med 4 utenlandsfødte besteforeldre
Barn kun i alderen 0-5 år:							
1 barn	-0,00239 (-14,39***)	-0,00470 (-5,12***)	-0,00545 (-2,39**)	-0,00674 (-2,92***)	-0,00666 (-5,40***)	-0,00688 (-3,45***)	-0,02998 (-31,71***)
2 barn	-0,00262 (-13,17***)	-0,00347 (3,09***)	-0,00737 (-2,60***)	-0,00667 (-2,46**)	-0,00654 (-4,09***)	-0,00738 (-2,75***)	-0,03246 (-24,87***)
3 barn	-0,00213 (-3,06***)	-0,00548 (-1,40)	-0,00706 (-0,75)	-0,00659 (-0,64)	-0,00939 (-1,66*)	-0,00184 (-0,21)	-0,03694 (-9,22***)
4 barn eller flere	-0,00340 (-0,91)	-0,00389 (-0,10)	-	-0,00693 (-0,11)	-0,00856 (-0,31)	-0,01048 (-0,26)	-0,02810 (-1,79*)
Barn kun i alderen 6-17 år:							
1 barn	-0,00308 (-27,42***)	-0,00520 (-7,46***)	-0,00638 (-3,64***)	-0,00659 (-3,93***)	-0,00819 (-9,49***)	-0,01007 (-7,41***)	-0,04149 (-43,96***)
2 barn	-0,00293 (-24,42***)	-0,00491 (-6,12***)	-0,00713 (-3,24***)	-0,00660 (-3,29***)	-0,00744 (-7,46***)	-0,00939 (-5,15***)	-0,04369 (-42,75***)
3 barn	-0,00273 (-12,87***)	-0,00477 (-3,18***)	-0,00715 (-1,61*)	-0,00656 (-1,77*)	-0,00897 (-4,53***)	-0,00517 (-1,60*)	-0,04381 (-24,35***)
4 barn eller flere	-0,00163 (-2,58**)	-0,00553 (-1,22)	-0,00671 (-0,56)	-0,00662 (-0,64)	-0,00297 (-0,53)	-0,01108 (-1,71*)	-0,03641 (-11,47***)
Barn i alderen 0-5 år, men også eldre:							
1 barn	-0,00282 (-18,52***)	-0,00510 (-5,48***)	-0,00601 (-2,40**)	-0,00665 (-2,79***)	-0,00770 (-6,03***)	-0,00565 (-2,60***)	-0,03257 (-33,82***)
2 barn	-0,00152 (-4,65***)	-0,00432 (-2,17**)	-0,00722 (-1,42)	-0,00661 (-1,35)	-0,00910 (-3,10***)	0,00157 (0,34)	-0,01431 (-7,43***)
3 barn	0,00154 (1,13)	-0,00552 (-0,73)	-0,10383 (-4,65***)	-0,00651 (-0,26)	-0,00901 (-0,75)	-0,01195 (-0,72)	-0,00788 (-0,14)
4 barn eller flere	-0,00332 (-0,62)	-0,00664 (-0,20)	-0,00829 (-0,12)	-	-0,00811 (-0,22)	-0,01248 (-0,34)	-0,06517 (-3,66***)
Barn i alderen 6-17 år, men også yngre:							
1 barn	-0,00253 (-15,03***)	-0,00533 (-5,30***)	-0,00575 (-2,11**)	-0,00666 (-2,62***)	-0,00777 (-5,54***)	-0,00368 (-1,48)	-0,02859 (-26,67***)
2 barn	-0,00268 (-10,80***)	-0,00398 (-2,52**)	-0,00346 (-0,83)	-0,00663 (-1,61*)	-0,00810 (-3,62***)	-0,00553 (-1,57)	-0,02964 (-18,34***)
3 barn	-0,00243 (-3,79***)	-0,00550 (-1,23)	-0,00736 (-0,73)	-0,00643 (-0,47)	-0,00891 (-1,63*)	-0,00546 (-0,79)	-0,02430 (-8,55***)
4 barn eller flere	-0,00214 (-1,44)	-0,00489 (-0,49)	-0,00726 (-0,34)	-0,00667 (-0,30)	-0,00893 (-0,85)	-0,01162 (-0,90)	-0,02807 (-7,18***)

Signifikansnivå: * 90 %, ** 95 %, *** 99 %. Referansegrupper: Antall barn: Foreldre med ingen barn er referanse for alle kombinasjoner av barn etter alder.
Note: Relativt få eller ingen observasjoner i enkelte grupper.

Ser man på gruppen som er fokusert på personer med barn i førskolealder, men også med innslag av barn i skolealder, er strukturen i estimatene mye av den samme som i gruppen med personer som har barn kun i førskolealder, ved at de med ett barn i førskolealder og minst ett barn i skolealder har en tendens til å vise noe lavere utvandringssannsynlighet enn de med to barn i førskolealder og minst ett barn i skolealder. Med unntak av personer med tre barn i førskolealder og minst ett barn i skolealder i grunnkodegruppene 010 og 024, har de med tre barn for øvrig noe høyere utvandringssannsynlighet enn de med to barn, men her er flere av estimatene ikke signifikante. For de med fire barn eller flere i førskolealder og minst ett barn i skolealder er kun ett av estimatene signifikante, og det er blant innvandrere i grunnkodegruppe 124 som viser noe lavere utvandringssannsynlighet enn de med tre barn i førskolealder og minst ett barn i skolealder. For øvrig ser vi at de med ett barn i førskolealder og minst ett barn i skolealder jevnt over har noe mindre sannsynlighet for å utvandre enn de med kun ett barn i førskolealder og

ingen i skolealder. Dette er forventningsrettet, i og med at et innslag av barn også i skolealder er med på å dempe utvandringssannsynligheten.

Også i den fjerde gruppen, som er fokusert på personer med barn i skolealder, men samtidig med innslag av barn i førskolealder, følger strukturen i estimatene mye av det samme vi har sett over, ved at de med ett barn i skolealder og minst ett barn i førskolealder nesten gjennomgående har lavere utvandringssannsynlighet enn de med to barn i skolealder og minst ett barn i førskolealder. For de med tre barn eller fire barn eller flere i skolealder og minst ett barn i førskolealder, er det få estimater som er signifikante. Men der det er signifikante estimater i grunnkodegruppene 000 og 012 og blant innvandrere i grunnkodegruppe 124, er tendensen at utvandringssannsynligheten også her faller med antall barn i skolealder. For øvrig er tendensen i denne gruppen en noe høyere utvandringssannsynlighet enn i tilsvarende gruppe med kun barn i skolealderen over, noe som kan ha sammenheng med at man her også har ett eller flere barn i førskolealder som indikerer en litt høyere utvandringstendens enn når man kun har barn i skolealder.

5.4. Kort oppsummering av kapittel 5

Oppsummert har kvinner vist en økt utvandringssannsynlighet i forhold til menn utover på 2000-tallet. Utvandringssannsynligheten er høyest i alderen 18-29 år og lavest blant personer 50 år og eldre. Det er høyest utvandringssannsynlighet blant personer med bakgrunn fra EU/EØS-land i Vest-Europa, Sveits, Nord-Amerika, Australia og New Zealand, mens personer med bakgrunn hovedsakelig fra land utenfor Europa for øvrig i flere sammenhenger viser lavere utvandringssannsynlighet enn personer med høy generasjonstilknytning til Norge. Personer med norsk landbakgrunn har økt utvandringssannsynlighet i forhold til personer fra de øvrige landgruppene utover på 2000-tallet. Utvandringssannsynligheten øker med stigende utdanningsnivå blant den delen av befolkningen som har kjent utdanningsnivå. Målt etter status på arbeidsmarkedet, er utvandringssannsynligheten lavest blant de som er registrert i et arbeidsforhold og/eller under utdanning, mens arbeidsledige og især de som står utenfor arbeidsstyrken for øvrig viser høyere utvandringssannsynlighet enn andre. Målt etter antall registrert bosatte barn i Norge, viser estimeringer at personer uten barn har høyere utvandringssannsynlighet enn personer med barn. Estimeringene viser at blant de med barn er det en svakt økende utvandringssannsynlighet med økt antall barn i familien. Personer med kun barn i skolealder har noe lavere sannsynlighet for å utvandre enn de med kun barn i førskolealder.

6. Gjeninnvandringssannsynlighet blant personer født i Norge etter sosiodemografiske individkjennetegn

- Det er små og lite systematiske forskjeller mellom menn og kvinner med hensyn til sannsynligheten for å gjeninnvandre.
- Det er observert til dels høy gjeninnvandringssannsynlighet blant grupper med noe utenlandsk generasjonsbakgrunn, og da spesielt blant de med bakgrunn fra land i Asia, Afrika og Sør- og Sentral-Amerika og Europa utenfor EØS.
- Mens det er relativt høy gjeninnvandringssannsynlighet blant barn og unge i alderen 0-17 år i grupper med stor generasjonstilknytning til Norge, er den noe lavere blant de unge med høy utenlandsk generasjonsbakgrunn. Personer i alderen 50 år og eldre har en relativt lav gjeninnvandringssannsynlighet, og spesielt blant de med størst generasjonstilhørighet til Norge.
- Gjeninnvandringssannsynligheten er lav for personer med kun videregående utdanning før utvandring. Utvandrere med kort og lang høyere utdanning og høy generasjonstilknytning til Norge har tidvis høy gjeninnvandringssannsynlighet. Dette til forskjell fra høyt utdannede innvandrere, som viser det motsatte.
- Målt etter den arbeidsmarkedsstatus personene hadde før utvandring, er gjeninnvandringssannsynligheten høyest blant de som var registrert i et arbeidsforhold og/eller under utdanning før utvandring, mens tidligere arbeidsledige har en fallende sannsynlighet for gjeninnvandring utover på 2000-tallet. Personer som sto utenfor arbeidsstyrken før de utvandret viser lavere gjeninnvandringssannsynlighet enn andre.

I dette kapitlet er det sett nærmere på hvordan sannsynligheten for å gjeninnvandre i de forskjellige grunnkodegruppene varierer mellom personer gitt ulike individkjennetegn. Det er også her lagt større vekt på forskjeller i individkjennetegn enn i tidsforløpet, men det foretas estimeringer av forskjellige utvandringsskohorter og hvilken sannsynlighet disse har for å gjeninnvandre, slik at man kan måle stabilitet kontra ustabilitet i estimatene over tid. Som nevnt i innledningen og i kapittel 2 benytter vi estimeringer av sannsynligheten til å gjeninnvandre etter individkjennetegn og simultant kontrollert for andre individkjennetegn. Det benyttes OLS-estimeringer, der de født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre (grunnkode 000) står for det største bidraget. Estimeringene er foretatt simultant for alle individer fra hver av de grunnkodegruppene som analyseres.

Først undersøkes gjeninnvandringssannsynligheten for utvandrere i de hovedgrupper av grunnkoder som ble benyttet i kapittel 5. Som vist i kapittel 3, er antall personer i enkelte av grunnkodegruppene for små til å kunne gi presise estimater med en viss signifikans. Vi har først konsentrert oss om personer fra grunnkodegruppe 000, som vil si norskfødte personer med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre. Deretter tar vi med de av de norskfødte der en av besteforeldrene er født i utlandet (grunnkode 001). Videre tas med de av de norskfødte som har én utenlandsfødt forelder og der en av besteforeldrene er utenlandsfødt (grunnkode 011). Deretter tas med den nest største av grunnkodegruppene av de født i Norge, som består av norskfødte med én utenlandsfødt forelder og med to utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 012). Videre tas med den av de norskfødte grunnkodegruppene som har størst generasjonstilknytning til utlandet, som vil si norskfødte personer med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 024). For orden skyld, og for sammen-

likning tas også med innvandrere som er født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 124), og som altså har utvandret fra Norge etter at de innvandret til Norge.

6.1. Gjeninnvandringssannsynlighet blant personer etter grunnkoder fordelt på kjønn, alder og landbakgrunn

I dette delkapitlet har vi estimert sannsynligheten for å gjeninnvandre ved å gruppere personene etter kjønn, alder og landgrupper. Som beskrevet i kapittel 2, har vi delt alle personene inn etter de fire aldersgruppene 0-17 år, 18-29 år, 30-49 år og 50 år og eldre. Som for utvandringen, forventes også gjeninnvandringen å være størst i de to mest mobile gruppene 18-29 år og 30-49 år, men relativt sett noe høyere i den eldste av gruppene sett i forhold til utvandringen. Personer i de tilhørende barne- og ungdomsgrupper i alderen 0-17 år forventes også å ha en viss gjeninnvandring, og da hovedsakelig sammen med sine foreldre, eller i det minste med en av sine foreldre. Personer fra 50 år og eldre antas i utgangspunktet å ha lavest gjeninnvandringssannsynlighet. Som beskrevet i kapittel 2, opererer vi med fire landgrupper, der personene grupperes etter sin landbakgrunn i tre generasjoner. Nå er det vanligvis slik at alle personer født i Norge er å finne i en av landgruppene, mens de tre øvrige gruppene består av en gruppe for personer født i EU/EØS land i Vest-Europa, Sveits, Nord-Amerika, Australia og New Zealand (landgruppe 1), en gruppe for de født i EU-land i Øst-Europa (landgruppe 2), mens den siste gruppen er de født i land i verden for øvrig (landgruppe 3). I denne analysen blir midlertid landgruppene noe annerledes, da personer født i Norge blir gruppert etter fødelandet til sine foreldre og besteforeldre. Den første grunnkodegruppen 000, vil få Norge som sin landgruppe, i og med at personen selv samt foreldre og besteforeldre alle er født i Norge. De øvrige gruppene født i Norge gis her foreldre- og besteforeldrenes fødeland i tre generasjoner og fordeles deretter etter landgrupper gitt denne bakgrunnen. Som referansegrupper i estimeringene er det for kjønn også her benyttet kvinner, personer 50 år og eldre med hensyn til alder og Norge som landbakgrunn med hensyn til inndelingen etter landgrupper. Den siste vil da si personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre.

Resultatene av estimeringene for gjeninnvandringssannsynlighet i løpet av de tre årene 2001-2003 for de som utvandret i 2000 er gitt i tabell 6.1. Med hensyn til kjønn, viser menn en høyere gjeninnvandringssannsynlighet enn kvinner i grunnkodegruppene 010, 012 og spesielt blant innvandrere i grunnkodegruppe 124, men ingen av estimatene er signifikante. I de øvrige grunnkodegruppene har kvinner en svakt høyere sannsynlighet for å gjeninnvandre enn menn, men uten at estimatene er signifikante. Høyest negativ verdi for kjønn er å finne i grunnkodegruppe 011, som vil si blant personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med én utenlandsfødt besteforelder.

Med hensyn til alder, er det en klar tendens til at gjeninnvandringen er størst for personer i alderen 0-17 år i grunnkodegruppene som har størst generasjonstil-knytning til Norge. Men kun barn og unge i grunnkodegruppe 000, som vil si de født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre, viser signifikant høyere gjeninnvandring for den yngste aldersgruppen. Går vi over til de grunnkodegruppene med størst utenlandsk generasjonsbakgrunn blir bildet omvendt, ved at det er barn og unge i alderen 0-17 år som viser lavest sannsynlighet for å gjeninnvandre. Estimaten er her negative, og med en viss signifikans for personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 024), og klart negativt og signifikant for barn og unge som selv er født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre, og som dermed selv har innvandret (grunnkode 124).

I de øvrige aldersgruppene, er det stort sett små forskjeller i gjeninnvandrings-sannsynlighet mellom personer i alderen 18-29 år og 30-49 år for de som har relativt stor generasjonstilhørighet til Norge, men med en svak tendens til at gjeninnvandringssannsynligheten er størst blant de i alderen 18-29 år. Personer med størst utenlandsk generasjonstilhørighet i grunnkodegruppene 024 og 124, viser også her klare forskjeller fra de øvrige, ved at gjeninnvandringssannsynligheten er høyere blant personer i alderen 30-49 år enn blant de i alderen 18-29 år, og da spesielt blant personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre i grunnkodegruppe 024. Mye av de samme forskjeller ser vi også når vi vurderer gjeninnvandringssannsynligheten til personer som er 50 år og eldre. Disse har gjennomgående lavest sannsynlighet til å gjeninnvandre blant aldersgruppene i de fem grunnkodegruppene som har størst generasjonstilhørighet til Norge, og signifikant lavest sannsynlighet for å gjeninnvandre blant personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre (grunnkode 000). Blant personer med størst utenlandsk generasjonsbakgrunn i grunnkodegruppene 024 og 124 viser barn og unge i den yngste aldersgruppen 0-17 år signifikant lavere sannsynlighet for å gjeninnvandre enn personer som er 50 år og eldre.

Med hensyn til landbakgrunn, er det kun de i grunnkodegruppe 000 som representerer Norge som landbakgrunn. Det vil si personene født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre, slik at bakgrunnen i tre generasjoner blir kun norsk. Denne gruppen får ingen direkte resultater i tabellen, da ingen personer er å gjenfinne i landgruppene 1-3. Men resultatene for personer i grunnkodegruppe 000 er gitt relativt til alle andre landgrupper i kraft av at denne gruppen utgjør referansen for landgrupper i estimeringene.

Tabell 6.1 Gjeninnvandringssannsynlighet i 2001-2003 for de som er registrert utvandret i 2000 blant personer født i Norge fordelt på grunnkodegrupper og blant innvandrere etter kjønn, alder og landbakgrunn

	000=Født i Norge med 2 norskfødte foreldre og med 4 norskfødte besteforeldre	001=Født i Norge med 2 norskfødte foreldre og med 1 utenlandsfødt besteforelder	010=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 4 norskfødte besteforeldre	011=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 1 utenlandsfødt besteforelder	012=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 2 utenlandsfødte besteforeldre	024=Født i Norge med 2 utenlandsfødte foreldre og utenlandsfødte besteforeldre	124=Født i utlandet med 2 utenlandsfødte foreldre og med 4 utenlandsfødte besteforeldre
Kjønn:							
Menn	-0,00490 (-0,45)	-0,01608 (-0,26)	0,15016 (1,36)	-0,11534 (-1,06)	0,02528 (0,91)	-0,01520 (-0,62)	0,00710 (1,48)
Alder:							
0-17 år	0,32694 (16,86***)	0,66204 (1,35)	0,74117 (1,52)	0,22370 (1,33)	0,10543 (0,98)	0,015788 (-1,88*)	-0,02973 (-3,03***)
18-29 år	0,20246 (13,00***)	0,55302 (1,13)	0,71881 (1,46)	0,18386 (1,08)	0,13789 (1,26)	0,09619 (0,99)	0,01395 (1,63*)
30-49 år	0,18200 (11,94***)	0,55671 (1,12)	0,71344 (1,38)	0,00000 (0,00)	0,19876 (1,79*)	0,37506 (2,46**)	0,01470 (1,72*)
Landbakgrunn:							
Landgruppe 1	Referanse	0,42369 (2,80**)	0,00000 (0,00)	0,10226 (0,34)	0,09979 (1,14)	0,00000 (0,00)	-0,01953 (-1,38)
Landgruppe 2	Referanse	0,00000 (0,00)	0,00000 (0,00)	0,00000 (0,00)	0,00000 (0,00)	0,05108 (0,57)	0,00000 (0,00)
Landgruppe 3	Referanse	0,51616 (2,86**)	-0,39346 (-2,77***)	0,00000 (0,00)	0,19371 (2,05**)	0,23981 (9,24***)	0,01236 (0,85)

Signifikansnivå: * 90 %, ** 95 %, *** 99 %. Referansegrupper: Kjønn: kvinner, Alder: personer 50 år og eldre, Landbakgrunn: Født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre.

Tolkningen av estimatene for de i grunnkodegruppe 001, er at utvandrere med bakgrunn fra land i landgruppe 1 og 3 har en signifikant høyere gjeninnvandrings-sannsynlighet enn de fra grunnkode 000. Det samme gjelder estimatene for grunnkodegruppene 011 og 012 for de med bakgrunn fra land i landgruppe 1 og for de i grunnkodegruppe 024 med bakgrunn fra land i landgruppe 2, men uten å være signifikante. Personer i grunnkodegruppene 012 og 024 med bakgrunn fra land i landgruppe 3 viser derimot signifikant høyere gjeninnvandringssannsynlighet enn

personer fra grunnkodegruppe 000. De eneste som viser lavere sannsynlighet for gjeninnvandring enn personer fra grunnkodegruppe 000, er innvandrere i grunnkodegruppe 124 med bakgrunn fra land i landgruppe 1, og personer i grunnkodegruppe 010 med bakgrunn fra land i landgruppe 3, men kun det siste estimatet viser signifikant lavere gjeninnvandringssannsynlighet.

I tabell 6.2 er det gitt tilsvarende resultater for gjeninnvandringssannsynligheten i årene 2006-2007 for de som var registrert utvandret i 2005. Menn viser nå en høyere gjeninnvandringssannsynlighet enn kvinner i fem av de syv grunnkodegruppene, der estimatene også er signifikante for menn i grunnkodegruppe 001 og spesielt blant innvandrere i grunnkodegruppe 124. Kvinner i grunnkodegruppe 011 viser en høyere gjeninnvandringssannsynlighet enn menn, og det også med en viss signifikans.

Med hensyn til alder, er det nå ikke like klart som i utvandringsskohorten over, at det er barn og unge som viser den største gjeninnvandringssannsynligheten blant personer med størst generasjonstilknypning til Norge. Riktignok viser barn og unge i alderen 0-17 år født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre i grunnkodegruppe 000, en relativt høy sannsynlighet for å gjeninnvandre, men utvandrere fra denne gruppen i alderen 18-29 år viser nå den høyeste gjeninnvandringssannsynligheten i denne grunnkodegruppen. Det samme gjør også utvandrere i aldersgruppen 18-29 år blant utvandrere i grunnkodegruppene 012 og 024. For øvrig er det fortsatt en tendens til at barn og unge med størst utenlandsk generasjonsbakgrunn viser lav sannsynlighet for å gjeninnvandre. Sannsynligheten for at personer i alderen 50 år og eldre skal gjeninnvandre, er også nå relativt lav, og da spesielt blant utvandrere født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre i grunnkodegruppe 000.

Tabell 6.2 Gjeninnvandringssannsynlighet i 2006-2008 for de som er registrert utvandret i 2005 blant personer født i Norge fordelt på grunnkodegrupper og blant innvandrere etter kjønn, alder og landbakgrunn

	000=Født i Norge med 2 norskfødte foreldre og med 4 norskfødte besteforeldre	001=Født i Norge med 2 norskfødte foreldre og med 1 utenlandsfødt besteforelder	010=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 4 norskfødte besteforeldre	011=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 1 utenlandsfødt besteforelder	012=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 2 utenlandsfødte besteforeldre	024=Født i Norge med 2 utenlandsfødte foreldre og med 4 utenlandsfødte besteforeldre	124=Født i utlandet med 2 utenlandsfødte foreldre og med 4 utenlandsfødte besteforeldre
Kjønn:							
Menn	0,00163 (0,13)	0,12160 (1,87*)	-0,07697 (-0,44)	-0,22568 (-1,74*)	0,00231 (0,08)	0,00941 (0,40)	0,01719 (2,75***)
Alder:							
0-17 år	0,30978 (12,51***)	0,00000 (0,0)	0,00000 (0,0)	-0,11667 (-0,64)	0,02573 (0,30)	0,08910 (0,77)	-0,00151 (-0,11)
18-29 år	0,27227 (15,59***)	-0,00453 (-0,06)	-0,10595 (-0,56)	0,05230 (0,28)	0,23846 (2,67***)	0,28265 (2,32**)	0,00088 (0,09)
30-49 år	0,156,70 (9,04***)	-0,14326 (-1,49)	-0,11766 (-0,37)	0,00000 (0,0)	0,11983 (1,31)	0,17564 (1,22)	0,00026 (0,03)
Landbakgrunn:							
Landgruppe 1	Referanse	0,15033 (1,17)	0,00000 (0,0)	-0,11690 (-0,65)	-0,00766 (-0,09)	-0,03586 (-0,46)	-0,09272 (-8,00***)
Landgruppe 2	Referanse	0,54517 (2,41**)	0,00000 (0,0)	0,00000 (0,0)	0,00000 (0,0)	0,00000 (0,0)	0,00000 (0,0)
Landgruppe 3	Referanse	0,00000 (0,0)	-0,02726 (-0,10)	0,00000 (0,0)	0,12011 (1,34)	0,08133 (1,05)	-0,03454 (-2,90***)

Signifikansnivå: * 90 %, ** 95 %, *** 99 %. Referansegrupper: Kjønn: kvinner, Alder: personer 50 år og eldre, Landbakgrunn: Født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre.

Utvandrere fra grunnkodegruppene 012 og 024 med bakgrunn fra land i landgruppe 3 viser også en høyere sannsynlighet for å gjeninnvandre enn utvandrere fra grunnkodegruppe 000. For øvrig viser utvandrere i øvrige grunnkodegrupper en lavere sannsynlighet for å gjeninnvandre enn utvandrere fra grunnkodegruppe 000, og da spesielt blant innvandrere i grunnkodegruppe 124 med bakgrunn fra land i landgruppene 1 og 3.

Videre ser vi på tilsvarende gjeninnvandringssannsynlighet i årene 2011-2013 for de som ble registrert utvandret i 2010 (se tabell 6.3). Menn viser nå en høyere gjeninnvandringssannsynlighet enn kvinner i fire av de syv grunnkodegruppene, men der estimatene kun er signifikante for de som utvandret i grunnkodegruppe 012, som vil si personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med to utenlandsfødte besteforeldre. Det er for øvrig verdt å merke seg at gjeninnvandringssannsynligheten er noe høyere hos kvinner enn hos menn i grunnkodegruppe 000, men som for de som utvandret i 2000 er heller ikke nå kvinnenes noe høyere sannsynlighet for å gjeninnvandre signifikant forskjellig fra menn.

Tabell 6.3 Gjeninnvandringssannsynlighet i 2011-2013 for de som er registrert utvandret i 2010 blant personer født i Norge fordelt på grunnkodegrupper og blant innvandrere etter kjønn, alder og landbakgrunn

	000=Født i Norge med 2 norskefødte foreldre og med 4 norskefødte besteforeldre	001=Født i Norge med 2 norskefødte foreldre og med 1 utenlandsfødt besteforelder	010=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 4 norskefødte besteforeldre	011=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 1 utenlandsfødt besteforelder	012=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 2 utenlandsfødte besteforeldre	024=Født i Norge med 2 utenlandsfødte foreldre og med 4 utenlandsfødte besteforeldre	124=Født i utlandet med 2 utenlandsfødte foreldre og med 4 utenlandsfødte besteforeldre
Kjønn:							
Menn	-0,01733 (-1,25)	0,06023 (1,04)	-0,16571 (-1,58)	0,00453 (-0,04)	0,07000 (2,12**)	0,01563 (0,71)	0,00580 (1,17)
Alder:							
0-17 år	0,29278 (11,00***)	0,58778 (2,00**)	0,41598 (2,38**)	0,67291 (1,32)	-0,00105 (-0,01)	-0,13647 (-0,64)	0,01227 (1,11)
18-29 år	0,25238 (13,00***)	0,51180 (1,76*)	0,01760 (0,12)	0,48086 (0,95)	0,15973 (1,78*)	0,12524 (0,58)	0,00417 (0,50)
30-49 år	0,13529 (6,82***)	0,34856 (1,18)	0,00000 (0,00)	0,83635 (1,55)	0,05198 (0,55)	-0,06118 (-0,28)	0,01808 (2,17**)
Landbakgrunn:							
Landgruppe 1	Referanse	0,10448 (0,65)	0,00000 (0,00)	0,00000 (0,00)	0,03305 (0,38)	-0,00617 (-0,12)	-0,10534 (-17,46***)
Landgruppe 2	Referanse	0,00000 (0,00)	0,00000 (0,00)	0,00000 (0,00)	0,00000 (0,00)	0,00000 (0,00)	0,00000 (0,00)
Landgruppe 3	Referanse	0,19710 (1,06)	-0,16432 (-1,32)	-0,27405 (-1,27)	0,07881 (0,86)	0,18404 (3,74***)	-0,04881 (-7,62***)

Signifikansnivå: * 90 %, ** 95 %, *** 99 %. Referansegrupper: Kjønn: kvinner, Alder: personer 50 år og eldre, Landbakgrunn: Født i Norge med to norskefødte foreldre og med fire norskefødte besteforeldre.

Målt etter aldersgrupper, er det igjen en tendens til at barn og unge som har størst generasjonsbakgrunn fra Norge viser relativt høy sannsynlighet for å gjeninnvandre, noe som fremkommer blant unge utvandrere i grunnkodegruppene 000, 001 og 010, som alle viser signifikante estimater. Blant utvandrere i grunnkodegruppene 000, 001 og 012 er også gjeninnvandringssannsynligheten relativt høy blant personer i alderen 18-29 år, og da spesielt i den første gruppen. For øvrig er det utvandrere i aldersgruppen 30-49 år som viser størst gjeninnvandringssannsynlighet blant innvandrere i grunnkodegruppe 124. Sannsynligheten for at personer i alderen 50 år og eldre skal gjeninnvandre er også nå relativt lav, og lavest i samtlige grunnkodegrupper med unntak av utvandrere i grunnkodegruppene 012 og 024.

Målt etter landbakgrunn, er det kun utvandrere fra grunnkodegruppe 024 som viser signifikant høyere gjeninnvandringssannsynlighet enn utvandrere fra grunnkodegruppe 000, mens innvandrere med bakgrunn fra land i landgruppene 1 og 3 har signifikant lavere sannsynlighet for å gjeninnvandre når de først har utvandret enn utvandrere fra grunnkodegruppe 000.

Til slutt ser vi på tilsvarende gjeninnvandringssannsynlighet i årene 2016-2018 for de som ble registrert utvandret i 2015 (se tabell 6.4). For alle grupper av utvandrere født i Norge, er det nå små forskjeller i utvandringssannsynlighet mellom menn og kvinner, og ingen av estimatene er signifikante. Størst utslag kommer i grunnkodegruppe 010, der menn viser noe høyere gjeninnvandringssannsynlighet enn kvinner, om enn ikke signifikant høyere. Blant innvandrere i grunnkodegruppe 124

er det imidlertid en signifikant høyere gjeninnvandringssannsynlighet blant kvinner enn blant menn.

Tabell 6.4 Gjeninnvandringssannsynlighet i 2016-2018 for de som er registrert utvandret i 2015 blant personer født i Norge fordelt på grunnkodegrupper og blant innvandrere etter kjønn, alder og landbakgrunn

	000=Født i Norge med 2 norskfødte foreldre og med 4 norskfødte besteforeldre	001=Født i Norge med 2 norskfødte foreldre og med 1 utenlandsfødt besteforelder	010=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 4 norskfødte besteforeldre	011=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 1 utenlandsfødt besteforelder	012=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 2 utenlandsfødte besteforeldre	024=Født i Norge med 2 utenlandsfødte foreldre og med 4 utenlandsfødte besteforeldre	124=Født i utlandet med 2 utenlandsfødte foreldre og med 4 utenlandsfødte besteforeldre
Kjønn:							
Menn	-0,00145 (-0,10)	0,01830 (0,33)	0,05586 (0,53)	-0,01883 (-0,18)	0,00051 (0,02)	0,00557 (0,38)	-0,01337 (-4,09***)
Alder:							
0-17 år	0,25303 (8,53***)	0,24142 (1,13)	0,00000 (0,00)	0,00000 (0,00)	0,05901 (0,77)	-0,04514 (-0,34)	0,00808 (1,09)
18-29 år	0,22118 (11,38***)	0,15363 (0,74)	0,32529 (2,12**)	0,00382 (0,03)	0,11738 (1,51)	0,03707 (0,27)	-0,00478 (-0,83)
30-49 år	0,10906 (5,45***)	0,08477 (0,39)	-0,11910 (-0,64)	-0,02065 (-0,14)	0,06393 (0,76)	-0,01195 (-0,08)	-0,00021 (-0,04)
Landbakgrunn:							
Landgruppe 1	Referanse	0,03164 (0,20)	-0,21621 (-1,78*)	0,49301 (0,93)	-0,49465 (-2,34**)	0,00000 (0,00)	-0,00281 (-0,63)
Landgruppe 2	Referanse	0,00000 (0,00)	0,00000 (0,00)	0,00000 (0,00)	-0,57040 (-2,52**)	-0,02410 (-1,00)	0,00000 (0,00)
Landgruppe 3	Referanse	-0,05776 (-0,33)	0,00000 (0,00)	0,44594 (0,82)	-0,45496 (-2,14**)	0,16477 (8,14***)	0,07270 (16,20***)

Signifikansnivå: * 90 %, ** 95 %, *** 99 %. Referansegrupper: Kjønn: kvinner, Alder: personer 50 år og eldre, Landbakgrunn: Født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre.

Målt etter aldersgrupper, er det fortsatt en tendens til at barn og unge som har størst generasjonsbakgrunn fra Norge viser relativt høy sannsynlighet for å gjeninnvandre, noe som fremkommer blant unge utvandrere i grunnkodegruppene 000 og 001, men der estimatet kun er signifikant i den første gruppen, bestående av barn og unge født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre. Blant utvandrere i grunnkodegruppene 000 og 010 er også gjeninnvandringssannsynligheten relativt høy blant personer i alderen 18-29 år. For øvrig er det kun utvandrere i grunnkodegruppe 000 som viser signifikant høyere gjeninnvandringssannsynlighet i aldersgruppen 30-49 år enn utvandrere i den eldste aldersgruppen. Sannsynligheten for at personer i alderen 50 år og eldre skal gjeninnvandre er også nå relativt lav og signifikant i nettopp grunnkodegruppe 000, noe som også gjelder for de eldste i grunnkodegruppene 001 og 012, men da uten å være signifikant lavere enn i de øvrige aldersgruppene.

Målt etter landbakgrunn, er det kun utvandrere fra grunnkodegruppene 024 og 124 med bakgrunn fra land i landgruppe 3 som viser signifikant høyere gjeninnvandringssannsynlighet enn utvandrere fra grunnkodegruppe 000. Mens utvandrere i grunnkodegruppe 010 med bakgrunn fra land i landgruppe 1 viser signifikant lavere sannsynlighet for å gjeninnvandre enn utvandrere fra grunnkodegruppe 000, viser utvandrere fra grunnkodegruppe 012 signifikant lavere gjeninnvandringssannsynlighet for de med bakgrunn fra land i både landgruppe 1, 2 og 3.

6.2. Gjeninnvandringssannsynlighet blant personer etter grunnkoder fordelt på kjønn, alder, utdanning og arbeidsmarkedsstatus

I dette delkapitlet har vi som i delkapitlet 5.2 avgrenset datamaterialet til kun å omfatte personer i yrkesaktiv alder, som vanligvis defineres som personer i alderen 15-74 år, men her avgrenset til de i alderen 18-74 år. Vi måler som i kapitlet over gjeninnvandringssannsynligheten etter kjønn og alder, men avgrenset til de i yrkesaktiv alder ved utgangen av året for utvandring, som videre er inndelt i de tre

aldersgruppene 18-29 år, 30-49 år og 50-74 år. Som tidligere blir kvinner benyttet som referanse for måling av gjeninnvandringssannsynlighet etter kjønn, mens den eldste aldersgruppen 50-74 år blir brukt som referanse for måling av gjeninnvandringssannsynlighet etter alder.

I tillegg har vi tatt med en variabel som viser personenes høyeste fullførte utdanning ved inngangen til året for utvandring, som igjen blir delt inn i fem utdanningsgrupper gitt personer med kun grunnskoleutdanning, personer med videregående utdanning, personer med kort høyere utdanning gitt 1-4 års høyere utdanning, personer med lang høyere utdanning gitt en høyere utdanning på 5 år eller lenger, og til slutt en gruppe med uoppgitt/ukjent utdanning. Her har vi valgt å bruke de med kun grunnskoleutdanning som referanse i estimeringene.

Til slutt har vi tatt med kjennetegn som beskriver individenes posisjon på arbeidsmarkedet ved inngangen til det året de utvandret, gitt etter 5 kategorier. Disse er fordelt på de som var sysselsatte, sysselsatt, men også under utdanning, under utdanning, arbeidsledige og til slutt de som var utenfor arbeidsstyrken for øvrig, der den siste gruppen er valgt som referansegruppe for estimeringene av gjeninnvandringssannsynlighet etter individenes arbeidsmarkedsstatus.

Resultatene for de som gjeninnvandret i perioden 2002-2004 blant de som utvandret i 2001er gitt i tabell 6.5. Estimaten viser at menn i yrkesaktiv alder har en svakt høyere gjeninnvandringssannsynlighet enn kvinner i de fleste grunnkodegruppene, men der kun menn i grunnkodegruppe 010 viser signifikant høyere gjeninnvandring enn kvinner.

Går vi over til aldersgruppene blant personer i yrkesaktiv alder, er det små forskjeller mellom personer i aldersgruppene 18-29 år og 30-49 år med hensyn til gjeninnvandring, men der begge gruppene viser signifikant høyere gjeninnvandringssannsynlighet i grunnkodene 000 og 011 enn personer i alderen 50-74 år. I de øvrige grunnkodegruppene er det små forskjeller i gjeninnvandringssannsynlighet mellom samtlige aldersgrupper, der også personer i alderen 30-49 år har en svakt, men langt fra signifikant lavere gjeninnvandringssannsynlighet enn de i den eldste aldersgruppen 50-74 år.

Ser vi på gjeninnvandring målt etter det utdanningsnivået personene hadde ved utvandring, viser utvandrere fra grunnkodegruppe 000 med lang høyere utdanning en signifikant høyere gjeninnvandringssannsynlighet enn personer i andre grupper med kjente utdanningsnivåer. Denne tendensen er også synlig, men langt fra signifikant, blant utvandrere i grunnkodegruppene 001 og 012. For øvrig er det en viss tendens til lav gjeninnvandringssannsynlighet blant utvandrere med videregående utdanning i de fleste av grunnkodegruppene, mens innvandrere i grunnkodegruppe 124 som utvandrer viser signifikant lavere gjeninnvandringssannsynlighet blant de med kort og lang høyere utdanning, samt blant de med uoppgitt utdanningsnivå.

Til slutt ser vi på gjeninnvandringssannsynlighetene etter individenes status i forhold til arbeidsmarkedet når de utvandret. Resultatene viser at utvandrere som var sysselsatte og/eller var under utdanning har stor tilbøyelighet til å gjeninnvandre, noe som er spesielt fremtredende blant personer i grunnkodegruppene 000, 011 og 012, samt blant innvandrere i grunnkodegruppe 124. Også tidligere arbeidsledige i grunnkodegruppene 000, 001 og 124 viser signifikant høyere sannsynlighet for å gjeninnvandre enn personer som sto utenfor arbeidsstyrken for øvrig før de utvandret. Den siste gruppen viser, med ett unntak, den laveste gjeninnvandringssannsynligheten av samtlige etter personenes arbeidsmarkedsstatus før utvandring.

Tabell 6.5 Gjeninnvandrings sannsynlighet i 2002-2004 for de registrert utvandret i 2001 blant personer født i Norge fordelt på grunnkodegrupper og blant innvandrere etter kjønn, alder, utdanningsnivå og arbeidsmarkedsstatus.

	000=Født i Norge med 2 norske foreldre og med 4 norske besteforeldre	001=Født i Norge med 2 norske foreldre og med 1 utenlands besteforelder	010=Født i Norge med 1 utenlands forelder og med 4 norske besteforeldre	011=Født i Norge med 1 utenlands forelder og med 1 utenlands besteforelder	012=Født i Norge med 1 utenlands forelder og med 2 utenlands besteforeldre	024=Født i Norge med 2 utenlands foreldre og med 4 utenlands besteforeldre	124=Født i utlandet av 2 utenlands foreldre og med 4 utenlands besteforeldre
Kjønn:							
Menn	0,00832 (0,68)	0,07492 (0,83)	0,47576 (2,08**)	0,07306 (0,42)	0,00854 (0,19)	0,07788 (0,69)	-0,00114 (-0,20)
Alder:							
18-29 år	0,11360 (6,12***)	0,00000 (0,00)	0,00000 (0,00)	1,16945 (2,32**)	0,03932 (0,38)	0,09460 (0,50)	0,00332 (0,34)
30-49 år	0,12505 (7,42***)	0,07514 (0,68)	-0,18146 (-0,56)	1,36500 (2,26*)	-0,04141 (-0,39)	-0,02795 (-0,13)	-0,01074 (-1,13)
Utdanningsnivå:							
Videregående utdanning	-0,02743 (-1,74*)	-0,00398 (-0,04)	-0,18177 (-0,64)	-0,35118 (-1,87*)	-0,01206 (-0,20)	-0,21497 (-1,46)	-0,01179 (-0,92)
Kort høyere utdanning	0,01449 (0,83)	0,03459 (0,30)	0,18856 (0,65)	0,18791 (0,74)	-0,01426 (-0,23)	-0,20260 (-0,91)	-0,03772 (-2,92***)
Lang høyere utdanning	0,05229 (2,16**)	0,06132 (0,33)	0,18403 (0,46)	0,00000 (0,00)	0,12309 (1,38)	-0,35717 (-1,32)	-0,04895 (-3,25***)
Uoppgitt utdanning	-0,08697 (-2,86***)	0,12399 (0,59)	0,01817 (0,05)	0,00000 (0,00)	-0,03457 (-0,44)	-0,30105 (-1,72*)	-0,05445 (-5,03***)
Arbeidsmarkedsstatus:							
Sysselsatt	0,12955 (8,37***)	0,02074 (0,15)	0,34002 (0,82)	0,57876 (1,99*)	0,11914 (2,05**)	0,11695 (0,87)	0,03921 (6,13***)
Sysselsatt under utdanning	0,20704 (9,51***)	0,19483 (1,46)	0,24941 (0,62)	0,10229 (0,34)	0,07007 (1,01)	0,00072 (0,00)	0,05676 (3,77***)
Under utdanning	0,12636 (5,08***)	0,06605 (0,45)	0,41493 (0,91)	0,77957 (2,63**)	0,12164 (1,50)	-0,06898 (-0,34)	0,01909 (1,63*)
Arbeidsledig	0,16274 (4,76***)	0,54698 (2,15**)	0,00000 (0,00)	0,59721 (1,12)	-0,04667 (-0,34)	0,13281 (0,45)	0,09583 (6,47***)

Signifikansnivå: * 90 %, ** 95 %, *** 99 %. Referansegrupper: Kjønn: kvinner, Alder: personer 50 – 74 år, Utdanningsnivå: Utdanning på grunnskolenivå, Arbeidsmarkedsstatus: Personer utenfor arbeidsstyrken.

Tilsvarende resultater for de som gjeninnvandret i årene 2006-2008 blant de som utvandret i 2005 er vist i tabell 6.6. Det er nå mindre forskjeller i gjeninnvandring mellom menn og kvinner i yrkesaktiv alder enn blant de som utvandret i 2001. Mannlige innvandrere som utvandret viser imidlertid en noe større sannsynlighet for å gjeninnvandre enn innvandrerkvinner, og det med en viss signifikans. Menn viser også svakt høyere gjeninnvandring enn kvinner i grunnkodegruppene 001, 010 og 012, men ingen av estimatene er signifikante. I de øvrige grunnkodegruppene har kvinner en svak, men ikke signifikant, høyere gjeninnvandrings-sannsynlighet enn menn.

Tabell 6.6 Gjeninnvandringssannsynlighet i 2006-20084 for de registrert utvandret i 2005 blant personer født i Norge fordelt på grunnkodegrupper og blant innvandrere etter kjønn, alder, utdanningsnivå og arbeidsmarkedsstatus.

	000=Født i Norge med 2 norskfødte foreldre og med 4 norskfødte besteforeldre	001=Født i Norge med 2 norskfødte foreldre og med 1 utenlandsfødt besteforelder	010=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 4 norskfødte besteforeldre	011=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 1 utenlandsfødt besteforelder	012=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 2 utenlandsfødt besteforeldre	024=Født i Norge med 2 utenlandsfødte foreldre og med 4 utenlandsfødte besteforeldre	124=Født i utlandet av 2 utenlandsfødte foreldre og med 4 utenlandsfødte besteforeldre
Kjønn:							
Menn	-0,00400 (-0,30)	0,09584 (1,18)	0,15199 (0,54)	-0,07429 (-0,35)	0,00838 (0,18)	-0,09146 (-1,01)	0,01121 (1,61*)
Alder:							
18-29 år	0,21379 (10,23***)	0,15419 (1,42)	0,00000 (0,00)	0,00000 (0,00)	0,17074 (1,57)	0,25522 (1,47)	0,01518 (1,32)
30-49 år	0,12058 (6,32***)	0,00000 (0,00)	0,52533 (1,23)	-0,27127 (-0,97)	0,12238 (1,14)	0,22770 (1,05)	0,00767 (0,68)
Utdanningsnivå:							
Videregående utdanning	-0,04044 (-2,27**)	-0,09564 (-0,96)	0,05922 (0,21)	-0,28729 (-1,08)	-0,08810 (-1,47)	0,00906 (0,07)	-0,03278 (-1,74*)
Kort høyere utdanning	-0,02885 (-1,45)	0,09963 (0,82)	0,49403 (0,84)	-0,17667 (-0,57)	-0,12727 (-1,87*)	0,08170 (0,46)	-0,09698 (-4,94***)
Lang høyere utdanning	0,01733 (0,67)	0,08572 (0,49)	0,00000 (0,00)	0,29437 (0,72)	0,11296 (1,19)	-0,09558 (-0,50)	-0,05157 (-2,17**)
Uoppgitt utdanning	-0,00841 (-0,25)	-0,26641 (-1,35)	0,00000 (0,00)	-0,27610 (-0,42)	-0,11225 (-1,35)	0,02782 (0,20)	-0,08153 (-6,14***)
Arbeidsmarkedsstatus:							
Sysselsatt	0,08641 (5,02***)	0,13885 (1,00)	1,02792 (1,41)	0,46504 (1,06)	0,12265 (1,92*)	0,09697 (0,76)	0,02356 (2,97***)
Sysselsatt under utdanning	0,13936 (6,01***)	0,10392 (0,75)	1,40734 (1,81*)	0,34127 (0,90)	0,30370 (3,98***)	0,30730 (1,92*)	0,08113 (5,33***)
Under utdanning	0,12349 (4,77***)	0,17087 (1,14)	1,09052 (1,55)	0,46062 (1,10)	0,23839 (3,12***)	0,10241 (0,65)	-0,00669 (-0,55)
Arbeidsledig	0,07141 (2,25**)	0,21373 (1,14)	0,52533 (0,61)	0,011184 (0,02)	0,20361 (1,90*)	0,09669 (0,52)	0,07350 (4,80***)

Signifikansnivå: * 90 %, ** 95 %, *** 99 %. Referansegrupper: Kjønn: kvinner, Alder: personer 50 – 74 år, Utdanningsnivå: Utdanning på grunnskolenivå, Arbeidsmarkedsstatus: Personer utenfor arbeidsstyrken.

Går vi over til aldersgruppene blant personer i yrkesaktiv alder, er det nå en viss tendens til at det er personer i alderen 18-29 år som viser høyest sannsynlighet for å gjeninnvandre. Mest tydelig er dette blant personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre i grunnkodegruppe 000. Tendensen er også synlig i de fleste av de øvrige grunnkodegruppene, men uten at estimatene er signifikante. For øvrig, er det med ett unntak i grunnkodegruppe 011 personer i alderen 50-74 år som viser lavest tendens til å gjeninnvandre blant personer i yrkesaktiv alder.

Målt etter det utdanningsnivået personene hadde ved utvandring, er det nå noe mindre forskjeller i gjeninnvandringssannsynlighet mellom personene i de forskjellige utdanningsgruppene enn det var blant de som utvandret i 2001. Tendensen til at utvandrere med videregående utdanning viser lav sannsynlighet for å gjeninnvandre er også til stede nå, og spesielt blant utvandrere i grunnkodegruppe 000 og blant innvandrere i grunnkodegruppe 124. Det er også en svak tendens til relativt lav gjeninnvandringssannsynlighet for de med kort høyere utdanning, spesielt blant utvandrere i grunnkodegruppe 012 og blant innvandrere i grunnkodegruppe 124. Blant utvandrere med lang høyere utdanning er det ingen signifikante estimater, bortsett fra blant innvandrere som viser relativt lav gjeninnvandringssannsynlighet for denne utdanningsgruppen. Innvandrere skiller seg også ut med lav gjeninnvandring blant de med uoppgitt utdanning.

Målt etter individenes status i forhold til arbeidsmarkedet når de utvandret, viser også nå utvandrere som var sysselsatte og/eller under utdanning relativt stor tilbøyelighet til å gjeninnvandre, noe som er spesielt fremtredende blant personer i

grunnkodegruppene 000 og 012, samt blant innvandrere som var sysselsatte. Også tidligere arbeidsledige i grunnkodegruppene 000, 012 og 124 viser signifikant høyere sannsynlighet for å gjeninnvandre enn personer som sto utenfor arbeidsstyrken for øvrig før de utvandret. Den siste gruppen viser også nå, med ett unntak, den laveste gjeninnvandringssannsynligheten av samtlige etter personenes arbeidsmarkedsstatus før utvandring.

Tilsvarende resultater for de som gjeninnvandret i årene 2011-2013 blant de som utvandret i 2010 er vist i tabell 6.7. Det er igjen noe større forskjeller i gjeninnvandring mellom menn og kvinner i yrkesaktiv alder enn blant de som utvandret i 2005. Mannlige innvandrere som utvandret i 2010 viser en signifikant større sannsynlighet for å gjeninnvandre enn kvinner i grunnkodegruppene 001, 012 og blant innvandrere i grunnkodegruppe 124. Kvinner viser derimot større sannsynlighet for å gjeninnvandre i grunnkodegruppene 000 og 010, der estimatene for den siste også viser signifikant høyere gjeninnvandringssannsynlighet blant kvinner.

Ser vi på aldersgruppene blant personer i yrkesaktiv alder, er det igjen en viss tendens til at det er personer i alderen 18-29 år som viser høyest sannsynlighet for å gjeninnvandre. Mest synlig er dette blant personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre i grunnkodegruppe 000, men også blant utvandrere i grunnkodegruppe 012 og blant innvandrere i grunnkodegruppe 124. Personer i alderen 30-49 år viser også relativt høy sannsynlighet for å gjeninnvandre i grunnkodegruppe 000 og blant innvandrere, mens personer i alderen 50-74 år stort sett viser lavest tendens til å gjeninnvandre blant personer i yrkesaktiv alder, så nær som de i grunnkodegruppe 024.

Målt etter det utdanningsnivået personene hadde ved utvandring, er tendensen til at utvandrere med videregående utdanning viser relativt lav sannsynlighet for å gjeninnvandre blant utvandrere i de grunnkodegruppene som har størst generasjonstilknnytning til Norge, mens utvandrere med dette utdanningsnivået blant de i grunnkodegruppe 024 og spesielt blant innvandrere i grunnkodegruppe 124 viser relativt større gjeninnvandringssannsynlighet. Det er nå også en tendens til relativt høy gjeninnvandringssannsynlighet for de med kort høyere utdanning blant de fra grunnkodegrupper med stor generasjonstilhørighet til Norge. Det samme gjelder til en viss grad de med lang høyere utdanning blant utvandrere i grunnkodegruppe 000. Innvandrere skiller seg igjen ut med lav gjeninnvandring blant de med lang høyere utdanning og spesielt blant de med uoppgitt utdanning.

Målt etter individenes arbeidsmarkedsstatus før de utvandret, viser igjen utvandrere som var sysselsatte og/eller under utdanning relativt stor tilbøyelighet til å gjeninnvandre, noe som er spesielt fremtredende blant personer i grunnkodegruppene 000, 001 og 012, samt blant innvandrere som var sysselsatte. Derimot viser tidligere arbeidsledige nå er mer moderat sannsynlighet for å gjeninnvandre, men med et klart unntak for tidligere arbeidsledige innvandrere. Med noen få unntak, er det igjen personer som sto utenfor arbeidsstyrken for øvrig før de utvandret som viser lavest gjeninnvandringssannsynlighet.

Tabell 6.7 Gjeninnvandringssannsynlighet i 2011-2013 for de registrert utvandret i 2010 blant personer født i Norge fordelt på grunnkodegrupper og blant innvandrere etter kjønn, alder, utdanningsnivå og arbeidsmarkedsstatus

	000=Født i Norge med 2 norske foreldre og med 4 norske besteforeldre	001=Født i Norge med 2 norske foreldre og med 1 utenlandsfødt besteforelder	010=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 4 norske besteforeldre	011=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 1 utenlandsfødt besteforelder	012=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 2 utenlandsfødt besteforeldre	024=Født i Norge med 2 utenlandsfødt foreldre og med 4 utenlandsfødt besteforeldre	124=Født i utlandet av 2 utenlandsfødt foreldre og med 4 utenlandsfødt besteforeldre
Kjønn:							
Menn	-0,01736 (-1,16)	0,15006 (2,26**)	-0,27360 (-2,15**)	0,15386 (0,98)	0,11460 (2,29**)	0,04710 (0,52)	0,02049 (3,82***)
Alder:							
18-29 år	0,12517 (5,05***)	0,08906 (0,22)	0,12417 (0,54)	0,38660 (0,66)	0,17317 (1,72*)	-0,14317 (-0,40)	0,003427 (3,73***)
30-49 år	0,06811 (3,05***)	0,02575 (0,06)	0,00000 (0,00)	0,93047 (1,56)	0,08522 (0,85)	-0,26691 (-0,76)	0,03871 (4,29***)
Utdanningsnivå:							
Videregående utdanning	-0,01856 (-0,89)	0,01009 (0,11)	-0,04439 (-0,23)	-0,17394 (-0,81)	-0,09910 (-1,38)	0,19142 (1,58)	0,06839 (4,08***)
Kort høyere utdanning	0,06759 (3,07***)	0,27524 (2,86***)	0,36111 (1,87*)	-0,21458 (-0,87)	-0,00901 (-0,12)	0,02439 (0,20)	0,00541 (0,32)
Lang høyere utdanning	0,04469 (1,70*)	0,10628 (0,87)	0,19698 (0,73)	-0,34061 (-1,16)	-0,04201 (-0,46)	0,15744 (-0,85)	-0,05075 (-2,88***)
Uoppgitt utdanning	-0,05416 (-1,07)	-0,24862 (-0,64)	0,00000 (0,00)	0,20614 (0,46)	0,22735 (-2,23**)	-0,21016 (-1,55)	-0,16214 (-13,14***)
Arbeidsmarkedsstatus:							
Sysselsatt	0,10499 (5,24***)	0,11576 (1,07)	0,09091 (0,33)	0,05302 (0,19)	0,13845 (1,89*)	-0,10297 (-0,85)	0,03535 (6,19***)
Sysselsatt under utdanning	0,21936 (8,40***)	0,35953 (3,90***)	0,29765 (1,26)	0,41877 (1,44)	0,10412 (1,29)	0,11380 (0,84)	0,06851 (4,65***)
Under utdanning	0,12391 (4,16***)	0,31971 (2,88***)	0,45394 (1,70*)	0,09542 (0,32)	0,19685 (2,42**)	-0,08119 (-0,66)	-0,01394 (-1,35)
Arbeidsledig	0,03949 (0,82)	0,08511 (0,42)	0,00000 (0,00)	-0,61992 (-1,49)	0,24967 (1,85*)	-0,19403 (-0,66)	0,04969 (4,21***)

Signifikansnivå: * 90 %, ** 95 %, *** 99 %. Referansegrupper: Kjønn: kvinner, Alder: personer 50 – 74 år, Utdanningsnivå: Utdanning på grunnskolenivå, Arbeidsmarkedsstatus: Personer utenfor arbeidssstyrken.

Til slutt ser vi på tilsvarende gjenutvandringssannsynlighet i perioden 2016-2018 for de som utvandret i 2015 (se tabell 6.8). Det er nå relativt små forskjeller i gjeninnvandringssannsynlighet mellom menn og kvinner i yrkesaktiv alder i de grunnkodegruppene som har størst generasjonstilknytning til Norge. I grunnkodegruppe 012 og spesielt blant innvandrere i grunnkodegruppe 124, er det derimot en signifikant høyere gjeninnvandringssannsynlighet blant kvinner enn blant menn.

Tabell 6.8 Gjeninnvandringssannsynlighet i 2016-2018 for de registrert utvandret i 2015 blant personer født i Norge fordelt på grunnkodegrupper og blant innvandrere etter kjønn, alder, utdanningsnivå og arbeidsmarkedsstatus

	000=Født i Norge med 2 norskefødte foreldre og med 4 norskefødte besteforeldre	001=Født i Norge med 2 norskefødte foreldre og med 1 utenlandsfødt besteforelder	010=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 4 norskefødte besteforeldre	011=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 1 utenlandsfødt besteforelder	012=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 2 utenlandsfødt besteforeldre	024=Født i Norge med 2 utenlandsfødt foreldre og med 4 utenlandsfødt besteforeldre	124=Født i utlandet av 2 utenlandsfødt foreldre og med 4 utenlandsfødt besteforeldre
Kjønn:							
Menn	0,00450 (0,30)	0,06248 (0,98)	-0,07831 (-0,61)	0,01572 (0,11)	-0,07664 (-1,78*)	0,09131 (1,48)	-0,02635 (-6,94***)
Alder:							
18-29 år	0,11010 (4,58***)	-0,06328 (-0,29)	0,29861 (1,43)	0,00000 (0,00)	0,04919 (0,60)	0,19728 (1,20)	0,00436 (0,70)
30-49 år	0,03181 (1,47)	-0,03900 (-0,18)	0,00000 (0,00)	0,11389 (0,57)	0,05492 (0,64)	0,07826 (0,46)	0,00937 (1,55)
Utdanningsnivå:							
Videregående utdanning	-0,01166 (-0,55)	0,10025 (1,03)	-0,08851 (-0,48)	-0,14072 (-0,71)	0,04824 (0,77)	-0,13243 (-1,49)	-0,06378 (-7,56***)
Kort høyere utdanning	0,07656 (3,41***)	0,10201 (1,01)	0,04963 (0,29)	-0,12733 (-0,61)	0,05276 (0,82)	-0,00355 (-0,04)	-0,07989 (-9,50***)
Lang høyere utdanning	0,07598 (2,84***)	0,21206 (1,72*)	-0,16810 (-0,67)	-0,15572 (-0,57)	0,05514 (0,75)	-0,11036 (-0,92)	-0,09646 (-11,57***)
Uoppgitt utdanning	0,02819 (0,54)	0,18182 (0,59)	-0,17240 (-0,43)	0,00000 (0,00)	-0,14257 (-1,63*)	-0,18289 (-1,98*)	-0,10787 (-15,45***)
Arbeidsmarkedsstatus:							
Sysselsatt	0,11212 (5,71***)	0,09818 (0,86)	0,23296 (0,87)	0,27818 (1,07)	0,03692 (0,62)	0,10667 (1,20)	0,01776 (4,29***)
Sysselsatt under utdanning	0,14752 (5,73***)	0,28385 (2,30**)	0,23419 (0,91)	0,47040 (1,60)	0,25265 (3,69***)	0,22211 (2,07**)	0,06833 (6,94***)
Under utdanning	0,17988 (6,39***)	0,30715 (2,54**)	0,15378 (0,58)	0,18758 (0,62)	0,02270 (0,34)	-0,00945 (-0,10)	0,02816 (3,73***)
Arbeidsledig	0,02602 (0,64)	0,19982 (0,81)	0,03500 (0,09)	0,00000 (0,00)	0,03660 (0,30)	-0,19499 (-1,58)	0,04366 (5,34***)

Signifikansnivå: * 90 %, ** 95 %, *** 99 %. Referansegrupper: Kjønn: kvinner, Alder: personer 50 – 74 år, Utdanningsnivå: Utdanning på grunnskolenivå, Arbeidsmarkedsstatus: Personer utenfor arbeidsstyrken.

Ser vi på aldersgruppene blant personer i yrkesaktiv alder, er det relativt små forskjeller i gjeninnvandringssannsynlighet mellom aldersgruppene. De som skiller seg ut med høy gjeninnvandringssannsynlighet er personer i alderen 18-29 år blant personer født i Norge med to norskefødte foreldre og med fire norskefødte besteforeldre i grunnkodegruppe 000. For øvrig er det også nå stort sett personer i alderen 50-74 år som viser lavest sannsynlighet for å gjeninnvandre.

Ser vi på gjeninnvandring målt etter det utdanningsnivået personene hadde ved utvandring, viser utvandrere fra grunnkodegruppe 000 med både kort og lang høyere utdanning en signifikant høyere gjeninnvandringssannsynlighet enn personer i andre grupper med kjente utdanningsnivåer. Utvandrede innvandrere i grunnkodegruppe 124 viser derimot signifikant lavere gjeninnvandring for de med kort og lang høyere utdanning. For øvrig er det også her en viss tendens til lav gjeninnvandringssannsynlighet blant utvandrere med videregående utdanning i de fleste av grunnkodegruppene, men det er kun innvandrere i grunnkodegruppe 124 som viser signifikant lavere gjeninnvandringssannsynlighet blant de med videregående utdanning. Lavest sannsynlighet for gjeninnvandring er også nå å finne blant innvandrere med uoppgitt utdanningsnivå.

Målt etter individenes arbeidsmarkedsstatus før de utvandret, viser igjen utvandrere som var sysselsatte og/eller under utdanning relativt stor sannsynlighet for å gjeninnvandre, noe som er spesielt fremtredende blant utvandrere i grunnkodegruppe 000, men også til dels blant utvandrere i grunnkodegruppene 001, 012 og 024 samt især blant innvandrere. Igjen viser tidligere arbeidsledige en moderat sannsynlighet for å gjeninnvandre, bortsett fra tidligere arbeidsledige innvandrere,

som her er eneste gruppe med et signifikant positivt estimat for gjeninnvandring. Med et par unntak, er det igjen personer som sto utenfor arbeidsstyrken for øvrig før de utvandret som viser lavest gjeninnvandringssannsynlighet også nå.

6.3. Gjeninnvandringssannsynlighet blant personer etter grunnkoder fordelt på utvandreres antall barn ved utvandring fra Norge

I dette delkapitlet har vi estimert sannsynligheten for å gjeninnvandre blant personer 18-49 år i hver av grunnkodegruppene, avhengig av hvor mange barn de hadde i familien ved utvandringen fra Norge. Analysene blir basert på alle registrerte utvandrere i denne aldersgruppen i 2014, der de samme individene følges gjennom fireårsperioden 2015-2018 for å måle eventuelle registrerte gjeninnvandring til Norge. På grunn av lave tall for personer i enkelte av gruppene, måler vi her gjeninnvandringen over fire år, og ikke over tre år som i kapitlene over. I tillegg har vi kontrollert for kjønn og alder i foreldregenerasjonen samt hvilken landbakgrunn foreldrene har.

Vi starter med en litt mer generell analyse, der samtlige barn og unge i alderen 0-17 år som var registrert bosatte i Norge før utvandringen er tatt med. Deretter har vi tatt med en noe mer nyansert analyse, der barna fordeles etter de som var i førskolealder i aldersgruppen 0-6 år og etter de som var i skolealder, her i aldersgruppen 7-17 år ved utvandring. Noe av motivet for denne inndelingen er å teste om personer har en tendens til å gjeninnvandre til Norge før barna begynner på skolen. Dette er grunnen til at vi her utvider førskolealderen fra 0-5 år til 0-6 år, da de fleste barn starter skolen i løpet av det året de fyller 6 år, men kan gjeninnvandre som seksåringer før de starter skolen. I tillegg tar vi også med de utvandrere som ikke hadde barn i familien som var registrert bosatt i Norge ved utvandringen, der altså det registrerte barnetallet var null. Vi har i begge analyser brukt gruppen med ingen registrert bosatte barn i Norge i året for utvandring som referansegruppe. Med hensyn til grunnkodegruppene har vi tatt med de samme gruppene som tidligere i kapitlet, som vil si personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre (grunnkode 000), personer født i Norge med to norskfødte foreldre men der en av besteforeldrene er født i utlandet (grunnkode 001), personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder, men der alle fire besteforeldre er født i Norge (grunnkode 010), personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med en utenlandsfødt besteforelder (grunnkode 011), personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med to utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 012) og personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 024). For sammenlikning har vi også her tatt med innvandrere i grunnkodegruppe 124, som vil si personer født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre. Nå må nevnes at personer i tillegg kan ha barn registrert bosatt i utlandet, og at dette i større grad kan forventes å være tilfelle jo større det utenlandske innslaget er i grunnkodegruppene. Vi gjør også her oppmerksom på at eventuelle barn registrert bosatte i utlandet ikke med i analysen.

Vi starter med den mer generelle analysen, der alle barn og unge i alderen 0-17 år registrert bosatte i Norge ved begynnelsen av utvandringsåret er med. Vi har gruppert barnetallet etter henholdsvis de med ett barn, to barn, tre barn og de med fire barn eller flere, mens altså de med ingen barn er brukt som referanse i estimeringene. Foreldregenerasjonen er videre fordelt i de to aldersgruppene 18-29 år og 30-49 år i utvandringssåret, der den siste blir brukt som referansegruppe for alder. Gruppene etter landbakgrunn er de samme som ble benyttet i delkapittel 6.1 over, og som da er bestemt av fødelandet til foreldre og besteforeldre i tre generasjoner. Landgruppene er som før de med bakgrunn fra EU/EØS-land i Vest

Europa, Sveits, Nord Amerika, Australia og New Zealand i en gruppe, de med bakgrunn fra EU-land i Øst-Europa som en annen gruppe og de med bakgrunn fra et land i verden for øvrig i en tredje gruppe. En fjerde gruppe består av de født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre. Det vil si grunnkodegruppe 000, som i estimeringene brukes som referansegruppe. Resultatene av estimeringene er gitt i tabell 6.9.

I kapittel 5 så vi at personer i aldersgruppen 18-49 år uten barn har klart høyere sannsynlighet for å utvandre enn personer med barn. I delkapittel 6.1 så vi at det var relativt høy sannsynlighet for at personer i alderen 0-17 år gjeninnvandrer. Dette kan indikere at personer med barn kan ha en relativt høyere sannsynlighet for å gjeninnvandre enn de uten barn, og spesielt når vi sammenlikner med sannsynligheten for å utvandre.

Dette går også frem av tabell 6,9, som viser at flere av estimatene for gruppene med barn er positive, noe som betyr at sannsynligheten for å gjeninnvandre er høyere enn for referansegruppen uten barn. Usikkerheten er som før knyttet til om estimatene for de med barn er signifikant forskjellige fra de uten barn. Som vi ser, viser personer med ett, to eller tre barn i grunnkodegruppe 000 signifikant høyere sannsynlighet for å gjeninnvandre enn personer i samme aldersgruppe uten barn. Det samme gjelder for personer med to barn i grunnkodegruppe 001, med ett barn i grunnkodegruppe 010, for de med tre barn i grunnkodegruppe 012 og blant innvandrere i grunnkodegruppe 124. Det er også flere av de øvrige estimatene som er positive, men uten å være signifikante. Likedan er det en del negative estimater, som tilsier større gjeninnvandring blant personer uten barn, men ingen av disse estimatene er signifikant negative. For øvrig viser tallene at det er lite systematikk i tendensen til å gjeninnvandre med hensyn til antall barn.

Går vi til estimatene for kjønnsmessige forskjeller i foreldregenerasjonen, er ingen av estimatene signifikante. Det vil si at det er små forskjeller mellom menn og kvinner med hensyn til hvem som tar med barn tilbake til Norge etter at de selv har utvandret. En liten overvekt i retning menn er å spore hos personer i grunnkodegruppe 000, mens kvinner viser en tilsvarende lavere tendens til å gjeninnvandre blant innvandrere i grunnkodegruppe 124.

Målt etter alder, er det signifikant høyere gjeninnvandringssannsynlighet blant personer i aldersgruppen 18-29 år enn i aldersgruppen 30-49 år i grunnkodegruppene 000 og 001, som altså vil si de av gruppene med størst generasjonstilknutting til Norge. I de øvrige gruppene er det små og ikke signifikante forskjeller mellom aldersgruppene med hensyn til gjeninnvandring.

Målt etter personenes landbakgrunn, er estimatene for det meste negative. Det vil si at gjeninnvandringssannsynligheten er lavere for de som har et mer eller mindre utenlandsk innslag i sin generasjonsbakgrunn enn de med kun norsk generasjonsbakgrunn. Som før er det ingen direkte estimater for grunnkodegruppe 000, nettopp fordi denne gruppen inngår som referansegruppe for estimeringene. Ikke overraskende er det innvandrere i grunnkodegruppe 124 som viser de mest signifikant negative estimatene. For øvrig verdt å merke seg at personer fra grunnkodegruppene 012 og 024 med generasjonsbakgrunn fra land i landgruppe 2 viser noe høyere gjeninnvandringssannsynlighet enn personer fra grunnkodegruppe 000.

Tabell 6.9 Gjeninnvandringssannsynlighet i 2015-2018 blant personer 18–49 år som utvandret i 2014 fordelt på personer født i Norge og blant innvandrere etter antall barn registrert bosatt i Norge ved utvandringen

	000=Født i Norge med 2 norskefødte foreldre og med 4 norskefødte besteforeldre	001=Født i Norge med 2 norskefødte foreldre og med 1 utenlandsfødt besteforelder	010=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 4 norskefødte besteforeldre	011=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 1 utenlandsfødt besteforelder	012=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 2 utenlandsfødte besteforeldre	024=Født i Norge med 2 utenlandsfødte foreldre og med 4 utenlandsfødte besteforeldre	124=Født i utlandet med 2 utenlandsfødte foreldre og med 4 utenlandsfødte besteforeldre
Antall barn							
0-17 år:							
1 barn	0,10294 (2,72***)	-0,15464 (-0,80)	0,86619 (1,62*)	0,00000 (0,00)	-0,02865 (-0,26)	-0,00640 (-0,06)	-0,00270 (-0,30)
2 barn	0,16344 (4,38***)	0,48339 (2,58**)	-0,13381 (-0,25)	-0,23838 (-0,52)	0,10441 (0,87)	0,09886 (0,67)	-0,00150 (-0,15)
3 barn	0,27127 (4,92***)	0,15659 (0,44)	0,80068 (1,53)	-	0,52273 (2,23**)	0,01791 (0,10)	0,02811 (1,67*)
4 barn eller flere	0,09866 (0,72)	-0,34341 (-0,68)	-0,13381 (-0,25)	-	-0,21410 (-0,46)	0,17968 (0,73)	0,02558 (1,04)
Kjønn:							
Menn	0,02489 (1,24)	0,02757 (0,34)	-0,06552 (-0,42)	-0,09147 (-0,62)	0,02635 (0,49)	-0,01687 (-0,22)	-0,00650 (-1,36)
Alder:							
18-29 år	0,12755 (5,92***)	0,15587 (1,82*)	0,16578 (0,78)	-0,10206 (-0,71)	0,06421 (1,13)	0,02914 (0,30)	-0,00148 (-0,31)
Landbakgrunn:							
Landgruppe 1	Referanse	-0,14280 (-0,40)	0,03246 (0,19)	-	-0,12186 (-1,87*)	0,29256 (0,60)	-0,34729 (-2,99***)
Landgruppe 2	Referanse	-0,21471 (-0,55)	0,00000 (0,00)	-	0,21482 (1,62*)	0,98875 (1,79*)	-0,34563 (-2,97***)
Landgruppe 3	Referanse	0,07612 (0,19)	0,00000 (0,00)	-0,06091 (-0,028)	0,0000 (0,00)	0,32224 (0,67)	-0,27783 (-2,39**)

Signifikansnivå: * 90 %, ** 95 %, *** 99 %. Referansegrupper: Kjønn: kvinner i foreldregenerasjonen, Alder: personer 30 – 49 år i foreldregenerasjonen, Landgrupper: Foreldre født i Norge med to norskefødte foreldre og med fire norskefødte besteforeldre. Antall barn: Foreldre med ingen barn. Note: Relativt få eller ingen observasjoner i enkelte grupper.

Til slutt foretar vi en noe mer nyansert analyse, der personenes barn blir fordelt på de som er i førskolealder (her 0-6 år) og de som er i skolealder, her definert som 7-17 år. Vi holder først gruppene av barn separat fra hverandre, ved at vi først måler gjeninnvandringssannsynligheten blant personer som kun har barn i førskolealderen 0-6 år registrert bosatte i Norge når de utvandret og ingen i skolealderen, og deretter de personer som har barn kun i skolealderen 7-17 år men ingen i førskolealderen når de utvandrer. Til slutt tar vi også med to grupper der samtlige barn er med, ved først å ta med de som har barn i alderen 0-6 år spesifisert etter antall barn, men der foreldrene også har barn i skolealder, for til slutt å ta med de som har barn i skolealder spesifisert etter antall barn, men som samtidig også har barn i førskolealder. I analysene bruker vi personer uten barn som referansegruppe. Resultatene av estimeringene er gitt i tabell 6.10.

Tabell 6.10 Gjeninnvandringssannsynlighet i 2015-2018 blant personer som utvandret i 2014 etter personer født i Norge fordelt på grunnkodegrupper og blant innvandrere i alderen 18-49 år etter antall barn i førskole- og skolealder registrert bosatt i Norge ved utvandringen

	000=Født i Norge med 2 norskefødte foreldre og med 4 norskefødte besteforeldre	001=Født i Norge med 2 norskefødte foreldre og med 1 utenlandsfødt besteforelder	010=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 4 norskefødte besteforeldre	011=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 1 utenlandsfødt besteforelder	012=Født i Norge med 1 utenlandsfødt forelder og med 2 utenlandsfødte besteforeldre	024=Født i Norge med 2 utenlandsfødte foreldre og med 4 utenlandsfødte besteforeldre	124=Født i utlandet med 2 utenlandsfødte foreldre og med 4 utenlandsfødte besteforeldre
Barn kun i alderen 0-6 år:							
1 barn	-0,00129 (-0,03)	-0,16798 (-0,86)	-	-	-0,00310 (-0,02)	0,22719 (1,49)	-0,00695 (-0,69)
2 barn	0,04071 (0,80)	0,30449 (1,31)	-0,28056 (-0,56)	-	-0,12153 (-0,69)	0,18172 (0,91)	0,02408 (1,74*)
3 barn	-0,10532 (-0,70)	-0,00548 (-1,40)	0,65741 (1,35)	-	0,72724 (1,57)	-0,31824 (-0,66)	-0,01960 (-0,55)
4 barn eller flere	-	-0,00389 (-0,10)	-	-	-	-	-0,10594 (-0,18)
Barn kun i alderen 7-17 år:							
1 barn	0,14999 (2,51**)	-	0,71944 (1,45)	-	-0,15614 (-0,88)	-0,22829 (-1,52)	0,01030 (0,62)
2 barn	0,23354 (3,66***)	0,54488 (1,08)	-	-	0,11598 (0,66)	-0,32322 (-0,95)	-0,03792 (-1,91*)
3 barn	0,07420 (0,77)	-	-	-	-	-0,31824 (-0,66)	0,01321 (0,40)
4 barn eller flere	-0,42904 (-1,23)	-0,45512 (-0,90)	-	-	-	0,17678 (0,52)	-0,01133 (-0,18)
Barn i alderen 0-6 år, men også eldre:							
1 barn	0,16394 (2,93***)	0,29488 (1,15)	-	-0,27611 (-0,61)	0,53428 (2,56**)	0,00641 (0,88)	0,00641 (0,43)
2 barn	0,28620 (3,04***)	-	-	-	-0,27276 (-0,59)	-	0,06372 (2,28**)
3 barn	-	-	-0,28056 (-0,56)	-	-0,26103 (-0,57)	0,18176 (0,53)	0,02746 (0,50)
4 barn eller flere	-	-	-	-	-	-	-0,11772 (-0,54)
Barn i alderen 7-17 år, men også yngre:							
1 barn	0,15528 (2,62***)	-0,00533 (-5,30***)	-	-0,27611 (-0,61)	0,23017 (0,99)	0,18172 (0,91)	0,00665 (0,41)
2 barn	0,28050 (3,14***)	-0,00398 (-2,52**)	-0,28056 (-0,56)	-	0,40563 (1,51)	0,10464 (0,56)	0,02669 (0,98)
3 barn	-0,43347 (-0,88)	-0,00550 (-1,23)	-	-	-	-	0,11182 (2,71***)
4 barn eller flere	0,37007 (1,67*)	-0,00489 (-0,49)	-	-	-	-	-0,03407 (-0,59)

Signifikansnivå: * 90 %, ** 95 %, *** 99 %. Referansegrupper: Antall barn: Foreldre med ingen barn er referanse for alle kombinasjoner av barn etter alder. Note: Relativt få eller ingen observasjoner i enkelte grupper.

Vi legger merke til at det er flere av gruppene som ikke får estimater. Dette har sammenheng med at det er få eller ingen personer i enkelte av gruppene, noe som medfører en noe begrenset verdi for analysene. Det andre vi legger merke til, er at det er en del av estimatene som er positive, der også noen er signifikant positive. Det vil si at gjeninnvandringssannsynligheten er høyere for de som har barn enn blant de som ikke har barn registrert bosatt i Norge i det året utvandringen ble registrert.

Blant de med barn kun i førskolealder, er det de med to barn som viser høyest gjeninnvandringssannsynlighet, men det er kun blant innvandrere i grunnkodegruppe 124 at de med to barn viser en signifikant høyere gjeninnvandringssannsynlighet enn de uten barn. For øvrig er ingen av de øvrige estimatene

signifikante, men estimatene for personer med ett barn i grunnkodegruppe 024 og tre barn i grunnkodegruppene 010 og 012 indikerer en noe høyere gjeninnvandringssannsynlighet enn blant de uten barn.

Går vi til de som kun har barn i skolealder, er den klart høyeste gjeninnvandrings-sannsynligheten å finne blant personer med ett og to barn i grunnkodegruppe 000. Det vil si blant foreldre som er født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre. For øvrig veksler det mellom positive og negative estimater, men der kun innvandrere med to barn i denne aldersgruppen viser signifikant lavere gjeninnvandringssannsynlighet enn blant personer uten barn.

De to siste gruppene samler et høyere antall barn enn de to separate gruppene øverst, og vi ser at personer i grunnkodegruppe 000 med ett og to barn i førskolealder får en signifikant høy gjeninnvandringssannsynlighet når de samtidig også har barn i skolealder. Personer med barn i grunnkodegruppe 001 viser lav sannsynlighet for å gjeninnvandre, noe som spesielt gjelder personer med ett eller to barn i skolealder samtidig som de også har barn i førskolealder. Av øvrige resultater, er det få signifikante estimater, men der personer i grunnkodegruppene 012 og 124 med henholdsvis ett og to barn i førskolealder samtidig som de har barn i skolealder viser signifikant høy sannsynlighet for å gjeninnvandre. Det samme gjør innvandrere med tre barn i skolealder som samtidig har barn i førskolealder.

Sammenlikner man resultatene for de med kun barn i førskolealder med de med kun barn i skolealder, er gjeninnvandringssannsynligheten i sum noe høyere blant de med barn i skolealder, noe som i stor grad skyldes høyere gjeninnvandring blant foreldre i grunnkodegruppe 000. Dette bildet styrker seg for de med barn i skolealder blant de som samtidig også har barn i førskolealder. Som vi har sett øker enkelte grupper med barn i førskolealder sin gjeninnvandringssannsynlighet når de samtidig også har barn i skolealder.

6.4. Kort oppsummering av kapittel 6

Oppsummert er det små og lite systematiske forskjeller mellom menn og kvinner med hensyn til sannsynligheten for å gjeninnvandre. Gjeninnvandringssannsynligheten er høyest blant grupper med noe utenlandsk generasjonsbakgrunn, og da særlig blant de med bakgrunn fra land i Asia, Afrika og Sør- og Sentral-Amerika og Europa utenfor EØS. Mens barn og unge i alderen 0-17 år i grupper med stor generasjonstilknytning til Norge har en relativt høy gjeninnvandringssannsynlighet, er den noe lavere blant de unge med høy utenlandsk generasjonsbakgrunn. Personer i alderen 50 år og eldre har en relativt lav gjeninnvandringssannsynlighet, og spesielt blant de med størst generasjonstilhørighet til Norge. Gjeninnvandrings-sannsynligheten er lav for personer med kun videregående utdanning. Utvandrere med kort og lang høyere utdanning og høy generasjonstilknytning til Norge har tidvis høy gjeninnvandringssannsynlighet. Gjeninnvandringssannsynligheten er høyest blant de som var registrert i et arbeidsforhold og/eller under utdanning før utvandring. Tidligere arbeidsledige og personer utenfor arbeidsstyrken har lav og fallende sannsynlighet for gjeninnvandring utover på 2000-tallet.

7. Oppsummering og avsluttende kommentarer

Målsettingen med denne undersøkelsen er å analysere faktorer som påvirker utvandring og gjeninnvandring av personer født i Norge med forskjellig tilknytning til landet målt etter sin landbakgrunn i tre generasjoner. En av hensiktene er å legge et bedre fundament for framtidig fastsettelse av forutsetninger for innvandring i disse befolkningsgruppene i de nasjonale befolkningsframskrivingene. Vi har tidligere analysert hvordan utvandringen varierer blant innvandrere etter innvandringsgrunn, men analyserer her hvordan «sirkulær migrasjon» forløper blant den norskfødte delen av befolkningen. Innvandrere, definert som personer født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre, er også tatt med i analysen for sammenlikning.

Statistisk sentralbyrå foretar en inndeling av hele den norske befolkningen i til sammen 30 kategorier, basert på informasjon om personenes egen, foreldrenes og besteforeldrenes fødeland. Disse kategoriene er kalt grunnkoder, og inngår vanligvis ikke i den offisielle statistikken. I analysen konsentrerer vi oss om personer fra 15 av disse grunnkodene avgrenset til de som har Norge som fødeland, samt altså de som er definert som innvandrere.

På grunnlag av mikrodata fra 2000-2018, foretas kohortanalyser av hvordan utvandring og brutto og netto gjeninnvandring varierer mellom personer i de forskjellige grunnkodegruppene. Videre foretas estimeringer av sannsynligheten for å utvandre og gjeninnvandre gitt individkjennetegn etter kjønn, alder, utdanningsnivå, arbeidsmarkedsstatus og landbakgrunn i tre generasjoner, samt også etter familiestørrelse med særlig vekt på antall barn.

Blant sentrale spørsmål å besvare er: Hvem av de norskfødte er det som utvandrer fra Norge, og hvilke grupper av personer er det som returnerer? Er det personer med høy eller lav kompetanse? Hva er betydningen av å ha familie i Norge? Og hvor mye betyr graden av norsk og utenlandsk bakgrunn i tre generasjoner?

7.1. Antall personer i grupper med utenlandsk generasjonsbakgrunn øker mest

Til tross for at antall norskfødte personer registrert bosatt i Norge har økt noe i antall, har andelen de utgjør av landets registrert bosatte befolkning falt fra 93,5 prosent i 2000 til om lag 84 prosent ved inngangen til 2019 på grunn av stor innvandring. Det er imidlertid store forskjeller i antall registrert bosatte norskfødte personer i de grunnkodegruppene som analyseres. Størst er gruppen med høyest norsk generasjonsbakgrunn, det vil si personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre (grunnkode 000). Gruppen utgjør nær 4 millioner personer, og størrelsen har endret seg lite fra 1. januar 2000-2019, men dog med en svak nedgang. Andelen gruppen utgjør av landets befolkning har falt i samme periode.

Personer i gruppene av norskfødte med utenlandsk generasjonsbakgrunn har økt i antall fra 1. januar 2000 til 2019, og samtlige har økt andelen de utgjør av landets befolkning. Den største gruppen her, bestående av personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med to utenlandsfødte besteforeldre, grunnkodegruppe 012, har økt klart både i antall personer og i den andelen de utgjør av landets befolkning. Mye av det samme gjelder den tredje største av grunnkodegruppene med personer født i Norge, grunnkodegruppe 024, som består av de født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre. Denne gruppen har i analyseperioden økt mer i prosent enn antall innvandrere registrert bosatt i Norge.

7.2. Utvandringstendensen øker med graden av utenlandsk generasjonsbakgrunn

Analysene viser at tendensen til å utvandre fra Norge stiger med økende grad av utenlandsk bakgrunn i tre generasjoner. Det er personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre som viser lavest utvandringssrater, mens personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre viser høyest utvandringssrater blant de norskfødte. Til sammenlikning er utvandringstendensen klart høyere blant personer som har innvandret til Norge enn blant personer i samtlige grunnkodegrupper med norskfødte.

Makroanalyser viser at utvandringssraten fra Norge er påvirket av sysselsettingsutviklingen i året før utvandringen, mens arbeidsledigheten i utvandringssåret har en moderat påvirkning på utvandringssraten i siste del av undersøkelsesperioden. I første del av analyseperioden hadde sysselsettingsutviklingen året før også positiv påvirkning på innvandringen til landet. Arbeidsmarkedet i Norge synes å ha noe større betydning for utvandring enn for innvandring blant personer født i Norge. Ut- og innvandring blant personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre synes imidlertid å være noe mindre påvirket av sysselsettingsendringer i Norge enn flere av de øvrige grupper født i Norge.

7.3. Gjeninnvandringsfrekvensen er størst det første året etter utvandring

Gjeninnvandringen er størst det første året etter utvandringen, for deretter å falle gradvis med antall år som har gått etter at utvandringen ble registrert. Dette gjelder for samtlige av de gruppene vi ser på. Gjeninnvandringen etter ti år utgjør i gjennomsnitt noe under to tredjedeler av de som utvandret blant de norskfødte. Til forskjell fra utvandring, følger ikke gjeninnvandringen like entydig graden av generasjonstilknytning til Norge. Her er det flere grupper med varierende generasjonstilknytning til utlandet som viser de høyeste gjeninnvandringsratene, der de med størst generasjonstilknytning til Norge varierer noe mellom å inneha den femte og sjette høyeste gjeninnvandringsfrekvensen av de som har utvandret i hver av grunnkodegruppene. Det er likevel personer med høyest utenlandsk generasjonsbakgrunn som viser lavest tendens til å gjeninnvandre. Dette gjelder personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre. Samlet sett har det vært en litt fallende tendens til gjeninnvandring blant alle norskfødte personer som har utvandret utover på 2000-tallet.

7.4. Gjenutvandringsfrekvensen er størst blant norskfødte med noe utenlandsk generasjonsbakgrunn

Det er utvandrede personer med noe utenlandsk generasjonsbakgrunn som viser størst tendens til å gjenutvandre etter først og å ha gjeninnvandret. Personer med høyest norsk generasjonstilknytning, i.e. de født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre, viser en litt mer moderat tendens til å gjenutvandre etter å ha gjeninnvandret. Det er imidlertid innvandrere som viser lavest rater for gjenutvandring, men dette har sammenheng med at gjenutvandringen måles i forhold til antall utvandrere, der innvandrere viser lavest tendens for gjeninnvandring og dermed relativt få personer med potensial for gjenutvandring.

7.5. Netto gjeninnvandring følger i store trekk mønsteret for brutto gjeninnvandring

Netto gjeninnvandring i denne rapporten fremkommer som andelen av de som har utvandret som gjeninnvandrere til Norge, fratrukket de av disse som igjen velger å gjenutvandre. Gjenutvandringen er som man kunne forvente moderat i forhold til gjeninnvandringen. Netto gjeninnvandring er imidlertid slik at den i store trekk følger forskjellene mellom grunnkodegruppene som for brutto gjeninnvandring, men med drøyt 10 prosentpoeng lavere rater som dermed gjenspeiler nivået på den gjennomsnittlige gjenutvandringen blant norskfødte. På grunn av relativt moderat gjenutvandring blant de med størst norsk generasjonstilknytning i grunnkodegruppe 000, viser denne gruppen relativt sett noe høyere akkumulert netto gjeninnvandring enn brutto gjeninnvandring ti år etter at utvandringen ble registrert.

7.6. Utvandringen høyest blant personer med få familiemedlemmer og ingen barn

Målt etter antall registrert bosatte familiemedlemmer i Norge, er det personer med få eller ingen andre registrert bosatte familiemedlemmer som viser høyest utvandringssannsynlighet. Målt etter antall registrert bosatte barn i Norge, er det personer uten barn som viser de høyeste utvandringssannsynlighetene. Litt overaskende er det en tendens til at personer med ett registrert bosatt barn i Norge viser svakt lavere utvandringssannsynlighet enn de som har to barn eller flere.

7.7. Sannsynligheten for utvandring etter personkjenntegn

Tradisjonelt har menn hatt litt større sannsynlighet for å utvandre enn kvinner. Det er imidlertid noe økte utvandringssannsynligheter for kvinner relativt til menn utover på 2000-tallet. Høyest utvandringssannsynlighet finner vi blant personer i alderen 18-29 år, mens den er lavest blant personer 50 år og eldre. Den høyeste utvandringssannsynligheten finner vi blant personer med bakgrunn fra EU/EØS-land i Vest-Europa, Sveits, Nord-Amerika, Australia og New Zealand, mens det er lavere utvandringssannsynligheter blant personer med bakgrunn hovedsakelig fra land utenfor Europa, og i noen tilfeller også lavere enn for personer med den høyeste generasjonstilknytningen til Norge. Utvandringssannsynligheten har vist seg å være økende med stigende utdanningsnivå. Målt etter status på arbeidsmarkedet, er utvandringssannsynligheten lavest blant de som er registrert i et arbeidsforhold og/eller under utdanning, mens arbeidsledige og især de som står utenfor arbeidsstyrken for øvrig viser høyere utvandringssannsynlighet enn andre.

7.8. Sannsynligheten for gjeninnvandring etter personkjenntegn

Det er små og lite systematiske forskjeller mellom menn og kvinner med hensyn til sannsynligheten for å gjeninnvandre. Målt etter alder er det observert relativt høy gjeninnvandringssannsynlighet blant barn og unge i grupper med stor generasjonstilknytning til Norge, men relativt lav sannsynlighet for gjeninnvandring blant de yngste med høy utenlandsk generasjonsbakgrunn. Personer 50 år og eldre har en relativt lav gjeninnvandringssannsynlighet, og spesielt blant de med størst generasjonstilhørighet til Norge. Det er observert til dels høy gjeninnvandringssannsynlighet blant grupper med noe utenlandsk generasjonsbakgrunn, og da spesielt blant de med bakgrunn fra land i Europa utenfor EØS, Asia, Afrika og Sør- og Sentral-Amerika. Gjeninnvandringssannsynligheten har vist seg å være lav for personer med videregående utdanning som sitt høyeste utdanningsnivå før de utvandret. Utvandrere med kort og lang høyere utdanning før utvandring og høy

generasjonstilknytning til Norge har tidvis høy gjeninnvandringssannsynlighet, mens høyt utdannede innvandrere viser det motsatte. Målt etter den arbeidsmarkedsstatusen personene hadde før utvandring, er gjeninnvandringssannsynligheten høyest blant de som var registrert i et arbeidsforhold og/eller under utdanning, mens tidligere arbeidsledige har en fallende sannsynlighet for gjeninnvandring utover på 2000-tallet. Personer som sto utenfor arbeidsstyrken for øvrig før de utvandret viser lavere gjeninnvandringssannsynlighet enn andre.

7.9. Diskusjon og konklusjon

Denne rapporten viser at det ikke er tilfeldig hvem som utvandrer, gjeninnvandrer og eventuelt gjenutvandrer. Således kan resultatene fra denne rapporten benyttes som innspill for framskrivninger av befolkningen født i Norge. Særlig er funnene etter alder, kjønn og landgruppe relevante. Analysene kan også danne grunnlag for en diskusjon om hvilken kompetanse Norge «mister» gjennom utvandring, og hva vi som nasjon eventuelt får igjen via gjeninnvandring. Blant alle som utvandrer de siste årene, utgjør norskfødte rundt en fjerdedel. Dette er en relativt markant andel. Videre er antallet norskfødte som innvandrer til tider høyere enn antallet som innvandrer fra landgruppe 1 (EU/EØS-land i Vest Europa, Sveits, Nord-Amerika, Australia og New Zealand) og landgruppe 2 (nye, østlige EU-land). Dette er således et tema som fortjener oppmerksomhet i den norske innvandringsdebatten, og i kompetansedebatten mer generelt.

Temaet som tas opp gir også grunnlag for mer inngående analyser av det man etter hvert kaller midlertidige flyttinger, repetisjons og sirkulær migrasjon, der aktørene ikke bare flytter permanent ut av landet eller permanent tilbake til landet, men kan tenkes å gjenta flere flyttinger både ut og tilbake til landet. Nå har analysen vist at blant de norskfødte som utvandrer er andelen som gjeninnvandrer til Norge forholdsvis høy, med rater på gjennomsnittlig i underkant av to tredjedeler av de som utvandrer. Blant de av disse som igjen gjenutvandrer varierer andelen mellom 9 og 16 prosent av de grupper som utvandrer, noe som er med på å redusere virkningen av gjeninnvandringen med noe i overkant av 10 prosentpoeng i gjennomsnitt av de som utvandret blant de norskfødte.

Nå er det i analysen ikke kontrollert for om de utvandringene som registreres i hver av årgangene er aktørenes første eller eventuelt påfølgende utvandring fra landet. Funn i den internasjonale litteraturen tyder imidlertid på at sannsynligheten for å utvandre kan være økende med antall utvandring hver aktør foretar, slik at sannsynligheten for repetisjon eller sirkulær migrasjon også øker (se f.eks. Massey og Espinosa (1997), Kalter (2011)). Dette er eksempler på analyser som kan være både nyttige og viktige å foreta. Med svært gode mikrodata i samtlige nordiske land, kan man for eksempel også utføre prosjekter der man kobler mikrodata mellom hvert land, slik at man får et svært godt datagrunnlag for å analysere den delen av repetisjon og sirkulær migrasjon som foregår mellom de nordiske land. Som kjent er avstand en viktig variabel i den internasjonale migrasjonslitteraturen, der man må forvente at en betydelig del av denne type migrasjon foregår mellom naboland, som for eksempel mellom de nordiske land.

Referanser

- Borjas, G. J. (1999): Immigration and Welfare Magnets. *Journal of Labor Economics* 17(4): 607-637.
- Bratsberg, B., H. M. Edvardsen, O. Raaum og K. Sørli (2005): Utflytting blant innvandrere i Norge. *Søkelys på arbeidsmarkedet* 2: 181-192.
- Brunborg, H. (2013): Hvor mange innvandrere er det – og blir det – i Norge? *Samfunnsspeilet* 3/2013, Statistisk sentralbyrå.
- Cappelen, Å, A. Langørgen, B. Lian og L.S. Stambøl (2017a): Oslo kommunes demografiske og økonomiske utvikling fram mot år 2025, *Økonomiske analyser* 2/2017, Statistisk sentralbyrå.
- Cappelen, Å, A. Langørgen, B. Lian og L.S. Stambøl (2017b): *Økonomiske konsekvenser av befolkningsutviklingen for Oslo kommune – Perspektiver mot 2025*. Rapporter 2017/15, Statistisk sentralbyrå.
- Carling, J. og S. V. Pettersen (2014): Return Migration Intentions in the Integration–Transnationalism Matrix. *International Migration* 52(6): pp 13-30.
- Carlsen, F., K. Johansen og L.S. Stambøl (2013): Effects of regional labour markets on migration flows, by education level. *Labour - Review of labour economics and industrial relations*. Vol 27, Issue 1, March 2013, pp 80-92. Wiley–Blackwell.
- Constant, A. og D. S. Massey (2003): Self-selection, earnings, and out-migration: A longitudinal study of immigrants to Germany. *Journal of Population Economics* 16: 631-653.
- Constant, A., og K. Zimmermann (2011): Circular and repeat migration: Counts of exits and years away from the host country. *Population Research and Policy Review*, 30(4), 495–515.
- Constant, A., og K. Zimmermann (2012): The dynamics of repeat migration: A Markov chain analysis. *International Migration Review*, 46(2), 362–388.
- Dumont, J.-C. og G. Spielvogel (2008): *International Migration Outlook: Sopemi - 2008 Edition*, OECD.
- Dustmann, C. (1996): Return Migration: The European Experience. *Economic Policy* 11(22): 213-242.
- Dustmann, C. (2003): Children and return migration. *Journal of Population Economics* 16(4): 631-653.
- Dzamarija M. T. (2014): *Oversikt over personer med ulik grad av innvandringsbakgrunn*. Rapporter 2014/16, Statistisk sentralbyrå.
- Edvardsson, I. R., E. Heikkilä, H. Johannesson, M. Johansson, D. Rauhut, T. D. Schmidt,
- L. S. Stambøl og S. Wilkman (2007): *Demographic Changes, Labour Migration and EU-enlargement - Relevance for the Nordic Regions*. Report 2 in the Nordic Research Programme 2005-2008: Internationalisation of regional development policies - Needs and demand in the Nordic countries. Nordregio, Stockholm.
- Gibson, J. og D. McKenzie (2011): The microeconomic determinants of emigration and return migration of the best and brightest: Evidence from the Pacific. *Journal of Development Economics* 95(1): 18-29.

- Kalter, F. (2011): Social capital and the dynamics of temporary labour migration from Poland to Germany. *European Sociological Review*, 27(5), 555–569.
- Kangasniemi, M. og M. Kauhanen (2013): *Who leaves and who stays? Outmigration of Estonian immigrants from Finland and its impact on economic assimilation of Estonian immigrants in Finland*. Norface migration: Discussion paper 2013-01.
- Kim, K. og J. E. Cohen (2010): Determinants of International Migration Flows to and from Industrialized Countries: A Panel Data Approach Beyond Gravity. *International Migration Review* 44(4): 899-932.
- Klinthäll, M. (2006): Retirement Return Migration from Sweden. *International Migration* 44(2): 153-180.
- Kornstad, T. T. Skjerpen og L. S. Stambøl (2016): *Utvandring blant innvandrere i Norge – Del 2: Analyser basert på mikrodata*. Rapport 2016/27, Statistisk sentralbyrå.
- Kornstad, T. T. Skjerpen og L. S. Stambøl (2017): Why do immigrants to Norway leave the country or move domestically? - Some important facts. I Ingrid Muenstermann (red.) *“People's Movements in the 21st Century - Risks, Challenges and Benefits”*, InTech, pp. 207-227.
- Lam, K. C. (1994): Outmigration of foreign-born members in Canada. *Canadian Journal of Economics* 27(2): 352-370.
- Larramona, G. (2013): Out-migration of immigrants in Spain. *Population* (English Edition) 68(2): 213-236.
- Lie, B. og L. Østby (2004): Har du en utenlandsfødt bestemor eller bestefar? *Samfunnspeilet* 3, 2004, Statistisk sentralbyrå.
- Massey, D. S., og K. E. Espinosa (1997): What's driving Mexico-U.S. migration? A theoretical, empirical, and policy analysis. *American Journal of Sociology*, 102(4), 939–999.
- Massey, D. S. (2006): *Building a comprehensive model of international migration*. Working paper prepared as part of the Center for Strategic and International Studies Project on Long-Term Immigration Projections.
- Nekby, L. (2006): The emigration of immigrants, return vs. onward migration: evidence from Sweden. *Journal of Population Economics* 19(2): 197-226.
- Paile, P. og O. Fatoki (2014). The Determinants of Return and Non-return Intentions of International Students in South Africa. *International Journal of Educational Sciences* 6(3): 369-373.
- Pettersen, S. (2013). *Utvandring fra Norge 1971-2011*. Rapport 30/2013, Statistisk sentralbyrå.
- Ruyssen, I., G. Everaert og G. Rayp (2014). Determinants and dynamics of migration to OECD countries in a three-dimensional panel framework. *Empirical Economics* 46(1): 175-197.
- Ruyssen, I. og G. Rayp (2014). Determinants of Intra-regional Migration in Sub-Saharan Africa 1980-2000. *Journal of Development Studies* 50(3): 426-433.
- Skjerpen, T., L. S. Stambøl og M. Tønnessen (2015a): *Utvandring blant innvandrere i Norge – Del 1: Litteraturstudie, makroanalyse og regionale mønstre*. Rapport 2015/17, Statistisk sentralbyrå.
- Skjerpen, T., L. S. Stambøl og M. Tønnessen (2015b): Innvandrere som utvandrer igjen, *Økonomiske analyser – 2/2015*, Statistisk sentralbyrå.

- Stambøl, L. S. (1994): *Flytting, utdanning og arbeidsmarked 1986-1990. En interaktiv analyse av sammenhengen mellom endringer i flyttilbøyelighet og arbeidsmarked*. Rapporter 1994/17. Statistisk sentralbyrå.
- Stambøl, L.S. (2005): *Urban and regional labour market mobility in Norway*. Sosiale og økonomiske studier 110. Statistisk sentralbyrå.
- Stambøl, L.S. (2010): Impacts of Regional Labour Market Changes on Migration Trends - Research Examples from Norway. I Huskey, L. og C. Southcott (red.): *Migration in the Circumpolar North*. Canadian Circumpolar Institute Press in cooperation with the University of the Arctic. pp. 93-116.
- Stambøl, L. S. (2013). *Bosettings- og flyttemønstre blant innvandrere og deres norskfødte barn*. Rapporter 2013/46, Statistisk sentralbyrå.
- Stambøl, L. S. (2015): *Flyttemønstre til og fra Oslo blant barn og unge*. Rapporter 2015/28, Statistisk sentralbyrå.
- Stambøl, L. S. (2016): *Sysselsetting og flytting blant innvandrere belyst ved regional arbeidsmarkedsmobilitet*, Rapporter 2016/06. Statistisk sentralbyrå.
- Stambøl, L. S. (2017). Factors affecting emigration and domestic migration of immigrants by reason for immigration in Norway. Conference paper presentert på the 57th Congress of the European Regional Science Association. Groningen, Nederland, 24.-27. August 2017
- Stambøl, L. S., N. M. Stølen og T. Åvitsland (1998): Regional analyses of labour markets and demography - a model based Norwegian example. I *Papers in Regional Science - The Journal of the RSAI*, vol 77, no. 1, 37-62, 1998, Regional Science Association International, Illinois, USA
- Texmon, I. og H. Brunborg (2013). *Vekst og sammensetning av befolkningen ved ulike forutsetninger om innvandring*. Rapporter 23/2013, Statistisk sentralbyrå.
- Vassenden, K. (2015): *Om kvaliteten på den norske inn- og utvandringsstatistikken*. Notater 2015/17, Statistisk sentralbyrå
- Van Hook, J. og W. Zhang (2011): Who Stays? Who Goes? Selective Emigration Among the Foreign-Born. *Population Research and Policy Review* 30: 1-24.
- Van Hook, J., W. Zhang, F. D. Bean og J. S. Passel (2006): "Foreign-born emigration: A new approach and estimates based on matched cps files." *Demography* 43(2): 361-382.
- Weber, R., og Saarela, J. (2017): "Self-selection into circular migration: Evidence from linked Finnish and Swedish register data". *Stockholm Research Reports in Demography*, (28), – <http://www.suda.su.se/publications/publication-series>.
- Weber, R., og Saarela, J. (2019): Circular migration in a context of free mobility: Evidence from linked population register data from Finland and Sweden. *Population, Space and Place*. Volume 25, Issue 4. Wiley.
- Zaiceva, A. og K. F. Zimmermann (2012). *Returning Home at Times of Trouble? Return Migration of EU Enlargement Migrants during the Crisis*. IZA discussion papers 7111.
- Østby, L. (2006): Hvor stor innvandrerbefolkning har egentlig Norge? *Samfunnsspeilet* 4, 2006, Statistisk sentralbyrå.

Figurregister

Figur 1.1	Innvandring, utvandring og netto innvandring i Norge blant norskfødte 2000-2018. Antall personer født i Norge	9
Figur 1.2	Innvandring og utvandring i Norge 2000-2018 av personer født i Norge målt som andel av total innvandring og utvandring i Norge	10
Figur 3.1	Antall personer født i Norge registrert bosatt i landet per 1. januar 2000-2019 (venstre akse), og målt i prosent av hele landets registrert bosatte befolkning (høyre akse)	27
Figur 3.2	Antall personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre (grunnkode 000) registrert bosatte i Norge per 1. januar 2000-2019 (venstre akse), samt målt i prosent av hele landets registrert bosatte befolkning (høyre akse).....	28
Figur 3.3	Antall personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med en utenlandsfødt besteforelder (grunnkode 001) registrert bosatte i Norge per 1. januar 2000-2019 (venstre akse), samt målt i prosent av hele landets registrert bosatte befolkning (høyre akse).....	29
Figur 3.4	Antall personer født i Norge med én norskfødt forelder og med fire norskfødte besteforeldre (grunnkode 010) registrert bosatte i Norge per 1. januar 2000-2019 (venstre akse), samt målt i prosent av hele landets registrert bosatte befolkning (høyre akse).....	29
Figur 3.5	Antall personer født i Norge med én norskfødt forelder og med en utenlandsfødt besteforelder (grunnkode 011) registrert bosatte i Norge per 1. januar 2000-2019 (venstre akse), samt målt i prosent av hele landets registrert bosatte befolkning (høyre akse).....	30
Figur 3.6	Antall personer født i Norge med én norskfødt forelder og med to utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 012) registrert bosatte i Norge per 1. januar 2000-2019 (venstre akse), samt målt i prosent av hele landets registrert bosatte befolkning (høyre akse)	30
Figur 3.7	Antall personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 024) registrert bosatte i Norge per 1. januar 2000-2019 (venstre akse), samt målt i prosent av hele landets registrert bosatte befolkning (høyre akse)	31
Figur 3.8	Antall personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med to, tre eller fire utenlandsfødte besteforeldre (samlingsgruppe 009 = grunnkodene 002, 003, 004) registrert bosatte i Norge per 1. januar 2000-2019 (venstre akse), samt målt i prosent av hele landets registrert bosatte befolkning (høyre akse).....	32
Figur 3.9	Antall personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med tre eller fire utenlandsfødte besteforeldre (samlingsgruppe 017 = grunnkodene 013 og 014) registrert bosatte i Norge per 1. januar 2000-2019 (venstre akse), samt målt i prosent av hele landets registrert bosatte befolkning (høyre akse)	32
Figur 3.10	Antall personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med enten ingen, en, to eller tre utenlandsfødte besteforeldre (samlingsgruppe 026 = grunnkodene 020, 021, 022 og 023) registrert bosatte i Norge per 1. januar 2000-2019 (venstre akse), samt målt i prosent av hele landets registrert bosatte befolkning (høyre akse).....	33
Figur 3.11	Antall personer født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 124) registrert bosatte i Norge per 1. januar 2000-2019 (venstre akse), samt målt i prosent av hele landets registrert bosatte befolkning (høyre akse)	34
Figur 4.1	Utvandring blant personer registrert bosatt i Norge fordelt på de født i Norge og de født i utlandet. Målt i prosent av antall personer i hver gruppe registrert bosatt i Norge per 1. januar 2000-2018	36
Figur 4.2	Utvandring blant personer født i Norge fordelt etter grunnkoder og sammenslåtte grunnkoder, samt innvandrere (i.e. personer født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og fire utenlandsfødte besteforeldre). Målt i prosent av antall personer i hver gruppe registrert bosatt i Norge per 1. januar 2000-2018.....	37
Figur 4.3	Utvandring blant personer født i Norge fordelt etter grunnkoder og sammenslåtte grunnkoder. Målt i prosent av antall personer i hver gruppe registrert bosatt i Norge per 1. januar 2000-2018	38
Figur 4.4	Innvandring blant personer født i Norge fordelt etter grunnkoder og sammenslåtte grunnkoder, samt innvandrere (i.e. personer født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandske besteforeldre). Målt i prosent av antall personer i hver gruppe registrert bosatt i Norge per 1. januar 2000-2018.....	41

Figur 4.5	Innvandring blant personer født i Norge fordelt etter grunnkoder og sammenslåtte grunnkoder ¹ . Målt i prosent av antall personer i hver gruppe registrert bosatt i Norge per 1. januar 2000-2018	42
Figur 4.6	Netto innvandring blant personer født i Norge fordelt etter grunnkoder og sammenslåtte grunnkoder, samt innvandrere (i.e. personer født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre) ¹ . Målt i prosent av antall personer i hver gruppe registrert bosatt i Norge per 1. januar 2000-2018	43
Figur 4.7	Netto innvandring blant personer født i Norge fordelt etter grunnkoder og sammenslåtte grunnkoder ¹ . Målt i prosent av antall personer i hver gruppe registrert bosatt i Norge per 1. januar 2000-2018	43
Figur 4.8	Gjeninnvandring blant alle personer registrert bosatte i Norge som har utvandret. Målt i prosent av alle personer som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 for hvert år etter at utvandringen ble registrert	47
Figur 4.9	Gjeninnvandring blant alle personer registrert bosatte i Norge som har utvandret. Målt i prosent av alle personer som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 akkumulert over antall år etter at utvandringen ble registrert	48
Figur 4.10	Gjeninnvandring blant personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre (grunnkode 000). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 for hvert år etter at utvandringen ble registrert	49
Figur 4.11	Gjeninnvandring blant personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre (grunnkode 000). Målt i prosent av antall personer fra denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 akkumulert over antall år etter at utvandringen ble registrert	49
Figur 4.12	Gjeninnvandring blant personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med en utenlandsfødte besteforelder (grunnkode 001). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 for hvert år etter at utvandringen ble registrert	50
Figur 4.13	Gjeninnvandring blant personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med en utenlandsfødte besteforelder (grunnkode 001). Målt i prosent av antall personer fra denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 akkumulert over antall år etter at utvandringen ble registrert	51
Figur 4.14	Gjeninnvandring blant personer født i Norge med én utenlandsfødte forelder og med fire norskfødte besteforeldre (grunnkode 010). Målt i prosent av antall personer i denne gruppe som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 for hvert år etter at utvandringen ble registrert	52
Figur 4.15	Gjeninnvandring blant personer født i Norge med én utenlandsfødte forelder og med fire norskfødte besteforeldre (grunnkode 010). Målt i prosent av antall personer fra denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 akkumulert over antall år etter at utvandringen ble registrert	52
Figur 4.16	Gjeninnvandring blant personer født i Norge med én utenlandsfødte forelder og en utenlandsfødte besteforelder (grunnkode 011). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 for hvert år etter at utvandringen ble registrert	53
Figur 4.17	Gjeninnvandring blant personer født i Norge med én utenlandsfødte forelder og med en utenlandsfødte besteforelder (grunnkode 011). Målt i prosent av antall personer fra denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 akkumulert over antall år etter at utvandringen ble registrert	54
Figur 4.18	Gjeninnvandring blant personer født i Norge med én utenlandsfødte forelder og med to utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 012). Målt i prosent av antall personer i denne gruppe som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 for hvert år etter at utvandringen ble registrert	55
Figur 4.19	Gjeninnvandring blant personer født i Norge med én utenlandsfødte forelder og med to utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 012). Målt i prosent av antall personer fra denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 akkumulert over antall år etter at utvandringen ble registrert	55

Figur 4.20	Gjeninnvandring blant personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 024). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 for hvert år etter at utvandringen ble registrert.....	57
Figur 4.21	Gjeninnvandring blant personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 024). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 akkumulert over antall år etter at utvandringen ble registrert.....	57
Figur 4.22	Gjeninnvandring blant personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med to, tre eller fire utenlandsfødte besteforeldre (sammenslått gruppe 009). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 for hvert år etter at utvandringen ble registrert.....	58
Figur 4.23	Gjeninnvandring blant personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med to, tre eller fire utenlandsfødte besteforeldre (sammenslått gruppe 009). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 akkumulert over antall år etter at utvandringen ble registrert.....	59
Figur 4.24	Gjeninnvandring blant personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med tre eller fire utenlandsfødte besteforeldre (sammenslått gruppe 017). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 for hvert år etter at utvandringen ble registrert.....	59
Figur 4.25	Gjeninnvandring blant personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med tre eller fire utenlandsfødte besteforeldre (sammenslått gruppe 017). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 akkumulert over antall år etter at utvandringen ble registrert.....	60
Figur 4.26	Gjeninnvandring blant personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med ingen, en, to eller tre utenlandsfødte besteforeldre (sammenslått gruppe 026). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 for hvert år etter at utvandringen ble registrert.....	61
Figur 4.27	Gjeninnvandring blant personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med ingen, en, to eller tre utenlandsfødte besteforeldre (sammenslått gruppe 026). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 akkumulert over antall år etter at utvandringen ble registrert.....	61
Figur 4.28	Gjeninnvandring blant personer født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 124). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 for hvert år etter at utvandringen ble registrert.....	63
Figur 4.29	Gjeninnvandring blant personer født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 124). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 akkumulert over antall år etter at utvandringen ble registrert.....	63
Figur 4.30	Gjeninnvandring for de som utvandret i 2008 blant personer født i Norge fordelt etter grunnkoder, sammensatte grupper samt for innvandrere (i.e. personer født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og fire utenlandsfødte besteforeldre). Målt i prosent av antall personer i hver gruppe som er registrert utvandret fra Norge i 2008 etter antall år etter utvandring.....	64
Figur 4.31	Gjeninnvandring blant personer født i Norge fordelt etter grunnkoder, sammensatte grupper samt for innvandrere (i.e. personer født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og fire utenlandsfødte besteforeldre). Målt i prosent av antall personer i hver gruppe som er registrert utvandret fra Norge i 2008 akkumulert over antall år i perioden 2009-2018.....	65
Figur 4.32	Gjenutvandring blant alle personer registrert bosatte i Norge som har utvandret og gjeninnvandret. Målt i prosent av alle personer som er registret utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 for hvert år etter forrige utvandring.....	67
Figur 4.33	Gjenutvandring blant alle personer registrert bosatte i Norge som har utvandret og gjeninnvandret. Målt i prosent av alle personer som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 akkumulert over antall år etter at forrige utvandring ble registrert.....	67

Figur 4.34	Gjenutvandring blant personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre og som har utvandret og gjeninnvandret (grunnkode 000). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 for hvert år etter forrige utvandring.....	68
Figur 4.35	Gjenutvandring blant personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre (grunnkode 000). Målt i prosent av antall personer fra denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 akkumulert over antall år etter at forrige utvandring ble registrert	69
Figur 4.36	Gjenutvandring blant personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med en utenlandsfødt besteforelder (grunnkode 001). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 for hvert år etter forrige utvandring	70
Figur 4.37	Gjenutvandring blant personer født i Norge med to norskfødte foreldre med en utenlandsfødt besteforelder (grunnkode 001). Målt i prosent av antall personer fra denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 akkumulert over antall år etter at forrige utvandring ble registrert	70
Figur 4.38	Gjenutvandring blant personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med fire norskfødte besteforeldre (grunnkode 010). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 for hvert år etter forrige utvandring	71
Figur 4.39	Gjenutvandring blant personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med fire norskfødte besteforeldre (grunnkode 010). Målt i prosent av antall personer fra denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 akkumulert over antall år etter at forrige utvandring ble registrert	71
Figur 4.40	Gjenutvandring blant personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med én utenlandsfødt besteforelder (grunnkode 011). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 for hvert år etter forrige utvandring	72
Figur 4.41	Gjenutvandring blant personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med én utenlandsfødt besteforelder (grunnkode 011). Målt i prosent av antall personer fra denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 akkumulert over antall år etter at forrige utvandring ble registrert	73
Figur 4.42	Gjenutvandring blant personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med to utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 012). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 for hvert år etter forrige utvandring	74
Figur 4.43	Gjenutvandring blant personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med to utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 012). Målt i prosent av antall personer fra denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 akkumulert over antall år etter at forrige utvandring ble registrert	74
Figur 4.44	Gjenutvandring blant personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 024). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 for hvert år etter forrige utvandring	75
Figur 4.45	Gjenutvandring blant personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 024). Målt i prosent av antall personer fra denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 akkumulert over antall år etter at forrige utvandring ble registrert	75
Figur 4.46	Gjenutvandring blant personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med to, tre eller fire utenlandsfødte besteforeldre (sammenslått gruppe 009). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 for hvert år etter forrige utvandring	76
Figur 4.47	Gjenutvandring blant personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med to, tre eller fire utenlandsfødte besteforeldre (sammenslått gruppe 009). Målt i prosent av antall personer fra denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 akkumulert over antall år etter at forrige utvandring ble registrert	77

Figur 4.48	Gjenutvandring blant personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med tre eller fire utenlandsfødte besteforeldre (sammenslått gruppe 017). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 for hvert år etter forrige utvandring	77
Figur 4.49	Gjenutvandring blant personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med tre eller fire utenlandsfødte besteforeldre (sammenslått gruppe 017). Målt i prosent av antall personer fra denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 akkumulert over antall år etter at forrige utvandring ble registrert	78
Figur 4.50	Gjenutvandring blant personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med ingen, en, to eller tre utenlandsfødte besteforeldre (sammenslått gruppe 026). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 for hvert år etter forrige utvandring.....	79
Figur 4.51	Gjenutvandring blant personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med ingen, en, to eller tre utenlandsfødte besteforeldre (sammenslått gruppe 026). Målt i prosent av antall personer fra denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 akkumulert over antall år etter at forrige utvandring ble registrert	79
Figur 4.52	Gjenutvandring blant personer født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 124). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 for hvert år etter forrige utvandring	80
Figur 4.53	Gjenutvandring blant personer født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 124). Målt i prosent av antall personer fra denne gruppen som er registrert utvandret fra Norge i utvalgte år i perioden 2000-2016 akkumulert over antall år etter at forrige utvandring ble registrert	81
Figur 4.54	Gjenutvandring blant personer født i Norge fordelt etter grunnkoder og sammenslåtte grunnkoder samt for innvandrere (i.e. personer født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre). Målt i prosent av antall personer i hver gruppe som er registrert utvandret fra Norge i 2008 for hvert år etter forrige utvandring	82
Figur 4.55	Gjenutvandring blant personer født i Norge fordelt etter grunnkoder og sammenslåtte grunnkoder samt for innvandrere (i.e. personer født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre). Målt i prosent av antall personer i hver gruppe som er registrert utvandret fra Norge i 2008 akkumulert over antall år etter forrige utvandring	83
Figur 4.56	Netto gjeninnvandring 2009-2018 blant personer født i Norge fordelt etter grunnkoder og sammenslåtte grunnkoder samt for innvandrere (i.e. personer født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre). Målt som differansen i prosentandeler per år mellom de som gjeninnvandret og de som gjenutvandret av de som ble registrert utvandret fra Norge i 2008	85
Figur 4.57	Netto gjeninnvandring 2009-2018 blant personer født i Norge fordelt etter grunnkoder og sammenslåtte grunnkoder samt for innvandrere (i.e. personer født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og fire utenlandsfødte besteforeldre). Målt som differansen i akkumulerte årlige prosentandeler over perioden 2009-2018 mellom de som gjeninnvandret og de som gjenutvandret av de som ble registrert utvandret fra Norge i 2008.....	86
Figur 4.58	Utvandring i 2018 etter familiestørrelse blant personer født i Norge fordelt etter utvalgte grunnkoder, samt for innvandrere (i.e. personer født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre). Målt i prosent av antall personer i hver gruppe registrert bosatt i Norge per 1. januar 2018.....	87
Figur 4.59	Utvandring etter familiestørrelse blant personer født i Norge fordelt etter utvalgte grunnkoder. Målt i prosent av antall personer i hver gruppe registrert bosatt i Norge per 1. januar 2018	88
Figur 4.60	Utvandring etter familiestørrelse blant personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre (grunnkode 000). Målt i prosent av antall personer i hver gruppe registrert bosatt i Norge per 1. januar i utvalgte år i perioden 2000-2018.....	89

Figur 4.61	Utvandring etter familiestørrelse blant personer født i Norge med to norskfødte foreldre og med en utenlandsfødt besteforelder (grunnkode 001). Målt i prosent av antall personer i hver gruppe registrert bosatt i Norge per 1. januar i utvalgte år i perioden 2000-2018.....	90
Figur 4.62	Utvandring etter familiestørrelse blant personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med fire norskfødte besteforeldre (grunnkode 010). Målt i prosent av antall personer i hver gruppe registrert bosatt i Norge per 1. januar i utvalgte år i perioden 2000-2018.....	91
Figur 4.63	Utvandring etter familiestørrelse blant personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med en utenlandsfødt besteforelder (grunnkode 011). Målt i prosent av antall personer i hver gruppe registrert bosatt i Norge per 1. januar i utvalgte år i perioden 2000-2018.....	92
Figur 4.64	Utvandring etter familiestørrelse blant personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med to utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 012). Målt i prosent av antall personer i hver gruppe registrert bosatt i Norge per 1. januar i utvalgte år i perioden 2000-2018.....	93
Figur 4.65	Utvandring etter familiestørrelse blant personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 024). Målt i prosent av antall personer i hver gruppe registrert bosatt i Norge per 1. januar i utvalgte år i perioden 2000-2018.....	94
Figur 4.66	Utvandring etter familiestørrelse blant personer født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 124). Målt i prosent av antall personer i hver gruppe registrert bosatt i Norge per 1. januar i utvalgte år i perioden 2000-2018.....	95
Figur 4.67	Utvandring i 2018 etter antall barn blant personer 18-49 år født i Norge fordelt etter utvalgte grunnkoder, samt for innvandrere (i.e. personer født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og fire utenlandsfødte besteforeldre). Målt i prosent av antall personer i hver gruppe registrert bosatt i Norge per 1. januar 2018.....	96
Figur 4.68	Utvandring i 2018 etter antall barn blant personer 18-49 år født i Norge fordelt etter utvalgte grunnkoder. Målt i prosent av antall personer i hver gruppe registrert bosatt i Norge per 1. januar 2018.....	97
Figur 4.69	Utvandring etter antall barn blant personer 18-49 år født i Norge med to norskfødte foreldre og med fire norskfødte besteforeldre (grunnkode 000). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen registrert bosatt i Norge per 1. januar i utvalgte år i perioden 2000-2018.....	98
Figur 4.70	Utvandring etter antall barn blant personer 18-49 år født i Norge med to norskfødte foreldre og med en utenlandsfødt besteforelder (grunnkode 001). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen registrert bosatt i Norge per 1. januar i utvalgte år i perioden 2000-2018.....	98
Figur 4.71	Utvandring etter antall barn blant personer 18-49 år født i Norge med én norskfødt forelder og med fire norskfødte besteforeldre (grunnkode 010). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen registrert bosatt i Norge per 1. januar i utvalgte år i perioden 2000-2018.....	99
Figur 4.72	Utvandring etter antall barn blant personer 18-49 år født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med en utenlandsfødt besteforelder (grunnkode 011). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen registrert bosatt i Norge per 1. januar i utvalgte år i perioden 2000-2018.....	100
Figur 4.73	Utvandring etter antall barn blant personer 18-49 år født i Norge med én utenlandsfødt forelder og med to utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 012). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen registrert bosatt i Norge per 1. januar i utvalgte år i perioden 2000-2018.....	100
Figur 4.74	Utvandring etter antall barn blant personer 18-49 år født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 024). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen registrert bosatt i Norge per 1. januar i utvalgte år i perioden 2000-2018.....	101
Figur 4.75	Utvandring etter antall barn blant personer 18-49 år født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre (grunnkode 124). Målt i prosent av antall personer i denne gruppen registrert bosatt i Norge per 1. januar i utvalgte år i perioden 2000-2018.....	102

Tabellregister

Tabell 2.1	Grunnkodegrupper med personer født i Norge samt innvandrere etter bakgrunn i tre generasjoner. Etter grunnkoder og aggregerte grunnkoder	17
Tabell 4.1	Sammenhengen mellom utvandringsrater og årlig endring i sysselsetting og arbeidsledighet i Norge 2000-2009 og 2009-2018. Norskfødte personer fordelt på grunnkoder samt innvandrere som er registrert bosatt i Norge per 1. januar i hvert av årene i periodene	40
Tabell 4.2	Sammenhengen mellom antall personer som innvandrer og årlig endring i sysselsetting og arbeidsledighet i Norge 2000-2009 og 2009-2018. Norskfødte personer fordelt på grunnkoder samt innvandrere (i.e. personer født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og med fire utenlandsfødte besteforeldre)	45
Tabell 5.1	Utvandringssannsynlighet i 2000 blant personer født i Norge fordelt på grunnkodegrupper og blant innvandrere etter kjønn, alder og landbakgrunn .	105
Tabell 5.2	Utvandringssannsynlighet i 2010 blant personer født i Norge fordelt på grunnkodegrupper og blant innvandrere etter kjønn, alder og landbakgrunn ..	106
Tabell 5.3	Utvandringssannsynlighet i 2018 blant personer født i Norge fordelt på grunnkodegrupper og blant innvandrere etter kjønn, alder og landbakgrunn .	107
Tabell 5.4	Utvandringssannsynlighet i 2000 blant personer født i Norge fordelt på grunnkodegrupper og blant innvandrere etter kjønn, alder, utdanningsnivå og arbeidsmarkedsstatus	109
Tabell 5.5	Utvandringssannsynlighet i 2005 blant personer født i Norge fordelt på grunnkodegrupper og blant innvandrere etter kjønn, alder, utdanningsnivå og arbeidsmarkedsstatus	111
Tabell 5.6	Utvandringssannsynlighet i 2010 blant personer født i Norge fordelt på grunnkodegrupper og blant innvandrere etter kjønn, alder, utdanningsnivå og arbeidsmarkedsstatus	113
Tabell 5.7	Utvandringssannsynlighet i 2015 blant personer født i Norge fordelt på grunnkodegrupper og blant innvandrere etter kjønn, alder, utdanningsnivå og arbeidsmarkedsstatus	114
Tabell 5.8	Utvandringssannsynlighet i 2018 blant personer 18–49 år født i Norge fordelt på landgrupper og blant innvandrere etter antall barn registrert bosatt i Norge	117
Tabell 5.9	Utvandringssannsynlighet i 2018 blant personer født i Norge fordelt på grunnkodegrupper og blant innvandrere i alderen 18-49 år etter antall barn i førskole- og skolealder registrert bosatt i Norge etter kjønn og landbakgrunn	119
Tabell 6.1	Gjeninnvandringssannsynlighet i 2001-2003 for de som er registrert utvandret i 2000 blant personer født i Norge fordelt på grunnkodegrupper og blant innvandrere etter kjønn, alder og landbakgrunn	123
Tabell 6.2	Gjeninnvandringssannsynlighet i 2006-2008 for de som er registrert utvandret i 2005 blant personer født i Norge fordelt på grunnkodegrupper og blant innvandrere etter kjønn, alder og landbakgrunn	124
Tabell 6.3	Gjeninnvandringssannsynlighet i 2011-2013 for de som er registrert utvandret i 2010 blant personer født i Norge fordelt på grunnkodegrupper og blant innvandrere etter kjønn, alder og landbakgrunn	125
Tabell 6.4	Gjeninnvandringssannsynlighet i 2016-2018 for de som er registrert utvandret i 2015 blant personer født i Norge fordelt på grunnkodegrupper og blant innvandrere etter kjønn, alder og landbakgrunn	126
Tabell 6.5	Gjeninnvandringssannsynlighet i 2002-2004 for de registrert utvandret i 2001 blant personer født i Norge fordelt på grunnkodegrupper og blant innvandrere etter kjønn, alder, utdanningsnivå og arbeidsmarkedsstatus. ...	128
Tabell 6.6	Gjeninnvandringssannsynlighet i 2006-2008 for de registrert utvandret i 2005 blant personer født i Norge fordelt på grunnkodegrupper og blant innvandrere etter kjønn, alder, utdanningsnivå og arbeidsmarkedsstatus. ...	129
Tabell 6.7	Gjeninnvandringssannsynlighet i 2011-2013 for de registrert utvandret i 2010 blant personer født i Norge fordelt på grunnkodegrupper og blant innvandrere etter kjønn, alder, utdanningsnivå og arbeidsmarkedsstatus ...	131
Tabell 6.8	Gjeninnvandringssannsynlighet i 2016-2018 for de registrert utvandret i 2015 blant personer født i Norge fordelt på grunnkodegrupper og blant innvandrere etter kjønn, alder, utdanningsnivå og arbeidsmarkedsstatus ...	132
Tabell 6.9	Gjeninnvandringssannsynlighet i 2015-2018 blant personer 18–49 år som utvandret i 2014 fordelt på personer født i Norge og blant innvandrere etter antall barn registrert bosatt i Norge ved utvandringen	135
Tabell 6.10	Gjeninnvandringssannsynlighet i 2015-2018 blant personer som utvandret i 2014 etter personer født i Norge fordelt på grunnkodegrupper og blant innvandrere i alderen 18-49 år etter antall barn i førskole- og skolealder registrert bosatt i Norge ved utvandringen	136

© Statistisk sentralbyrå, 2021

Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.

ISBN 978-82-587-1262-3 (trykt)

ISBN 978-82-587-1263-0 (elektronisk)

ISSN 0806-2056